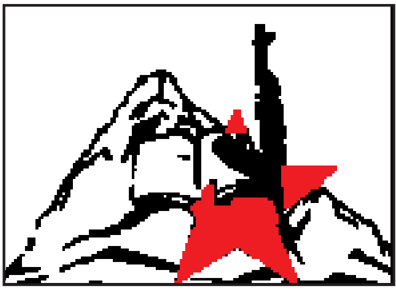

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 15 / Sayı: 180 / Aralık 1996 / 5,- DM

1996'yı ZİLANLAR KAZANDI

● *Böyle günler her zaman ele geçmez. Böyle yıllar her zaman kaderimizi çizeceğimiz yıllar olarak önümüzde durmaz. Her zaman böyle fırsatlar doğmaz. Biz bunun için diyoruz ki, madem bu kadar şehit kanı var, madem dünya halklarından biri haline geliş var, madem tecrübelerimizle bir şeyler elde edebileceğimizi gördük, o halde bizi topyekün ayağa kalkmaya götürecek ve zafere yakınlaştıracak bu yılımıza iyi bakalım, bunun hakkını iyi verelim."*

Başkan APO

Genelde olduğu gibi bizde de yıl sonlarında o yılın gelişmelerinin toplu bir değerlendirmesini yapmak giderek bir gelenek haline geliyor. Gerçi bizde siyasal gelişmeler her an değerlendirilmeye tabi tutuluyor; yine her Newroz çerçevesinde Mart'ta, 15 Ağustos'ta savaşın başlaması itibariyle savaş yılı anlamında, Kasım ayında PKK'nin kuruluş yıldönümü vesilesiyle toplu değerlendirmeler yapılıyor. Bunlarla birlikte miladi yıl çerçevesinde yıl sonu ve başlarında değerlendirmeler yapmak da yararlı oluyor. Dünya ölçüsünde büyük çoğunluk böyle yaptığı için, bizim de çeşitli yönlerle değerlendirmeler yapmamız genelle karşılaştırma ve görme imkanı veriyor.

Elbette salt bir geleneğin gereklerini yerine getirmek için bu yapılmıyor. Esas olarak yeni yılın gelişme eğilimlerini saptamak ya da doğru öngörmek açısından yıl değerlendirmesi gerekli oluyor. Yeni yılın nasıl olacağının ipuçları aslında yaşanan yılın gelişmelerinde gizlidir. Bu nedenle yaşanılan yılı doğru kavramak, gelişme çezgilerini doğru değerlendirmek yeni yıl planlaması bakımdan büyük bir öneme sahiptir.

Taraflar açısından 1996 yılı neye, hangi gelişmelere sahne oldu? Kim kazandı, kim kaybetti? Kazanan ne kadar kazandı, kaybeden taraf ne kadar kaybetti. 1997'nin gelişme eğilimleri, gelişmelerin yönü ne olabilir?

1997'ye doğru ve sağlıklı bir giriş yapabilmemiz için bu sorulara mümkün olduğunca net ve doğru yanıtlar getirmemiz gerekiyor. Gazetemizin bu ayki yorumun-

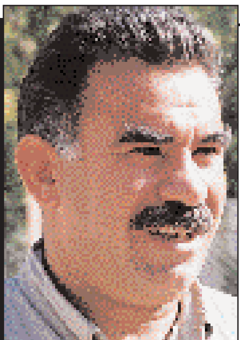
● Devamı 2. sayfada

Devrimci Cephenin İnşaası İçin çağrımızdır!

Partiya Karkerên Kurdistan (PKK)
Devrimci Halk Kurtuluş Partisi (DHKP)

"DHKP ve PKK olarak! Bu ittifak protokoluyla halklarımızın bu ihtiyaç ve beklentilerine, umutlarına cevap olabilmenin ilk adımını atmış bulunuyoruz. Bu adımın geliştirilmesi, tüm halk güçlerinin bu ittifaka kazanılması, halklarımızın devrimci birliğine duyduğumuz inancın bir gereğidir."

● Yazısı 5. sayfada

Başkan APO değerlendiriyor

1997 büyük çözüm yılı olacak

Büyük bir soykırımla karşı karşıyayız.

Eğer kirli savaş daha da tırmandırılırsa, asıl savaş bundan sonra geliştirecektir. 1997 için temenim bu değil, bunu istemiyorum, ama denildiği gibi, eğer şimdiye kadar bizi imha yöntemiyle bitireceklerini söylüyorlasa, biz de eylem yöntemlerimizi değiştireceğiz. Özellikle bana yönelik suikastlere devam edeceklerse, biz de bazı suikastleri geliştereceğiz. İstemiyoruz, ama yöntemlerine açıklık getirmeleri gerekiyor.

Eğer faili meçhuller böyle devam ederse, Kürdistan'daki yıkım ve PKK'nin üzerine daha da amansızca gelinirse, savaşın boyutları ister istemez tırmanacaktır. Kentlere ineceğiz, kent çatışmaları başlayacaktır. Neye mal olursa olsun; bir otobüse binmek zor değildir. Bir uçağa binmek zor değildir. Yine bir trene binmek hiç de zor değildir. Kendine bomba sarıp gidecek binlerce insanımız var, binlerce insanın dolaştığı meydanlar vardır. O meydanlara sızmak hiç de zor değildir. Biz bunları yapmak istemiyoruz.

PKK'lilerin bir özelliği vardır, hepsi fedaidir. En sıradan yeni katılanından tutalım hemen hepsi kelleyi koltuğa almış insanlardır. En rahat yapabilecekleri eylemler de bunlardır. Biz şimdiye kadar bu tür eylemlere asla yönelmek istemedik. Yönelmek de istemiyoruz, eğer bizi bitireceklerini sanıyorlarsa yanılıyorlar.

Eğer 1997 için planları bizi bitirmekse, bizim de neye mal olursa olsun, kendi şiddet politikamızı hayata geçireceğiz.

● Devamı 23. sayfada

Röportaj

Felsefemde öncelik sonralık, ilk ve son yoktur

"Herkes, içinde gömülü insanı beden bulur. 'Ben de bir parçayı sen temsil ediyorsun' der. Onun fiziğe vuran, görünüşte yaşayan kişiliği başkadır. Yüreğinin bir köşesinde kalmış, yaşayamadığı bir insan var o da benim. Bu çok yakındır, ama gömülüdür. Yüreklerinin küçük bir yerindedir. Onların bir toplamı olarak beni düşünebilirsiniz. İlginç bir şey, ama ben bu temeli esas alıyorum kendim için."

mal'in Başkan APO ile yaptığı röportaj 19. sayfada

Savaş, toprakla anlamlıdır

İnsanlığın en eski belgeleri, Kürdistan'ın Kürt halkının, yani bizim topraklarımız olduğuna hükmetmektedir. Kürdistan gerçekliği, hangi işgal ve istila döneminde olursa olsun, bir Kürt gerçekliğidir. Bu coğrafyanın insanları ndan da ziyade, kendisi Kürttür. Bu dağlar, Kürt insanından daha fazla, hatta onunla karşılaştırılmayacak ölçüde Kürt olarak kalmıştır. Kısacası, her şey veya herkes Kürdistan gerçekliğinden uzaklaştırılabilir; ancak bu toprakların Kürt gerçekliğinden koparılması mümkün değildir. Bu kopuşun, dünyanın gelip geçmiş en süper güçleri tarafından gerçekleştirilmek istendiğinde bile mümkün olmadığını tarih göstermiştir. Bundan sonra da göstermeye devam edecektir.

● Devamı 11. sayfada

Devrimci Fedai Eylemler

● Yazısı 14. sayfada

ÖZEL SAVAŞ

VE ORTAYA ÇIKAN SONUÇLAR

"Avrupalı istilacı güçler Amerika'yı işgal ettiklerinde bir ellerinde silah, diğerinde de İncil'i tutmuşlardı. Her ikisi de terörü beslemiştir. Silahla yerli halklar katledilmiş, yağmalar gerçekleştirilmiş, İncille ise, insanların bu kan ve katliama sessiz kalmaları için ruhları telkin edilmiştir. Silah ve İncil birbirini tamamlamıştır."

● **Yazısı 8. sayfada**

Serxwebûn'dan...

1996'yı ZİLANLAR KAZANDI

Baştarafı 1. sayfada

da hedef 1996 yılının özet bir panoramasını çıkarmak ve 1997'nin gelişme eğilimleri hakkında temel ipuçlarını yakalamak olacaktır.

Özel savaş karargahı 1996 yılına vitrinini yenileme umuduyla girmek istedi. Bu amaçla 1995'in sonlarında ani bir kararla seçimleri erkene aldı. 24 Aralık'ı genel seçim tarihi olarak belirledi. Hiç kuşkusuz seçimlerin bu tarz erkene alınması darbesel bir niteliğe sahipti ve bu, özel savaş karargahının 1996 planlamasına uyuyordu. Yenilenmiş bir meclis ve hükümetle özel savaş siyasal istikrar kazanmak, "milli mutabakatı" derinleştirmek, savaşı daha da topyekünleştirmek, şiddeti ve baskıyı daha da tırmandırmak istiyordu. Bunun için yeni meclis ve hükümetin, kendi saldırı planlarına yanıt verebilecek yapıda ve nitelikte olmasına özen gösteriyordu.

Gerçi var olan rejim partileri iflas etmişti; rejime soluk aldırma, ayıplarını örtme misyonunu dahi onaylamıyorlardı. Ama demokrasicilik komedyasında başka aktörler yoktu, var olan partilerle idare edilecekti. Madem ki ellerindeki malzeme buydu, öyleyse geriye bunları az çok "ıslah" etmek, bünyelerini güçlendirmek kalıyordu. Bu anlayışla yıllardır özel savaşa şeflik yapmış kişiler DYP içine taşındı.

Böylece DYP, tam anlamıyla en has ve vurucu özel savaş partisi, çıplak bir polis partisi haline geldi. Eskiden de bu nitelikteydi. Ama bu nitelikler biraz örtüktü, ilk planda göze çarpmıyordu. Ancak DYP şimdi açık, doğrudan ve bütün çıplaklığıyla bir polis, bir kontra partisi olmuştur. DYP içine taşınan özel savaş elemanları, yıllardır özel savaşı yürüten, sayısız katliam, cinayet ve işkence uygulamasının altında imzası olan kişilerdi. Bu yönüyle DYP, aynı zamanda savaş suçluları topluluğu kimliğini de kazanıyordu. Aynı zamanda DYP ve lideri yolsuzluklara ve kirli işlere boğazına kadar batmıştı, mafya ile içli dışlıydı. DYP, bir tür mafya-kontra şebekesine dönmüştü. Kısacası liderinin kimliğine ve kişiliğine uygun bir yapıya bürünmüştü. Böyle bir bileşime ve bu niteliklere sahip bir partinin özel savaşta, halka zulüm konusunda yapamayacağı hiçbir şey yoktur.

ANAP'ın durumu da DYP'den çok farklı değildi. 8 yıl boyunca özel savaşa hizmet sunması, bugünkü özel savaşın biçimlenmesinde; OHAL, koruculuk, özel tim ve daha bir dizi özel suç örgütünü kurumlaştırmasında ANAP'ın hatırı sayılır bir payı vardır. ANAP ve lideri, bu durumu yeri geldiğinde övünç konusu yapar. ANAP özel savaşın ve Türk partiler sisteminin iflasına paralel olarak iflas etti, halkın gözünden düştü, sürekli puan kaybetti. ANAP'ın tek başına özel savaşa soluk aldırma gücü ve yeteneği kalmamıştı. Ancak başka bir partiyle bir süre rejime vitrinlik yapabilirdi.

Özel savaş kurmaylığının bir tercihi ANAYOL iken, diğer bir tercihi de ANAP-DSP koalisyonuydu. DSP şovenizmde MHP ile yarışıyordu. Kürdistan konusunda, dış politika sorunlarında genelkurmaylıkla aynı çizgideydi ve onlara akıl hocalığı yapıyor, bir tür sözcülüğüne oynuyordu.

CHP ise dört yıllık hükümet süreci boyunca gerçek kimliğiyle açığa çıkmış ve erimişti. Gelinen noktada verebileceği fazla bir şey kalmamıştı. Ancak sol ve demokratik çevreleri barajlayıp düzene bağlamaya çalışmalıydı, tabii ne kadar başarabilirse...

Refah Partisi, içinde ve tabanında politik islamın çeşitli eğilimlerini barındırmakla birlikte şovendir ve resmi ideolojinin partilerinden biridir. Böyle olmasına rağmen özel savaş kurmaylığı henüz Refah Partisi'ni hükümet düzeyinde görme eğiliminde değildi. En başta RP'nin bütün toplum için birleştirici, "milli mutabakatı" sağlayıcı özelliklere sahip olmayışı nedeniyle hükümet olmasını istemiyorlardı. Oysa onlar savaşa en gerekli olan "milli mutabakat"ı sağlayıcı özelliklere sahip, özel savaş politikalarını halka benimsetme yeteneği olan partiler ve hükümetlerdi.

Bu eğilimleri 24 Aralık seçimlerinden önce kamuoyona çeşitli vesilelerle duyurdular. Bu "laikliğe sahip çıkma" adına yapıldı.

Özel savaş kurmaylığı, seçimlerden topyekün savaşa yanıt verecek bir meclis ve hükümeti kendi has elemanlarından oluşturmayı düşünüyordu. Artık perde önünü, vitrini de çıplak kontra elemanlarıyla oluşturmak istiyorlardı. Kendini perdeleme, maskeleme ve asma yapraklarıyla örtmeye ihtiyaç duymuyorlardı. Bu, özel savaş rejiminin şiddeti daha da derinleştirme ve büyütme eğiliminde olduğunun açık göstergesiydi. Özel savaşı Türkiye'de de yaygınlaştıracak, özel savaş kurumlaşmasını daha da derinleştirecek bir hazırlık ve çaba içindeydiler. Bunun için baskı niteliğindeki erken genel seçim kararını aldılar ve DYP'yi çıplak bir asker-polis partisi haline getirdiler. Yine meclise sadece kendi adamlarının girebilmesini sağlayıcı bir dizi oyunu tezgahladılar.

ARGK 1997'ye büyük zaferumuduyla giriyor

Böyle düşünüyorlardı, planlarını böyle yapmışlardı. Ancak yine de pek umutlu değillerdi. Seçimler kendilerinin istediği sonuçları doğurmayabilirdi, eski meclis aritmetiğinden, daha kötü ve karmaşık bir tablo çıkarabilirdi. Yani "dimyata pirince giderken evdeki bulgurdan da olabilirlerdi." Bu ciddi bir olasılıktı. Çünkü mevcut düzen partilerin durumu ortadaydı, hiçbiri doğru dürüst bir politika üretemiyor, çözüm umudunu veremiyordu.

Kısa ömürlü Anayol süreci

24 Aralık seçimlerindeki özel savaş rejiminin korktuğu başlarına geldi. Ortaya içinden daha da çıkılamaz bir tablo söz konusuydu. Seçimlerdeki beklentileri boşa çıktı. Tasarladıkları hükümet modellerinden hiçbirinin gerçekleşme şansı yoktu. ANAP ve DSP kendi başlarına hükümet olamıyorlardı. Çok istenilen ANAYOL formülü tutmuyordu, çünkü gerekli çoğunluğa sahip değildi. Ancak üçlü koalisyonla "ANAYOLSOL" hükümeti kurma şanslarını yakalayabilirlerdi, ancak bunun da kendileri için sayısız engelleri, sorunları vardı. Özel savaş karargahı, RP'yi istememe tutumunu henüz sürdürüyordu. Kısacası 24 Aralık seçimleri, var olan krize çözüm getirecek, özel savaşı soluklandıracak olanakları yaratacak yerde, yarattığı sonuçlarla kendisi bir kriz etkeni oldu. Mevcut meclis aritmetiği ve partilerin güç ilişkileri bir tıkanmaya ve çözümsüzlüğe neden olmuştu. Bu nedenle aylarca bir hükümet kuramadılar. Ve bu süreci tam bir gündem saptırmasına dönüştürdüler.

Seçimlerden hemen sonra özel savaş karargahı ve büyük tekeller ANAYOL yönünde tavır takındılar. RP'yi hükümet seçeneklerinin dışında tutmak istediler. Ancak ANAYOL önünde de sayısız engel vardı. Bu kez ANAP ile DYP ve liderleri kanlı bıçaklıydılar; birbirlerine ciddi hakaretlere varan sözler söylemişlerdi. Temsil ettikleri egemen grupların çıkarları, devlet rantlarını paylaşma planları birbiriyle çatışıyordu. Dolayısıyla ANAYOL öyle bir çırpıda kurulma olanağına sahip değildi. ANAYOL için çabaların sergilenmesi ve "etkili" yerlerin dayatıcı ağırlığını koyması gerekiyordu.

Hükümet kurma görevi alan ANAP lideri Mesut Yılmaz, ilk planda Refah ile hükümet kurma eğilimindeydi. Hatta bu konuda epey mesafe aldılar, neredeyse hükümeti kuracaklardı, hemen hemen her konuda anlaşmışlardı. Ancak özel savaş kurmaylığı bu konuda kesin bir tavır koydu ve ANAP-RP koalisyon girişimi böylece suya düştü. ANAP-RP koalisyonunun özel savaş karargahı tarafından açıkça engellenmesi elbette, darbesel bir müdahaleydi ve 24 Aralık seçimleriyle birlikte süren darbesel sürecin önemli bir halkasıydı. Özel savaş karargahı ağırlığını koymuştu. ANAYOL'u taraflara dayatmıştı. ANAP ve DYP, bu darbesel müdahaleyi gördüler ve kısa sürede masaya oturarak ANAYOL protokolünü imzaladılar ve böylece hükümet koltuklarına oturdular.

Fakat iç çelişkileri çok derindi, ömürleri çok uzun olamadı, birkaç ayla sınırlı kaldı. Kısa ömürlü de olsa kurulan ANAYOL hükümeti, programıyla, içinde yer alan bakanlarıyla ve kısa süreli icraatıyla cumhuriyet döneminin en özel savaşçı hükümeti oldu. Hükümet üyelerinin bir kısmı özel savaş şeflerinden bir kısmı da eski MHP'li faşistlerden oluşuyordu. Bu yönüyle tam da özel savaş kurmaylığının beklentilerine denk düşüyordu.

ANAYOL kısa ömürlü oldu, ancak özel savaşı daha da tırmandırmakta, baskı ve şiddeti görülmemiş boyutlara sıçratmakta üzerine düşeni fazlasıyla yaptı.

Refah Partisi iktidarda

ANAP ile DYP arasındaki rant paylaşımı konusundaki derin çelişkiler kısa sürede ANAYOL'un sonunu getirdi. DYP, bir yandan koalisyonu bozarken, bir yandan da Refah ile el altında hükümet olma çalışmalarını yürüttü. Elbette ortada burjuva anlamda da olsa bir siyasal ahlak kalmamıştı. Siyaset çürümüştü, hükümet olmak için, siyasal çıkar için her yol ve ilişki mübah görülüyordu. Sayısız yolsuzluğa, kirliliğe bulaşan DYP ve lideri, yakaladığı "iktidar" mevzilerini bırakmak istemiyordu. Daha önce söylediklerinin tersine RP ile koalisyon pazarlıklarını yaptı ve sonuçlandırdı.

Bir türlü çözülemeyen hükümet sorunu, ANAYOL'un fiyaskosu karşısında özel savaş karargahı RP'ye yeşil ışığı yakmak durumunda kaldı. Zaten başka çareleri ve seçenekleri de kalmamış gibiydi. Refahyol koalisyonuna onay verdiler.

Koalisyona onay verdiler, ama boş durmadılar. Refah'ın konumundan her açıdan yararlanmayı ihmal etmediler. Bir kez, geniş islami tabanı özel savaşa daha aktif bir şekilde bağladılar; böylece toplumsal dayanaklarını daha da genişlettiler. Yine Refah'la Ortadoğu ülkeleriyle bozulan ilişkilerini islami maske altında düzeltebilecekleri görüşüne vardılar. Bu, kendileri açısından önemliydi. İkincisi, Refah'ın sivri yönlerini törpüleyip tamamen teslim alacaklarını, sonunda bütünüyle iğdiş edeceklerini hesapladılar ve sonuçta bu hedeflerine vardılar. Hükümet olma arzusuyla yanıp tutuşan RP, bütünüyle özel savaş karargahına teslim oldu. Önüne konulan plan, karar ve politikaları onayladı. Muhalefetteyken karşı çıktığı bir dizi politika ve uygulamaya "evet" dedi. Hem de tam bir pişkinlikle. Çekiç Güç, İsrail'le yapılan anlaşmalar, OHAL vb. politikalar, RP hükümeti tarafından da savunuldu.

Özel savaşa teslimiyette RP diğer partileri bile geçti. Bu biraz da kendini esas iktidar güçlerine kanıtlama, "bize de güvenin, sizdeniz" dürtüsünden kaynaklanıyordu. Bu konuda RP çok ileri gitti. Öyle ki, kendi tabanında bile birçok çalkantıya neden oldu. RP'nin hükümette kalmak için veremeyeceği bir taviz yoktu. Her türlü tavizi verdi.

Çok kısa sürede RP, diğer resmi ideoloji partilerinden bir farkının olmadığını gösterdi. Bunu, yaptığı büyük kongre ile kanıtladı. En "Atatürkçü Parti" kendileriydi, bu konuda hiç kimse kendileriyle yarışamazdı. Daha da ileri giderek rakiplerine "hodri meydan" diyorlardı. Kısacası RP bütünüyle iğdiş edildi, düzene sonsuz bir bağlılık gösterdi. Bu, rejim açısından bir başarıdır belki. Ancak bir de olayın öteki boyutu var. Düzenle özdeşleşen RP, giderek iflas sürecine girecek, geniş yığınları kandırma olanağını yitirecek, "adil düzen" safsataları yerle bir olacak, gerçekte "zulüm düzeni" olduğu daha rahat anlaşılacaktı. "Adil düzen"e henüz inananlar var ve bunlar önemli bir çoğunlu oluşturuyor. Ancak RP'nin başaşağı gitme süreci başlamıştır, bu eğilim derinleşerek sürecektir.

Özel savaş karargahı 1996'yı baharda kaybetti

Özel savaş rejimi geçen yıllarda olduğu gibi 1996'ya da etkili ve topyekün savaş parolasıyla girdi. Zaten bütün siyasal, askeri ve psikolojik hazırlıklarını buna göre yapmıştı. Şiddetle, özel savaş yöntemlerini çoğaltıp derinleştirerek sonuç alma kararlılığındaydı. Başka bir çıkış yolu da bulmuyordu. Kendileri açısından şiddet ve özel imha savaşı dışında bir yolları yoktu. İdeolojik ve politik olarak cumhuriyetin esneme, kısmi reformlara yönelme olanağı kesinlikle yoktu. Onlar, esneme noktasını, üniter devletin yıkılışı, tümden çözülme ve kırılma olarak algılıyorlardı. Kaldı ki endişelerinde haksız da değillerdir. Cumhuriyet rejimi her türlü esneme, reformlara yönelme, kendini yeniden üretme olanaklarını daha kuruluş sürecinde tüketmişti. Dolayısıyla geleneksel tek silahlarını ateşlemekten, özel savaşı sürdürmekten başka bir çare düşünmüyorlardı, düşünemiyorlardı.

Oysa PKK 15 Aralık'ta tek taraflı ateşkes ilan etmiş ve buna titizlikle uyuyordu. Bu konuda yeni iktidara şans tanıyordu. Ama TC'nin ideolojik-politik yapısı, var olan iktidar ilişkileri ve siyasal kültürü ile ateşkese olumlu yanıt vermesi, böylece yepyeni bir sürece kapıları aralaması olanaksızdı. Dolaylı biçimde de olsa ateşkese olumlu bir yenilginin kapılarını açmak olurdu ki, buna yanaşmaları mümkün değildir. Dolayısıyla ateşkesi görmezlikten geldiler. Ateşkesin toplumda yaratacağı olumlu siyasal etkileri boşa çıkarmak için gündeme girmesini önlediler, bu konuda basın ve yayında etkili bir sansür uyguladılar.

Sadece bununla yetinmediler. Yaygın ve etkili imha operasyonlarını aralıksız sürdürdüler. Köy yakıp yıkmalara, "faili meçhul" cinayetlere, sokak infazla-

Serxwebûn'dan...

"Suikast girişimi, aslında kapsamlı bir planın ana unsuruydu. Suikastle birlikte onbinlerce güçle Güney'e girmeyi ve PKK'ye ölümcül darbeyi vurmayı tasarlıyorlardı. Ama başarılı olamadılar. Bu kapsamlı imha planı, uluslararası boyutları olan ve sayısız aktörü bulunan bir plandı. TC-İsrail anlaşmasının ilk ciddi uygulaması oluyordu. Ancak önderliğin öngörülü ve tedbirli yaklaşımları sonucu bu uluslararası imha planı boşa çıkarıldı. Bu, aynı zamanda TC'nin 1996 planları için de büyük bir darbe oldu. 1996 yılı, aslında daha bahar aylarında kazanıldı. TC, 1996 yılını, bahar aylarında kaybetti."

rına, kitlesel tutuklama ve toplu sürgünlere hız verdiler, kirli savaşa daha da derinlik kazandırdılar. Baharla birlikte Kuzey'de ve Güney'de kapsamlı imha operasyonları yaptılar.

İsrail'le geliştirdikleri askeri anlaşmalar sonucu eş zamanlı operasyonlar gerçekleştirdiler. İsrail Güney Lübnan'a yönelirken; TC, Amed, Dersim ve daha sonra Güney Kürdistan'a yöneldi. ABD her iki devletin imha operasyonlarını maddi ve manevi açıdan destekliyordu.

1996'nın kaydedilmesi gereken en önemli gelişmelerden biri, TC'nin İsrail ile geliştirdiği ve imzaladığı stratejik işbirliği anlaşmasıdır. Bu anlaşma Ortadoğu devrimlerine ve halklarına karşı kurulan karşı-devrimci bir pakttır. Bu karşı-devrimci paktın ilk hedefi de, hiç kuşkusuz, Kürdistan devrimi ve Filistin kurtuluş mücadelesidir. Anılan bu anlaşmanın ilk sonuçları olarak 1996'nın baharında geliştirilen başarısız suikast girişimidir.

Özel savaş karargahı İsrail'le yaptığı ikili anlaşmalara çok güveniyordu. Bununla epey güçlendiğini düşünüyordu. Bu ilişkiden aldığı cesaretle suikast girişimlerinde bulundu. Suriye yönetimini baskı altına almak ve sıkıştırmak için bir dizi bombalama eylemini gerçekleştirdi. Suikast girişimi, aslında kapsamlı bir planın ana unsuruydu. Suikastle birlikte onbinlerce güçle Güney'e girmeyi ve PKK'ye ölümcül darbeyi vurmayı tasarlıyorlardı. Ama başarılı olamadılar. Bu kapsamlı imha planı, uluslararası boyutları olan ve sayısız aktörü bulunan bir plandı. TC-İsrail anlaşmasının ilk ciddi uygulaması oluyordu. Ancak önderliğin öngörülü ve tedbirli yaklaşımları sonucu bu uluslararası imha planı boşa çıkarıldı. Bu, aynı zamanda TC'nin 1996 planları için de büyük bir darbe oldu. 1996 yılı, aslında daha bahar aylarında kazanıldı. TC, 1996 yılını, bahar aylarında kaybetti.

Özel savaşın zindanları düşürme politikası

Özel savaş rejimi boş durmadı, savaşı daha da topyekünleştirme kararındaydı. Türkiye'de toplumsal muhalefeti, sokak eylemlerini kesin bastırmayı ve gündemden çıkarmayı istiyordu. Bu tutumunu 1 Mayıs kutlamalarında ve sonrasında da çok net ve kanlı bir biçimde ortaya koydu. Sokakları toplumsal muhalefete tümden kapatmaya çalıştı. Bunun için işkenceleri sokaklara taşıdı. Aylardır Galatasaray Lisesi önünde oturma eylemi yapan "Cumartesi Anneleri"ne bile acımasızca saldırdılar; yaşlı kadınları yerlerde sürüklemekten çekinmediler. Kısacası, özel savaş, sokağa çıkanları bastırmaya, işkence ile sokakları yürüyüş ve gösterilere kapatmaya çalıştı. Ancak başta "Cumartesi Anneleri" olmak üzere devrimci-demokratik güçler, toplumsal muhalefetin çeşitli bileşenleri yılmadılar; sokak mücadelesini kazandılar. Henüz bu alandaki savaş kıran kırana sürüyor. Ancak özel savaş ilk raundu kaybetti, sokakları bunca zulme rağmen toplumsal muhalefete kapatamadı.

Topyekün savaşın bir hedefi de zindanlardı. Bu kez zindanları kesin düşürme, teslim alma ve birer direniş odağı olmaktan çıkarma kararındaydılar. Polis şefi Mehmet Ağar bu amaçla adalet bakanı yapıldı. Mehmet Ağar ilk iş olarak kendi kadrosunu kurdu ve MGK'nin biçimlendirdiği zindanları düşürme politikalarını hayata geçirdi. Bu saldırı planını yine Diyarbakır'dan başlattı. 27 Mart'ta Amed zindanlarında yürürlüğe konulan saldırı planı, süreç içinde bütün Kürdistan ve Türkiye zindanlarına taşırıldı. Dayattıkları teslimiyet ve itirafçılık biçiminde ihanet politikasıydı. Zindanlardaki devrimci yapıyı dağıtmayı, siyasal örgütsel ve komünal yaşam olanaklarını ortadan kaldırmayı hedefliyordu. Tutsakları tecrit ederek, yalnızlaştırarak, örgütlü yaşamdan kopararak başta "tarafsızlaştırmayı" ve giderek ihanete sürüklemeyi planlıyorlardı. Zindanlara her yönden hakim olmak, ideolojik-politik denetimlerini kurmak, tutsakları her yönden özel savaş politikalarına açık hale getirmek istiyorlardı. Elbette bu kadar kapsamlı bir politikayı bir anda ve kısa sürede başaramayacaklarını biliyorlardı. Bu nedenle adım adım ve sindire sindire uygulamaya koydular. İşkence, hak gaspları, sürgün ve tecrit yöntemleriyle Kürdistan'daki zindanlara yöneldiler. Tutsakların kitlesel düzeylerini düşünerek erken sonuç alacaklarını sanıyorlardı. Ama yine de işlerinin kolay olmadığını biliyorlardı. 17-18 yıla ulaşan zindan direniş geleneği, kazanımları, deneyimi ve bilinci; her türlü işkence, saldırı ve teslim alma politikaları karşısında çelik bir setti. Bu seti aşmak o kadar kolay değildi.

27 Mart'ta Amed'e dayatılan zindanları düşürme politikası, 6 Mayıs'tan sonra Türkiye zindanlarına da dayatıldı. Amaçları aynıydı, zindanları direniş odakları olmaktan çıkarmayı planlıyorlardı. Bununla birlikte peş peşe genelgeler yayınladılar. Genelgelerin uygulanmasında tavizsiz davranmaya özen gösterdiler.

Elbette zindanları düşürme saldırılarına karşı sessiz kalınmadı. Devrimci tutsaklar bedenlerini barikat yaparak saldırıların önüne geçtiler. Çeşitli eylem biçimlerini geliştirdiler, ölümüne direnerek devrimci tutsakların teslim alınamayacağını, zindanları düşürmenin öyle kolay olmadığını net ve ikirciksiz bir biçimde sergilediler. Ağır bedeller ödediler, çok acı çektiler, ama yılmadılar, saldırıları püskürterek mevzilerini korumayı başardılar. 27 Mart'ta başlayan zindan direnişleri süreci tam dört ay sürdü, 27 Temmuz'da varılan anlaşmaya sonuçlandı.

Bu dört aylık direniş sürecinde 12 devrimci tutsak şehit düştü. Özel savaş karargahı, cumhuriyet rejimi, bir kez daha teşhir ve tecrit edildi. Direnişler, dosta, düşmana mücadelenin kıran kırana geçeceğini bir kez daha belgeledi.

12 devrimci tutsağın şahadetinin üzerinden henüz iki ay geçmeden özel savaş bir kez daha saldırdı. Plan bu kez çok daha kanlı ve dehşet vericiydi. Kitlesel katliamlarla sonuca gitmek istiyorlardı. Daracık bir koridora sıkıştırdıkları devrimci-yurtsever tutsaklara bu kez katliam ve itiraf seçeneklerini dayattılar. Ya katliam, ya da itiraf, ya fiziki katliam, ya da ideolojik-politik katliam. Tutsaklara dayatılan ikilem buydu. 1-2 unsurun dışında devrimci-yurtsever tutsaklar tereddüstüz direndiler, itirafı ellerinin tersiyle ittiler. İtirafçı olarak her gün şerefsizce ölmektense, onurluca direnerek ölmeyi yeğlediler. Gerçekten de tavırları, direnişleri kahramancaydı. Mazlumların, Kemallerin, Hayrilerin öğrencileri ve izleyicileri olduklarını parçalanan kafalarıyla, siyaha kesilen bedenleriyle kanıtladılar. İtirafçılık, onursuzluk, özel savaş politikası, o daracık koridorlarda yenilgiye uğratıldı. Yoksa eğer özel savaş o koridorda itirafçılaştırmakta başarıya ulaşmış olsaydı, orada durmayacak; buradan aldığı moralle diğer savaş esirlerine yönelecekti. Katliamlar eşliğinde itirafçılık bütün tutsaklara dayatılacak ve sonuçta çok arzuladıları Diyarbakır'ı tümden düşürme planlarını hayata geçirmeye çalışacaklardı. Ama başaramadılar. On devrimcinin şahadeti, onlarcasının yaralanması pahasına itirafçılaştırma dayatması geri püskürtüldü.

Elbette bu vahşi katliama karşı sessiz kalınmadı. Bütün zindanlardaki devrimci-yurtsever tutsaklar direnişe geçti. Tutsak aileleri ve devrimci-demokratlar protestolarını yükseltti. Bütün protestolar karşısında TBMM İnsan Hakları inceleme yaparak katliam gerçeğini, özel savaş karargahının vahşi yüzünü belgelemek zorunda kaldı.

Kısacası özel savaşın zindan saldırılarıyla ayları bulan zindan direnişleri, 1996 yılının en önemli gelişmelerinden biri oldu. Bu alanda elbette taktik olarak kaybeden özel savaş rejimi, kazanan ise devrimci tutsaklar oldu.

Dibe vuran Türk ekonomisi

1996 yılı ekonomik açıdan da özel savaş için pek parlak olmadı. Yürürlüğe konulan önlemler, ekonomiyi soluklandırmaya yetmedi. İç ve dış borçlar çığ gibi büyüdü, otomatiğe bağlanan zamlar ve enflasyon halkı daha da ezdi. Yoksullaşma katlanarak sürdü. Özel savaşın ağır faturası halk yığınlarına, emekçilerine yükleniyor. Emekçiler dayanma sınırını çoktan aştılar. İşsizlik, yoksulluk, çöplerde beslenme, açlık günlük yaşamın ayrılmaz bir parçası oldu.

Özel savaş bütçesi, şu anda iç ve dış borçlara dayanıyor. Ekonomi büyük ölçüde iflas etmiştir. Kirli savaş sürdüğü sürece ekonominin düze çıkması olanaksızdır. İMF kapılarında sürünmelerine rağmen gerekli kredi ve desteği almakta zorlanıyorlar.

Halk açısından tam bir soygun ve talan düzeni olan ekonomik yapının daha ne kadar dayanabileceği tartışma konusudur. Bugünden görülen o ki, 1997 yılı Türkiye ekonomisi için parlak olmayacak, tersine iflas ve kriz daha da derinleşecektir. Zorla ayakta tutulan dengelerin tümden bozulma olasılığı çok büyüktür. Türkiye'yi özelleştirme politikalarıyla haraç mezat satsalar bile, milyarlarca doları bulan savaş bütçesinin altından kalkmaları mümkün değildir. Kendi uzmanları bile "Türkiye ekonomisinin bu savaş yüküne dayanması güçtür, ancak 2-3 yıl kalmış" diye itiraf ediyorlar. Kısacası, Türk ekonomisi dibe vurmuştur, emekçilerin dayanma gücü kalmamış, ama bu savaş ekonomisinden vurgun vuranlar, köşeyi dönenler de az olmamıştır.

Özel savaş dış politikada teşhir oldu

Türk özel savaş karargahı, dış politikada da başarısız bir yıl geçirdi. Yıllardır dış politikasını PKK'yi tecrit etme ve bastırma stratejisine bağlayan özel savaş, giderek büyük bir yalnızlaşmayı yaşıyor. Demokratik kamuoyu nezdinde teşhir ve tecrit oldu. TC adı işkence, insan hakları ihlalleri ve kirli savaşla özdeşleşti. Uluslararası Af Örgütü, Türkiye aleyhinde dünya çapında bir kampanya açtı ve bu, halen sürüyor. Avrupa İnsan Hakları Komisyon'u nezdinde itibarlarını yitirdiler, bu alanda da tecriti yaşıyorlar.

Özel savaş Avrupa hükümetleriyle de çelişkiler yaşadı. Sürgünde Kürdistan Parlamentosu'nu toplama izni verdikleri için Belçika, Hollanda, Rusya Danimarka, Norveç ve İtalya hükümetleriyle sürtüşmeler yaşadı.

Demokratik kamuoyu nezdinde TC'nin itibarı dibe vurmasına, önemli oranda teşhir ve tecrit süreci yaşamasına rağmen, emperyalist hükümetler ve NATO, TC'yi özel savaşta askeri ve siyasal olarak desteklemeye devam etti. Bu desteklerini daha da sürdürme eğilimindedirler. Kürdistan devriminden her açıdan korkuyorlar. TC ise kendileri açısından hâlâ önemli bir devlet. Kürdistan devrimini bastırma ve imha etme, emperyalist devletlerin ortak hedefleri arasında bulunuyor. Bu stratejik yaklaşımın bir sonucu olarak bütün emperyalist devletler bir PKK politikasına sahip ve kendi ülkelerinde tecrit ve bastırma hareketlerini geliştirmekten geri durmuyorlar. Kimi zaman eş zamanlı PKK ve Kürt avını başlatıyor; onlarca, yüzlerce Kürdü gözaltına alıyor, ağır para cezaları, işkence ve teslim almaya dönük baskılar uyguluyorlar. Belçika ve İngiltere'de ortaklaşa eş zamanlı geliştirilen MED-TV operasyonu böyle bir yaklaşımın en somut örneğidir.

Emperyalist devletler, Kürt sorununda stratejik olarak TC'yi destekliyorlar. Ancak kimi dönem yaklaşımlar ve çözüm yöntemleri konusunda aralarında farklılıklar var; bu, bu yıl içinde de görüldü. Bu farklı çelişkiler önemli bir politik baskıya dönüşmese de çeşitli biçim ve düzeylerde ortaya çıktı. Özel savaşı gözükara biçimde destekleyen ABD, TC'ye küçük çaplı da olsa bir askeri ambargo uyguluyor. Bu, savaş hedefleri konusunda yaşandı. Elbette bu çelişkiyi abartmamak gerekiyor. Ancak bu çelişkiyi tespit etmek ve izlemek önemlidir.

Yine ABD ve TC, Güney Kürdistan ve Irak politikalarında önemli taktik çelişkiler yaşıyorlar. Bundan yararlanmak, bu çelişkinin ortaya çıkardığı fırsatları sonuna kadar kullanmak önemlidir.

TC'nin dış politika sorunlarıyla ilgili kaydedilmesi gereken çok önemli bir noktada daha var: TC hemen hemen bütün komşularıyla kanlı bıçaklıdır. TC'nin kendilerine yönelik tehdit ve oyunları, Yunanistan, Suriye, İran ve Ermenistan gibi ülkeleri Türkiye karşısında daha aktif bir konuma getirdi. Yunanistan'la yaşanan tarihsel, siyasal ve stratejik çelişkiler, (Ege, Kıbrıs vb.) "Kardak krizi" ile daha da derinleşti. Bu çelişkinin yansımalarını her platformda izlemek mümkündür. Kıbrıs sorunu ağırlaşarak devam ediyor. 1996 yılı içinde Kıbrıs'ta önemli olaylar meydana geldi, cinayetler işlendi. Bu, var olan çelişkileri daha da derinleştirdi ve içinden çıkılmaz noktalara taşıdı.

Rusya ile var olan çelişkiler, TC'nin Çeçenistan ve Kafkaslar politikaları derinleşerek gerileme eğilimindedir. Bu çelişki ortaya yeni olanak ve fırsatlar çıkarabilecektir. Elbette devrim, bu olanak ve fırsatlardan yararlanacak, kendi bağımsız çizgisi temelinde bunları kullanması bilecektir.

TC'nin Suriye, İran ve Irak'la var olan çelişkilerinin düzeyi ve derinliği biliniyor. Özellikle İsrail'le yapılan stratejik işbirliği anlaşmasından sonra çelişkiler daha da derinleşti. Başta Suriye ve diğer Arap ülkeleri anılan bu anlaşmaya tepkilerini ortaya koydular. Bu anlaşmadan sonra Ortadoğu'da yeni bir saflaşma ve bloklaşmanın da temelleri atıldı. ABD-İsrail-TC eksenindeki karşı-devrimci bloka karşılık, halkların ve devrimlerin, anti-emperyalist blokunun nesnel temelleri güçlendi. Halkların anti-emperyalist bloku, Asya halklarını da içine alacak biçimde genişleme şansına sahiptir; bunun için geriye bu nesnel olanaklar üzerinde halkların iradi baskı ve cephesini çıkarmak kalıyor.

TC'nin Suriye, İran ve Irak'la yaşadığı çelişkiler, ülkemiz devrimi açısından önemlidir. Eskiden herhangi bir parçada bir Kürt hareketlenmesi olduğunda bu dört sömürgeci devlet bir araya gelir, birleşir ve ortak bir strateji ile Kürt hareketini tecrit eder, ilgili parçaya hapseder ve kısa sürede bastırırlardı. Ancak bugün aynı çizgide buluşamıyorlar, aralarındaki çelişkiler çok derin çünkü. Uzun bir süre sürdürülen "üçlü zirve" Türkiye, İran ve Suriye dışişleri bakanları düzeyinde yapılan toplantılar da tam bir fiyasko oldu.

Nitekim bugün hiçbir Ortadoğu ülkesi, Balkanlar dahil Türkiye'nin etkin olmasını istememektedir. Fakat TC'nin bölge ülkelerine dayattığı Kürt politikası inkar ve imha politikasıdır. Bugün bölge güçlerini Kürtlere karşı bir araya getirme politikası hayalcidir, gerçeklerle alakası yoktur. Gelinen aşamada hiçbir güç eskisi gibi Kürt politikasını yürütemez ve yürütemeyecektir. Artık Kürdistan sorununu eskisi gibi hiçbir devlet çözemez. PKK'nin varlığı da, Kürdistan'daki gelişmelerin ulusal-siyasal düzeyi de buna müsaade etmez. Nitekim geleneksel Kürt politikalarının eskisi gibi yürüyemeyeceği görüldüğü için Parti Önderliği, Kürtlerle bölge halkları arasında fedarasyonun en gerçekci çözüm olacağı, herkesin bunun üzerinde yoğunlaşması gerektiği mesajını yıl boyunca vermeye çalışmıştır.

Bugün Ortadoğu'nun istikrara kavuşması, ancak Kürt halkıyla geniş bir fedarasyonlaşma temelinde mümkündür. 1996 yılının ortaya çıkardığı en temel sonuçlardan biri de budur.

"Zilan'ın eylemi, devrimci fedakarlığın, cesaretin, adanmışlığın, iradenin, partiye ve önderliğe bağlılığın, önderlik ve PKK gerçekleşmesinin biçimi oldu. Zilan, artık izleyicileri için bir manifesto, bir kutup yıldızıydı, yol göstericiydi. Zilan yoldaşın ardından Rewşen, Bermal ve Kendal yoldaşlar kendilerini bombalaştıraracak ve özel savaşın tam kalbinde patlatacaklardır."

Kısacası, 1996 yılı TC için dış politika açısından bir gerileme, yalnızlaşma ve teşhir yılı oldu. Daha önceleri dış politika ufuklarını "Adriyetik'ten Çin Seddi'ne kadar" diye belirlerlerdi. Artık bugün bu yayılmacı söylemlerini ifade etmez oldular. Bütün dikkat ve çabalarını PKK'yi tecrit ve bastırma stratejisi üzerinde yoğunlaştırdıkları için dünya ufukları her gün biraz daha daralıyor ve köreliyor. Bu durumun önümüzdeki dönem de ağırlaşarak devam edeceğini vurgulamak bir kehanet olmasa gerektir.

Cumhuriyet siyasal ve kurumsal olarak iflas etmiştir

En önemlisi bütün netliği ve çıplaklığıyla ortaya çıktı ki, cumhuriyet rejimi iflas etmiştir. Çürüme, kokuşma, çözülme,

Serxwebûn'dan...

çözüm olamama, kendini yeniden üreteme rejimin iflah olmaz kimliğini ve açmazını anlatıyor. Özel savaş karargahı büyüyüp şiştikçe, sayısız kirli işe ve uygulamaya bulaştıkça, yeraltı dünyasıyla, mafya ile iç içe geçti. Devlet mafyalaştı, mafya devletleşti. Savaş suçları ile rüşvet, yolsuzluk, eroin kaçakçılığı, kumar ve haraç, fidye, tehdit ve cinayet gibi kirli işlerin iç içe geçtiği "Susurluk kazası"yla ortaya çıktı. İşkence, cinayet, bombalama, binlerce sahte operasyon gibi kontrgerilla savaşı için örgütlenmiş özel savaş örgütlerinin gerçekleştirdikleri suç pratiği artık gizlenemez bir noktaya geldi. Çürüme ve kokuşma o kadar boyutlanmış ki, rejim orasından burasından dökülmeye, sağa-sola saçılmaya başladı.

Elbette çürüyen rejimin kendisiydi, özel savaşta her yolu ve aracı, yöntemi ve ilişkiyi meşru gören bir devletin varacağı nokta bundan başkası olamazdı. Sorun çeteler sorunu değil, çeteler dahil bütün suç pratikleri ve yaşanan derin yozlaşma özel savaş karargahının siyasal-kurumsal iflasının açık belgelenmesidir.

Birçok çete ortaya çıktı. Bunlar özel savaş aygıtının birer parçası, dalları ve kollarıdırlar. Bu çeteler ve pratikleri aynı zamanda özel savaşın aynası durumundadır. Bunlara bakarak özel savaşın çirkin ve kirli yüzünü daha net görmek mümkündür.

Kirlilik, çeteleşme, çürüme ve kokuşma bütün bünyeyi sardığı için, bundan özel savaş karargahının kendisi sorumlu olduğu için devletin kendini arındırması, suç pratiklerini yargılayıp tecrit etmesi mümkün değildir. Bu eşyanın tabiatına aykırıdır. Kirliliği özel savaş besliyor, özel suç örgütlerini özel savaş yaratıyor ve kullanıyor. Bugün kirli savaşa bulaşmayan tek bir özel savaş birimi, yine devlet kurumu gösterilebilir mi? "Faili meçhul" cinayetleri işleyen, Kürt milletvekili ve işadamlarını katleden, kayıp, sokak infazları gibi pasifikasyona dönük kontra operasyonlarını gerçekleştiren özel örgütleri yönlendiren, MGK'den başkası değildir. Bu, basına yansıyan MGK belgelerince de açıkaca kanıtlandı.

Dolayısıyla kirlenme, çürüme, kokuşma, yozlaşma, yolsuzluk ve her türlü suç pratiği başka yerde değil, özel savaş içinde aranmalıdır; bu, çözüm yerini de işaret ediyor. Özel savaş rejimini, özel savaş gerçeğini ortadan kaldırmadan suç pratiklerinin önüne geçmek mümkün değildir.

Ortaya çıkan suç pratiklerinin üstüne gidip bütün boyutlarıyla, gizli ilişkileriyle açığa çıkarabilirler mi, kapsamlı bir yargı konusu yapabilirler mi? Mümkün değil, böyle bir şey, kendi kendini yargılama gibi bir şeydir. İşlenen suçlar oldukça kapsamlıdır ve bunların altında her düzeydeki özel savaş karargahının damgası vardır. Savaş ve insanlık suçları var. Bunlar birbirini tamamlıyor ve hepsi tek bir merkezden, özel savaş karargahından kaynaklanıyor.

Özel savaş karargahı, kendi üzerindeki dikkatleri dağıtmak, kendini belli ölçüde temize çıkarmak için sınırlı ve göstermelik bir yargılama sürecini başlatabiliyor. Kimi elemanlarını gözden çıkarabilir. Ancak böyle bir operasyon o kadar kolay ve sarsıntısız geçemez. Rant, güç ve nüfuz paylaşımında birbirine rakip kliklerin işlerini zorlaştırıyor. Gündemdeki kıran kırana süren "dosyalar savaşı" bunun açık göstergesidir. Ama öyle olsa da görünen o ki, özel savaş bu süreci daha hafif atlatmak, ordu ve cumhuriyeti temize çıkarmak, dikkatleri ve bilinçleri saptırmak için göstermelik bir soruşturma ve yargılama süreciyle "Susurluk Vakası"nı kapatmaya çalışacaktır. Bütün çürüme, yozlaşma ve çeteleşmenin faturasını küçük bir gruba yükleyecektir.

Fakat özel savaş karargahının kendisini toparlaması, bütün dengelerini yeniden kurması o kadar kolay değildir, neredeyse olanaksızdır. Bu, iflah olmaz bir çürüme ve siyasal krizi anlatıyor. Hiç kuşkusuz özel savaşın bu büyük çözülme ve onarılmaz krizinin temelinde devrimci savaş karşısındaki yenilgili durumu vardır. İç çelişkilerini açığa çıkaran, derinleştiren, rejimi iflah olmaz noktalara sürükleyeni yenilmeyen, tersine büyümesini sürekli sürdüren Kürdis-tan'daki gerilla savaşından başkası değildir.

Şehit Mordem heval

Türkiye'de gelişmenin yönü devime doğrudur

1996 ile 1995 karşılaştırıldığında bu yıl yaşanan siyasal kriz ve çözülmenin boyutları çok daha net ortaya çıkıyor. Bu çözülme, dağılma ve kokuşma süreci derinleşerek büyüme eğilimindedir.

Sistemdeki bu çürüme ve yozlaşma, onarılmaz kriz durumu ulusal kurtuluş devriminin bir sonucudur. Aynı zamanda devrimin daha da gelişme ve zafere yürüme olanaklarının boyutlarını anlatıyor. Devlet her açıdan en güçsüz dönemini yaşıyor. Gücünü, toplumsal muhalefetin güçsüzlüğünden alıyor. Bu döneme yüklenilirse, toplumsal muhalefet derlenip toparlanarak harekete geçerse, politik bir güç olarak sahnedeki yerini alırsa, kazanmamak için geriye fazla bir neden kalmıyor. Bütün sorun toplumsal muhalefetin örgütsüz, öncüsüz ve güçsüz oluşunda düğümleniyor. Türkiye halkı açısından kazanmanın, devrimin nesnel koşulları, olguları; çürüyen ve iç çelişkileri derinleşen bu kriz durumu, devrimin nesnel koşullarını her geçen gün biraz daha olgunlaştırıyor. Kısacası, kazanmak için her şey var.

Türkiye'de gelişmenin bir yönü devime doğrudur. Bunun sürece damgasını vurabilmesi, devrimci güçlerin derlenip toparlanmasına bağlıdır.

Türkiye'de önümüzdeki dönemin bir yönü de karşı-devrimin, özel savaşın kendini yeniden biçimlendir, yeniden yapılandırma eğiliminde olmasıdır. Bunun için bir dizi yasal düzenleme yapıldı. İller Yasası bunun en somut örneğidir. Bu "Susurluk Vakası" ile ortaya çıkan klikler arası çatışmanın bir yönü de, özel savaşın, bu durumu baskıları daha da derinleştirme ve topyekünleştirme, kimi hak kırıntılarını da ortadan kaldırma doğrultusunda kullanmaya çalışmasıdır. Bu eğilimi de somut olarak görmek gerekiyor.

Yine yılın son günlerinde MGK'nin "-Kürt sorununun çözümü"ne ilişkin hazırladığı rapor kamuoyunda büyük bir tepki gördü. Sadece devrimci-demokrat kesimde değil, burjuva kesiminde bile bu rapor ırkçı olmakla eleştirildi. Rapordan da anlaşıldığı gibi önümüzdeki süreçte özel savaşın Kürdistan'da toplu katliamlara ve daha değişik türden toplu yok etme yöntemlerine girmesi işten bile değildir. MGK'nin hazırladığı raporda rejimin bütün ırkçı-faşist, hatta Hitler faşizmini bile aşan kareketerini görmek mümkündür.

1997'de Türkiye yeniden bir hükümet bunalımıyla yüz yüze gelebilir. Var olan hükümet hasas dengeler üzerinde duruyor. Şu anda yaşanan klikler arası çatışma, bu hükümeti de götürebilir. Dahası şimdiden darbe söylentileri ve çok geniş bir "milli mutabakat hükümeti" gibi talepler yeniden ısıtılıyor ve tartışma konusu yapılıyor.

Önümüzdeki dönemde özel savaş krizi, bu kirlilik sürecini baskıları daha da yoğunlaştırarak, var olan kimi hak kırıntılarını da silip süpürerek, bu yönlü düzenlemeleri getirerek aşmak isteyecektir. Yani şiddete, vahşete, kirli savaşa daha da yüklenerek ayakta kalmaya ve sorunları "çözmeye" çalışacaklardır. Tabii bu yönelimlerinde başarılı olabilmeleri, devrimci savaş ve Türkiye toplumsal muhalefetinin mücadelesinin gelişme durumuna ve gücüne bağlıdır.

Elbette bu gelişme eğilimlerini saptayan devrimci-demokratlar ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi bütün ağırlıklarını sürece dayatacak ve güçlerini seferber edeceklerdir. Bu anlamda 1997 yılı kıran kıran bir mücadeleye sahne olacaktır; ki bu, finale dönüşme şansına ve potansiyeline de sahiptir. Sonucu tayin edecek olan, tarafların stratejik ve taktik konumları, mücadeleleri, güç ve güçsüzlük durumları olacaktır.

Başarılı bir siyasal atak: Ateşkes

Özel savaş, 1996 yılını kaybetti; "Susurluk Vakası" ve sonuçları bu kaybedişin ilginç bir örneğini sunuyor. Özel savaş kaybederken PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi 1996 yılını kazandı.

Bilindiği gibi, Parti Önderliği 15 Aralık 1995 tarihinden geçerli olmak üzere tek yanlı ve süresiz ateşkes ilan etmişti. Bu, çok önemli bir siyasal ataktı. Her açıdan TC'yi sıkıştırmaya, iç çelişkilerini, açmazlarını, savaş karşısındaki tutumunu açığa çıkarmaya yönelik cesaretli bir siyasal adımdı. Bu siyasal adım PKK'nin kendine var olan güvenini gösterdiği gibi, ona siyasal ve diplomatik alanlarda inisiyatif kazandırıyor, geniş hareket olanaklarını yaratıyordu. Kısacası ateşkes taktiği şu siyasal sonuçları ortaya çıkardı:

● Ateşkes kararı, TC'nin imha savaşından, kör şiddeten başka bir politikasının olmadığını bir kez daha gösterdi ve belgeledi. Ateşkes ve siyasal çözüme gelse, bu, TC açısından kendi inkarcı ideolojisini ve kurumlaşmasını inkar etmek, kendi kendini reddetmek anlamına gelirdi. Böyle bir tavır, kendisi için stratejik bir yenilgi ve yıkım olurdu. Dolayısıyla bunu düşünmeleri olanaksızdı. Ancak öte yandan ateşkes kararını reddettiklerinde bu, kendilerini siyasal açıdan sıkıştıracak, özel savaşçı karakterini bir kez

"Parti Önderliği 15 Aralık 1995 tarihinden geçerli olmak üzere tek yanlı ve süresiz ateşkes ilan etmişti. Bu, çok önemli bir siyasal ataktı. Her açıdan TC'yi sıkıştırmaya, iç çelişkilerini, açmazlarını, savaş karşısındaki tutumunu açığa çıkarmaya yönelik cesaretli bir siyasal adımdı. Bu siyasal adım PKK'nin kendine var olan güvenini gösterdiği gibi, ona siyasal ve diplomatik alanlarda inisiyatif kazandırıyor, geniş hareket olanaklarını yaratıyordu."

daha kanıtlayacaktı. Bunun da içte ve dışta bir dizi siyasal etkisi ve sonuçları olacaktı. Elbette bu durum bir çıkmaz ve açmazdı. Güçlü konak katliamında olduğu gibi, özel savaş, inkar ve imha siyasetine ısrarla sarılacak, ateşkesi görmezden gelecek, etkilerini boşa çıkarıcı, provokatif eylemlere varan bir dizi tavır sergileyecek ve bunun doğurabileceği sonuçları göze alacaktır.

● TC'nin ateşkes taktiğine gelmeyeceği, tersine ateşkes sürecini baltalamak için her yola başvuracağı biliniyordu. Pratikte de öyle oldu. TC'nin ateşkese ilişkin bu tutumu onu iç ve dış demokratik kamuoyunda teşhir etti, kendisine dönük tecrit çabalarına güç verdi.

● Ateşkes kararı, TC'nin iç çatışmalarını ve müttefikleriyle var olan çelişkilerini belli ölçüde büyüttü. Egemenler cephesinde "siyasal çözüme" dönük daha yaygın seslerin çıkması, ama buna karşı özel savaşın bu tür sesleri susturmaya çalışması bu kanımızı doğrulamaktadır.

● Ateşkes taktiği Türkiye'de elle tutulur somutlukta bir "barış hareketinin" gelişitirilmesine güç vermiş ve bunun için elverişli bir zemin sunmuştur. Farklı eğilimleri içinde barındırsa da bu barış hareketi önemlidir. Esas yönünü özel savaşı teşhir etmeyi, kirli savaşı sınırlandırmayı içeriyor. Ateşkes kararı, Türkiye halkında da anti-özel savaş duygularının gelişmesine, bu doğrultuda kafasındaki soruların çoğalmasına katkı sunmuştur.

● Ateşkes kararı, devrimci-yurtsever diplomasinin olanaklarını çoğaltmış, kendisine inisiyatif ve hareket yeteneği kazandırmıştır. Aynı şekilde siyasi çalışmalarda da önemli olanaklar yaratmıştır.

● Kürt halkı, ateşkes süreciyle birlikte bir kez daha özel savaş gerçekliğini çok çarpıcı bir biçimde anlama ve kavrama olanağına kavuşmuştur. Kürt halkı, devrimci savaşın kendisi için tek kurtuluş çaresi olarak bırakıldığını çok iyi anladı. Dolayısıyla bu bilinç ve pratik deneyimle savaşa sarılması gereği doğal ve anlaşılırdır.

● Ateşkes kararı, her türlü oportünist, reformist ve ortayolcu anlayışlara da darbe vurmuştur. Ateşkes sürecinde bu eğilimler biraz umutlanmışlarsa da, katı gerçeklikler kısa sürede suratlarında patlamıştır. Çok net ve ikircıksiz bir şekilde görüldü ve bir kez daha kanıtlandı ki, özgürleşme ve kurtuluş için savaş bir tercih değil, kaçınılmaz bir zorunluluktur.

ARGK '96'yı zengin taktik hamlelerle kazandı

Özel savaş karargahı bu yıl kapsamlı operasyonlar geliştirdi; ülkemizin her tarafında, Güney'de, Kuzey'de, Botan'da, Dersim'de, Garzan'da, Amed'de, Koçgiri'de... Ancak hiçbir bölgeden gerillayı söküp atamadı. Gerilla mevzilerini koruduğu gibi, yeni alanlara açıldı. Koçgiri ve Akdeniz eyaletlerinde yeni mevziler kazandı, Anadolu içlerine doğru bir gelişme çizgisi izledi. Yine gerilla düşmanın Botan ve Zağros hattındaki bütün savunma tedbirlerini yıkarak yeni açılımlar gerçekleştirdi.

Gerilla özellikle Güney Kürdistan'da derinlemesine bir gelişme sağladı; Güney'in biçimlendirilmesinde, demokrasinin Güney Kürdistan'da oturtulmasında gözardı edilmemesi gereken bir güç olduğunu gösterdi. Bu yıl içinde Güney'de çok önemli gelişmeler oldu. KDP-YNK çatışması Irak'ın KDP'yle ittifak yaparak Güney'de yeniden güç ve etkinlik kazanması, ABD ve Çekiç Güç'ün inisiyatif yitirmesi, TC'nin Güney'e biçim verme, Türkmenleri kullanma girişimleri KDP ve YNK'yi ABD inisiyatifinde Ankara'da uzlaştırma çabaları vb. bütün bu gelişmeler Güney'in devrimci imkan ve fırsatlarını ortadan kaldırmaya yetmedi. Elbette Güney'de tehlikeli gelişmeler meydana geldi; KDP-YNK çatışması halkımıza, iktidarlaşma ve fedarasyonlaşma çabalarına epey zarar verdi. Ancak bütün bu olumsuzluklara rağmen Güney'de devrim ve devrim seçeneği güç kazandı. KDP ve YNK bu çatışma sürecinde güç yitirdi, halkımızın gözünden düştüler. Dolayısıyla devrimci seçeneğin de gelişme zemini kuvvetlendi. PKK, Güney'de KDP-YNK çatışmasına taraf olmadı, bu çatışmanın anlamsızlığını vurguladı, yabancı güçlerin oyununa gelmemeleri için tarafları her fırsatta uyardı. Öte yandan mevzilerini derinleştirmeye, devrimci seçeneğini ve demokrasiyi Güney'de kuvvetlendirmeye çalıştı. Bu yaklaşımın doğru olduğunu ve kendisine çok şey kazandırdığını vurgulamak gerekiyor.

Özel savaş Behdinan'a, Zağroslar'a sayısız operasyonlar düzenledi, stratejik olarak bu alanlar üzerinde yoğunlaştı. Güney'de "Güvenlik Kuşağı" oluşturacağını ilan etti. Ancak bunu başaramadığını, anılan alanlarda askeri olarak da fazla tutunamadığını, ağır kayıplar verdiğini biliyoruz. Gerilla, bu alanları fiilen kurtarılmış alanlar düzeyine, ya da buna yakın bir düzeye getirdi. Güney'de zaten askeri bir denetim kuramıyorlar. Botan'da ise denetim alanları sınırlıdır. Gerilla, belki de plan hedeflerine tam ulaşamadı, ama özel savaş planları da bütünüyle boşa çıkarıldığı kesindir.

Devamı 23. sayfada

Kürdistan İşçi Partisi ve **Devrimci Halk Kurtuluş Partisi** olarak tüm kamuoyuna diyoruz ki:

Bir süredir yürüttüğümüz görüşme ve tartışmalar sonucunda halklarımızın kurtuluşu için devrimci bir cephenin ve hayatın her alanına yayılacak birlikteliklerin zorunluluğu ve gerekliliği partilerimiz tarafından bir kez daha teyit edilmiştir.

DEVRİMCİ CEPHENİN İNŞAASI İÇİN ÇAĞIRIMIZDIR!

"PKK ve DHKP olarak! Halklarımızın Cephe Birliğini Hedefliyoruz! Bu birliğin temel amacı; halklarımızın cephe birliğini sağlamaktır. Halklarımızın savaşını her düzeyde ortaklaştırıp geliştirmektir. Bu ittifakla halklarımızın devrimci cephesini inşaa etmekte ve düzenden zarar gören, bu düzene karşı mücadele eden ve etmek isteyen legal, illegal, grup, örgüt, parti ve kuruluşların aynı ittifak çatısı altında yer almalarını sağlamak için gerekli bütün çaba ve özveriyi göstermeye hazır olduğumuzu ilan ediyoruz."

Partiya Karkerên Kurdistan (PKK)
Devrimci Halk Kurtuluş Partisi (DHKP)

Böyle bir devrimci cepheye hazırlık, içinde bulunduğumuz sürecin ve partilerimiz arasındaki işbirliğin ve ittifakın temel öneme sahip görevlerinden biri olarak belirlenmiştir.

Halklarımızın devrimci-demokratik mücadelesinin birleştirilmesi ve giderek devrimci bir cephenin oluşturulması ciddi bir görevdir. Bilmekteyiz ki, bu görev "yaptık" demekle başarılamayacak önemde ciddi bir hazırlığı gerektirmektedir.

DHKP ve **PKK** bu hazırlığın ilk adımı olarak aşağıda açıklayacağımız protokolle hem kendi örgütlülük, kadro ve taraflarına hayatın her alanında birlikteliklerı yaygınlaştırma görevini vermekte ve hem de tüm ilerici, demokrat güçlere bu görevi birlikte başarma çağrısında bulunmaktadır.

Düşmanın gücü, halk güçlerinin örgütsüzlüğü ve güçlerin birleştirilmemiş olmasındandır. Yaşadığımız her gün halkımızın, örgütlü tüm halk güçlerinin birliğini sağlamak açısından omuzlarımızdaki görevi büyütüyor, daha büyük adımların atılmasını zorunlu kılıyor.

Düşman, sisstemin her yanından döküldüğü, tüm pisliklerinin açığa çıktığı ve it dalaşının alabildiğine tırmandığı koşullarda bile halka karşı, devrimci ve yurtsever güçlere karşı merkezi kararlar alıp uygularken, aralarındaki it dalaşına rağmen, çıkarları temelinde birliğini korurken, biz yani halklar, yani devrimci, yurtsever, demokrat örgütler, demokratik kurumlar neden birlik olmayalım?

Bunun kabul edilebilir bir nedeni yoktur.

Bunda en önemli etkenlerden birisinin sol güçlerin olumsuz, geri bir birlik geleneği olduğu açıktır. Bunun aşılması halklarımıza karşı sorumluluğumuzun, devrim ve iktidar iddiamızın gereğidir.

Düzenin açığa çıkan katliamcı, imhacı, faşist yüzü karşısında tüm halkın, hatta bir avuç işbirlikçi burjuva ve halk düşmanı dışında hemen hemen tüm toplumun hoşnutsuzluğu derinleşip, öfkesi büyürken, halk güçlerinin birleşmemesi, dayanışmamasının, örgütlenememesi ve ortak bir mücadele geliştirmemesi düşünülemez. Ancak, bugün büyük ölçüde durum budur. Tüm elverişli koşullara rağmen buna denk düşecek büyüklükte bir halk hareketinin ortaya çıkartılmamasının asıl nedeni; bu görevin başarılamamış olmasıdır.

Çağrımız tüm halk güçlerinedir!

Bağımsızlık ve demokrasi isteyenler, özgürlük ve adalet isteyenler, tüm inançlara özgürlük isteyenler, düşünceye özgürlük isteyenler, ulusların kendi kaderlerini tayin haklarını isteyenler, haksız savaşa son verilmesini isteyenler, işkencelerin, infazların, kayıplar ve faili meçhullerin, köylerin yakılması ve sürgünlerin, fuhuşun, uyuşturucunun, mafya çetelerinin olmadığı bir ülkede yaşamak isteyenler, emperyalizmin bir uydusu olmak istemeyenler, güçlerini birleştirmeli, sömürü ve zulmün düzenine karşı savaşmalıdırlar.

Tüm bu talepler, ancak bu taleplerin gerçek sahipleri olan tüm kesimleri bir araya getirecek bir birlikteliğin örgütlenmesiyle gerçekleştirilebilir.

Halklarımıza karşı bu savaşı sürdüren düzene karşı legal ve illegal, barışçı ve barışçı olmayan, askeri, siyasi, kültürel, ekonomik, demokratik her alanda ve her biçimde dayanışma ve ortak mücadeleyi geliştirmek, bu alanlarda cephesel birliğin adımlarını atmak halkımıza karşı görevimiz ve sorumluluğumuzdur.

Kaynağını bu zorunluluktan alan partilerimiz arasındaki bu ittifak, halklarımızın devrimci birliğini ve cephesini inşaa etmek için tüm bu kesimlere çağrıda bulunmaktadır. Ülkemizin görüntüsü, kanın dizboyu olduğu bir vahşet tablosudur. Bu tablo devrimin koşullarına işaret etmektedir. Rejim her şeyiyle tükenmiştir. Tüm halka zulmederek, sefaleti, yoksulluğu ve yozlaşmayı büyüterek ömrünü uzatmaya çalışmaktadır. Bu ise çok geniş kesimlerin düzenle çelişkilerinin derinleşmesini de beraberinde getirmiştir.

Bugün hiç tereddütsüz söyenebilir ki, üzerinde yaşadığımız topraklarda devrimin koşulları vardır. Sorun, devrimcilerin, halkların, ilerici güçlerin örgütlülüğü ve birliğidir.

Vahşetin sorumlusu olan, ulusların, halkların her türlü hak ve özgürlüğü gaspeden, hak ve özgürlük istemlerini terörle boğmaya çalışan faşizme karşı birlik olmak zorundayız. Bu zorunluluk hemen her düzeyde birlikler için geçerlidir. Uluslar, halklar, halkların kurtuluşu için savaş örgütler zaferi ancak böyle kazanabilir.

Tüm ezilenler, düzenin ezdiği, yok etmek istediği tüm uluslar, azınlıklar, emekçiler, hatta tek tek kişiler, yurtseverler, demokratlar, ilericiler, faşist düzene karşı olan, emperyalizme karşı olan, inançlarını yaşamayan, kendilerini ifade edemeyen herkes birleşmelidir.

Birlik tüm bu kesimlerin birliğini amaçlamalıdır. Kendini şu ya da bu gerekçeyle sınırlayanlar düşman cephesini büyütüyorlar demektir.

Halklarımızın özgürlüğü, ancak bu iktidar yıkılarak kazanılabilir. Bu iktidar; ancak halkımızın birlikte, ortak savaşıyla yıkılabilir. Türk ve Kürt halkı üzerindeki baskı ve sömürüyü gerçekleştirenler, her zaman aynı egemen sınıflar olmuştur. Her iki halkın düşmanları ortak olagelmiştir. Bu düşman, Türkiye ve Kürdistan'daki egemen merkezi otoritedir.

Kürt ve Türk egemen sınıflarının şoven, milliyetçi kışkırtmalarına rağmen, halklarımız hiçbir zaman birbirine karşı savaşmamış, savaştırılamamıştır. Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesinin yükselmesiyle birlikte bu mücadeleyi terörle boğamayan egemen sınıfların şovenizmi kışkırtma çabaları ve politikaları halklarımızın, bağımsızlık ve özgürlük istemlerini Türk-Kürt çatışması ekseninde boğmaya çalışmaları Türkiye egemen sınıflarının istediği biçimde gelişmemiş, halklarımız birbirine düşman edilememiştir.

Halklarımızın geleceği ve kaderi artık her zamankinden daha çok birbirlerine bağlı hale gelmiştir. Dervim ve sosyalizm davasında iddialı olan her güç bu gerçeği esas almak durumundadır. Bunu esas almayan hiçbir strateji veya taktiğin sonuç alma şansının olmadığı artık çok daha açıktır.

Bu gerçeklerden ve gerekliliklerden hareket eden **PKK** ve **DHKP,** halkımızın özgür geleceğini kazanıp inşaa etmek için devrimci bir cephenin oluşturulmasını gerekli görmektedir. Ve bu ittifakı gerçekleştirmek için böyle bir adım atmaktan onur ve coşku duyuyoruz.

Halklarımızın, onun devrimci, demokrat, yurtsever, ilerici, savaşan, mücadele eden güçlerinin devrimci birliğini kurma görevi ertelenemez.

Halklarımızın birliği zorunluluktur. Bu zorunluluğun bizlere yüklediği büyük ve tarihi sorumluluk üstlenilmeden birlik sağlanamaz. Biliyoruz ki, amaca ve beklentilere, umuda cevap vermeyen hiçbir örgüt biçiminin yaşama şansı olamaz. Bu bakımdan ihtiyaçların yakıcı dayatmasıyla yaratılmış da olsa herhangi bir örgütlenme kendisini yaratan ihtiyaçlara cevap olamadığı andan itibaren bitmekle, dağılmakla yüz yüze gelir.

Atılan her adım, oluşturulan her örgütlenme ulusal ve toplumsal ihtiyaçlara cevap vermek zorundadır. Bu onun varlık nedenidir. Halklarımızın da ulusal ve toplumsal ihtiyaçlarından kaynaklanan ortak bir örgütlenmeye, ortak mücadele araçlarına şiddetle ihtiyacı vardır. Halklarımız en geniş bir cephesel örgütlenmeye muhtaçtır. Çünkü en sıradan, en basit demokratik talepleri bile şiddetle bastırılmaya çalışılan, düşüncesine, diline, yasak konulan halkımızın, kendisini böyle bir cendere içinde boğmaya çalışan, işkenceleri, kayıpları, infazları, köy yakmaları, göç ettirmeleri ve faili meçhulleri günlük olaylar haline getiren ortak düşmana karşı birlik, dayanışma ve ortak mücadele zemininde buluşması artık kimsenin görmezlikten gelemeyeceği ve gereğini yerine getirmekten kaçınamayacağı acil ve tarihi bir görevdir.

DHKP ve **PKK** olarak: Bu ittifak protokoluyla halklarımızın bu ihtiyaç ve beklentilerine, umutlarına cevap olabilmenin ilk adımını atmış bulunuyoruz. Bu adımın geliştirilmesi, tüm halk güçlerinin bu ittifaka kazanılması, halklarımızın devrimci birliğine duyduğumuz inancın bir gereğidir.

PKK ve **DHKP** olarak!

Halklarımızın Cephe Birliğini Hedefliyoruz! Bu birliğin temel amacı; halklarımızın cephe birliğini sağlamaktır. Halklarımızın savaşını her düzeyde ortaklaştırıp geliştirmektir. Bu ittifakla halklarımızın devrimci cephesini inşaa etmekte ve düzenden zarar gören, bu düzene karşı mücadele eden ve etmek isteyen legal, illegal, grup, örgüt, parti ve kuruluşların aynı ittifak çatısı altında yer almalarını sağlamak için gerekli bütün çaba ve özveriyi göstermeye hazır olduğumuzu ilan ediyoruz.

Halklarımızın Birlikte Mücadelesini ve Birlikte İktidarını Hedefliyoruz! Düşman, yaşadığımız tüm topraklarda üzerimize pervasızca gelmekte, merkezi otoritesiyle savaşımızı daraltmayı, boğmayı hedeflemektedir. Halkımızı bölmek ise, savaşımıza vurmaya çalıştığı en büyük darbedir. Bağımsızlık, demokrasi ve ulusların kendi kaderini tayin hakkı için halklarımızın düşmana birlikte vurup bu iktidarı alaşağı etmesi zorunludur. Tüm ulusların, diğer ulusal azınlıkların ve tüm halk kesimlerinin haklarını ancak bağımsız, devrimci, demokratik bir halk iktidarı altında güvence altına alabiliriz.

Kürt Halkının Bağımsız Devlet Kurma Hakkı Dahil, Tüm Haklarını Özgürce Kullanabilmesini Hedefliyoruz! Halklarımızın kardeşliğini ve birliğini inşaa etmeyi, tüm şovenist, milliyetçi çitleri yıkıp halklarımızın birlikte savaşını geliştirmeyi ve ortak kurtuluşunu esas alırken; Kürt halkının bağımsız devlet kurma hakkı da dahil olmak üzere kendi kaderini tayin etme hakkını kayıtsız şartsız kabul ediyoruz.

Emperyalizme Karşı Olmak ve Bağımsızlığımızı Savunmak Birliğimizin Temellerinden Biridir! Bugün emperyalizm halklara karşı doğrudan ve dolaylı her türden saldırının kaynağı durumundadır. Türkiye egemen sınıflarının halklarımıza karşı sürdürdüğü haksız savaş da emperyalizmin desteğiyle sürdürülmektedir. Emperyalizm ülkemizdeki tablonun baş sorumlularındandır. Emperyalizm bağımsızlığın, demokrasinin, halkların kendi kaderini tayin hakkının düşmanıdır. Emperyalizme karşı savaşmadan bunları kazanamayacağımız bellidir. Emperyalizme karşı halklarımızın ve topraklarımızın bağımsızlığını savunacağımızı, topraklarımız üzerindeki emperyalist devletlere ait bütün askeri tesisleri söküp atacağımızı, hiçbir emperyalist güce topraklarımızın üzerinde askeri üs kurma hak ve imtiyazı vermeyeceğimizi, bu çerçevede hareket eden bütün yurtsever güçlerle her türlü güç ve eylem birliğine hazır olduğumuzu ilan ederiz. İttifakımız, ülke ve halklarımızın sahip olduğu bütün yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynaklarının gerçek sahibinin halklarımız olduğu gerçeğinden hareketle bu değerler üzerindeki sömürü ve talana son vermeyi bağımsızlığın bir gereği olarak görür.

Tüm Halk Güçlerini Birleştirmeyi Hedefliyoruz! Halkın çok çeşitli kesimlerinin düzenle sayısız çelişkisi vardır. Bu çelişiler temelinde tüm ulus ve milliyetlerden, tüm din ve inançlardan, tüm mesleklerden halk kesimlerini birleştirerek devrimci cepheyi genişletmeyi, düşman cephesini daraltmayı, iktidar hedefimiz açısından temel politikalardan biri olarak kabul ediyoruz. İttifakımız, bütün azınlık milliyetlerinin ve bütün inanç gruplarının kendi kültür ve inançlarını özgürce yaşama ve geliştirmelerinin ortamını yaratmayı demokratik bir görev olarak görür ve bunu gerçekleştirmeyi önüne hedef olarak koyar.

Bağımsızlık ve Demokrasi talebi Halk Güçlerinin Birliği İçin Güncel ve Somut Bir Zemindir! Bundan hareketle halklarımızın iradesini yok sayan, her türlü örgütlenmesini yasaklayan, söz ve karar hakkını gaspeden bütün anti-demokratik uygulamaları, faşist 12 Eylül anayasasını geçersiz sayarak, en geniş halk güçlerinin katılımıyla, bağımsızlık ve demokrasiyi hedefleyen bir anayasa taslağı hazırlayıp bunu halka maletmeyi, bu çalışmanın içine bütün anti-faşist, anti-emperyalist, özgürlükten, adaletten yana tüm örgüt ve partileri ve kişileri çekmeyi bir görev olarak önümüze koyuyoruz.

Birliği Tüm Alanlara Yaymayı Hedefliyoruz! Bugünün somut görevleri ışığında halklarımızın demokratik muhalefetini örgütlemek için tüm güçleri kucaklayacak bir meclisi geliştirmeyi, halklarımızı bu meclis aracılığıyla söz ve karar sahibi kılmayı, kendi kaderlerini kendi elleri arasına alabilmeleri için bunun fırsat ve olanaklarını yaratmayı, bunun için en küçük yerleşim birimlerinden en büyük metropollere kadar her alanda yerel halk meclisleri oluşturmayı bir görev ve hedef olarak önümüze koyuyoruz. Halklarımızın cephesel birliğini kurup geliştirmeyi hedefleyen ittifakımız, partilerimizin örgütlü olduğu bütün legal kurumlarda, sendikalar, meslek odaları, çeşitli dernekler gibi tüm demokratik mevzilerde, işçiler, memurlar içinde, köylerde, basın ve kültür cephesinde, öğrenci gençlik içinde, zindalarda, iş yerleri ve yerleşim alanlarında, yurt dışında halklarımızın ve devrimimizin ortak çıkarları doğrultusunda, ortak düşmana karşı ortak mücadele ve örgütlülükleri geliştirmeyi, şehirlerde ve kırda her türlü ortak eylemlilikleri örgütlemeyi, yardımlaşma ve dayanışmayı geliştirmeyi, karşılıklı olarak taahhüt eder.

Bütün bunlar devrimci tabanda, halk kitlelerinin içinde, mücadele içinde adım adım inşaa etmenin bir gereğidir. Halklarımızın devrimci cephesi böyle ortaya çıkacaktır. İttifakımız hayatın bütün alanlarında demokratik mücadelenin birliğini sağlayıp demokratik bir cephenin inşaası için adımların hızla atılmasını kararlaştırmıştır. Bunu bütün güçleri birleştirmenin ve bu birliktelik temelinde devrimci cephenin oluşturmasının bir aşaması olarak görmekteyiz.

PKK ve **DHKP** olarak bu ilk adımı tüm devrimci, demokrat, ilerici örgüt ve kurumların her düzeyde, her biçimde, hiçbir mücadele ve örgüt biçimini reddetmeksizin birleştirilmesi için bir başlangıç sayıyor, halklarımızı, tüm örgüt ve kurumları bu adımı birlikte güçlendirmeye çağırıyoruz.

Partiya Karkerên Kurdistan (PKK)
Devrimci Halk Kurtuluş Partisi (DHKP)

Cumhuriyet, Çete ve Mafyalaşma

Siyasal, ekonomik, sosyal, askeri vb. her alanda büyük bir gelişme eğrisi çizen PKK hareketi, özel savaş karargahında yarattığı çözülmeyle çete-devlet gerçeğini bütün çıplaklığıyla ortaya çıkarmıştır. Yıllar önce partimiz tarafından yapılan "kontrgerilla-mafya cumhuriyeti" belirlemesi, 1996 yılı içinde yaşanan olaylarla somut bir gerçeklik olarak ortaya çıkmıştır.

"Söylemezler çetesi", "Yüksekova çetesi", "Çiller-Ağar-Bucak çetesi" vb. çetelerden ortalık geçilmiyor. Türk özel savaş karargahının artık maskeleyemediği yüzünün ortaya çıktığı bir süreçte, gerçekler saptırılmaya çalışılıyor. Bu durum karşısında doğru soruları sormak ve doğru cevapları bulmak büyük önem taşımaktadır.

Çeteleşen kimdir? Gerçek çete kimdir? Kiminle bağlantılıdır ve nasıl örgütlenmiştir gibi soruları açıklığa kavuşturmaya çalışmak bu süreç açısından bir zorunluluk olmaktadır. Hem bu sorulara cevap aramak, hem de çete devletin emperyalist sistemle bağlantısını ve gerçekliğini ortaya çıkaran gücü bir kez daha tespit etmek gerekiyor.

Kapitalist sistemin çürümesiyle birlikte, üretimden kopan sermaye, her geçen gün daha da büyüyerek, günümüzde tamamıyla spekülatif ekonomiyi ortaya çıkarmıştır. II. Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan sonra her on yılda bir ticaret, üretimden daha fazla büyüyerek, 1990'lı yıllarla birlikte üretken sermayeyi geri plana itmiştir.

1974-75 yılı yapısal kriziyle birlikte emperyalist sistemin, yeni üretim alanları açma yerine, mevcut olanı kullanarak daha fazla kâr elde etme yoluna gitmesi, beraberinde rantiye sermayesinin görülmemiş boyutlara çıkmasını da getirmiştir. Bu süreçten sonra mali sermaye, kaynağına bakmaksızın bir vantuz gibi

> "Kirli savaşa kaynak yaratmak için uyuşturucu ticaretine giren TC, bugün dünyanın neredeyse bir numaralı uyuşturucu ticaretinin yürütüldüğü bir merkez konumundadır. Bundan kısa bir süre önce Clinton'un Amerikan Kongre üyelerine gönderdiği bir mektupta 'Türkiye uyuşturucu trafiğinde dünyanın bir numaralı ülkesi' demesi bu gerçekliğin en açık kanıtı olmaktadır."

her türlü sermayeyi kendi içine çekmiştir. Bununla beraber her türlü karapara da mali sermayenin içine çekilmiştir. Borsalar, bankalar, sigorta acentaları vb. aracılığıyla günlük olarak el değiştiren sermaye, dünya yıllık üretiminin sonucunda ortaya çıkan sermayeyi kat be kat aşmıştır. Aynı zamanda borsalar vb. aracılığıyla karapara da aklanmaktadır. Piyasalarda bugün dönen para, dünya rezervlerinin iki katına çıkmıştır. Öyle ki, piyasada dönen günlük para miktarı yıllık ticaret hacminin neredeyse iki katı kadardır. "Borsa terörü" olarak da ifade edilen durum da böylesi bir gerçekliğe işaret etmektedir.

Ortaya çıkan bu durum emperyalist-kapitalist sistem ile doğrudan ilişkilidir. Emperyalizmin *"globalleşme, ulusal devletlerin çözülüşü"* teorisi adı altında, uluslararası sermayenin işbölümü çerçevesinde bütün üretimin ve mali akışın tek denetleyicisi olma çabası vardır. Emperyalizm bir yandan üretim alanlarında uluslararası bir işbölümüne giderken, diğer yandan da kendisini tehdit edecek ve dengeleri bozacak ulusal ve sınıfsal başkaldırı hareketlerini bastırma sürecine girmiştir. Emperyalist sistem kendisini dünyanın tek hakim gücü ve ideolojisi olarak görmenin verdiği rahatlıkla, sermayenin uluslararası işbölümü adı altında bağımlı ülkelerin üretim ve ekonomik alanlarını belirlemeye çalışmaktadır. *"Mukayeseli üstünlükler"* adına kimi ülkeleri sanayinin bir dalında üretime yoğunlaştırırken, kimi ülkeleri ise ucuz işgücü ve hammaddeye dayanan ekonomiye, kimini ticaret merkezleri, bazılarını da kumar, fuhuş, uyuşturucu merkezleri olarak geliştirmek istemektedir. Böylece hem mali sermayenin bütün akışını elinde bulundurmaya ve hem de ekonomik bağımlılığı kullanarak, aykırı bir bloklaşma ile dengeleri sarsacak gelişmelerin önünü almayı hedeflemektedir. Emperyalizm, globalleşmeyi ve tek kutupluluğu salt ekonomik açıdan hedeflememektedir. Aykırı bir ses, muhalefet olmaması anlamında tam bir globalleşme, tek kutupluluk söylemini tutturmakta ve bunu sağlamak için bölgesel güçleri, bölgesel jandarmalar ve kontrgerilla örgütlenmeleri oluşturmaktadır.

Elbette ki, geliştirilen bu örgütlenmeler yeni ortaya çıkmış değildir. İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı sonrası NATO bünyesinde *"komünizmle mücadele"* adına gladio örgütlenmesine gidildi. İtalya'da **Roma Kılıcı,** Almanya'da **Gehlen Hareketi, Stay Behind Sword,** Fransa'da **Rüzgar Gülü,** İngiltere'de **Secret British Network Revealed,** Belçika'da **SDRA-8,** Hollanda'da **Nota-Command,** Avusturya'da **Schwert,** Yunanistan'da **B-8, Sheepskin (Koyun Postu)** vb. kontrgerilla örgütleri, emperyalist sistem içindeki varlıklarını sürdürdüler ve halen de varlıklarını koruyanlar mevcuttur. Türkiye'de ise **Özel Harp Dairesi** aynı kapsamda örgütlenmiştir.

Emperyalist sistemdeki mafyalaşmanın önemli bir boyutunu da bu örgütlenmeler oluşturmaktadır. Sovyetler Birliği'nin yıkılışından sonra bu örgütlenmelerin bir kısmı ya tasfiye edildi ya da sınırlandırılarak geri plana çekildi. TC, bunun dışında tutuldu.

Emperyalist sistem ve Türk özel savaşı

Emperyalist sistemin, bağımlı, azgelişmiş ülkeler için geliştirdiği temel strateji ve politikaların yansımasını bulduğu ülkelerin başında TC gelmektedir. Emperyalist sistemin 1980'li yıllarla birlikte geliştirdiği temel tez ve politikalar, aynı süreçte özgün yanları olmakla birlikte TC'de de hayat bulmuştur. 12 Eylül faşist darbesi bu politikalardan biridir.

Bu süreçle birlikte emperyalist sistemin siyasal, ekonomik, askeri politikaları Türkiye'de de Turgut Özal eliyle hayata geçirilmeye çalışıldı. Fakat bu politikaları hayata geçirmeye çalışan Türk özel savaşı hiç beklemediği bir dönemde PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ile kendini karşı karşıya buldu.

12 Eylül, Özel Harp Dairesi'nin en etkin yer aldığı, toplumun bütün kesimlerinin şu veya bu düzeyde özel savaşa bulaştırıldığı, ortak edildiği bir rejim olmuştur. Özel savaş karargahının emperyalizmin bölgesel çıkarları doğrultusunda konumlandırılmasında ve Türk egemen sınıflarının tarihsel bir karakteri olarak yeni bir "gasp-talan ve kuşatma seferi"ni başlatmasında 12 Eylül bir dönemeç olmuştur. Ekonomiden askeri stratejiye, hemen her şey yeniden düzenlenmiştir. Bu kapsamda günümüzde mafyalaşan devlet gerçeği ile karşımıza çıkan özel savaş karargahı, 12 Eylül sonrası rantiye ekonomisi, askeri politikalar ve mafyalaşma boyutuna değinmek gerekiyor.

12 Eylül ile birlikte TC "dışa dönük model", "ihracat patlaması" adı altında IMF'nin direktifleriyle, sermayenin uluslararası işbölümüne uygun olarak, hammade ve ucuz işgücüne dayalı sektörlere yönelmiş, spekülatörlüğü geliştirerek borsa, kumar, karapara aklama, fuhuş alanlarına yönelmiştir.

Uluslararası işbölümü ve uzmanlaşmada Türk burjuvazisinin görevi, sistemin kirli işlerini yönetmek ve bir mafya devleti olarak emperyalist sisteme en büyük hizmeti sunmak olmuştur. Sanayi yatırımları azaltılmış, sanayinin gelişimi için destek, dayanak ve yapıyı oluşturan KİT'lerin özelleştirilmesi de bu işbölümü doğrultusunda geliştirilmiştir.

1980'li yıllarda TC'nin dış borçlarının artması ve iç borçlarını ödeyemez hale gelmesi, Kürdistan'da yürüttüğü kirli savaşı finanse etmekte kaynak sıkıntısı yaratmıştır. Bu durum, TC'yi üretim dışındaki sermayeyi daha fazla geliştirme ve böylece yabancı sermayeyi kendi içine çekerek hem kendine kaynak bulma, hem de emperyalizmi ekonomik anlamda da kirli savaşa ortak etme çabasına yönelmiştir.

1980 süreciyle birlikte Türk burjuvazisine biçilen rantiyecilik rolü, ANAP iktidarı ve Özal şahsında ifadesini bulmuştur. ANAP bir çıkar şebekesi haline gelerek, uluslararası sermayenin kendisine bıraktığı alanda faizcilik, vurgunculuk, kumar, ihaleler, borsa, döviz kurları, hayali ihracat vb. rant biçimlerini geliştirmiştir. Zamanında Özal'ın *"yastık altındaki paraları bankaya yatırın, altınlarınızı çıkarın"* vb. söylemleri bu politikanın sonucudur. Bu süreçte Türkiye, emperyalizmin kumar, fuhuş, uyuşturucu ticareti, turizm, karapara aklama, bankacılık merkezi haline getirilmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda Hiltonlar, beş yıldızlı oteller, kumarhaneler, yat limanları, yabancı bankalar, kıyı bankacılığı, finans kurumları her alanda geliştirilmiştir.

Özel savaş karargahı, bütün bu çabalarına karşın, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında yenilgiyi yaşamaya başladıkça daha çok azgınlaşmış ve bütçesi savaşa yetmeyince yeni kaynaklar yaratma arayışına girmiştir. Sistemle bağlarını özel savaşa kaynak yaratmak için kullanmıştır. Kirli savaşa aşırı derecede kaynak aktaran TC, iç ve dış borçlanma, kredi, fonlar, özelleştirme ve halkı yoksullaştırma yolu ile bunları karşılamaya çalışırken, sistemin kendisine biçtiği rantiyecilik yolu ile mali kaynakları çekme ve bunları savaşa aktarma yoluna girmiştir. Sıkça TC'nin iç borçlanmaya girmesi tesadüfi değildir.

Bugün TC, dünyanın bir numaralı karapara aklama cenneti olarak nitelendirilmektedir. TC'nin döviz rezervlerinin yüzde otuzbirinin Gayri Safi Milli Hasıla'nın yüzde otuzbirinin karaparadan oluştuğu ve "bütçeyi ayakta tutan kayıt dışı ekonomi olduğu" dillendiriliyorsa, yürüttüğü kirli savaşa nereden kaynak bulduğunu açıkça göstermektedir.

Her ekonomik krizin toplumsal bunalımı getireceğini gören özel savaş karargahı, halkta hiçbir şey bırakmamış, borç bulmakta dahi zorlanır hale gelmiştir. Bu durumda TC savaşı yürütecek dövizi bulmak için sanayi ve üretim yatırımlarını durdurarak, üretim dışı kazanç yollarını, yani rantiyeciliği alabildiğine yoğunlaştırmıştır. Karaparanın TC'de aklanmasını sağlamak için birçok banka ku-

> "TC savaşı yürütecek dövizi bulmak için sanayi ve üretim yatırımlarını durdurarak, üretim dışı kazanç yollarını, yani rantiyeciliği alabildiğine yoğunlaştırmıştır. Karaparanın TC'de aklanmasını sağlamak için birçok banka kurulmuştur."

rulmuştur. *"İstanbul'u mali sermaye merkezi haline getireceğiz söylemleriyle, aslında İstanbul'u bütün uluslararası kirli ve vurguncu mali çevrelerin üssü haline getirmeye çalışıyorlar. İstanbul'u onlar yaşayacak, onlar kullanacak ve buraya dayanarak Ortadoğu'yu da mali açıdan kontrol edecekler."* Yine bununla birlikte faizcilik, altın kaçakçılığı, hatta nükleer madde kaçakçılığı, kaçak silah ve uyuşturucu ticareti devlet politikası olarak geliştirmiş; borsa, döviz, kumar, fuhuş, turizm, hisse senetleri, özelleştirme vb. bütün alanlar, birer vurgun alanı yapılarak mafyalaşma geliştirildi. Bu mafyalaşma, devletin kendi özel kaynaklarıyla özel savaşı besleme gayretinin bir sonucu olarak yaratıldı.

Burada şu noktaya özellikle dikkat çekmek gerekiyor: Çoğu kesimlerin propaganda ettiği ve bazı sol kesimlerin de dillendirdiği gibi, bu mafyalaşma devletin özel savaşın vurucu gücü olan kontrgerillaya, MHP birimlerine, katil çetelere salt çıkar sağlamak için göz yumduğu bir çıkar şebekesi değil, bizzat devletin en üstten, en alta kadar yer aldığı bir devlet mafyasıdır.

Özel savaşa kaynağı ne olursa olsun finans sağlamaya yönelik bir politikadır. Alabildiğine geniş kesimleri bu kirli ilişkilere bulaştırarak kendi sosyal dayanaklarını oluşturmaktadır. Devletin ihalelerini alan faşistlerden, politikacılardan, ağalardan, silah alımından kendine komisyon sağlayan generallere, uyuşturucu üreten ve satan subaya, polis, korucu, MİT, vali vb.'lerinden, bunu yurt dışına çıkaran politikacı, elçi, konsolos, spor kulüpleri, turistik taşıma şirketlerinden amatörlere kadar herkes bu mafyalaşmaya bulaştırılmıştır. Bu kesime sınırlı bir pay verilerek, gelirin ezici çoğunluğu

özel savaşa aktarılmaktadır.

Bütün gerçeklerin de ortaya koyduğu üzere TC'de mafyalaşma mevcut özel savaş karargahının bizzat inisiyatifinde yürütülen kirli savaşa finans oluşturan ve daha uzun vadeli planlar için kurumlaştırılan ve giderek toplumu "foseptik çukuru"na çeken bir özellik olarak Türk egemen sınıflarının hamurunda bulunmaktadır.

Mafyalaşan devlet gerçeği ve özellikleri

Mafyalaşan özel savaş karargahının görülmesi gereken en önemli özelliği, alabildiğine bütünselliği esas almasıdır. En basitinden kimin rolü nedir, ne kadardır? Bu işin asıl yürütücüleri kimlerdir sorularının açık olarak cevaplandırılmaması gerçeği ile karşı karşıyayız. Deyim yerindeyse kimin elinin kimin cebinde olduğu belli değildir. Bunun temel nedeni özel savaş karargahının gizlilikle ilgili özelliği, yani çelik çekirdeği çok iyi kamufle etmesidir.

Özel savaş dengelere çok iyi oynayan bir özelliğe sahiptir. TC'nin oluşum ve gelişim sürecinde bu özellik oldukça belirgindir. Güncelde sürekli dile getirilen "ülkemizin jeo-politik önemi" teranemesi dengelere nasıl oynandığının açık bir göstergesidir.

Toplumun bütün kesimleri kirli savaşa ortak edilmektedir. Siyasi partilerden parlamentoya, solcusundan sağcısına, tarikatçısından aşiretine, korucusundan ajanına kadar bütün kesimler bu kirli savaşa ortak edilmiştir.

Yaşanan her olayı "münferit" deyip geçiştirmesi bu özelliğinden kaynağını alırken, medya bu konuda tam bir ideolojik bombardıman aracı olarak kullanılmaktadır.

Daima kendisini farklı göstermektedir. Öyle ki, "demokrasi-reform" adına illegal savaş taktikleriyle binlerce faili meçhul katliam, yargısız infaz gerçekleştirmektedir.

Türk özel savaş karargahının kadroları genelde devşirmelerden oluşmaktadır. Mehmet Ağar, Doğan Güreş, Hikmet Çetin, Alparslan Türkeş, Kenan Evren vb. kişilikler ilk akla gelenlerdir.

Batı işbirlikçisi bir özelliğe sahiptir. Daha kuruluşundan itibaren Batı işbirlikçiliği üzerine şekillenen kontrgerilla cumhuriyetinin ilk kadrolarının içinden çıktığı Teşkilat-ı Mahsusa da tamamıyla Batı işbirlikçiliğine dayanıyordu.

Türk özel savaş karargahının komplocu özelliği oldukça ön plandadır. Komplolar üzerine kurulan ve varlığını sürdüren bir gerçekliği söz konusudur. Kürt isyanlarına erken doğum yaptırılmasında, solun sindirilmesinde bu komplocu özelliği karşımıza çıkmaktadır. Günümüzde de gerek Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı, gerekse kendi içlerindeki rant kavgasında sürekli komplolar geliştirmeye çalışmaktadır.

Görüldüğü gibi Türk özel savaşının bugün karşılaştığımız birçok uygulanması ve karakterini tarihten bugüne geliştirerek, günümüzdeki mafyalaşan devlet gerçeğine taşımıştır. III. Selim'den, II. Mahmut'a, Teşkilat-ı Mahsusa'dan "Komünizmle Mücadele Dernekleri"ne, Hamidiye Alayları'ndan koruculara, Ülkü Ocakları'na uzanan bir yelpazede mafyalaşan devlet gerçeğini tarihsel bağlarıyla ele almak mümkündür.

Yıllardır PKK'ye yakıştırdıkları, içte ve dışta kamuoyunu şartlandırarak; ağızlarından düşürmedikleri "çete" nitelemesi günümüzde hemen her çevre tarafından Türk özel savaş karargahı için kullanılıyor. Dünya TC'yi bir "çete devleti" olarak nitelerken, aslında "hasta adam" Osmanlı'nın son günlerini rejime hatırlatıyor.

Çeteleşme nasıl gerçekleşiyor? Nasıl örgütleniyor? Devletle ilişkisi nedir? Devletin kendisi mi çeteleri örgütlüyor, yoksa çeteler mi devletin içinde yuvalanmış?

12 Eylül faşist darbesinin planlayıcılarından, dönemin Genelkurmay İkinci Başkanı Haydar Saltık, 1984 sonrası özel savaşın yeniden düzenlenmesinin de başını çekmiş, kontrgerilla çete güçlerinin koordinasyonunu gerçekleştirmiştir. Genelkurmay ikinci başkanları aynı zamanda Özel Harp Dairesi'nden sorumlu olup, istihbarat gibi en önemli silahları kendi inisiyatiflerinde örgütlendirirler ve yine bu kademe direkt Pentagon'la eşgüdüm içinde faaliyetlerini düzenleyen bir kademe olup, bugün de başında bilindiği gibi Orgeneral Çevik Bir bulunmaktadır.

> "Medya tekelleri, ekip hareketlerinin rant kavgalarında bir taraf olurken, çelik çekirdeği sürekli korumaya çalışmaları üstlendikleri misyonun bir gereği olmaktadır. Özellikle bu olaylarda ordunun özenle bu işlerin dışında tutulması medyanın ne denli bir saptırma içinde olduğunu da açığa çıkarmıştır."

Çete devletçiklerinin oluşmasında MHP'nin belirgin bir rolü vardır. 1980 öncesinin ülkücü faşistleri o dönem Özel Harp Dairesi ile belli bir ilişki içindeyken, günümüzde kilit noktalarda yer almaktadırlar. Temel kadroların örgütlendirilmesinde ordu koordinatör görevini yürütmekte, her şeyin üstünde, ama görünürde her şeyden "habersiz" bir tablo çizmektedir.

Burada dikkati çeken en önemli yan çeteleşme gerçeğinin bireylerle bağlantılı olmayıp, bir kurumsal ifade olarak anlam kazanması ve Türk özel savaş karargahı biçiminde cisimleşmesidir. Örneğin, 1980 sonrasında Türk kontrgerillasının vurucu gücünün örgütlenmesini ve uluslararası bir istihbarat ağını NATO ile ilişkileri Haydar Saltık üstlenirken, çetenin finansman soygun, uyuşturucu ticaretini tekeline alan ve dünyanın en zengin generali ünvanını kazanan Tahsin Şahinkaya oluşturmaktadır.

Bugün MGK, 1980 sonrası Askeri Konsey'in koordinatörlük görevini üstlenmiştir. MGK bugün tamamıyla Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında her gün çözülüşü yaşayan çete devletinin varlığını korumak, ömrünü uzatmak için MİT, JİTEM, medya, üniversiteler, cumhurbaşkanlığı sekretaryası, siyasi partiler, parlamento, OHAL Valiliği, sarı sendikalar vb. direkt bu çelik çekirdeğe bağlı olarak örgütlendirilmektedir. Çelik çekirdeğin koordinasyonunda yer alan her özel savaş kadrosunun emrinde yer alan çete devletçikler söz konusudur. Çelik çekirdek böylesi bir işbölümünü kendisi yaratmıştır.

Önemli bir yan da, mevcut çeteleşmede yer alan fakat yürütülen savaştaki çözümsüzlüğü şu veya bu oranda gören, farklı bir çıkışa yönelen ya da üstlendiği görevde başarısız olan kişiler tasfiye edilir. Bu, Türk tarzı devlet anlayışının temel kanunudur. Özal, Eşref Bitlis, Cem Ersever gibi dönemin özel savaşını en üst düzeyde geliştiren kadrolar, savaştaki yenilginin bir sonucu olarak farklı yöntem ve arayışlara girerek, devletin çelik çekirdek geleneğinden farklılaşmış ve bunun sonucunda tasfiye edilmişlerdir. Burada yine karşımıza bir devlet geleneği çıkıyor: Yenilenlerin kellesi gider.

Bir de bunun yanında kirli savaşın ortaya çıkardığı rantın paylaşımından kaynaklanan birtakım tasfiyeler mevcuttur. Bu bir anlamda ekiplerin birbirleri arasındaki savaşımının bir sonucudur. İstanbul emniyeti ile Ankara emniyeti arasındaki çelişki, MİT ile aralarındaki çelişki, Söylemezler ve Bucaklar arası çelişki vb. birçok olayı bu kapsamda değerlendirmemiz gerekiyor. Bu ekipleri kalın çizgilerle birbirinden ayırmak bir yanılgı olacaktır. Çünkü bunlar kendilerini bir çizgi, anlayış olarak ortaya koymamakta, temel amaç ve hedefleri çelik çekirdeğe hizmet olmaktadır.

Bu örgütlenmenin diğer bir ayağını da koruculuk çetesi oluşturmaktadır. Kürdistan'ın hemen her bölgesinde işbirlikçi bir aşiret biçiminde, koruculuk biçiminde bu örgütlenmeye katıldıkları bilinmektedir. Bunlar ranttan pay alan, vurucu gücü oluşturan, uyuşturucu ticaretinin taşınmasında, üretiminde vb. görevlerde bulunan kesimlerdir.

Ayrıca itirafçılar da, korucular da benzer bir konumdadır. Her türlü işin piyonları bunlar olmakta, özel savaş karargahı bütün işlerini, infazdan tutalım sabotaja, komplo, uyuşturucu taşıyıcılığı, suikast vb. bunlara yaptırmaktadır. Bu kesimler açısından da belli bir kullanım sürecinden sonra "çöpe atma" ilkesi işletilmektedir. Çete devletin temel faaliyet alanlarını belirleyen uluslararası ilişkilerine yön veren Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında kirli savaşı ve dolayısıyla çelik çekirdeği yaşatmak için finans sağlama sorunudur. Finans kaynaklarının başında uyuşturucu ticareti gelmektedir. Tırlar ve gemilerle yapılan nakliyatta, Kürdistan özellikle karasal güzergahının önemli bir noktası olarak ele alınmakta ve nakliyatın bundan sonraki bölümünü korucuların eşiğinde askeri araçlara yaparak, başta Avrupa ve birçok Batı ülkesine uyuşturucuyu sevketmektedir. Avrupa'daki Türk kuruluşları aracılığıyla pazarlık ve dağıtım işlerini bile kendisi yaparak, çok önemli bir finans kaynağını kendi tekeline geçirmeye çalışmaktadır.

Kirli savaşa kaynak yaratmak için uyuşturucu ticaretine giren TC, bugün dünyanın neredeyse bir numaralı uyuşturucu ticaretinin yürütüldüğü bir merkez konumundadır. Bundan kısa bir süre önce Clinton'un Amerikan Kongre üyelerine gönderdiği bir mektupta *"Türkiye uyuşturucu trafiğinde dünyanın bir numaralı ülkesi"* demesi bu gerçekliğin en açık kanıtı olmaktadır.

Çete devleti uyuşturucu ticaretindeki bütün aracıları ortadan kaldırarak her şeyi kendi tekeline alarak daha fazla finans elde etme yoluna gitmektedir. Böylesi bir proje dahilinde TC birçok alanda üstlenmeler, yan sahalar oluşturmaktadır. Özellikle Kıbrıs'ta özel savaş karargahının temel kadrolarının ordu tarafından işbaşına getirilmesi tesadüfi değildir. Bir dönem Kürdistan'da görev yapmış H. Kundakçı, H. Özkök gibi generallerin Kıbrıs'ta görevlendirilmesi bu amaçlıdır. Yine karaparayı aklamak için sayısız banka, döviz büroları vb. oluşturmuştur. Bu bankaların en büyüklerinden bir tanesi de Demireller'in bankası olmaktadır. Özel savaş karargahı, yürüttüğü bütün bu faaliyetlerde önüne çıkabilecek her türlü engeli tasfiye etmekten kaçınmamaktadır. Topyekün savaş stratejisi çerçevesinde 1993 yılında Kürt işadamlarının tasfiyesi için kapsamlı bir örtülü operasyona başlandı. Bunun başını çete devletinin önemli kadroları olan Demirel, Menzir, Çağlar, Ağar vb. isimlerin yürüttüğü bugün açığa çıkmıştır.

Tekrar vurgulayalım ki, özel savaşın elde ettiği bu finans tamamıyla kirli savaşta kullanılmaktadır. Dolayısıyla bazılarının iddia ettiği gibi çetelerin salt kendilerine çıkar sağlamak amacıyla geliştirdikleri faaliyetler değildir. Aksine elde edilen bu finans yargısız infazlardan tutalım cinayetlere, sabotaj, orman yangını çıkarma, köy yakma, örtülü operasyonlar düzenleme, ordunun savaş harcamalarını karşılamakta kullanılmaktadır.

Medya ve mafyalaşma

Çeteleşen devlet sürekli kendini meşrulaştırma, sosyal zeminini yaratma ve varlığının devamı için kirli savaşa destek bulma arayışı ve çabası içindedir. Her alanda olduğu gibi bu alanda da gerekli kurumlaşmasını yaratmıştır. Bugün mafyalaşan devlet gerçeğinde medya bu kurumlaşmanın somut örneği olarak karşımıza çıkmaktadır. Medyanın ideolojik hegemonya aracı olarak, toplumu sürekli psikolojik bombardımana tutması bu amaçlıdır.

Ayrıca medya patronlarının çeteleşen devlet gerçeğinde ortaya çıkan ekip hareketlerinin içinde yer aldıkları artık bilinen bir gerçektir. Tekel patronlarının önde gelen isimlerinden Aydın Doğan'ın uyuşturucu ticaretinden nükleer madde kaçakçılığına kadar birçok kirli işte Çiller ekibi ile birlikte hareket ettiği ve daha sonra rant kavgasının bir sonucu olarak ayrıştırılması, yine Has Holding'in elindeki medya kuruluşlarıyla son olaylarda ortaya çıkan Çiller-Ağar-Bucak ekibinin avukatlığını yapması, aynı şekilde "nereye harcandığı belli olmayan" örtülü ödenekten Sabah grubunun faydalandığı, açığa çıkan olaylardır.

Medya tekelleri, ekip hareketlerinin rant kavgalarında bir taraf olurken, çelik çekirdeği sürekli korumaya çalışmaları üstlendikleri misyonun bir gereği olmaktadır. Özellikle bu olaylarda ordunun özenle bu işlerin dışında tutulması medyanın ne denli bir saptırma içinde olduğunu da açığa çıkarmıştır. Ordu içinde kirli faaliyetleri açığa çıkmış ve toplum tarafından deşifrasyona uğramış kontrgerilla şeflerini mahkemelere kadar çeken medya aslında bir taraftan kendi "tarafsızlığı"nı kanıtlamaya çalışırken, diğer taraftan da bu tür olayları "münferit" olaylar olarak adlandırmakta, orduyu temize çıkararak dikkatleri tali noktalara çekmektedir.

Medyanın yaptığı psikolojik bombardıman sonucu toplumda müthiş bir bulanık ortam yaratılmıştır. Bu konuda yapılan ilginç bir anketin sonuçları dikkat çekmektedir. Yapılan ankete göre ortaya çıkan oluşuma ne ad vereceğiz sorusuna; ankete katılanların yüzde altmışsekizi "kontrgerilla" cevabını vermiş, yüzde kırkbeşlik bir kesim de kontrgerillayı meşru gördüklerini belirtmişlerdir. Bu durum toplumu mafyalaşan-çeteleşen devlete nasıl bir sosyal zemin haline getirildiğini gözler önüne sermektedir. Katil, şeref ve haysiyetten zerre kadar nasibini almamış, ihanetçi kişilikler dahi "vatanseverlik" edebiyatına sığınarak, toplumda kabul görmekte, hatta kahraman ilan edilmekte ve bu durum şovenizmin Türkiye toplum yapısında nasıl bir tahribat yarattığını da gözler önüne sermektedir.

Bütün bu gelişmelerin ortaya çıkardığı sonuç değerlendirildiğinde, ekipler arası çatışmanın üzeri örtüleceği kuvvetli bir olasılık dahilindedir. Yalnız bu durum, çete devletinin bu türden çatışmaların son bulacağı anlamına gelmemektedir. Çeteleşen devlet artık dikkate alınmamakta, her açığa çıkan olayla en çok sarıldığı gizlilik aşınmaya uğramakta, giderek çelik çekirdek bir çözülüş ile karşı karşıya bulunmaktadır.

Çete devletçiklerin arasındaki bağların giderek kopması özel savaş karargahını oldukça tedirgin etmektedir. Özel savaş karargahı Başkan APO'ya yönelik bir suikastle cumhuriyetin bütün kirli işlerinin faturasını çıkarmak istemektedir.

Bu türden provokasyon, komplo ve suikastlerin çeşitli biçimlerde Kürdistan ve muhalif kesimlere dönük gerek Türkiye ve Kürdistan'da, gerekse uluslararası sahada gelişeceği son gelişmelerle daha bir netlik kazanmıştır. Çete devletin bu kirli ilişki ve uygulamaları son yaşanan olayda daha fazla açığa çıkmasının nedenlerinin başında Kürdistan'daki kirli savaşım gelmektedir. Dolayısıyla bu çirkin saldırıları anlaşılırdır. Bu noktada özel savaş karargahına karşı doğru bir tavır ve duruşun sahibi olarak, halklarımız arasındaki demokratik ittifaklaşmayı geliştirmekten, bunun kurumlarını yaratarak topyekün bir direnişten geçmektedir.

"Münferit suç örgütleriyle" karşı karşıya değiliz. Ulusal kurtuluş mücadelesine, gerilla savaşına karşı, emperyalizmin desteğiyle çapulcu Türk burjuvazisinin kontrgerilla rejimiyle karşı karşıyayız. Doğuşundan günümüze kadar entrika, komplo, çapul ve talanla yaşamış olan TC, son on yılda yaşadığı çöküş sürecinde kontrgerilla tarzında örgütlenerek, kendisini bu özel savaş stratejisine oturtmuştur.

Kontrgerilla cumhuriyeti, ulusal kurtuluş mücadelesinin yarattığı ortamda bir yandan çeteden devletçiklerine bölünürken, diğer yandan bu çetelere ulusal kurtuluş mücadelesini boğma görevi verilmiştir. Fakat bu görev de fazla başarılamamıştır. Nitekim, bu nedenle bugün birbirlerine girmişlerdir. Bu soysuz çeteleri besleme durumu ortaya çıktığından, kendi içlerinde çapul ve gasp harekatı başlamıştır. Bu nedenle tasfiyeler gelişiyor. Bunun daha süreceği açıktır.

> "Uluslararası işbölümü ve uzmanlaşmada Türk burjuvazisinin görevi, sistemin kirli işlerini yönetmek ve bir mafya devleti olarak emperyalist sisteme en büyük hizmeti sunmak olmuştur. Sanayi yatırımları azaltılmış, sanayinin gelişimi için destek, dayanak ve yapıyı oluşturan KİT'lerin özelleştirilmesi de bu işbölümü doğrultusunda geliştirilmiştir."

Nitekim Başkan APO, bundan kısa bir süre önce Med TV'de katıldığı bir panelde, *"Özel savaşın sürmesi, büyük bir finansı gerektiriyor. Bunun için gerekli kaynaklara göz dikilmiştir. Büyük sermayeye göz dikmişler; sermaye çevreleri, savaş kliğinin kendi varlıklarına el koymasından korkuyorlar"* demektedir. Gerçekten de "aykırı" seslerin medya vasıtasıyla çıkışları, biraz bununla bağlantılıdır. Büyük vurgun, gerekirse gasp, el koyma şeklinde bu kliğin, *"ekonominin belkemiklerini"* tasfiye etmesi an meselesidir. Sabancı'nın *"bu terör bizi boğacak düzeye geldi"* demesinden bunu anlamak gerekiyor.

Elbette ki, bu olası gelişmelerin gerçekleşmesi ulusal kurtuluş mücadelesinin savaş temposuna ve taktiklerine bağlıdır. Yeni 1997 savaş hamlesi, bu süreci derinleştirecek. Zafer ve kurtuluş eylemleriyle, gerillanın yoğun şehir baskınları, pusular, yaygın savaş pratikleri, yeni diplomatik gelişmeler, esir askerlerin salıverilmesi, ulusal kongrenin temelinin atılması PKDW'nin Güney'e taşırılması çabaları halkımızı devrimci iktidara her gün biraz daha yakınlaştırırken, büyük çözülüşü ve tükenişi yaşayan kontrgerilla cumhuriyeti için ise bitiş vuruşları olmaktadır. "Vietnam Sendromu"na bu kez **"Filistin Sendromu"** eklendi. Zilanların eylemleri, her Kürdün canlı bir bomba olduğu uyarısı, büyük bir korku, şüphe ve endişeyi, yeni bir sendromu kontra rejiminde yaratmıştır. Ne zaman ve nerede bu bombaların patlayacağı bilinmez, ama bilinen şu ki, kontrgerilla cumhuriyeti büyük bir korku içinde.

ÖZEL SAVAŞ

VE ORTAYA ÇIKAN SONUÇLAR

● *Merkezi devlet, çözülüp dağıldıkça yeni güçler özel tarzda örgütlenmekte ve mafya yöntemleriyle kendilerini birer güç odağı haline getirmektedirler. Bu, özünde merkezi devlete karşı gelişen yeni güç odakları değil, özel savaşın almış olduğu kaçınılmaz biçimidir. Merkezi devletin daha özel, daha küçük, daha illegal tarzda örgütlemesi, yer altına çekilerek kirli savaşı yürütecek araç ve olanakları yaratma ve buna dayalı olarak kendini yaşatmasıdır. Bu durum, devrimin gelişmesine paralel olarak ortaya çıkan zorunlu bir sonuçtur. "*

"Savaşlar esas itibariyle kitleselleştiğinde önemli sosyal, sınıfsal kesimleri hedefler veya bir bütün olarak ulus, halk ve hatta azınlık topluluklarını kapsamlarına alırlar. Kapsamlarına alışta da, salt genel bir boyun eğdirmeden tutalım, neredeyse birbirlerine yakın güçlerden birisinin çok sınırlı bir egemenliğini kabul etmeye, hatta fiziki veya kültürel kimlik gerçeğini tamamen imha etmeye kadar bir amacı kapsarlar. Tarihten günümüze kadar, bu böyle olmuştur" demektedir Başkan APO.

İşte böylesi süreçlerde yok edilmek istenen halklar, sınıflar da buna karşı varlıklarını korumak için haklı bir mücadele geliştirirler. Karşı gücün geliştirdiği haksız, kirli yok etme yöntemlerine karşı kendisini savunmak, iktidarı ele geçirmek, kölelik ve sömürüye son vermek veya sömürgeci güçleri ülkelerinden defetmek için devrimci, haklı savaşları geliştirirler. Burada devrim gerçekliği ortaya çıkar. Tarihte ezilen, sömürülen ve köleleştirilen sınıf ve halkların geliştirdikleri çok görkemli devrimler söz konusudur.

Her devrim kendi özgül koşulları içinde biçimlenir, gelişir, güçlenir ve zafere ulaşır. Tarih tekerrür etmeyeceğine göre, benzerliklerden, ayrılıklardan sadece dersler çıkartılabilir ve bunları ileriye dönük daha güçlü bir araç haline getirilebilir.

Kürdistan devrimi, tarihsel-toplumsal olarak kendi öz dinamiklerine ve özgücüne dayalı olarak gelişmektedir. 1970'lerin başlarında, düşmanın "muhayyel Kürdistan burada meftundur", "Kürt sorununu bitirdim, mezara gömdüm, üstünü betonladım" dediği tarihsel bir dönemde sıfırdan başlayan mücadelemiz, bugün her yönüyle büyük mevziler, kazanımlar elde etmiş, dirilişi başarıp kurtuluş aşamasına varmıştır. Bugün halkımız partisiyle, ordusuyla, cephesiyle, meclisiyle yüzlerce demokratik mevzisi ve milyonlarca kitlesiyle zaferin eşiğine gelmiştir. Bütün bu görkemli kazanımlar on bini aşkın şehidimizin yüce özveri ve kahramanlıklarıyla yaratılmıştır.

Mücadelemiz büyümesini on yıllara sığdırarak büyük gelişmeler kaydederken, buna bağlı olarak faşist-sömürgeci rejim de sürekli kan kaybetmiş ve adım adım tükeniş aşamasına gelmiştir. Rejim kan kaybettikçe daha da saldırganlaşmış, yüzündeki maskeyi atarak, gerçek yüzünü açığa vurmuş ve tek seçenek olarak çıplak zora, özel savaş yöntemine sarılmıştır.

Bugün gelinen aşamada, devlet, giderek merkezi yapılanmasını yitirmeye başlamış, dağılıp parçalanma sürecine girmiştir. Merkezi otorite yetkisini çeteleşen klikler savaşına bırakmaktadır. "Ordu" tabusu parçalandıkça, "devlet baba" imajı yıkıldıkça, devrim güçlendikçe sömürgeciliğin iç çelişkileri derinleşmekte ve derinleşen çelişkiler üzerinde hızla çıkar grupları ortaya çıkmakta, çeteleşme ve mafyalaşma örgütlü bir güç haline gelmektedir. Özel savaş yöntemine dayanan ve tamamen onun ürünü olarak ortaya çıkan klikler savaşı, bugün sadece Kürdistan'da bir yıkım ve imha savaşı olarak gelişmemekte, aynı zamanda kendi aralarında da büyük bir hesaplaşma yaşamaktadırlar. Turgut Özal'dan, Cem Ersever, Bahtiyar Aydın, Eşref Bitlis, Rıdvan Özden vb.'lerine uzanan bir dizi "karanlık cinayet" bu mafya çeteleri arasındaki hesaplaşmanın bir sonucudur.

Aynı çeteler binlerce Kürt yurtseverini "faili meçhul" infazlarla katletmiş, onlarca yurtsever Kürt işadamını ortadan kaldırmış ve bütün kirli, karanlık özel yöntemleri kullanmışlardır.

Açık ki, bütün bu gelişmeler devrimin yükselişine bağlı olarak ortaya çıkmaktadır. Bu durum sadece Kürdistan devriminde değil, tarihte meydana gelen bütün toplumsal devrimler sürecinde ortaya çıkan ve görülen bir olgudur. Karşı-devrim güçsüzleştikçe kendi içinde kuralsızlaşmakta, kendi yasaklarını bile uygulayamaz duruma gelmektedir. Bu noktada merkezi otorite yerini çeşitli gruplara bırakmaktadır. Bu bir yandan halka dönük, kirli-kanlı bir terörü geliştirirken, diğer yandan kendi içinde de büyük bir tükenişi yaşatmaktadır. Bu noktada devlet devlet olmaktan çıkmıştır. *"O muhteşem sınıfın çıkarlarının simgesi merkezi devlet"* giderek yerini yasaları bir yana iten çeşitli çetelere bırakır.

Son süreçte özel savaş rejimi, devrimimiz karşısında böyle bir süreci yaşamaktadır. Devletin en üst tepesinde böylesine mafya örgütlerinin oluşması ve kanlı hesaplaşmalara girişmesi bunun bir sonucudur. Bu klikler savaşına ve mafya örgütlenmesine, bunların amaç, hedef ve uygulamalarına geçmeden önce kısaca da olsa devlet olgusuna ve kimi tarihsel örneklerine bakalım.

Devlet üzerine birkaç söz

"Devlet, bir sınıf egemenlik örgütü, bir sınıfın bir başka sınıf üzerindeki baskı örgütüdür." Devlet, hakim olan sınıfın kendi egemenliğini sürdürmesini sağlayan bir baskı aygıtı, bir zor aracıdır. Bu araçla ezilen sınıf ve halklar denetim altına alınarak sömürülür. O halde tarihin her döneminde egemen güçler böyle bir aygıta gereksinim duymuşlardır. Diğer bir ifadeyle, devlet bir sınıfın en yüksek örgütlenme biçimidir. Devletin zayıflaması, güçsüzleşmesi onu elinde bulunduran sınıfın da zayıflaması anlamına gelir.

● *Karşı-devrim güçsüzleştikçe kendi içinde kuralsızlaşmakta, kendi yasaklarını bile uygulayamaz duruma gelmektedir. Bu noktada merkezi otorite yerini çeşitli gruplara bırakmaktadır. Bu bir yandan halka dönük, kirli-kanlı bir terörü geliştirirken, diğer yandan kendi içinde de büyük bir tükenişi yaşatmaktadır. Bu noktada devlet devlet olmaktan çıkmıştır. 'O muhteşem sınıfın çıkarlarının simgesi merkezi devlet' giderek yerini yasaları bir yana iten çeşitli çetelere bırakır."*

TC devletinin bugün içinde bulunduğu durumu bu gerçeklik içinde ele alıp değerlendirmek gerekmektedir. Türk egemen güçleri varlıklarını devlet aracılığıyla sürdürmektedirler. Devlet bu anlamda bir özel savaş karargahıdır. Bütün kirli karanlık işler, bütün cinayetler, katliamlar bu aygıt aracılığıyla gerçekleştirilmektedir.

Diğer bütün egemen sınıflar gibi TC de kuruluşundan beri devleti, "devlet baba" imajıyla sınıflar üstü, toplum üstü bir kurum olarak göstermekte ve öyle beyinlere yerleştirmektedir. Devletin gerçek niteliğini sürekli gizlemeye çalışmaktadır. Oysa durum tam tersidir.

"Devlet, sınıf karşıtlıklarını frenleme gereksiniminden doğduğuna, ama aynı zamanda, bu sınıfların çatışması ortasında doğduğuna göre, kural olarak en güçlü sınıfın, iktisadi bakımdan egemen olan ve bunun sayesinde siyasal bakımdan da egemen sınıf durumuna gelen ve böylece ezilen sınıfı boyunduruk altında tutmak ve sömürmek için yeni araçlar kazanan sınıfın devletidir." Burada da anlaşılacağı gibi devlet bir sınıfın egemenlik ve baskı aracıdır. TC, emekçi sınıflar ve halklar üzerinde baskıyı gerçekleştirmek, denetimini sürdürmek için oluşturulmuş bir araçtır.

Türk burjuvazisi yıllarca devleti sınıflar çatışması dışında, *"toplum üstü olan, bütün halkın düzenini sağlayan, herkesin çıkarlarını koruyan bir araç olarak gösterdi."*

Ancak, bugün PKK onun bu niteliğini her yönüyle açığa çıkarmış ve teşhir etmiştir. Devletin artık bir avuç sermaye sahibinin hizmetinde olan ve onun çıkarları uğruna durmadan kirli cinayetler işleyen, katliamlar gerçekleştiren bir araç olduğunu açığa çıkartıp teşhir etmiştir. Yine önemli oranda "devlet baba" imajını yıkmış ve bir kötülük kaynağı olduğunu ortaya koymuştur.

TC devletinin bir özel savaş karargahı olduğu gerçekliği bugün bütün yönleriyle PKK tarafından ortaya çıkartılmıştır. TC, ideolojik açıdan da gerçek anlamda teşhir edilmiş, iç yüzü kitlelere gösterilmiştir. Devrimci savaş karşısında büyük bir çıkmazın içinde olan TC, ideolojik alanda da parçalanarak çökmeye başlamıştır.

Bu parçalanmışlık, dağılmışlık diğer bütün alanlarda da mevcuttur. Lenin, *"Modern devletin yönetici kadrosu, burjuvazinin bütünen ortak işlerini yürüten bir komiteden başka bir şey değildir"* demektedir.

TC'nin yönetici kadrosu bütün egemen sınıf adına işleri yürüten bir örgüttür. Ancak gelinen aşamada önemli oranda bu niteliğini yitirmiştir. Devlet içinde ortaya çıkan çeşitli klikler, mafya örgütleri, devlet içinde devletçileri meydana getirmişlerdir. Bu yönüyle artık burjuvazinin tüm işlerini yürüten ortak "komite" büyük oranda dağılmış, bunun yerine daha alt düzeyde mafya yöntemlerini esas alan "komiteler" ortaya çıkmıştır. Bu merkezi devlet yapısının sarsılarak gücünü yitirmeye başladığını gösterir. Artık devletin içinde her kliğin ayrı ekipleri, ayrı örgütlenmesi ve ayrı kadrolaşması bulunmaktadır. Bu durum, bir yandan merkezi devlet yapısını sarsarak, devlet içinde kargaşaya, çelişki ve çatışmalara yol açarken, diğer yandan, ezilen sınıf ve halklara karşı da dizginlenmez, çok yönlü baskı ve saldırılara yol açmaktadır.

"Daima ordu, polis, bürokrasi, ruhban sınıfı ve hakimler gibi" her yerde hazır ve nazır kurumları ile merkezileşmiş devlet gücü sermaye ile emeğin arasındaki karşıtlığın gelişmesiyle birlikte devlet gücü gitgide daha fazla, emeğin sömürülmesi için bir başka gücü, sınıf hakimiyetinin aracı niteliğini kazanır. Sınıf mücadelesinde bir aşamaya işaret eden bir devrimden sonra, devlet gücünün tamamen baskı yapıcı karakteri daha keskin hatlarıyla ortaya çıkar.

Devlet olgusunun genel karakterini ifade eden bu özellikler bütün çıplaklığıyla TC'de de görülmektedir. Ancak burada şunu görmek gerekiyor. TC, *"her yerde hazır ve nazır merkezileşmiş devlet gücü"*'nü bulamıyor. Önemli oranda bu merkezi gücü ve kurumları dağılmıştır. Özellikle Kürdistan'da bu çok belirgindir. Merkezi eğitim kurumu, merkezi yargı, merkezi idare ve diğer tüm kurumlar, işlevsiz bırakılmıştır. Tüm bunlara karşı devrimin eğitim, yargı ve idari kurumlaşmasının gücü ortaya çıkmakta, ortaya çıktıkça da devletin o sarsılmaz denilen merkezi sistemi dağılmaktadır. Merkezi yapı işlevsizleştikçe, yerini özel kurumlara, olağanüstü hallere bırakmakta; devlet, tarihi sınıf savaşlarıyla ortaya çıkan geleneksel niteliğini hızla yitirerek, bir "özel devlet" durumuna gelmektedir. Diğer bütün kurumları gibi yargı kurumları da olağan kurumlar olmaktan çıkıp salt ideolojik amaçlı birer cezalandırma, infaz ve imha kurumlarına dönüşmüşlerdir.

Gelinen aşamada bu da devletin yargı ayağını oluşturmaya yetmemektedir. Artık bunun yerine devlet içindeki klikleşme ve mafyalaşmaya bağlı olarak şiddete dayalı "yargılamalar" gerçekleştirilmektedir. Devlet içindeki klikler savaşı ve hesaplaşması bunun bir sonucudur. Ve yine, "yargısız infazlar", "faili meçhul cinayetler" vb. bunun sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Bugün devlet gücünün ve kurumlaşmasının her yönüyle direkt çıplak zora dayanmış olmasının tek nedeni budur. Ve bu, özel savaş rejiminin, PKK karşısında aldığı son biçim olmuştur.

Özel savaş, "egemen sınıflar" arasındaki çelişkileri yumuşatarak uzlaşır hale getirmek, aksine özel savaş yapılanması; şiddete, devlet terörüne dayalı uygulamaları çok yönlü olarak daha da derinleştirmektedir. Merkezi devlet, çözülüp dağıldıkça yeni güçler özel tarzda örgütlenmekte ve mafya yöntemleriyle kendilerini birer güç odağı haline getirmektedirler. Bu, özünde merkezi devlete karşı gelişen yeni güç odakları değil, özel savaşın almış olduğu kaçınılmaz biçimidir. Merkezi devletin daha özel, daha küçük, daha illegal tarzda örgütlemesi, yer altına çekilerek kirli savaşı yürütecek araç ve olanakları yaratma ve buna dayalı olarak kendini yaşatmasıdır. Bu durum, devrimin gelişmesine paralel olarak ortaya çıkan zorunlu bir sonuçtur. Hemen hemen bütün devrimlerde, devrimin yükseldiği, güçlendiği dönemlerde böylesi durumlar ortaya çıkmıştır.

Tarihte kimi örnekler

Tarihte her devrim öngünü, aynı zamanda büyük bir kargaşa, parçalama, dağılma, kanunsuzluk, örgütsüzlük, başı bozukluk süreci olarak yaşanır. Devletin merkezi yapılanması dağıldıkça baskı ve şiddet amaçsız bir biçim alır. Giderek çeşitli güç odakları ortaya çıkar. Tamamen üretimden kopuk, çıplak zora dayanan çıkar grupları ortaya çıkar ve çeteleşir. Devlet güçlü olduğu, merkezileşmesini sağladığı ve otoritesini bu temelde egemen kıldığı süreçlerde baskıyı biraz daha örtülü, kamufle edilmiş çeşitli yasalarla yürütür. Fakat devrim geliştirdikçe, bunu daha baskıcı çıplak zor yöntemleriyle yürütür.

Amerika terör üzerine biçimlenen bir devlettir

Çağımızda en çok terörü kullanan emperyalist güçlerin başında ABD gelmektedir. Bunun ABD'nin geçmiş tarihiyle yakın ilişkisi bulunmaktadır. Avrupalı istilacı güçler Amerika'yı işgal ettiklerinde bir ellerinde silah, diğerinde de İncil'i tutmuşlardı. Her ikisi de terörü beslemiştir. Silahla yerli halklar katledilmiş, yağmalar gerçekleştirilmiş, İncille ise, insanların bu kan ve katliama sessiz kalmaları için ruhları telkin edilmiştir. Silah ve İncil birbirini tamamlamıştır.

Avrupalılar, Avrupa'da ne kadar aç, serseri, hırsız, dolandırıcı, üçkağıtçı, katil, declase olmuş kişiler varsa tümünü toplayıp Amerika'ya yollamıştır. İspanya, Portekiz, Hollanda, İtalya, İrlanda, İngiliz, Fransız vb.'lerinin serseri takımları zorla-gönüllü ya da birtakım vaatlerle, binbir yöntemle toplayıp Amerika'ya yollamıştır. Hapishaneler boşaltılıp gönderilmiştir. Tüm bunlar daha çok altın, gümüş vb. içindi. İşte Amerika devleti bu serseri, üçkağıtçı, gangster, cani takım üzerinde biçimlenmiştir. Bugün ABD'de gangsterlerin, canilerin, hırsızların, dolandırıcıların bu kadar yaygın olmasında bugünkü toplumsal nedenlerin yanısıra böylesine tarihsel nedenler de bulunmaktadır. Böylece yağma ve talan için tarihin en büyük kirli terör hareketi geliştirilmiş, yerli halklar katliamdan geçirilerek yok edilmiştir.

"Tanrıya ve hükümdarımıza hizmet için geldik biz buraya. Ama aynı zamanda buradaki zenginlikler için de geldik" diyordu Meksika'yı işgal eden Hernan Cortes'in yardımcısı, Bermal Dias

Del Castillo. Castillo doğru söylüyordu. Avrupalı yağmacılar, zenginlikleri talan etmek, el koymak için gelmişlerdi. Zenginler çoğaldıkça gözler doymaz bir tarzda kan akıtmışlardı. Her şey altın içindi.

"Dünya cenneti uzanıyordu gözalabildiğine." Bu cennet yerli halkların yaşadıkları Amerika'ydı. Ama yağmacılar ve talancılar dünyanın bu güzel cennetini kılıçlarla, silahlarla kısa süreçte cehenneme çevirmiş, ellerindeki cenneti alıp onlara İncillerle "öbür dünyada" bir "cennet" vaat etmişlerdi.

"Aç domuzlar gibi saldırıyorlardı altınlara." Saldırdıkça tarihin en büyük terör hareketinin de temellerini atmışlardı.

● Dünya cenneti uzanıyordu gözalabildiğine. Bu cennet yerli halkların yaşadıkları Amerika'ydı. Ama yağmacılar ve talancılar dünyanın bu güzel cennetini kılıçlarla, silahlarla kısa süreçte cehenneme çevirmiş, ellerindeki cenneti alıp onlara İncillerle 'öbür dünyada' bir 'cennet' vaat etmişlerdi."

Halklar katledildikçe daha çok emeğe ihtiyaç duyacak ve yine terörle milyonlarca siyah deriliyi köleleştirecek, Afrika'dan koparıp buralara getireceklerdi. Yerli halklar İnkalar, Mayalar, Astekler, Kızılderili halklar bunu kabullenmemiş, bu işgalci güçlere karşı savunmuşlardı.

"Koca kent ateşe verilmiş, yağmalanmıştı. Yollar can çekişen insanlarla dolmuştu."

O kadar çok Kızılderili öldürüldü ki, akan kanlardan koca bir ırmak olmuştu. Bugünkü Olimtepegue ırmağı, işte odur.

"Dahası:"

"Akan kandan gün bile kıpkırmızı kesildi…"

Aslında bu birkaç cümle Amerika'nın bütün tarihini özetliyor. Bunu birkaç sözcükle bunu ifade etmek mümkün. Yağmacıların elinde silah, İncil ve yağmayı gerçekleştirmek için: Terör, kan!

O günden beri yerli halklar bu terörden, bu yağmadan, bu zulümden, bu vahşetten bir daha yakalarını kurtaramadılar. Bütün değerler, bütün talanlar ve sömürüden elde edilenler, *"sarayın ve sarayın belli başlı müttefiki kilisenin iştahla ışıldayan bakışları altında, üleşmekteydi."* Saray silahı, kilise İncil'i temsil ediyordu. İkisi birleşince korkunç bir güce dönüşmüş ve durmadan kan döken bir canavar yaratılmıştı. Burada elde edilenler ise, Avrupa kapitalizminin sermaye birikimini oluşturmuştur. Kan gölü ve insan ölüleri arasında altın ve gümüş, Avrupa'ya bu amaçla taşınmıştır.

Che Guevera, ***"az gelişmişliğin kocaman kafalı, şiş karınlı bir cüce olduğunu söylüyordu."*** Az gelişmişliğin nedeni, yağmacı, talancı ve işgalci güçlerin gözü doymaz kâr hırslarıdır.

Bu terör ve kirli şiddet sadece Amerika'nın yerli halklarıyla sınırlı kalmamış, en büyük terör, en büyük katliamlar Afrika halklarına karşı geliştirilmiştir. O günden bugüne değin siyah derili insanlara karşı büyük bir ırkçılık geliştirilmiştir.

"Bir kin ve canavarlık dalgası içinde linççiler, siyah adamı bir ormana yahut genel bir yere sürüklerler. Bir ağaca bağlarlar, üzerine gaz yağı dökerler, yanmaz bir madde ile örterler. Ateşin verilmesini beklerken dişlerini teker teker kırarlar. Gözlerini çıkarırlar. Kafa derisinden parçalar alarak onu kanlı bir kafatası halinde soyarak, kafasından kıvırcıklı saç demetleri koparırlar. Zaten darbelerden çürümüş vücudan küçük et parçaları kopar. Siyah adam artık bağıracak durumda değildir. Dili kızgın bir demirle şişirilmiştir. Bütün vücudu yarı ezilmiş bir yılan gibi kıvranmakta ve titremektedir. Birdenbire bıçak iner: Bir kulağı yere düşmüştür… Of, ne kadar siyah! Ne kadar çirkin! Ve hanımlar onun yüzünü yırtarlar."

Biri 'yakın' diye bağırır, başka biri; 'yavaş yavaş pişirecek şekilde yakın' diye ekler. *Herkes yeter derece tatmin olunca ceset aşağı indirilir. İp parça parça kesilip her parçası dört-beş dolara satılır. Hatıra ve uğur muskası edinebilmek için hanımlar kapışırlar. Onların dilinde dolaşan deyimle* ***'halk adaleti'*** *yerine gelmiştir.*

Yerde ise yağ ve duman kokan bir siyah baş, lime lime edilmiş, kızartılmış vaziyette dişlerini dehşetle göstererek, batan güneşe ***'medeniyet bu mudur'*** diye soruyor gibidir.

İşte bugün dünyanın birçok ülkesinde geliştirilen özel savaşın, faşist terörün Amerika yağmacılarının bu geçmiş geleneğini görmek gerekir. Bütün dünyayı kan gölüne çeviren ABD emperyalizmi böylesi bir miras üzerinde biçimlenmiştir.

Amerika'da ***"1889'la 1919 arasında 2600 siyah adam linç edilmiştir."*** Kuşkusuz bunlar sadece resmi rakamlardır. Oysa ABD, başta Latin Amerika'da olmak üzere dünyanın dört bir tarafında benzer kirli cinayetler işlemiştir. Denilebilir ki, bugün nerede bir kirli savaş yürütülüyorsa mutlaka, dolaylı dolaysız ardında ABD vardır. Bu süreçte Amerika'da bütün bunları geliştiren egemen güçlerin kurduğu **"Ku Klux Klan"** gibi ırkçı çete örgütlerce gerçekleştirilmiştir.

Bütün bunların suçu: "Tarafsızlar birliğine üye olmaktan", "linç olayları hakkında düşünce belirtmekten", "siyahların liderleri olarak tanınmaktan." Tek suçları insan olmak ve insanca yaşamak istemelerindendir.

Böylece bu süreçte bu terör eylemleriyle siyahlar Amerika'da sindirilmiş, toplumsal muhalefet geliştirmeleri engellenmiş ve düzen bununla güvenceye alınmıştır.

Amerika'nın "kesik damarlarından" oluk oluk akan kan

Amerika'nın yeni sömürgeleri durumunda olan bütün Latin Amerika ülkeleri tarihinde darbeler, iç ayaklamalar, terör, katliamlar, vahşet ve barbarlık bulunmaktadır. Bu ***"vahşet tarihinin"*** tümü bizzat ABD tarafından yaratılmıştır. Amerika'daki zenciler ne yapılmışsa daha beteri diğer halkların başına getirilmiştir.

Guetemala'da 1951 yılında *"son veda konuşmasını yapan"* Jose Arêvalo, United Fruit Co Firması'nın finanse ettiği tam otuziki komplo atlattığını açıkladı.

Amerika kendisine karşı olan firma ve tekellerinin çıkarlarıyla çelişen hükümetleri devirmek için komploları temel bir taktik olarak kullanmıştır. Latin Amerika'da birbirini izleyen darbelerin altında yatan gerçek ABD çıkarlarıdır. Bu darbelerle ABD sürekli kendi çıkarlarına en uygun kukla *"aile yaratan gerçek ABD çıkarlarıdır. Bu darbelerle ABD sürekli kendi çıkarlarına en uygun kukla aile hükümetlerini iş başına getirmiş ve bu kanlı aile diktatörlükleri ile devrimci hareketleri kanla terörle bastırmıştır."*

....

"Amerika Devletler Teşkilatı yetkilileri, Guetemala'nın üzerine demir perdenin inmekte olduğunu haykırıyorlardı. Kansas'da Fort Leavenworth'te eğitim görmüş Albay Cabtilo Armas, Birleşik Devletlerce eğitilmiş ve donatılmış birliklerle saldırıyordu kendi ülkesine. İşgal, Kuzey Amerikalıların yönetimindeki F 47'lerin bombardımanıyla desteklendi."

Darbeler bizzat ABD tarafından fiili olarak desteklenmektedir. İşbirlikçi güçlerin yetersiz kaldığı durumlarda Amerika kuvvetleri direkt devreye girmiştir. İşte bu dönemden sonra Guetemala'da terör giderek tırmanmıştır. 1967'lerin başında doruğuna ulaşmıştır. Bu dönemde baskı ve haksızlıklara karşı, yine dizginsiz teröre karşı mücadele etmek isteyen 2800 öğrenci, aydın, ilerici ve sendikacı terörle, kontrgerilla yöntemleriyle hunharca katledilmiştir. Böylece her türlü devrimci gelişmenin yolu egemen devlet terörüyle kapatılmaya çalışılmıştır. Amaç Guetemela'da gerilla hareketini yok etmekti. Ordu güçleri kimliği belirsiz Kızılderilerin cesetlerini ordunun, bölücülere karşı zaferi diye lanse etmiş; yerli halk olan Kızılderilerin "bölücü", "vatan haini" diye ilan edilmişlerdir.

"Yürürlükteki yeni yasayla, güvenlik kuvvetleri mensupları adam öldürmede cezai sorumluluk taşımıyorlardı. Yasalar teröre göre biçimlenmiş ve düzenlenmiştir. Yasa, hukuk, adalet her şey Amerika şirketlerinin çıkarlarının bir gereği olarak düzenlenmiştir. Daha doğrusu, 'hukuk, yasa, adalet' demek, bu 'ölüm çeteleri' demekti. Yargılama ve duruşmalarda tek geçerli tanık, işkencecilerin sözleriydi."

Daha sonra yerel işbirlikçi yöneticiler ile toprak sahipleri silahlandırılmış ve çeteler haline dönüştürülmüştür. Bu çeteler durmadan kirli cinayetler işlemeye başlamıştır.

"Bütün dünya Guatemala'ya sırtını dönmüştü. Cajon del Kio köyünde canlı bir tek insan bırakılmadı. Titugue halkı bıçaklanarak bağırsakları deşildi. Piedra Paradalıların derileri yüzüldü. Agua Blanca'de İpala halkı ateşe tutulup yakıldı. Ayaklanan köylülerden birinin başı San Joge alanında kazığa çakıldı. Gordo tepesinde, Jaime Velazguez'in göz bebeklerine iğneler batırıldı. Ricardo Miranda'nın cesedinde 38 kurşun deliği vardı. Harolda Silva'nın başı San Salvador yolunun kenarında bulundu, vücudu ise, hiç bulunamadı. Los Mixcos'ta Ernesto Chinchilla'nın dili kesildi. Oliva Aldana kardeşler, Oco de Aguea çeşmesi başında elleri ve gözleri bağlı olarak kurşunlarla delik deşik edildiler. Jose Guzman'ın revolver ateşiyle parçalanan kafatasının parçaları yol kenarına saçıldı. San Lucas Sacatepeguez kuyularında su çekilirken cesetler görülüyordu. Miraflores'te elleri, ayakları kesilmiş insanlara rastlanıyordu. Tehditleri cinayetler izliyor, insanlar arkadan vuruluyor, kentlerde belli kişilerin kapıları siyah çaprazlarla işaretleniyordu. Evden çıkarken öldürülenlerin cesetleri ırmaklara atılıyordu."

Bütün bu vahşete karşı gelen kim olursa olsun öldürülmüştür. Gerilla hareketi ise doğru bir çizgiye sahip olmadığından dolayı bunları boşa çıkartacak politikalar geliştirememiştir.

Burada Vietnam ve Küba'nın tersine, devrimci muhalefet ve gerilla hareketi bastırılmıştır. Böylece susturulmuş, kılı kıpırdamayan, suskun, boyun eğmiş bir toplum yaratılmıştır. Aslında bu süreç Amerika işbirlikçilerinin en zayıf, en güçsüz durumda kaldıkları bir dönem olmasına karşın, devrimci hareketin doğru bir önderlik ve devrimci taktiğe sahip olmaması, büyük kayıplar vermesine ve işbirlikçi rejim, ABD'nin galip gelmesine yol açmıştır.

Bu sadece Guetemala'da böyle gelişmedi. Şili, Arjantin, Uruguay, Brezilya, Kolombiya vb. ülkelerde benzer süreçler gelişti ve hâlâ devam etmektedir. Denilebilir ki, bütün Amerika ülkelerin kaderleri birbirlerine benzemektedir. Her ülkenin benzer bir öyküsü vardır. Şili'de bunlardan biridir.

"21 Aralık 1970 Pazartesi günü Başkan Salvador Allende, hükümet binasının bolkonunda halka seslenerek, maden endüstrisini ulusallaştırmayı olanaklı kılacak olan yeni Anayasa projesini imzaladığını açıkladı." Bu açıklama, Şili'de yeni bir dönemin başlangıcı olmuştur. Çünkü bu anayasa, ABD şirketlerinin çıkarlarını oldukça daraltıyordu.

"1970 seçimlerinde Ünita Popuların zaferine kadar bakır madenlerinin çoğu Anaconda Copper, Mining Co ve Kennetcott Copper Co.'nin elinde toplanmıştı. Bu iki şirket elli yılda tam 4 milyar dolar kazanmışlardı."

Bu nedenle ABD emperyalizmi, **"istikrarı bozma planı"**'nı devreye sokmuş; Allende hükümeti ve devrimci güçlere karşı büyük bir psikolojik savaş yürütmüş, kapsamlı, kirli bir terör hareketi geliştirmiştir. Gerilla güçlerini ve Allende hükümetini yıpratmak için sahte yayınlardan, yalan haberlerden kanlı teröre kadar bütün yöntemleri kullanmıştır.

"Bakırın ulusallaştırılması ve diğer yapısal reformları engellemek için, sağın yürüttüğü terör kampanyası bir önceki seçim kampanyaları kadar güçlüydü. Gazetelerde kocaman Sovyet tankları Monega sarayı önünde manevra yapıyor. Santiago duvarlarına sakallı gerillacılar mahsum gençleri ölüme sürüklüyordu. Evlerin kapısı çalınıyor ve bir hanım şu açıklamayı yapıyordu: 'Dört oğlunuz mu var? İkisi Sovyetler Birliği'ne, diğer ikisi de Küba'ya gönderilecektir! Bütün bu çabalar boşunaydı. Bakır Pançosuyla mahmuzlarının geçirdiği gibi! Yeniden Şili'li oldu."

ABD emperyalizmi işbirlikçi gerici güçleri harekete geçirmekle gecikmemiş; öncelikle ekonomik alanda işe başlamıştı. Sabotajlar gerçekleştirilmiştir. Bu yolla kısa bir sürede Şili ekonomisi işlemez hale getirilerek felce uğratılmıştır.

Halkın Birliği (Unidat Popular) içinde sosyalist ve komünist partilerle daha değişik sol grupların olması, solun parçalanmış olması, bu gerici planların daha da kolay aşama geçirilmesine yol açmıştır.

Allende yönetimi kitle iletişim araçları olan radyo, TV, gazete, sinema vb. üzerinde tam denetim kuramadığından CIA bunları "istikrarı bozma"da etkince kullanmıştır. Yine yönetimin başarısızlıkları yaygın bir karşı propagandayla geliştirilmiş, sunni grevler parayla örgütlendirilmiş, orta kesimler hükümet aleyhine harekete geçirilmiştir. Böylece Şili'de ABD emperyalizmi dış etkenli olarak sunni bir bunalım yaratmayı başarmış ve bu zemin üzerinde terör geliştirmiştir. Bir de buna yürütülen psikolojik savaş eklenince hükümet artık ayakta kalamaz duruma gelmiştir.

"Psikolojik savaş, toplumun bilinç dışı davranışa en yakın olduğu toplumsal altüst oluşlar, iktidarlarını toplum üzerindeki kontrollerine yitirdiği, yasal bir değişikliğin kendisini dayattığı süreçlerdir. Bu süreçlerde toplumların ruhuna hitap edebilen, onların duygularını yönlendirebilenler, kontrolü de ellerinde bulundururlar."

Şili'de tam da böylesine bir süreç yaşanmış ve karşı-devrim yoğun bir iç terörün yanında, yoğun bir psikolojik savaşla Allende'yi bir darbeyle devirmeyi başarmıştır. ABD milyarlarca dolar harcayarak karşı-devrimi örgütlemiş, paralı askerler yetiştirip eğitmiştir. Sonuçta Şili'de insan avı, otuz bin insanın canına mal olmuştur.

● Çarlık kendi döneminin en çürümüş en gerici devlet yapısını temsil ettiğinden, gelişen toplumsal ve sınıfsal mücadeleye hakim olmadığından, normal araç ve yöntemlerle kendi varlığını sürdüremediğinden 'Kara Yüzler' gibi özel cinayet örgütleri oluşturmuş ve bunun aracılığıyla egemenliğini yaşatmaya çalışmıştır."

Ekim Devrimi öngününde "Kara Yüzler"

Ekim Devrimi öncesi Çarlık Rusyası'nda durum tam bir kargaşadır. Çar artık merkezi otoritesini ve mevcut baskı yöntemleriyle egemenliğini sürdürme olanağını yitirdiği için, olağanüstü yöntemlere başvurmak durumunda kalır.

"Çarlık hükümeti, sözde özgürlük getireceğini söyledi. Ama gerçekte önemli hiçbir şey yapmadı. İşçiler ve köylüler hükümetten boş sözlerden başka bir şey görmedi. 21 Ekim'de beklenen geniş siyasal af yerine siyasi tutukluların çok az bir kısmı için 'af' çıkarıldı. Aynı zamanda halkın gücünü parçalamak amacıyla hükümet, binlerce insanın öldürülmesine yol açan yoğun bir Yahudi katliamı düzenledi. Devrimi bastırmak için de ***Rus Halk Birliği, Büyük Melek Mihail Birliği*** *gibi polis yönetiminde haydut örgütlerini kurdu. İçlerinde özellikle toprak ağalarının, tüccarların, papazların, lümpen proletaryadan gelen, yarı cani öğelerin rol oynadıkları bu örgütlere* ***'kara yüzler'*** *adını taktı. Bu örgütlerin adamları uyanık işçileri, devrimci aydınları, öğrencileri, polis desteğiyle giriştikleri açık saldırılarla, hırpalıyor, öldürüyor, kundakçılık yapıyor ve halkın miting ve toplantılarına ateş yağdırıyorlardı. Çar'ın çıkardığı manifesto, işte o sırada böyle bir sonuç verdi.*

Sağcıların (bunlar Duma'da sağda oturdukları için kendilerine böyle deniliyordu) kişiliğinde işçilerin, köylülerin en azılı düşmanları köylü hareketini bastırırken, yığınla köylüye meydan dayağı çektirenler, köylüleri kurşuna dizenler, Yahudi katliam ve yağmalarını düzenleyenler, işçi gösterilerine katılanları kırıp geçirenler, devrim günlerinde toplantıların yapıldığı binaları canavarca ateşe verenler yani kara yüzleri, feodal toprak ağaları temsil ediyordu. Sağcılar emekçi halk hareketinin hunharca bastırılmasında hiçbir sınırı olmayan zorba Çarlık iktidarından yana ve 17 Ekim 1905'te Çar'ın çıkardığı manifestonun karşısındaydılar."

Burada da anlaşılacağı gibi, devrim öncesi Rusya'da alabildiğine olağanüstü bir durum yaşanmıştır. Çar, egemenliğini sürdürmek için özel askeri birliklere, özel ölüm mangalarına, özel baskı gruplarına ihtiyaç duymuş ve bunları oluşturmuştur. Oluşturulan bu özel baskı aygıtları devletin normal işleyişi dışında özel yöntemlerle çalışmıştır. Artık toplumda güven kalmamış, her şey belirsizleşmiştir. Çarlık kendi döneminin en çürümüş en gerici devlet yapısını temsil ettiğinden, gelişen toplumsal ve sınıfsal mücadeleye hakim olmadığından, normal araç ve yöntemlerle kendi varlığını sürdüremediğinden ***"Kara Yüzler"*** gibi özel cinayet örgütleri oluşturmuş ve bunun aracılığıyla egemenliğini yaşatmaya çalışmıştır.

Bu özel cinayet örgütü, devrim arifesinde Rusya'da aydınlara, devrimcilere karşı özel kirli yöntemlerle savaş açmış, devrimi bastırmak için bütün kirli yöntemleri kullanmıştır. Bu özel savaş aygıtıyla Çarlık, her türlü demokratik gelişmeyi bastırmaya başlamış, en ufak demokratik örgütlenme hakkını tanımamıştır. Geliştirilen baskılarla, gerçekleştirilen cinayetlerle korkunç bir devlet terörü estirilmiş, bu yolla toplumsal bunalım, kargaşa ve tedirginlik arttırılmıştır. Bu yolla hakim olmak istenmiştir.

Ancak bütün bunlar Çarlığın gücünü, hakimiyetini değil, özünde bitmişliğini de ortaya koymuştur. Çarlık sistem olarak parçalanarak dağıldıkça, her geçen gün bu canice baskı ve uygulamalara hız verse de gücünü yitirmekten kurtulamamış ve devrimsel gelişmenin tarihsel akışını durduramamıştır. Rusya'da hırsızlık, dolandırıcılık, rüşvetçilik, üçkağıtçılık, cinayet, vb. en aşağılık suçlar günlük yaşamın bir parçası haline gelmiştir. Çar bütün bunlara rağmen kendi iktidarını kurtaramamış ve görkemli Ekim Devrimi'yle tarihin çöp sepetine atılmıştır.

Bütün bu baskılar, işkenceler, cinayetler Çarlık yönetimin en zayıf noktasını oluşturmuştur. Bu, sömürü ve zulüm dalgası Rusya'da aynı zamanda devrimin bir ön habercisi olarak ortaya çıkmıştır. Çar bu uygulamalarıyla çok güçlüymüş gibi görünürken, özünde son derece zayıftır.

Sürecek

Uluslararası ilişkiler ve görevlerimiz

Kani Yılmaz

Mücadelemiz açısından 1997 yılına, önemli gelişmeler ve ortaya çıkan oldukça ciddi, etkileyici sonuçlarla giriyoruz. Sürece mutlaka hakim olmak ve 1997 yılını özgürlüğe ulaşmada güçlü bir zemin ve tarihi bir dönemeç haline getirmek, belki de hiçbir zaman bu kadar dayatıcı olmamıştır. TC devletinin mücadelemiz karşısında yaşadığı açık çözülme, savaş ve halk cephelerimizde yaşanan gelişmeler, bölge ve uluslararası durum 1997 yılını mutlaka kazanmayı ve hem de ileri sonuçlarla bunu başarmayı imkan dahiline sokuyor.

1996 yılında, pratikte sergilediğimiz eksiklik ve yetmezlikler, önderlik çözümlemeleri ile kapsamlı kongre hedeflerini kavrayıp hayata geçirmede gösterdiğimiz tutuculuğa rağmen; önderliğin tüm sahalara verdiği muazzam perspektifler, savaşta yaşanan açılım, atılım ve artarak süren halk desteği sayesinde PKK, yılı başarı ile kazanmasını bilmiştir.

1996 yılı, önceki dönemle kıyaslanmayacak düzeyde etkili ve sonuç alıcı gerilla eylemlerine sahne oldu. Devletin bütün çarpıtmalarına ve Türk basınının tüm gizleme çabalarına karşın, gerilla sürece damgasını vurdu. Türk ordusunun karadan ve havadan yoğunlaştırdığı ve hem Kuzey'de, hem de Güney'de sık sık sivilleri ve yerleşim alanlarını hedef alan operasyonları da gerillayı geriletemedi, tersine güçlü mevziler elde edildi. Güney'deki iç savaş ve emperyalist müdahaleler, bir ara devleti oldukça umutlandırdı. "Güvenlik Kuşağı" ve PKK'yi Güney'den sökme planları boşa çıkartıldı. Ama çok acı bir şekilde Güney'deki feodal önderliklerin nelere mal olduğunu, hatta sömürgecilerin yüz yıldır başaramadığını, Talabani ve Barzani'nin Kürdistan'ı adeta "altı" ya bölerek başardıklarını gördük.

Yine Diyarbakır zindanındaki vahşi katliam ve genel zindan direnişleri ile yaşanan şahadetler vardır. Amed çevresinde yoğunlaştırılan faili meçhul cinayetler, TC ve İsrail askeri anlaşmaları, bayrak provokasyonu ve başlatılan HADEP yargılamaları, Avrupa Parlamentosu'nun aldığı bazı kararlar ve Uluslararası Af Örgütü'nün TC'ye karşı dünyanın her yerinde yürüttüğü kampanya, 1996 yılının kısa bir özeti oluyor. Özellikle cinayet, uyuşturucu ve haraç çetesi biçiminde örgütlenen devletin, "Susurluk"ta daha da açığa çıkan gerçek yapısı da bu özete eklenmelidir. İster "kanatlar arası çarpışma" denilsin, ister "kontrolden çıkan grupların tasfiyesi" denilsin, isterse daha değişik yorumlara tabi tutulsun, burada iki önemli gerçeği göz ardı etmemeliyiz. Birincisi; devletin bir terör ve cinayet şebekesi şeklindeki merkezi yapısıdır ve ikincisi de; bu çözülmenin tesadüfi değil, PKK önderlikli mücadelenin dolaysız sonucudur.

Bir bütün olarak PKK mücadelesi ve özelde gerilla savaşı TC'yi çözerken, bir yandan da uluslararası camiayı Kürt sorununa ilk defa bu kadar duyarlı hale getirdi. Bu gerçeğe geçen yıl çok canlı şekilde tanıklık ettik. ABD ve Avrupa'nın verdiği güçlü desteğe rağmen, TC'nin hemen hemen tüm ülkelerle ve tüm ilişkilerinde ciddi sorunlar yaşadığını, en eski ve en etkili müttefiklerinin bile gelecek açısından küçümsenemeyecek kaygılar taşıdıklarını gördük. Mevcut RP-DYP hükümetinin mal edilerek çarpıtılmaya çalışılsa da esas olarak süren desteğe rağmen, geliştirilen eleştirilerin ve yapılan uyarıların hükümeti aştığı ve rejimle ilintili olduğu kesindir.

İşte bütün bunlar 1997 yılında yürüteceğimiz uluslararası ilişkilerimizin (diplomasi faaliyetimizin) çerçevesini, önceliklerini ve biçimini belirtiyor.

Bu çerçevenin içini doğru doldurmak; atılacak her adımın, kurulacak ya da geliştirilecek her ilişkinin, mücadelenin ve halkımızın beklentileri ile uyumlu olması, onu karşılaması ile mümkündür.

TC'nin uluslararası ilişkilerinde izleyeceği stratejiyi, bu stratejinin dilini, unsurlarını ve yöntemlerini aşağı-yukarı biliyoruz. Devreye sokacağı yeni taktikleri de dikkatli bir yoğunlaşma ile kestirebiliriz. Esas olan bizim tutumumuzdur. 1997 yılını hiç kimse sıradan çabalarla geçiştiremez, geçiştirse bile bunun hesabını veremez. Bu anlamda bizim çalışma tarzımız, dönemin beklentilerine uygun ve çok yönlü olması gereken pratiğimiz, diplomasi kadrolarının seçimi, eğitimi ve uygun görevlendirilmesi, zengin ve gerçekçi materyal ağı ve güçlü arşiv, yeni ilişkilere açılım ve eski ilişkileri etkili kullanma, dostlardan azami ölçüde yararlanma ve yerinde konumlandırma, Kürt ve yabancı basından en verimli şekilde yararlanma başarıyı belirleyecektir.

Aynı şekilde ve hatta varını-yoğunu seferber ederek TC de, 1997 yılını kazanmak için yüklenecektir. TC yıla yüklenirken her aracı mübah sayacak, diplomasideki hiçbir ahlaki karara uymayacaktır. Bizi sınırlamak ve çetelerle, uyuşturucu mafyası ile, cinayetlerle özdeş hale gelen, oldukça bozulan "imajını" düzeltmeye uğraşacaktır. En son Belçika'da tanık olduğumuz gibi, diplomasiyi ticari ortaklıklar ve pazarlıklar, polis provokasyonları ve basının yalan ve iftiraları eksenine oturtacaktır. Batı'nın çıkarlar dünyasında, özellikle de ticari pazarlıkların etkili olduğunu da unutmamalıyız.

Hatta son çeteler olayında görüldüğü gibi, komplo, kundaklama ve cinayetlere başvurmaktan da geri durmayacaktır. Bu arada gazeteci kimliği ile Avrupa'ya yerleşen muhabirlerin, bu işlerde de kullanıldığını, her görüşmeye MİT ve konsoloslukların bilgisi dahilinde ve çoğu zaman talimatla geldiklerini akıldan çıkarmamalıyız.

Avrupa'da bir eleştiri dozunu yükseltseler bile Almanya, İngiltere ve Fransa'nın TC'ye desteği sürecektir. İngiltere'de Nisan ayında yapılacak genel seçimlerde, İşçi Partisi'nin iktidarına kesin gözü ile bakılıyor. Ama çok köklü değişiklikler de beklememek gerekiyor.

Biraz Almanya'nın üzerinde duralım:

Mevcut çelişkiler ve zaman zaman yükselen eleştirilere karşın, TC'nin en büyük ticari ortağı ve destekçisi Almanya'dır. Almanya'nın Kürt sorununda izlediği politika oynak, gelişmelere göre iniş-çıkışlar gösteren bir anlayışa oturtulmuştur. Tercihi açık olarak TC'den yanadır. Kuşkusuz Almanya bu tercihi, Kürtlere düşman olmadan da sürdürebilir.

1996 yılında Başkan APO'nun Almanya'ya ilişkin değerlendirmeleri, televizyon programlarındaki önemli çağrı ve mesajlar, çok sınırlı bir iyimser havanın esmesine yol açtı. Ancak bu anlamlı çağrılara sağduyulu cevaplar verilmedi. Tutuklama, yargılama ve baskınlar devam etti ve son olarak da Aralık 1996'da yapılan içişleri bakanları toplantısından da "yasaklara devam" kararı çıktı.

Açık ki bu aklı başında politikacıların yapacağı iş değildir. Sanki bir kesim: "Nasıl olsa PKK bir sürü söz verdi. Biz saldırıya devam edelim. Bir önceki gelişirse, 'sözlerinde durmadılar' propagandasını geliştiririz" şeklinde hareket ediyor. Adeta bizim açıklamalarımızı, bize karşı kullanılmaya çalışılıyor.

Avrupa ülkeleri ile ilişkilerimizi düzenlerken, kaba genellemelerden kaçınmak ve her ülkeye konumuna uygun özgünlükte yaklaşmak gerekiyor. Yakın duran kimdir? Mesafeli davranan kimdir? Mesafeli ve karşı tutum sergileyenleri etkileyen hususlar nelerdir? Bu etki nasıl giderilebilir? Yani çok titiz bir duyarlılıkla her sorun ve sahanın özelliklerini ortaya çıkararak, sonuç almaya çalışmalıyız. Kaba propagandacılık değil, hem bugün hem de gelecekteki ilişkilerin alacağı biçim, bölgenin önemi ve Kürtlerin oynayacağı rol, TC'nin geleceği ile ilgili somut bilgiler, iyi müzakerecilikle ortaya konmalı, artık etkili diplomasiye mutlaka ulaşabilmeliyiz.

Yeri gelmişken, iki önemli hususun altını çizerek vurgulayalım.

● Diplomasi ideolojik değil, politik bir faaliyettir.

● Gösteri diplomasisi sonuç almaz ve tehlikelidir.

Birinci noktadan kastımız, diplomasiyi marjinal örgüt ve çevrelerle kurulacak ilişki ile karıştırmamak ve bizim "sözcümüz" havasındaki tutumlarına izin vermemektir.

Kuşkusuz bizim diplomasimiz ilkelidir. Ancak örgütlerin birbirleri ile kuracakları ilişki ve diplomasi farklıdır, farklı olmalıdır. Dünyadaki mevcut güç konumlanmaları, dengelerin durumu, etki düzeyleri, yakalayabileceğimiz hareket alanı ve düşmanın manevra kabiliyetini bozma olanaklarını, bizim tercihlerimiz belirlemiyor. Tabii ki, dost olanı olmayandan ayırmasını bilecek ve önceliklerimizi doğru tespit edeceğiz. Ancak ülkemizin ateş içinde olduğunu, çok ölçüsüz ve kuralsız bir düşmanla savaştığımızı, hergün yeni şehit haberleri aldığımızı ve halkımızın büyük acılar yaşadığını unutmayacak, boş sözler ve boş çevrelerle geçirecek tek saniyemiz olmadığını da bileceğiz.

Diğer nokta da oldukça önemlidir.

Gösteri diplomasisi belki bazı kişileri tatmin edebilir, ama halkımızın özgürlük mücadelesine hiçbir katkısı olmaz, kesinlikle bundan kaçınmak gerekir. Biz burada propaganda ve psikolojik etkiyi yadsımıyoruz. Bizim ihtiyacımızı karşılayacak, sade ve mütevazi ama inatçı ve kararlı, hatta "pazarlıklar" düzeyine sıçratılabilen ve uluslararası tecrübenin oyalama oyunlarına gelmeyen bir diplomasiden söz ediyoruz.

Ayrıca devletlerin bile sade davrandığı, bu pahalı sahada yer, araç, teknik beğenmeyen, lüks isteyen anlayış ve kişiler de bu gösteri diplomasisinin tehlikeli birer unsurudurlar. Bir hastalık olduğu kadar ezilen ulusta geçecek bir özgürlük anlayışı olarak da uç veren bu tutum ve kendini yazan, kendini öven ve vazgeçilmez sanan bu kişilikler, halkımızın kıt olanaklarına saygılı olmak veya bu faaliyet sahasının uzağına çıkmak, çıkartmak durumundadırlar. Halkımız özgürleşmeden, kendini özerk ilan etmek anlamına gelen bu anlayışın, içine gireceği vahim hatalardan biri de; diplomatik faaliyetin, mücadelenin bir parçası olduğunu, onun devamı olduğu ve halkımızın özgürlüğü için ona mutlaka hizmet etmesi gerektiğini kavrayamaması kendini mücadele içinde eritmemesidir.

Diplomasi alanında çalışan kurumlarımızın ve arkadaşlarımızın geçmiş pratiği çok yönlü sorgulamalarını ve kişileri cesaretli bir özeleştiriye tabi tutmaları, 1997 yılını kazanmak için zorunludur. Kurumlarımız ne yapıyor, nasıl çalışıyorlar? Bürolar adına uygun çekim merkezleri olabildi mi? Çalışanlarımız diplomasi dilini geliştirebildiler mi? Diplomatik bilgi, birikim için ciddi bir eğitim ve yoğunlaşma var mı? Yeni yıla, hangi program ve hazırlıklarla giriyoruz? Bu sorular üzerinde durup, düşünmek ve yeni dönem pratiğine öyle girmek zorundayız.

Diplomasi tecrübemiz TC'ye nazaran çok az olsa da, 1997 yılına TC'den daha avantajlı girdiğimiz kesindir.

Biz haklı bir davanın ve bu davanın meşru öncüsü ve mücadelesini temsil ediyoruz.

TC devleti, 73 yıllık tarihinin en kötü imajı ve insan hakları açısından sicilinin en bozuk olduğu koşullarda 1997'ye giriyor.

Dışişleri'nin başında Çiller gibi yalancılığı, hırsızlığı, cinayet şebekeleri ve mafya-uyuşturucu çeteleri ile ilişkisi kesinleşmiş biri var.

Son olarak; Kürt sorununun tamamen uluslararasılaştığı, geçmişte bize en çok karşı duranların bile, Kürt sorununa çözüm istediği bir süreçten geçiyoruz. Tek başına bunlar bile, ne pahasına olursa olsun bu yılı bir diplomasi yılı, diplomaside başarı yılı haline getirmeye yetiyor. Tecrübeli devletlerin; oyalama, küçücük adımları çok şey bahsetmiş gibi yansıtma ve yanlış yönlendirme taktiklerine karşı da uyanık olmalıyız. Kendimize, gücümüze ve haklılığımıza inanmalı, ortaya çıkan sınırlı gelişmeleri abartmamalı, ama kendimizi ve şimdiye kadar başarılanları küçümsememeliyiz.

Parti Önderliğimizin uluslararası ilişkiler için verdiği zengin perspektifler ve yaptığı görüşmelerde sergilediği yaklaşım bir hazine değerindedir. Stratejik ve taktik doğrultumuz orada vardır. Onları esas almalıyız, görüşmelerdeki kazanımcı, ikna edici ve kurduğu ilişkiyi kalıcılaştıran üslubunu tekrar tekrar okumalı, seyretmeli ve faaliyetimizin esasını bu çizgide götürmeliyiz.

1997'de sık karşılaşacağımız bir konu da, çözümün kendisini dayatmasına paralel, Batılıların çözümün çapının daraltılması ve muhatabın muğlaklaştırılması çabası olacaktır. Sadece ülke sahasına inmeyecek, güç olmayan ve olamayacakları önerme değil, çok saygısız şekilde bunu dayatma ile de karşılaşacağız. Üstelik bunu "demokrasi" adı altında yapacaklardır. Çok soğukkanlı bir şekilde, bu oyunu, artık boşa çıkaralım. Demokrasi halkın "tercihidir" bunu hatırlatalım. Dünyada örnekleri var, tek tek çıkaralım. Ve artık PKK'nin tartışmasız önderliğini, çözümün doğrudan muhatabı olduğunun altını çizerek ve her platformda yüksek sesle söyleyelim. Hatta bunun tartışma konusu yapılmasını dahi kabul edemeyeceğimizi belirtelim.

Evet 1997'ye büyük umutlarla giriyoruz.

Kendisini geliştirip yetkinleştirmeyen, okuyup araştırmayan ve bu niteliği ile zorlayan, hatta tıkatan bir nicelik var. Bunu mutlaka aşmak zorundayız. Günümüz dünyası, birikimsiz, ezberci ve bıktırıcı şekilde kendini tekrar edenlerle vakit kaybetmek istemiyor. Hâlâ diplomasi tarihini bile okumamış, bulunduğumuz Avrupa tarihinden bile bihaber kadrolar bizi geri çeker, bunları mutlaka eğitmeliyiz. Ancak bunların fedakar ve bağlı olduklarını, bazı çevrelerin burjuva yargıları ile gözden çıkaramayacağız. Ağzı laf yapmanın yeterli olmadığını, inanç ve bağlılığın esas olduğunu, mücadele tarihimizin bunu kesinlikle kanıtladığını da bileceğiz.

Çünkü, yetki ve ün isteyen televizyon ve gazetelerde boy göstermeden duramayan, ama her değeri kullanıp denetim ve hesap vermeyi kabul etmeyenlerin, bu emek sahiplerini küçümsediklerini ve hatta bu ara dillerinin epey uzadığını görüyoruz. Bunların eleştirileri yerindedir, dikkate alınır. Ama hesapları başkadır, ciddiye bile alınamaz.

Dediğimiz gibi 1997'ye büyük umutlarla ve coşkulu giriyoruz. Sorunlarımız vardır, ama gücümüz, cesaretimiz ve kendimize güvenimiz de vardır. Hem süreci kazanmayı ve hem de diplomasimizi daha nitelikli hale getirmeyi birlikte başarabilir.

Tek tek devletler, örgütler, ulusal ve uluslararası kurumlarla daha etkili ilişkiler yaratmalı, umut vaat eden ilişkileri kesin destek noktalarına dönüştürmeden deşifre etmemeli, gizli diplomasiyi de öğrenebilmeli ve bir gazete haberi olacak diye, TC'nin müdahalesine açık hale getirmemeliyiz.

Çok haklı olarak mücadelemiz ve halkımız, bu yıl bizden çok şey bekliyor. Önderliğin emeklerinin, şehitlerimizin kelle koltukta savaş gerillalarımızın ve her sıkıntıya katlanarak bize olanaklarını sunan halkımızın gözleri üzerimizdedir. Onların beklentisine hiçbir mazerete sığınmadan cevap olmalıyız.

Bu yılı TC'yi her platformda mahkum eden, suçlarını, cinayetlerini ve terörizmini yargılayan, onu suçlu sandalyesine oturtan, bir pratik içinde olmalıyız.

Gerçekten de 1997'de, TC'nin nefesini kesebilir, hareket alanını daraltabilir, çok güçlü teşhirini sağlayabilir ve bu yılı diplomaside tam bir atılım ve sonuç alma yılına dönüştürebiliriz. Yeter ki iyi hazırlanalım, güçlü planlamalar yapalım, kendimize inanıp-güvenelim ve o yaratıcı PKK ruhu ile görevlerin üstüne gidelim.

Savaş, toprakla anlamlıdır

Baştarafı 1. sayfada

Geçtiğimiz ay içinde, halkımıza karşı en alçakça cinayetleriyle bilinen ve hizmet ettiği kendi devleti tarafından bile bu nedenle mahkum edilen eski TC içişleri bakanı Mehmet Ağar, gazetecilerin bir sorusuna ilginç cevaplar vermişti. Sayısız insanlık suçlarıyla halklar nezdinde mahkum olan Ağar'ın sözlerinin arasında şu ifadeler dikkat çekmişti. *"Siz hiç Bırca Belek'e çıktınız mı? Siz Küp gölünü bilir misiniz? Siz bu dağlara çıktınız mı? Bu dağların ne demek olduğunu bilir misiniz?"* Halkımız ve tarih nezdinde savaş suçlusu bir alçak, bir insanlık katili olarak yargılanan ve bu anlamda mahkumiyeti kesin olan Mehmet Ağar'ın bu sözleri, ülkemiz Kürdistan'ın ifade ettiği gerçekliğin ne olduğunu her şeyden daha açık gözler önüne sermektedir. Bu topraklarda tarihin tanık olduğu en barbarca katliamlara imzasını atan bu adamın, bu toprakların gerçekliğini en iyi kendisinin bildiğini iddia etmesi ne anlama gelir? Bu topraklar için son derece gözü kara, neredeyse karasevdayla, üstelik insanlık karşısında bir katil olarak yargılanmayı göze alarak savaşmaktadır. Onun bu en barbar gerçekliğinin bile *"siz Küp gölünü bilir misiniz?"* biçimindeki ifadesi, Kürdistan topraklarının ne anlama geldiği konusunda apaçık bir delildir. Ülkemiz, onun birinci dereceden en katliamcı, en gözükara düşmanlarının bile tutkularının odaklandığı bir alandır. Mehmet Ağar, tutkuyla sözettiği bu ülkenin sadece insanlarını değil, doğasını da büyük ölçüde tahrip eden bir özel savaş mekanizmasının şefidir. Küp gölünden böylesine tutkuyla sözeden bu kontrgerillacı, ona sahip olmak için gerektiğinde Küp gölünün kendisini kurutacak bir eyleme girmekten çekinmeyecek kadar insanlık dışı bir karaktere sahiptir.

"İnsan, toprakla anlamını bulur."

> ***"Topraktan aldığımız ve toprağa verdiklerimizle anlam kazanıyoruz. Topraktan aldıklarımız ve toprağa verdiklerimizle yaşam kazanıyoruz. Toprakla alışverişinde onunla iletişiminde bir anlam bulamayanların, insanla iletişimde bir anlam bulmaları mümkün değildir."***

Bu karakterdeki bir düşmanımız tarafından bile böylesine bir tutku ve saygıyla anılan bu topraklara karşı bizim durumumuz nedir? Çabamız, temel eylemimiz açısından, bu topraklar ne anlama gelmektedir? Toprak, bizim varlığımıza, yaşamımıza ilişkin bir soru ise eğer, vereceğimiz cevaplar nelerdir? Toprağa, askerler ve gerillalar olarak, siyasetçiler veya sanatçılar olarak vereceğimiz cevap nedir? Cevabımız, insanın toprağa vermesi gereken cevap ile bağlantılıdır. Toprağa doğru yaklaşım, onun tanıklık ettiği tarihe doğru yaklaşımdır. Askerlerimiz veya askerlik iddialarına sahip olan yoldaşlarımız, savaşlarında toprağı nasıl bir temel dayanak ve yaşam zemini haline getireceklerdir? Siyasetçilerimiz için Kürdistan toprağının temsili nasıl gerçekleşecektir? Yine ulusumuzun bütün bireyleri, ulusal kurtuluş yolunda çaba harcayan veya yaşayan insanlarımız, eğer kendilerini bu çerçevede tanımlıyorlarsa, Kürdistan toprağına nasıl yaklaşacaklardır?

Ülke dışına savrulmuş olan insanlarımız, ana-babalar ve evlatlar, ülkelerinden binlerce kilometre uzakta, yüzyıllardan beri ilk kez bir Kürt adıyla doğma şansını elde eden insanlarımız, Kürdistan toprağına nasıl yaklaşacaklar? Dört mukaddes kitapta cennet olarak tanımlanan bu topraklar bizimdi, ki şimdi şiddetli bir işgal altındadır ve bu işgale karşı ARGK gerillalarının bir savaşı verilmektedir. Savaş bu topraklar üzerinde sürmektedir. Bitkileri, hayvanları ve insanlarıyla, dağları ve ovalarıyla bu ülkeyi nasıl kazanacağız? Bunun için gerekli bilinç düzeyi nedir? Bu türden bir ülke gerçekliğinin oluşturduğu soruya dünya Kürtleri nasıl bir karşılık verecekler?

Ülkeye bir anlam vermek gereklidir.

Yaşamımızın ve çalışmamızın bütünlüğü içinde, ülkeye bir anlam vermek gereklidir. Onu bir kavram, bir söz olmaktan çıkarmak, bir gerçekliğe dönüştürmek, yaşayan bir duruma getirmek, PKK mücadelesinin temel bir amacıdır. PKKnin en özlü ifadesi, onun Kürdistan toprakları üzerinde, Kürdistani bir insan yaratmasıdır. Mücadelemiz ortaya çıkarmıştır ki, Kürt insanının değil kendisine yaşam alanı olabilecek bir toprak parçası, gerçekte kendisine mezar olabilecek bir toprak parçası bile, sömürgeciler tarafından çok görülmüştür. Bu derecede bir amansızlıkla toprağı elinden alınmıştır. TC tarafından katledilen Kürt önderlerinin mezarları bile bulunmamaktadır ve bu TC sömürgeciliğinin amaçlı bir eylemidir. Yine toprakları için savaşan öncülerin birçoğuna da aynı akıbet reva görülmüştür. Şehadetler için söylendiği üzere, *"onları kalbimize gömdük"* veya *"kalplerimizde yaşıyorlar"* demeden önce, kalpler mutlaka ülke topraklarına çevrilmek, ülke topraklarıyla özdeşleştirilmek zorundadır.

İnsan, toprakla anlamını bulur.

Kurtuluş çabamız, toprağı bütün yönleriyle kavramakla anlamını bulabilir.

En temel bir felsefi gerçeklik olarak yaşamın mümkün olabilmesi için gerekli ilk koşul topraktır. İnsan, toprakla iletişimi ölçüsünde, sosyal bir gerçeklik olarak "mümkün"dür. Kendisinin "insan" olarak tanımlanması sonucuna götüren her türlü çalışmasında insan, dış dünyaya, yani toprağa veya doğaya dokunur; ona bir etkide bulunur. Dolayısıyla bir tepki, yani cevap ister. Bu cevap, eyleminin amacına ve varoluş esasına ilişkin bir cevaptır. Bizim ulusal kurtuluş mücadelemizde, siyaset veya savaş, günlük veya ideolojik çalışma, özgün faaliyet alanımız ne olursa olsun, devrimci bir insan olarak eylemimiz, çevresindeki doğaya yaşama ilişkin aynı soruyu sorar. Böyle bir çalışmanın sonucunda da, "evet, böylesi bir devrimci eylemin sahibi olarak varsın" cevabını alır. Zaten kökende de, insanoğlunun herhangi bir eyleminin amacı, onun kendi varlığını kanıtlaması olayıdır. Hareket veya daha felsefi bir ifadeyle eylem, varlığın, en temel ilkesidir. Bunun gerçekleştiği alan ise, kişinin kendi bilinci ve onun varolabildiği doğadır. Bizim çalışma alanımızda doğa, insanın ve onun eyleminin doğası, topraktır. Bu, Kürdistan toprağıdır.

Topraktan aldığımız ve toprağa verdiklerimizle anlam kazanıyoruz. Topraktan aldıklarımız ve toprağa verdiklerimizle yaşam kazanıyoruz. Toprakla alışverişinde onunla iletişiminde bir anlam bulamayanların, insanla iletişimde bir anlam bulmaları mümkün değildir. Her şey, ülkemizle kurduğumuz temel bir bağ çevresinde gelişir. Ülkeyle uyum sağlamayan hiç kimsenin, bir Kürdistan devrimcisi olarak uzun süre var olması mümkün değildir. Bu, özellikle de uluslar veya uluslaşma yolunda olan halklar için geçerlidir. Uluslar, toprakla olan bağlarını kaybettiklerinde, bütün ulusal niteliklerini kaybederler. Kürt ulusunun üzerinde yaşadığı topraklar, yani onun yaşamının temelini ifade eden Kürdistan ülkesi kavramı, daha düne kadar sadece düşsel bir gerçeklik olarak vardı, daha açık bir ifadeyle bir hayaldi. Bugün giderek daha yakıcı olan somut bir gerçekliğe dönüşmesi, onun PKK ideolojisinde bir toprak parçası olarak şiddetle bilince çıkarılmasının ve bunun gereklerinin bütün bedeller ödenerek yerine getirilmesinin bir sonucudur.

"Kültür" kavramı, doğrudan toprakla açıklanabilen bir kavramdır. Doğrudan çevrildiğinde bu Latince kavram "tarla" veya "bostan" gibi anlamlara gelir ki, bir bitkinin veya başka bir canlının içinde yaşayabildiği, varolabildiği fizik ortamı anlatır. İnsana ilişkin bir kavram olarak ele alındığında ise "kültür", onun sosyal bir varlık olarak gerçekleşmesi için imkan bulduğu toprak bütünü anlamındadır. Elbette, bizim sözünü ettiğimiz toprak da, insanın sosyal bir topluluk olarak, "insan" olarak varolabildiği, varolma gücünü gösterdiği maddi ve manevi ortamdır. Veya insanlığın bin yıllardır süren tarihi boyunca gerçekleştiği kültürdür, doğadır. Bir halk olarak bizde de, toprak bir tarihtir. Tarihimizdeki bütün gerçekleşmeler Kürdistan'dadır. Bu ülkenin her taşı, her ağacı, büyüklü küçüklü her ırmağı, geçmişten bugüne halkımızın yaşadığı her şeye tanıktır. Nereye gidersek gidelim, fiziki olarak dünyanın neresinde olursak olalım, günyüzünde Kürt insanı olarak göründüğümüz sürece, esas gerçekleşme alanımız bu topraklardır. Her şeyimizle bu topraklara bağlıyız. Bütün tutkularımızla, isteklerimizle, eylemimizle, kendimizi ifade tarzımızla kısacası yaşamımızla bu topraklarda gerçekleşmekteyiz.

Topraktan soyutlanmış insan, kendisinden soyutlanmıştır, varlığının bütün anlamını kaybetmiştir. Topraktan koparıldığında insan, insan olmaktan çıkmıştır. Kaldı ki, insanın sadece kendi bedeninden ibaret bir varlık olarak ele alınması da mümkün değildir. O, soyut veya somut bir ilişkiler bütünüdür. İlişkide bulunduğu herkes ve her şeyle bir bütün olarak ele alınabilir veya tanımlanabilir. Yani onu anlamlı kılan, içinde yaşadığı çevredir, dolayısıyla bilince çıkardığı doğadır, dolayısıyla topraktır. Mücadelemizde, toprak ya da aynı anlamda Kürdistan etkenini ortadan kaldırdığımızda hiç bir eylemin, hiç bir şahadetin, hiçbir gerçekliğin anlamı kalmaz. Kürdistan devrimi, ideolojik ve siyasal bir olay olarak, Kürdistan kavramı çerçevesinde bir toprak esası üzerinde yükselir. Dolayısıyla ideolojik, askeri, siyasal, sosyal bütün çalışmalar, devrimin bu temel niteliği gözden ırak tutulduğunda, devrimimizin hedefi doğrultusunda gerçekleşen çalışmalar olmaktan çıkarlar. Kürdistan toprağını amaçlamayan, yüzünü ona dönmeyen, kendini ve eylemini buna göre düzenlemeyen hiçbir şey ve hiç kimsenin, Kürdistan devrimine bir katkı sağlaması beklenemez. Temel olarak, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, Kürdistan topraklarının dışına savrulan insanlarımızın yaşamlarının yönünü, hedefini, yeniden Kürdistan'a doğru çevirmekten ibarettir.

Bizim için, Kürdistan'a sarılmak, onun için mücadele etmek, bir hedef değil, bir yaşam biçimidir. Yaşamın bizler için bundan başka bir gerçekleşme biçimi yoktur. Hedeflerimiz, böyle bir yaşam esası üzerinde boyverir. Sözcüğün bütün anlamıyla başka bir toprak parçası üzerinde yaşayanlar veya yaşayabilenler, gerçekten de bir Kürdistan mücadelesi verdiklerinden sözedemezler. Kürdistan, halkımızın milyonlarca insanın bir yaşam odağı, tutkularının gerçekleştiği bir alan, özlemini duyduğu her şeyin saklı olduğu bir gelecek zaman olarak ele alındığında ancak somut bir gerçeklik olabilir. Anlamı budur ve ancak böyle yaklaşıldığında doğru temellerde bir ulusal kurtuluş savaşı verilebilir. PKK'de böyle bir yaşamın ifade edilebileceği son derece geniş bir ideolojik, siyasal, askeri ve sosyal alan vardır. Daha açık bir deyişle, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, kendi içinde sonsuz bir yaşamsal ifade olanağına sahiptir. Kürdistan ülkesi de, bu anlamda kendi içinde sonsuz bir ülkedir. Hepimizin yaşamlarını kucaklayabilir, hepimizin eylemini tek bir ülke eylemi biçiminde birleştirebilir, bütün özlemlerimize bu topraklarda bir cevap vardır ve bulunabilir. Ulusal kurtuluş savaşı, bunun bir arayışıdır.

İnsanımızın kişiliğinin tahrip edilmiş olması, onun toprakla bağlarının tahrip edilmiş veya kesilmiş olmasıyla ilişkilidir. Kürt insanının kendi topraklarından kopuşu, yine aynı topraklar üzerinde gerçekleşmiştir. Demek ki, fiziki olarak bu topraklar üzerinde bulunmak, bu topraklarla anlamlı bir bütün oluşturmak demek değildir. İnsan kendi toprakları üzerinde, kendi vatanında bile, toprağından kopuk bir varlık haline gelebilir, hatta bu topraklara düşman durumuna getirilebilir. Bu çelişki, Kürt insanının çelişkisiydi. Tarih içinde yaşanmıştı, hâlâ da yer yer çeşitli ölçülerde yaşanmaya devam etmektedir. Bunun bir nedeni düşmanın amaçlarını gerçekleştirmesi için yürüttüğü katliamlar, diğer bir nedeni de, Kürt insanının toprağına gerekli anlamı verememesidir. Ancak yıllarca süren ve onbinlerce şehide malolan mücadelenin bugünkü sonucunda bile, insanımız bugün uluslararası anlamda ancak mülteci statüsüne kavuşabilmiştir. Düşmanlarımızın buna bile tahammülleri yoktur. Çünkü, sömürgecilerin varlığı, toprağıyla anlam ve bilincini bulmuş Kürt halkının yokedilmesi temeli üzerine kurulmuştur. Bu temelin sökülüp atılması, ancak ve ancak insanın bin yıllardır toprağa yönelik olarak büyüttüğü tutkuyla mümkün olabilir.

Tarih boyunca savaşlar, toprak için verilmiştir. Bir yaşam alanına sahip olmak, bir yaşam alanı bulmak ve onu süreklileştirmek, bütün ulusların temel idealleri olmuştur. Burada sözü edilen, özel mülkiyet olarak toprak değildir. Aksine, ortak bir yaşam alanı olarak topraktır. İnsan toplulukları, ancak ve ancak bir toprak parçası üzerindeki doğa ortamında sahip oldukları değerleri paylaşabilir ve çoğaltabilirler. Ancak böylece sosyal bir varlık olabilir, ancak böyle ulus olma düzeyine erişebilirler.

Mücadelemizin ve onun yürütücüleri olan insanlarımızın önlerinde duran temel sorulardan en önemlisi, bugün topraktır. Ülkemizden uzakta yaşayan insanlarımızın eylemleri ve diğer yaşam ve ifade biçimleri, Kürdistan ülkesinin gerçekleşmesine yöneliktir. Bunun başarılması, yaşamın başarılmasıdır.

21. YÜZYIL CİNSLERARASI İLİŞKİNİN EN ÇOK DÜZENLENECEĞİ YÜZYIL OLACAKTIR

Mahir Sayın'ın PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan ile yaptığı röportaj–II

● *Baştarafı 23. sayfada*

geliştirdi. Ve halen birçok dergah (Alevilikte bile) devrime rahatlıkla kanalize olabiliyor.

Bunlar ideolojik arılığın olduğu yerlerdir. Dünya malına karşıdırlar, bunlara fazla göz dikmezler ve hep ilkelere göre yaşarlar. Hıristiyanlıkta da bunlar yaygındır. Sosyalizmde böyle kurumlar gelişmemiştir. Her şey parti içinde ve o da giderek çok dar bir grubun emrine verilmiştir ve dolayısıyla ideolojinin katledilmesi rahatlıkla gerçekleşebilir. Çünkü, her şey o anın ekonomik-siyasal poitikalarına hizmet etmek durumundaysa ilke diye bir şey kalmaz. Bir İslamiyette bile devlet erkinden ayrı şeyhülislamlar vardır. Bunlar oldukça güçlüdür. Birçok toplumsal dergahlar vardır. İnsanlık tarihinde bunların örnekleri boldur. Fakat Sovyet deneyiminde bunlara yer yoktur. Hatta farklı bir eleştiri oldu mu bu büyük bir günah sayılır ve Ortaçağ'daki yaklaşımlardan daha acımasız üzerine gidilir. İdeolojik tartışmalar neredeyse kesilmiştir. Ortaçağ'daki mezhep tartışmalarının bile çok gerisine düşürülmüştür. Hatta tartışma donmuştur. Tek ses, tek irade ortaya çıkarılmıştır. Elbette ki, bu da insanın doğasına aykırıdır. Eğer kapitalizm belli bir üstünlüğü hâlâ yaşıyorsa bunun en temel nedeni geliştirdiği demokraside yatıyor. Örneğin, faşizmi kapitalizm geliştirdi, fakat fazla bel bağlayamadı. Faşizm altında kapitalizm fazla yaşayamazdı da. Bu mümkün değil. Ancak özel bir tarihi süreçte özel amaçlarla ortaya çıkarılır sonra aşılır. Ama burjuva demokrasisinin çok daraltılmış da olsa ölçüleri esastır. Ve bu kapitalizmi yaşatıyor. Nedeni de şudur; biraz emekçilere söz hakkı veriyor. Kendi aralarında çeşitli tabakalara, gruplara kendilerini ifade hakkı veriyor. Bu rekabete yol açıyor ve sistem yaşatılıyor. Sosyalizmde bu olmadı.

Kolektivizme, ortak irade evet, ama bir o kadar da birey inisiyatifi, grup inisiyatifi

Sosyalist demokrasi, sosyalist rekabet hiç düşünülmedi bile. Oysa kapitalizmden daha fazla burada demokrasi geliştirilmeliydi. Demokrasi neydi? Halkın kendisini ifade etme düzeyi, düşünce ve politikada bunun çok değişik kurumları olmalıydı. Bütün hususlarda bu kurumlar gerçekten partiyi de aşan, hatta partinin yadsındığı biçimde olmalıydı. Bilimsel sosyalizmde parti belli bir aşamadan sonra aşılmak durumunda. Çünkü bir araçtır. Nereden bakılırsa bakılsın sosyalist teoride devletin bu kadar gelişmesi kabul edilemez. Sovyet devleti gibi neredeyse devletin sızmadığı tek bir hücrenin kalmaması tehlikeli bir yabancılaşmadır, sapmadır. Partinin de bu kadar güçlü olması sosyalist teorinin, sosyalist demokrasinin reddidir.

Düşünün, insanların artık midesinden başka düşündükleri bir şey kalmamıştır. Dünyaya hep ak veya kara bakmak zorundalar. Renklilik gitmiş, umut gitmiş, rekabet gitmiş. Bu da çalışma gücünü felç eder. Sonuç; bu bir çöküştür. Ve nitekim olan da budur. Kolektivizme evet, ortak irade üzerinde çalışmaya evet, ama bir o kadar da birey inisiyatifi, grup inisiyatifi. Yoksa "yat kalk" borusuyla konuşun ya da susun demek, elbette ki bu kapsamda olamaz. Bu kesinlikle göz önüne getirilememiştir ve başarılamamıştır. Hep itaat istenilmiştir. "Devlete mutlak uy. Hiç ses çıkarma. En iyi vatandaş devletine en çok bağlı olan vatandaştır. Yanlış veya doğru." Öyle politikalar var ki halkların, emekçilerin aleyhinedir, ona da mutlaka uyulmuştur. Burada kulluk ideolojisi egemendir ve bunu yaşayan bir toplum kesinlikle sosyalist olamaz.

Mahir Sayın: *Burada hemen şöyle bir şey sormak istiyorum: Şimdi malum hepimiz Ekim Devrimi'ni överiz. Rus halkının korkunç devrimci atılımının örnek alınmasını söyleriz. Bildiğimiz gibi de birkaç devrim deneyiminden sonra 1917'de Sovyetler aracılığıyla iktidarı oluşturdular. Sadece Bolşevik partisi değil, bu dönemde Sovyetler içerisinde çok çeşitli partiler var. Ve bizim büyük önder Lenin tariflerinde bütün bürokrasinin feshedileceği, devlet düzeyindeki her türlü işleyişin Sovyetler'in denetimi altında olacağını, düzenli ordunun, gizli servislerin feshedileceğini, yani halkın üstünde halka karşı kuvvet kullanma olanağını veren her türlü mekanizmanın ortadan kaldırılıp bu tür gereklilikler varsa bunların halkın denetimine sokulacağı bir mekanizma tarif ediyor. Ve devrimin ilk anında da böyle bir şeyi başardılar gerçekten. Sovyetler böyle ortaya çıktı. 1918'de Lenin, "Sovyetler içerisinde seçimi kim kazanırsa buyursun, hükümeti kursun biz de geçelim muhalefete" derken, bir zaman tarif ettiğiniz gibi sosyalizmle benzeştiremeyeceğimiz bir sisteme ulaştı. Bunu nasıl başardılar?*

Abdullah Öcalan: Gerçekten belki çok görülmeyebilir, ama ben bunu biraz kişiliklerle izah etmek istiyorum. Lenin'in oldukça sosyalist, yani gelişkin bir kişilik olduğu söylenebilir, tam istenilen düzeyde olmasa bile.

Önderler, hatta mürşit kuramı dinlerde de çok önemlidir. Eğer "Pir, mürşit" olmasa cemaat ne yapar, "imam ne yaparsa cemaat onu yapar." Burada da bana göre öyle bir durum var. Stalin oldukça kaba bir uygulamacıydı. Genel doğrularla hareket eden, müthiş ayrıntıya dikkat etmeyen biri. Aslında ne kadar sosyalist esasların bilincinde olduğu, ne kadar kendini çözdüğü, ne kadar kendini feodal özelliklerden arındırdığı fazla anlaşılamamış bir kişiliktir. O koşullarda zaten Stalin'den başka bir şey de beklememek gerekir. Stalin, sosyalist demokrasi üzerine elbette ki duramadı. Hatta bunların hepsini (Lenin döneminde yapılanları da) lüks gibi gördü. Her taraftan böyle seslerin çıkarılmasını sosyalist demokrasinin ahengi içerisinde birleştiremedi. Hemen "sus" dedi. Belki başta taktik amaçlıydı. Zaten Stalin'in bütün çabaları, politikaları başlangıçta taktik gibidir. Sonra ilke düzeyine getirilmiştir. Altından çıkamamıştır. Rehavet böyle başlamıştır.

Lenin'de de böyle veciz ifadeler vardır. Gizli ittifakları ortadan kaldırır insanların iradelerine hükmeden araçların parçalanması gerektiğini söyler ve yapmıştır da. Halklar üzerinde baskıyı kırmıştır. Yoksullara özgürlük tanımıştır. Kendi öğretisi sonuna kadar buna açıktır ve uygulamalar da bunu önemli oranda göstermiştir. Başarılmıştır da. Ama bu tam kurumlaşamadı, demokrasi açısından devletleşemedi veya devlet demokratik temelde oluşamadı. Demokrasi aslında Lenin'in deyişinde devlettir.

Mahir Sayın: *Bir hatırlatma olmak üzere, Lenin 1924'de ölmeden kısa süre önce şunu söyler; "Bütün Çarlık bürokrasisini devraldık, dönüp bu yaptığımız işe bizim bir bakmamız gerekiyor." Çok paralel bu söylediklerinizle.*

Abdullah Öcalan: Evet. Hemen bir örneği de kendimizden vermeliyim bu noktada. Kürdistan Çarlık Rusyası'ndan yüz kat daha geri bir feodaliteyi, hatta aşiretçiliği yaşıyor. Kapitalizm anlamında da çok daha geri bir kapitalistleşmeyi en tehlikeli katliamın sınırındaki bir sömürgecilikle yaşadığı için bunları daha net gözlemleyebiliyorum. Örneğin "kemalist etkiler" diye bir kavram ortaya çıkardık. Bunun yanında "aşiretçi, ağalık etkileri" biçimindeki kavramları da çok sıkça kullanıyoruz. Ve hatta ben bu işi o kadar derinleştirdim ki, buna "marksizmde psikolojiyi bir ilke sayıyor. Stalin bunu çok genel düzeyde yapmış diyelim. Aynı özellik, benim yakın denetimim olmasa çevremde de kendini gösterecek. Böyle kişilikler, hepsi hızla ikinci adam olma ya da az da olsa beni aşmayı isterlerse ve eğer bu da başarılırsa düşünüyorum da acaba kaç kişi bunların elinden kurtulabilir? Bizim toplumun üyeleri sivrilmeyi bu anlamda anladıkları gibi, büyük bir kısmı da sertliği uyguluyor, kendine göre bir taktiği var, hizaya getirmesini bilir.

Kemalizm Türkiye'de bunu daha değişik yapar. Bu da bunun bir örneğidir. Gerisi yozlaşmış kullar biçiminde içeriksiz boyun eğen artık kul diyebileceğimiz bir duruma hızla gelirler ve nitekim bizde neredeyse her yıl böyle bir tasfiye oluşur ve ben müdahalelerimi yaparım. Ve bu PKK'yi geliştiriyor şimdi. Örnekler çok somuttur. Eğer bu anlayışa karşı ben olmasam herkes, "hepimizi bastıracaktı", hatta "bizi acımasız cezalandıracaktı" diyor. Diğerlerinin de zaten yüzde yetmişbeşi kul durumuna gelmiş. Elbette ki, sonuçta bu da fazla dağılamaz. Karşısındaki örgütün özel savaş gücü çok ileri düzeyde olduğu için birkaç aylığına ya kalır ya kalmaz. Kendi içinde zaten hızla yozlaşıyor. Öyle ciddi politik ufku yok, demokrasi kültürü yok. Çok egoist. "Beni sevmeyen ölsün" diyor adeta. Sevgiyi bile zorla gerçekleştirmeye koyuluyor. Ciddi bir yaratıcılığı yok. Bütün yapabildiği partinin milyonlarca insanının emeğine dayalı ve bütün bir tarihin ürünü olan değerlerini kestirmeci, korkutucu yöntemlerle ele geçirmedir. Buna engel teşkil edenleri ustaca kendine göre komplocu yöntemlerle bitirmedir. Sonuçta kendini çok kısa sürede bu milyonların emeği üzerinde tek egemen hale getirme.

alabildiğine uygulama" ya da "Sosyalist psikoloji" de diyebiliriz.

Yöntemi çok derinliğine uygulama ihtiyacı duydum. Bu da şundan dolayıydı; eğer bu sosyalist kadrolar meselesi halledilemezse ister zafere ulaş, ister çok sınırlı bir siyasal veya askeri eylemi geliştir bir çırpıda tersine dönüşebilir. Gözlemlerim her gün yüzlerce kişide denenmiştir. Günlük olarak sosyalist militan üzerinde durmasan o kişi bir çırpıda kocaman bir partiyi çok katı bir feodal araca dönüştürebilir. Örneğini söylemeye devam edeceğim. Örnek olsun diye de sanırım ileride daha geniş ele alacağız.

Topraksız, haraçsız, aristokrat aile ferdi tipi örnekler Kürdistan'da çoktur. Ailede de genel olarak "benim oğlum büyüsün paşa olsun" terbiyesi verilir. En yoksulun bile terbiye usulü böyledir. Aşiret usulüne göre terbiye verilir, örnek alınan budur. Eğer biz bunu çözmezsek bu tipi artık uygun yöntemlerle terbiye etmezsek bu terbiyeyi alan kişiliğin gerçekleştirileceği paşalık, çingene misali olur. Yani önce babasını asacaktır. Bu kişilik güç ve yetkiyi eline aldı mı, çok sıradan bir eleştiriyi yapanı bile tasfiye etmeyi mutlak

Yapay, kul bir kişilik değil, düşünen ve karar veren bir kişilik

Şimdi bu nedir? Gerçekleşen ne oldu? Kişiliğin durumuna bakılırsa olsa olsa katı bir feodal despotik olabilir. Bir kapitalist veya bir burjuva siyasal önderi bile olamaz. Ondan da geri. Hele bir burjuva demokratı hiç olamaz. Bir köylü demokratı da olamaz. Neden böyle oldu? Şimdi nereden bakarsak bakalım

bu bilinçli bir ajan mı, değil. Sömürgeciliğin ajanı mıdır, değil. Bu yedi yaşından itibaren böyle oluşmuş, böyle gelişmiş bir kişilik. Bakıyor, parti içinde ailede bulamadığı itibarı buldu. Toplumda sağlayamadığı güçlenmeyi sağladı. Aynen Bolşevik partisinde de gerçekleşen budur. Ben buna "Küçük Stalin" örnekleri de diyebilirim. Bu yoğun bir gerçeklikti ve dünya çapında yaşandı. Buna karşı aslında başarılı bir aşama yaptırılamadı. Nereden bakılırsa bakılsın bu kişilikler birbirini besledi. Nitekim Stalin döneminde Bolşevik partisi için söylenen bir söz vardır; "ikiyüzlü insanlar partisi." Dışta müthiş alkışlayan, içinde ise rahatsız. Çavuşesku'da da bu çok netçe kendini dile getirdi. Buna aslında münafık tip de demek mümkündür. Yanında büyük şak şak, eğer zor duruma girdi mi, örneğin ayağı kayacak duruma geldi mi sonuna kadar ihanet. Şimdi bu önlenmelidir. Ben kendi örneğimde de bunu uygulamaya çalışıyorum. Bağlantıların, bağlılıkların büyük bir kısmı böyle.

Bu konuda benim büyüklüğüm mü desem veya yöntemdeki zenginliğim mi desem, derinleşme mi desem hiç inanmıyorum, hatta karşıyım bu bağlılığa. Bunlar dürüst; ille münafık olmak için, ikiyüzlü olmak için bağlanmıyorlar. Kişilikleri ancak bu kadar bağlılığı kaldırabiliyor. Köylüden gelme bir bağlılık ne olabilir ki! Yüreğinde yüzde doksan kendini yaşar, yüzde onunu köyde anası için, varsa Allah'ı için o bağlılığı gösterir. Ama esasta küçük mülke dayalı bir kendine sevdası vardır. Bu sosyalizm değil, küçük-burjuvazinin bağlılık tarzıdır. Ve her an değişebilir. Tanrısına da sövebilir. İhanet edebilir ve nitekim ediyor da. Din değiştirme, mezhep değiştirme bununla bağlantılı. PKK olayında belki de bu kırk defa gelişebilir, ama benim uyguladığım yöntem bu kişiliği aşma çabaleridir. Veya partiyi sosyalistleştirme, özgürlüğü derinleştirme tedbirleri.

Öyle bir kişilik yaratacaksın ki oluşmuş bir kişilik olsun. Yapay, kul bir kişilik değil, düşünen ve karar veren bir kişilik. Bu ne çok bencil, bireyci olacak, ne de kul olacak. Ne kendisini tamamen inkar edecek, ne de kendisini her şeyin sahibi görecek. Ben çareyi burada görüyorum. Şimdi bu kolay bir gerçekleştirme işi değildir. Mevcut durumda bizde yaşanan en büyük problem biraz da budur. Belki de çabalarımın yüzde doksanını bu yön almaktadır. TC'nin açık savaşımına benim verdiğim çaba direkt olarak yok denecek kadar azdır. Ama kadronun bu niteliğinin gelişmesi olmasa çok iyi biliyorum ki, PKK bitmiştir. Zaten her yıl denilebilir ki, bir değil çok sayıda, hatta her bölgede hızla yetkiyi ele geçirme şahsında onu diktatorya özelliklerine kavuşturma ve "sus, ucuz bağlan" gibi bir temelde kişiyi bir ağa gibi çalıştırma durumları söz konusudur. Ve en kötüsünden bir küçük-burjuva demokratı gibi. Bunu sağladı mı onun için yeter. Her şeyi başardığını sanıyor. Yaratıcılığı duruyor. Var olanı bile korumuyor, kısa bir süre sonra darbeyi vuruyor örgüte ve her şeyi elde ediyor.

Mahir Sayın: *Burada şöyle bir şey sormak istiyorum: Belirttiğiniz gerçekten de çok önemli. Sosyalist insan olmadan hiçbir şeyin güvencesi yok. Ne ekonomi, ne de başka bir şeyin. Ulaşılması gereken bu gerçekten. Ve sık sık belirttiğiniz gibi örneklerini sadece PKK'de yaşamıyorsunuz, toplumda da bu örnekler var, başka örgütlerde de benzer örnekler yaşanıyor. Erki ele geçirdiği zaman, işte geçmişten devralınmış olan özelliklerle başkalarını bastırma ve tabii ki, kendinle de, amaçları karşısında çürütme doğrultusu hakim olmakta.*

Abdullah Öcalan: Elbette ki, amaçları ile çeliştiği için kendisi de çürüyecektir.

Sosyalleşme, sosyalistleşme, insanlaşmaktır

Mahir Sayın: *Şimdi acaba bu erkin tek kişilerde merkezileşmesini engelleyecek bir mekanizma yaratmak olanaklı değil mi? Bunu siz, özellikle kendi çabanızla gerçekleştiriyorsunuz, yakalayabildiğiniz ölçüde. İnsanın gözü her şeyi görmeye yetmez. Hele bunu partiden yola çıkarıp bir toplum çapına doğru genişletmeye başladık mı görülmeyecek olan şey o kadar çok olacak ki! O zaman bizim bir mekanizmaya ihtiyacımız var diye düşünüyorum. Bunu yakalayacak erki tek başına ele geçirip, diğerlerine karşı köleleştirici doğrultuda kullanmayı engelleyecek bir mekanizma yaratmak acaba mümkün değil mi? Ve acaba kurtuluşumuz da bu doğrultuda değil mi?*

Abdullah Öcalan: Şüphesiz ki, bu önemli bir noktadır. Aynı zamanda tartışılması gerekir. En ciddi sorundur. Ben bu noktaya gelmeden önce şöyle bir toparlama yapabilirim. Eskiden "sosyalist insandan önce parti ve hatta sosyalist partiden önce sosyalist devleti kuralım" denilirdi. Bu tamamen yanlıştır. Bir sosyalist devlet, parti, ekonomi kurmadan önce az da olsa sosyalist insanlar yetiştireceksin. Ve bunu sürekli kılacaksın. Sanırım soruna cevap da biraz bununla bağlantılıdır. Ben kendimi nasıl frenliyorum. Örneğin, siyasal gücüm çok hızlı gelişiyor. Partide büyüme var. Ama demin söylediğimiz nedenlerle tehlike o kadar kapıda ki ve aldığım tek tedbir; sosyalist niteliği kendimde derinleştirmek. Bunu çok çarpıcı görüyorum. Sanırım Stalin hiçbir zaman bunu düşünmedi. Yine diğer birçok önder kişilik de bunu düşünmedi. Özellikle yetkiyi ele alan hele bizdeki gibi bir defa birbirlerinin gözünü çıkaracaklar. Bu çok net!

Yani eski sınıf özellikleri insanın doğasından gelme yanları var. Dikkat edersek sosyalleşme giderek sosyalistleşme, insanlaşmadır. Ve neye karşı insanlaşmadır? Hayvani güdülere, hayvani özelliklere karşı sosyalleşme diyoruz. Ve sosyalistleşme de sosyalleşmenin daha ileri, daha planlı bir biçimi. Bu ne anlama geliyor? Örneğin, güdülerine bağlı olmak bir hayvani özelliğe yakın olmaktır. İşte burayı frenleme, burayı böyle sosyalleşmekle aşma giderek sosyalizmle daha planlı bir şekilde aşma, insanlaşma insanın gerçekleşmesi anlamına geliyor. Yani sosyalist insan anlamına geliyor. Şimdi bu mücadele benim için kesindir. İnsan olma mücadelesi sosyal ve sosyalist mücadele bu da eşittir; insanın ta kendisinin gerçekleşmesidir.

Bireycilik nedir? Bireycilik, feodalizmde, hatta kölelikte çok canavarca bir hal alır. Böyle bir örnek size vereyim. Eskiden aslanların kral olduğu bir hayvanlar alemini düşünün (aslan biliyorsunuz nasıl parçalar). Köleci dönemin Neron'unu örneğin düşünelim veya başka bir imparatorluğu. Kendi toplumu içinde o da bir aslandır. Aslanın ismini zaten çoğu kendi adı olarak koymuştur. Ona özenmişlerdir. En büyük, en parçalayıcı hayvandır. Bu, toplumdaki hayvani etkinin devam etmesidir. Sınıflı toplum aynı zamanda üstte, egemenler dilinde, hayvani etkinin sürdürülmesidir. Parçalama! Dikkat edin, her egemen sömürücü sınıf parçalar. Çok sayıda insan kanı döker, içer yer yaşar. Bu emperyalizme kadar böyle gelmiştir. Ve dikkat edilirse emekçilerin veya ezilenlerin savaşı buna karşıtlık temelindedir.

Sınıf mücadelesi, ezilenlerin genel mücadelesi, bu aslanları sınırlandırmaktır. İşte, Hıristiyanlıkta bir türlü, Müslümanlıkta bir türlü. Ve bu giderek günümüze kadar sosyalistlerin ki olarak devam eder. Toplumu bu gücü eline alıp parçalayan için, kan içiciler ve emeklerini çalanlar derlerdi. Bu hem sosyal, hem ekonomik, hem siyasal mücadele anlamına geliyor. Bir yerde hayvani eğilimin (bu iktidarda olursa tam canavarlaşmaya dönüyor), ona karşı bir sosyal mücadele, daha sonra sosyalist mücadele oluyor.

Dikkat edilirse "barış" sosyalist bir slogandır. Huzur içinde yaşama, hakça yaşama; bütün bunlar sosyal adalet kavramlarıdır, sosyalist kavramlardır. Bu ne ile mümkün olabilir? Güdüleri, hayvani özellikleri aşıp, iktidarlaşanlara karşı başarılı olduğun oranda sen sosyal gerçekliği sağlamışsın, sosyalistleşmeyi sağla-mışsın demektir. Dolayısıyla barışı, adaleti gerçekleştirmişsindir. Sosyalizm mücadelesi aynı zamanda emperyalist dönemdeki büyük hayvanlaşmaya karşı verilen bir mücadeledir.

Mahir Sayın: Çok yerinde, doğru. 60 milyon insanı öldür bir savaşta...

Abdullah Öcalan: Hangi canavar kendi neslinden bu kadar insanı öldürmüştür? Bu en büyük canavarlıktır! Bunun başka izah edilir hiçbir yanı yoktur. Ve hatta en tehlikeli hayvanlaşmadır. Eğer sosyal ve sosyalist mücadeleyi geliştirmek istiyorsak demek ki, bu tür bireyciliğe, bu tür canavarlaşmaya karşı mücadeleyi kesin vereceğiz. Nitekim her dinde de böyle olmuştur. Hıristiyanlık, İslamiyet vb. birçok dinler başlı başına böyle bir amacı ele de emek için mücadele eder. Hep zalime, hep eli kanlıya, hep adaletsize ve hep hırsıza karşı mücadele ederler. Şimdi sosyalizm bunun en gelişmiş biçimidir. Sosyalist parti bunu en çok geliştiren partidir. Tek yapamam, grupla yapamam bunu gelişmiş bir partiyle yaparım. Hatta devlet gerekirse devletle yaparım. Devletin tek bir savunulacak yanı varsa o da; bireyciliklere, dengesiz iktidar sahiplerine karşı savaşım vermek içindir. Ancak bunun için bu devlet aleti gereklidir. Bunun dışında devlet hiçbir biçimde savunulamaz. Zaten sosyalist teoride bu böyle konulmuştur. "Ezen, sömüren halen duruyorsa, zoru uygula" der. Bunun dışında zorun hiçbir mantığı yoktur. Ben halen şaşıyorum. Bu kadar ordular niye? Ordular bir zafer için gerekebilir. Ondan sonra dağıt. Kazandın. Ne diye sürekli orduyu besliyorsun.

Hemen herkesin "PKK benimdir" dediği, ama hiç kimsenin "PKK benimdir" demediği bir durumu yaratıyorum

Mahir Sayın: *Bir ordu halinde tutabilmek mümkün herhalde. Yani orduyu dağıttık sonra bütün bir halkı ordu halinde tutabilmek herhalde yine mümkündür.*

Abdullah Öcalan: Gayet tabii. Özel bir araç olarak ordu kaldı mı egemen, sömüren sınıfa uygun hale hemen dönüşebilir. O riski taşıyor. Tamamen dağıtma, halkı da her an ordulaşabilecek bir düzeyde tutma, sömürücülerin, baskıcıların tarzına karşı da en etkili tedbirdir. Sizin sorunuza bir cevap bu olabilir.

Yine hemen aygıtı dağıt, bürokrasiyi dağıt, özel istihbaratı dağıt, halkı, bireyi güçlendir. "Ya tehlikeler" diyeceksin. O zaman bireylerini o kadar güçlendir ki "kalkın vatanı savunun" dedin mi halkın o savunma gücünü esas alsın. Yani insanları güçlendireceksin. En güvendiğin bürokratik ve ordu aygıtından daha fazla insanlar vatanın ve emeğin savunmasını gerçekleştirebilirler. Sovyetler'de bu olmamıştı. Özel aygıt çok geliştirilmiştir. KGB, Kızıl Ordu, Sovyet bürokrasisi müthiş gelişmiş. Bugün gazeteler yazıyor, "Kızıl Ordu bela oldu" diye. Enkazı bile bela. Öyle olacağı açıktı. Çünkü sistemle bağdaşmazdı. Ama bu burjuvalar için, feodaller için elbette farklıdır. Onlar korkarlar. Hep sömürdükleri, günlük baskı uyguladıkları için, günlük olarak baskı örgütüne de ihtiyaçları vardır. Ama sosyalistlerin buna ihtiyaçları yok. Bir yerde bir sosyalist önder sürekli bu aygıtları daha da yetkinleştiriyorsa ondan kork! Bu sosyalist teoriye terstir. Bunun yerine hiç savunma olmayacak mı diyeceksin. Savunma olacak, ama özel aygıtlar biçiminde olmayacak. Özel komutanların eline vermeyeceksin. Verdin mi bizim partinin içindeki yetkiyi ele geçiren, yeni yetmez militan gibi olur.

Mahir Sayın: *Temel mikrop bu galiba sosyalizm içindeki.*

Abdullah Öcalan: Şu anda benim en iyi modelim şu: Hemen herkesin "PKK benimdir" dediği, ama hiç kimsenin "PKK benimdir" demediği bir durumu yaratıyorum. Ama PKK tümüyle senindir. Sonuna kadar şu noktayı, şu optimumu yakalamaya önem veriyorum. "Bütün PKK benimdir, ama aynı zamanda hiçbir şeyi benim değildir" diyeceksiniz. Bu, PKK'yi özel aygıt olarak görmemektir. Bir yetki mi verildi eline, o yetki "şu bölgede devrimi şu kadar geliştir" yetkisidir. "Orada altı aylık süre içinde şu başarıyı sağla" yetkisidir. "Derebeylik kur" anlamında sana verilen bir yetki değildir. Ve parti aygıtı da o anlamda kimseye verilmemiştir. Zaten sosyalizmin yetki anlayışı da böyle olmak durumunda. Yerine getirilmesi gereken belli bir görev karşılığında, belli bir örgüt aracını çalıştıracaksın o görevle birlikte o görevliyi de alacaksın. O görevi (örneğin sekreterlik kurumu gibi) ömür boyu o kişiye verdin mi bitti gitti. Değişmez sekreterler, değişmez araçlar, kesinlikle egemen ve sömürücü sınıfların tarzının etkileridir. Ve maalesef reel sosyalizmde bunlar kesinlikle görülmüştür ve sürdürülmüştür. Yapılması gereken bunların aşılmasıdır. Aşılması da bence imkansız değildir.

Nitekim halkların deneyimine biraz baktığımızda böyle özel araçlara fazla bağlı değillerdir. Eğer üzerlerinde despotlar, zalimler, sömürücüler olmasa, halklar hiçbir zaman egemenler gibi silahlanma gereği duymazlar. Özel araçlar, özel örgütler, gizli örgütler yaratma ihtiyacı duymazlar. Gizli örgütler kimin işidir? Özel baskı araçları kimlerin işleridir? Hani bir söz var "hain kurt" mu denilir? Yani kendisinden korkanların işidir. Başkalarına haksızlık yapmıştır veya azınlıktır da ondan. Bir de düşmanları çoktur, çünkü düşman yaratmışlardır. Bir sosyalist bunu yapmaz. Bir sosyalistin halktan kendini korumasına gerek yoktur. Sovyet deneyiminde kimse söyleyemez ki bu ordu, bu bürokrasi aygıtı hep ABD veya emperyalizm içindi. Hayır yüzde doksanı kendi toplumu içindi. Ve onların hepsi yanlış, Sovyet toplumundan büyük oranda gizliydi. İstihbarat örgütü, ordu oldukça ayrışmıştı. Ve sonuç; çürüme, yozlaşma olmuştur.

Temel yanlışlık bu. Örneğin, emperyalizm koşullarında bile olsa biz PKK'yi bir model olarak geliştiriyoruz. Hiçbir zaman özellikle reel sosyalist modelin uyguladığı yöntemlerle hareket etmiyoruz. Etsek zaten mümkün ayakta kalmak değil. Benim tek bulduğum çare kapitalizme daha üstün gelen bireyi güçlendiren, hem ideolojiyi, hem onun militan gücünü vermektir. Çünkü başka türlü tutamazsın. Çünkü paranın en çoğu kapitalisttedir, bireyciliğin en çoğunu onlar verir. Sen öyle bir model bulacaksın ki bu paradan da, bu bireycilikten de daha üstün olacak. Nitekim PKK bunu kanıtladı. Kürdistan ve Kürt toplumuna şunu gösterdi; uygulanan her türlü milliyetçilik, her türlü feodal uygulama, hatta Amerika'nın müdahalesi bile Kürt halkına bir şey vermemiştir. Ama PKK modeli birliği vermiştir, morali vermiştir, güçlü insanı vermiştir, kahraman insanı vermiştir. PKK'nin gücü burada.

Mahir Sayın: *Şöyle diyebilir miyiz? Sosyalist toplum veya önümüzde kurulacak olan toplum veya sizin hemen yakın amacınız olarak önünüze koyduğunuz toplum çoğulcu ve örgütlenme özgürlüğünü sonuna kadar içerecek bir toplum olmalıdır. Başka türlüsü mümkün değildir mi, diyorsunuz?*

Abdullah Öcalan: Aslında bu kavramlar da bana biraz düzeni çağrıştırıyor. Sonuna kadar örgütsel özgürlükten hiç bahsetmeye gerek yok. Zaten sosyalist insan sonuna kadar örgütlü insandır, bilinçli insandır, arif insandır, moralli insandır. İslamda bile bugüne kadarki etkileri var. Arif insan, evliya, mürşid, pir derler. Çok net! Sosyalist sistemde de böyle insanları çoğaltacaksın. Ve ben herkesle böyle olur demiyorum. Zihin farklılıkları, ruhi düzeyleri değişik değişiktir. İçinde Pirler çıkar, sosyalist pirler, sosyalist mürşitler, sosyalist ayetullahlar niye çıkmasın ki? Onların işi-gücü toplumun sosyalist ilkeye göre yürüyüp yürümediğini kontrol etmek olmalı. İşte bu da sosyalist tarzla olmalı. Ama gerçekten devletin veya bir şeyin kuklası olan değil. Parti sekreteri midir diyelim veya ordunun şefinin veya polisin şefinin bir kuklası olmayacak. Gerçekten toplumca kabul görmüş bir yüce kurum olacak. Onun bir emri, onun bir değerlendirmesi ki (Hıristiyanlıkta da bu vardır), sanırım bir vaaz ya da filan yüzyılda bir karar çıkmıştı denilir. Ve toplum üzerinde etkisini oldukça göstermiştir.

Siz çoğulculuk diyorsunuz, ben ise çoğulculuktan ziyade "topluma çok gerekli olan kurumlaşma düzeyini yaratma" diyorum. Mesela, ideolojik ve moral kurum mutlaka olmak durumunda. Nedir ideolojik moral kurum? Buna ne ad koyarsan koy toplumda temel değer yargılarının geliştirilmesi ve gözetilmesinden sorumlu bir kurumdur. Örneğin, kurduğumuz bir sistem var, bu temelde bir başarı ya da zafere de gidildi. Şimdi onu kurumlaştır. İkincisi savunma kurumu olabilir. Dikkat edin savunma kurumu bir ordu değil, çok az sayıda bir uzman kesimden oluşabilir. Kırk elli kişiliktir ve bunlar sürekli savunma durumunu gözetebilirler.

Mahir Sayın: Askerlik bilimini geliştirebilirler. Üniversiteler gibi.

Abdullah Öcalan: Askerlik birimini... Mesela yirmidört saat içinde gerektiğinde orduyu toplama yapar. Ama ordusu yok. Özel aracı yok, sadece kurul. İşte ekonomik kurul olabilir meclis veya başka bir şey. Bunun gibi böyle kültür ve çevre ile ilgili olabilir. Ama gerçek işleri olan kurullardır. Dikkat edin, burada klasik anlamda bir devlet yoktur. Yani elinde bu kadar yetki bu kadar sermaye yok. Kesin ellerine çok güç, çok sermaye ve çok kişiyi vermeyeceksin.

Sadece yaratacak, kendisini yaşatacak kadar biraz para vereceksin ve gerekli olduğu kadar eleman vereceksin o kadar. Örneğin, birisi diktatörlük kurmak istese kuramaz. Çünkü gücü yoktur. Savunma komitesi kırk elli kişiyle sınırlıdır darbe yapamaz. Moral kurum yine dengelenmiştir, gücü sınırlıdır. Çoğulculuk dediğiniz galiba bu oluyor. Veya sosyalist demokrasi.

Mahir Sayın: *Daha ötesinde şöyle. Farklı eğilimlerin kendilerini örgütleme hakkı.*

Abdullah Öcalan: O daha ayrı bir konu.

Mahir Sayın: Her düzeyde. Yani kültürel düzeyde de, siyasal düzeyde de.

Abdullah Öcalan: Buna sosyalist rekabet demek gerekir. Farklı eğilimlerden ziyade tek monolitik bir zihniyet doğru değildir. Zaten doğa çok karmaşık bir olay. Hele insan doğası daha karmaşık.

Mahir Sayın. *İnsan kendisiyle bile özdeş değildir diyebiliriz herhalde.*

– Elbette ki, kapitalizmden daha fazla sosyalizmde rakabetin, düşünce özgürlüğünün, gruplaşma özgürlüğünün olması gerektiğine eminim. Bu kurumlar zaten bunu bastırmak için değil, bunun güvencesi olmak için vardırlar. Birey inisiyatif sahibi olsun, yaratıcı olsun diye bu kurumlara gereksinme duyulmuştur. Yoksa "mürşidin her şeyine uyacaksın" demek doğru değil. Hayır! Fazla güçlü olursa bu softalık yobazlık olur. Bu da dengelenmiştir. Modeli öyle geliştireceksin ki, kurumlar kesinlikle inisiyatifi bastıran değil, inisiyatifi veya bireyi geliştiren özellikte olsunlar.

Bu da kesin öncü tartışmasıdır. Belli bir süreye kadar bu anlamda partiye ihtiyaç duyulacaksa böyle bir partinin öncü tartışmasıdır. Ne zamana kadar? Bu sosyalist demokrasi yaratmaya kadar. Yarattıktan sonra bana göre öyle fazla parti kurumlarına da gerek yoktur. Parti kendisini aştı. Yani gerçekleştirdi aştı. Bu ne partidir ne devlettir. Buna mutlaka bir ad vereceksek sosyalist demokrasidir. Herhalde önümüzdeki süreçte bu yönlü tartışmalar gelişecektir. Ve kapitalizmi de aşma kesinlikle bu modelle olur. Günümüzde kapitalizm gerçekten en büyük canavardır. Toplumdaki çelişkileri büyütmüştür.

Mevcut durumda çelişki toplumun içinden çıkmış doğayla çelişkiye dönüşmüştür. Ve en tehlikelisi de budur. Çelişki yine sadece sınıflararası olmaktan çıkmış, kapitalizm toplumun tümüne yönelmiştir. Doğaya, bütün topluma yönelmiştir. Canavar sadece sınıflaşmayı sömürüyü sağlamakla kalmıyor, aynı zamanda doğayı tahrip ediyor. Yeri-göğü bile deldi, ozon tabakası da gitti. Belki de doğal denge altüst olacak ve toplum öyle bitecek. Veya her taraf betonlaştı, yaşanılacak yer kalmayacak. Nüfus patlaması belki de yeryüzüne sığılamaz bir durum yaratacak.

Bazı ilginç hastalıklar çıkıyor. Öyle bir hastalık çıkar ve insan bünyesini öyle aşındırır ki bir yeni mikrop çıkar. Ve bundan daha bitirici (bir AIDS örneğin) öyle bir hastalık insanlığın sonunu getirebilir. Bunların hepsi kapitalist canavarın ortaya çıkardığı çelişkilerdir.

Devrimci fedai eylemler

M. Can Yüce

Haziran 1996 tarihinde ülkemiz ve Türkiye kamuoyu yeni bir eylem tarzıyla sarsıldı. Bu, **Zeynep Kınacı** yoldaşın Dersim'de gerçekleştirdiği devrimci fedai eylemiydi. Bu eylem tarzı daha sonra Adana ve Sivas'ta da gerçekleştirildi. Bugüne kadar bu eylemler ve eylemlerin sahipleri hakkında çok yazıldı, çok konuşuldu, daha da konuşulacağa benziyor. Bundan dolayı biz de bu çalışmamızda bu konu üzerinde duracak ve bazı sonuçlara ulaşmaya çalışacağız.

Bilindiği gibi 4. Ulusal Konferans'ta *"İntihar eylemleri konulması gerektigi"* yönünde veya bundan sonra *"mücadelenin bir parçası olarak bu tür eylemlerin geliştirilmesi"* yönünde kararlar alınmıştı. Kararlar alındığı, yani 4. Ulusal Konferans gerçekleştiği süreçte tek taraflı ilan edilen ateşkes devam ediyordu. Ateşkese karşı Türk rejiminin tavrı, daha çok görmezlikten gelme, boşa çıkarma, katliamlarla, suikastlerle, provokasyonlarla işlevsizleştirme yönündeydi. Bu şunu gösteriyordu; özel savaş, esas uygulamalarından vazgeçmek niyetinde değildi. Tam tersine şiddetli, kirli savaşı daha da derinleştirerek, daha da bütünleştirerek saldıracağını, eski çizgisini olduğu gibi devam ettireceğini gösteriyordu. Başka bir ifadeyle, savaşın düzeyinde, savaşın şiddetinde bir azalma yerine, giderek bir tırmanışın daha da boyutlanacağı çok net bir şekilde görülüyordu.

Doğal olarak Ulusal Konferans'ta önümüzdeki dönemin, yılların planlamasında savaşın bu gelişimine, eğilimine bağlı olarak, caydırıcı etkisi olan yeni eylem tarzına yönelinmesi gayet anlaşılırdır. Yani bir yandan gelişen, tırmanan, daha da şiddetlenen bir savaş gerçekliği, buna karşı gerilla savaşının, genel olarak halk savaşının da, kazanmak için, kendi taktik ve stratejik hedeflerine ulaşmak için değişik taktik eylemlerle, çeşitli mücadele biçimleriyle kendini zenginleştirmesi söz konusudur.

Bu bir ihtiyaç olarak kendini dayatıyor. Eskiyi aşmayan aynı tarzla, aynı düzeyle, aynı güçle başarı kazanılmayacağı açıktır. Burada yapılacak takviye eylemlerle, rejimin bu yoğunlaşan, tırmandırılan, derinleştirilen özel savaş gerçekliğini caydıracak, durduracak, püskürtecek, bunun üzerinde siyasal ve psikolojik etkide bulunacak yeni eylem türlerini geliştirmek gerekiyordu.

Bunlar neler olabilirdi? Daha önce çeşitli ülkelerde denenen, özellikle Filistin'de, Lübnan'da etkili bir şekilde kullanılan ve önemli sonuçlar doğuran, "intihar eylemleri" olarak tanımlanan eylem biçimleridir. Bunlarla rejimin üzerinde caydırıcı bir etki yaratmak, onun maneviyatı üzerinde psikolojik bir baskı yaratmak ve mücadeledeki kararlılığımızı, ne pahasına olursa olsun kazanmak azmimizi vurgulamak için bu tür eylemlerin gerçekleştirilmesi karara bağlanmıştı.

Bu karardan sonra ilk eylem bilindiği gibi Zilan yoldaş tarafından Dersim'de uygulandı. Başarılı bir eylemdi. Bu eylemle rejime ağır bir darbe vuruldu. En önemlisi onun maneviyatına, onun moral değerlerine, moral güçlerine büyük bir darbe vuruldu. Eylem, rejimin dengelerini sarstı. Tabii düşmanın bu eylemden sonra yapacağı şey bu eylemlere yönelik tedbiri geliştirmek, ama öte yandan büyük karşı atakla bu tür eylemlere karşı katliamları dayatmaktı. Zaten bu eylemin geliştiği dönem gerilla ataklarının da başladığı fiili olarak ateşkesin bozulduğu, artık karşı saldırının başladığı bir dönemdi. Gerilla eylemleriyle birlikte bu eylem, rejimi görünürde fazla caydırmadı. Eski katliamcı politikalarına aynı hızla devam ettiler. Hatta daha da şiddetlendirerek devam ettiler. Özellikle 15 Ağustos Atılımı'nın yıldönümünden sonra yaz atılımıyla birlikte gerilla karşısında çaresiz kalınca özel savaş kurmayları da kendi katliamcı planlarını çok yönlü bir biçimde gerek içeride, gerekse dışarıda uygulamaya koydular. İşte bunlara karşı tabii ki, bu tür eylemler de geliştirilecekti.

Bu eylemler, mücadelenin temel eylem biçimleri veya esas olarak düşündüğü eylem biçimleri değildir. Daha çok belli dönemlere denk düşecek, belli politikalara veya belli karşı-devrim saldırılarına karşılık olarak düşünülen eylem biçimleridir. Dolayısıyla tamamlayıcı, yardımcı nitelikteki eylemlerdir. Esas mücadele gerilladır. Zaten bunları da gerilla eylemlerinin, gerilla mücadelesinin bir parçası olarak düşünmek gerekir.

Ardından bilinen Diyarbakır zindan katliamı ve Diyarbakır'daki 20'ye yakın "faili meçhul" cinayet yaşandı. Bunlara paralel olarak özel savaşın yoğun bir saldırısı vardı. Tam da bu sürece denk gelen ve bu uygulamalara karşı bir misilleme olarak **Leyla Kaplan** yoldaşın Adana'da ve çok kısa bir süre sonra Sivas'ta **Güler Otaç** ve **Kendal** yoldaşların gerçekleştirdiği eylemler yaşandı. Bu gelişmeler, bu tür eylemlerin bundan böyle sıkça gündeme geleceğini çok net bir şekilde ortaya koydu. Yani Zilan yoldaşla başlayan bu "devrimci fedai eylem" süreçlerinin bir rastlantı, bireysel bir karar olduğu, 4. Ulusal Konferans'ta alınan kararların uygulanması olduğunu düşmana da göstermiş oldu.

Bu tarihten sonra bu eylemlerin kamuoyunun gündemine girdiğini, sıkça tartışıldığını, olayın çok boyutlu bir biçimde değerlendirildiğini, ama bütün değerlendirmelerin psikolojik savaş bağlamında ele alındığını biliyoruz. Özellikle bu eylemlerin siyasal ve ideolojik boyutu, askeri yönü hep gözardı edildi. İdeolojik ve siyasal amaçları gözlerden uzaklaştırılarak bunların basit bir "intihar eylemi", psikolojik sorunları olan kişilerin, tatmin olmamış, belli bir düzeye ulaşmış, sorunlu, bunalımlı kişiliklerin eylemleri olarak tanıtılmaya çalışıldı. Psikologlardan görüşler aldılar. Yaygın psikolojik savaş ve karalama kampanyalarıyla bu eylemlerin gerek özel savaş birlikleri, gerekse halk üzerinde yarattığı etkiyi kırmaya, bunları sıradan birer psikolojik vaka olarak göstermeye çalıştılar.

Tabii bütün bunlar boşuna değildi. Çünkü eylem gerçekten etkili oluyordu ve bu etkilerinin kırılması gerekiyordu. Bir yandan rejimin bu tür eylemleri rahatlıkla önleyebileceği, kimi düzmece örneklerle kanıtlanmaya çalışılırken, bir yandan da eylemleri gerçekleştiren yoldaşlarımız büyük bir karalama kampanyasının muhatabı yapıldılar.

Tabii bu kadar sarsıcı, bu kadar etkili olan ve Abdullah Öcalan yoldaşın deyişiyle ***"etkisi yüzyıllara uzanan kahramanlık eylemlerini"*** bizim de çok yönlü olarak değerlendirmemiz, bilince çıkarmamız ve kendimizi bu temelde örgütlememiz gerekiyor.

Eylemin adını doğru tanımlamak

Öncelikle eylemin adını doğru tanımlamamız gerekiyor. Eylemler, genellikle "intihar eylemleri", "intihar saldırıları" biçiminde yansıdı. Gerek bizim literatürümüzde, gerekse rejimin basın-yayın organlarında bu terimler kullanıldı.

"İntihar eylemi" kavramı bu eylemin ideolojik-politik özünü, anlamını vermekten uzaktır. İdeolojik-politik özünü vermekten uzak olduğu gibi, rejimin eylemleri bireyselleştirme, bireysel psikolojilerle açıklama ve kamuoyunu yanlış yönlendirme çabalarına da belli ölçülerde malzeme sunuyor. Yani "intihar" kavramıyla adlandırılacak eylemlerin böyle talihsiz bir yönü vardır. Bu tanımlama, rejimin bu eylemlerin içini boşaltma, ideolojik-politik özünü gizleme, sıradan bir sosyal vaka, psikolojik vaka olarak gösterme çabalarına malzeme sunabilir. Bu anlamda hem eylemin boyutlarını, eylemin içeriğini ve kapsamını tam karşılayamadığı, tam anlatamadığı için bu adlandırmanın yetersiz olduğunu, bunun yerine başka bir adlandırmanın kullanılması gerektiğini vurgulayabiliriz.

Bir de "intihar eylemi" denildiğinde bunun halk tarafından algılanma biçimi de önemli. Halkın bunu nasıl anlamlandırdığı, nasıl anlam verdiği de önemlidir. Demek ki, hem "intihar eylemi" tanımlamasının Zilanların eylemlerini tam karşılamadığı, hem de özellikle intihar kavramından dolayı yanlış çağrışımlara yol açtığı-açma tehlikesini içerdiği için bunu değiştirmek gerekiyor.

Toplumda ve genel psikolojik intihar, bunalımlı, çaresiz, çözümsüz, yaşama sevincini önemli oranda yitirmiş bireylerin kendi canlarına kastetmesi, kendi yaşamlarına son vermesi olarak tanımlanıyor. Burada dikkat edilirse, bireyi kendi yaşamına son vermeye götüren temel etken, yaşadığı toplumsal-psikolojik bunalımlardır. Bu bunalımlardan kurtulamaması, artık yaşama sevincini, yaşam umudunu yitirmesidir. Yaşamdan zevk almaması, ölümü bir kurtuluş olarak algılamasıdır.

Burada toplumsal bir amaç, herhangi bir davaya bağlanma, adanmışlık, bir toplumsal bilinç, toplumsal fedakarlık ve feragat duygusu yoktur. Sosyal ve psikolojik vaka olarak, belli ruhsal depresyonlar sonucu gelişen kendi canına kıyma, yaşamına son verme anlamındaki "eylemlerin" (intiharların) toplumsal bir amacı yoktur. Bunlar, aslında bireysel çıkmazların, bireysel bunalımların trajik ifadesi oluyorlar. Bunların çeşitli nedenleri var. Bu anlamda toplumda bir üzüntü, bir acınma gibi etki yaratmaktan veya trajik bir vaka olarak algılanmaktan başka bir etki yaratması düşünülemez.

Görüldüğü gibi toplumda ve genel psikolojideki tanımı böyle olan intiharın, toplumsal, siyasal, ulusal, hatta uluslararası boyutu olabilecek bir siyasal eylemde bir araç olarak kullanılması, bir eylem biçimine dönüştürülmesi, daha farklı bir tanımlamayı zorunlu kılıyor.

Bireysel intiharlarda toplumsal olarak bir bağlanma, adanmışlık, toplumsal bilinç, fedakarlık ve feragat duygusunun olmadığını söyledik. Bunlar, yaşama sevincini yitirmişlerdir. Yaşama küsmüşlerdir. Yaşam onlar için anlamsızlaşmıştır, bir an önce yaşamdan, bu dünyadan göçmeyi, bu dünyadan ayrılmayı kendileri için bir kurtuluş olarak görmektedirler. Burada dikkat edilirse yaşama karşı tavırlarında, topluma karşı tavırlarında bir kötümserlik vardır ve topluma yaklaşımları bireyseldir. Tabii, bunlar da toplum sorunlarıyla bağlantılıdır. Burada toplumsal bunalımlar, toplumsal sorunlar kişinin iç dünyasında fırtınalar yaratsa da sonuçta gerçekleşen pratik, bireysel bir pratiktir. Dolayısıyla toplumsal bir bilinç, amaç ve değerlerle tanımlanamaz.

İşte Zilanların eyleminde temel farklılık noktası da burada başlıyor. Bu noktadan yola çıkarak Zilanların eylemini daha da derinleştirebiliriz.

Zilanların eylemi, politik bir amacı olan, yüksek bir politik irade, adanmışlık, fedakarlık ve feragat duygusu gerektiren bir yetkinlik ve soyluluk ifade eder. Bu eylem, bir toplumsal davaya, bir ulusal davaya bağlanmayı, bir askeri mücadelenin taktik bir parçası olmayı, bunu gerçekleştirirken en yüksek bir politik iradeyi ifade ediyor. Yine burada gerçekten çok önemli nitelikler vardır. İnsanlığın yarattığı en soylu değerler olan adanmışlık, fedakarlık, cesaret, feragat duygusu, bunlar da bu tür eylemlerde zirvesel bir iradeye kavuşuyor.

Bu eylemlerde psikolojik bir sıkıntı, bireysel bir kaygı şöyle dursun, büyük bir yaşama sevinci vardır. Büyük bir yaşama umudu ve bağı vardır. Yaşamı sonuna kadar sevme vardır. Zilan yoldaş, bıraktığı mektubunda yaşama sevincini çok net olarak ortaya ko-

yuyor. Yaşama bağlılığını çok özlü sözlerle ifade ediyor. Kendisi bu eylemin ideolojik içeriğini, politik ve askeri yönlerini çok net bir biçimde ortaya koyuyor. Yani bu eylem öyle bunalımlı, çözümsüz, çıkmazda olan bir kişinin yapabileceği eylem değildir. Bu büyük bir irade, büyük bir cesaret ve feragat örneğidir. Mektupta, eylem, derin ve kapsamlı bir politik değerlendirmeye dayandırılıyor. Rejimin yönelimleri, genel mücadelemiz, dünyanın mücadele karşısındaki tutumu, halkımızın durumu, yani mücadelemizi ilgilendiren politik gelişmeler, Türkiye'deki gelişmeler, bütün bunlar değerlendiriliyor ve eylem bunlara dayandırılıyor. Bu anlamda, eylemlerin politik yönü tartışmasızdır.

Peki, bu eylemleri nasıl isimlendireceğiz? Belirttik, politik yönü güçlü olan eylemlerdir. Yine bir adanmışlığın, kendini ifade etmenin sonucunda gelişiyor. Bu herhangi bir feda olayı değildir. Bir davaya kendini bütünüyle vermeyi, en değerli varlığını, her şeyin olan yaşamını katık yapmayı içeriyor bu eylem. Bundan dolayı bu eylemleri devrimci fedai eylemleri olarak tanımlamak gerekiyor.

Tabii, bu kavram dinsel ideolojilerde de var. Bu inanca adanmışlık, bir inanca kendini katma, kendini tamamen onun için feda etmeyi içeriyor. Bu anlamda dinsel ideolojilerde de belli bir kutsallığı ifade ediyor.

Bir devrimci her şeyden önce fedakardır. Fedakarlık, devrimciliğin en önemli özelliğidir. Fedakar olmayan bir devrimci düşünülemez. Bir devrimci cesaretlidir. Bir devrimci, kendine egemendir. Bir devrimcide feragat duygusu en üst düzeydedir. Bunlar genel tanımlamadır ve her devrimcide olması gereken özelliklerdir. Bu anlamda her devrimci bir fedaidir. Hayatını, bir davaya adamıştır. Canını davaya, dava için feda etmeye her an hazırdır. Bu anlamda her devrimci, kendi davasının fedaisidir.

Bu noktada, bu fedai eylemlerinin kahramanı olmak biraz daha farklıdır. Bir genel adanmışlıktan söz ediyoruz. Bu genel adanmışlık içinde mücadele etme, mücadelenin gerektirdiği her türlü fedakarlığı eksiksiz yerine getirme, yani kendini esirgememe, gerektiğinde yaşamını ortaya koyma anlamında her devrimci bir fedaidir. Ama sözünü ettiğimiz "devrimci fedai eylemleri" ise, böyle bir mücadele sürecine yayılmış bir fedakarlığı değil, bir an'a sıkıştırılmış, bir an'a yedirilmiş, eylemleri somutlaştırılmış bir fedailiktir.

Cesaretin, fedakarlığın, bağlanmanın, adanmışlığın en üst düzeyde ifadeleri olması bakımından da "Zilanların eylemlerini, devrimci fedai eylemleri" olarak değerlendirmemiz gerekiyor. Zaten Ortadoğu'da Filistinlilerin, Lübnanlıların devrimci yurtseverlerin bu tür eylemlere verdikleri ad da budur. Bu en doğru tanımlamadır. "İntihar eylemleri" yerine devrimci fedai eylemleri denilebilir. Biz bu eylemleri daha özel adlarla da tanımlayabiliriz, Zilanların eylemi diye de adlandırabiliriz. Devrimci fedai eylemlerini daha özel bir adla adlandırarak var olan kavram kargaşasını veya kavramların içerdiği yetersizliği, yani o "intihar" kavramının içerdiği yetersizliği ve yanlış çağrışımları da bu şekilde telafi yoluna gidebiliriz.

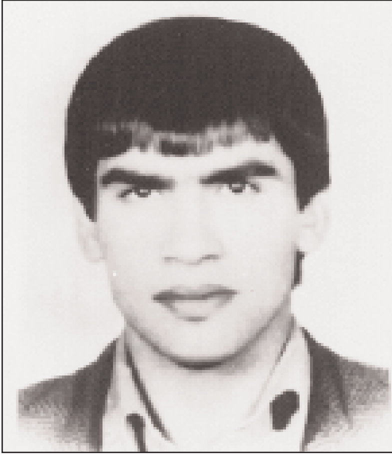
Demek ki, öncelikli olarak eylemlerin niteliğine, eylemlerin içerdiği büyüklüğe denk düşen, onun ideolojik-politik, askeri boyutlarını tam anlatan bir tanımlamanın, bir adlandırmanın yapılması gerekiyor. Bu anlamda biz "intihar eylemi, intihar saldırısı" kavramı yerine bundan sonra devrimci fedai eylemleri veya daha özel adlandırmayla Zilanların eylemi, yine zafer ve kurtuluş eylemleri diyebiliriz. Çünkü Zilanlar çoğaldı.

Devrimci fedai eylemlerinin politik özü ve askeri anlamı

Bilindiği gibi bu tür eylemler genel olarak yeni değildir. Sadece Kürtlere özgü değildir. Aslında sadece Ortadoğu toplumlarına özgü, onların geliştirdiği eylemler de değildir. Dünyanın çeşitli yerlerinde, belli dönemlerde kullanılan eylemlerdir.

Burada şu saptamanın altını bir kez daha çizmek istiyoruz. Bir dava için, bir büyük ideal için kendini feda etme, kendini adama, ama bunu bir araya, bir an'a, bir eyleme sıkıştırarak, bir eyleme giderek yapma, bu cesaretin, fedakarlığın, adanmışlığın, kararlılığın, amaca bağlanmanın, amacı için ölmenin en soylu örneğidir. En etkin örneğidir. Bu soylu davranış, her zaman toplumların taktirini kazanmıştır. Özellikle halkları uğruna, kendilerinin yaşamını böyle ortaya koyanlar, o halklar tarafından sürekli "kahraman" olarak değerlendirilmişlerdir.

Kahramanlık nedir? Kahramanlık, bir

halkın en kritik anında, o halka umut ışığı olabilmek, kendini adayarak fedakarlığın ve cesaretin en soylu, en yüksek, en yüce örneğini sergileyebilmektir. O halka bir çıkış yolu gösterebilmek, o halkın kurtuluş davasına bir katkı sunmak, onun önünü açabilmek için canını ortaya koymaktır. Burada kahramanlık, fedakarlık ve cesaretle özdeşleşmiştir. Ama burada cesaret bireysel bir gösteri değildir. Bir toplum için, bir halk için, bir ulus için, en büyük tehlikeyi göze almak, ama bunu halkın geleceği için yapmak, bununla bağlantılı olarak hiçbir fedakarlıktan kaçınmamak, kendi yaşamını ortaya koyarak, bir halkı yaşatmak, bir davayı yaşatmak gücünü göstermektir. Kahramanlık budur.

Bu anlamda tarihte gerçekleşen bu tür eylemler, yani kendini bir dava için feda etme eylemleri, o halkın gözünde sürekli yüce bir yere sahip olmuştur. Sürekli gözetilmesi, korunması, yüceltilmesi gereken, çok önemli bir değer olarak varlığını sürdürmüştür.

Bu eylem biçiminin yeni olmadığı, tarihte de örneklerinin olduğunu biliyoruz. Örneğin, II. Dünya Savaşı'nda haksız bir savaş için de olsa, Japon "Kamikaze" pilotları vardır. Japonlar düşman gemilerini yok etmede birer canlı bomba olmuşlardır. Uçaklarıyla birlikte düşman hedeflerine dalışlar yaparak, düşmana ağır zaiyatlar verdirmişlerdir. Tabii, bunun geniş tartışmasına girmeyeceğiz, ama şunu görüyoruz, askeri bir hedefi ortadan kaldırmak, askeri stratejide belli bir başarıyı elde etmek için, Kamikaze pilotlarının bedenlerini bir bomba haline getirerek düşmana ağır darbeler vurduğunu, düşmanın tepesinde kendilerini patlattıklarını, infilak ettiklerini görüyoruz. Burada bir stratejiyi kurtarma, askeri bir harekatı başarıya ulaştırmak için uçağa yüklenen bombalarla birlikte kendi bedenlerini de bir bomba haline getirerek ve normalde gerçekleştirilemeyecek hedefleri bombalama becerisini gösteriyorlar. Bu tabii ki, kendileri açısından, kendi kültürleri açısından, kendi değer yargıları açısından Kamikazeleri birer kahraman kılıyor. Dikkat edilirse, amaç emperyalist bir savaştır. Japon imparatorluğu dünyada daha geniş sömürge alanlarına sahip kılmak açısından sürdürülen emperyalist bir savaştır. Başka bir emperyalist devlete karşı, böyle emperyalist bir amaçla da olsa, o Kamikaze pilotları böyle bir duyguyla, yani Japonların yüksek çıkarları, imparatorluğun yüksek çıkarları duygularıyla donatılmışlar ve bunun için feragat, cesaret, adanmışlık gösteriyorlar. Veya bu niteliklere sahip bireyler sergiliyor ve birer canlı bomba olarak düşmanın beklediği, düşmanın olanaksız dediği hedeflere yönelmeyi gerçekleştirebiliyorlar.

Devrimci fedai eylemleri açısından diğer bir örnek de Filistinlilerin geliştirdiği bir eylemdir. Filistinlilerin son derece haklı vatansızlaştırılan, dünyanın orasına-burasına savrulan bütün halkları mazlum bir halkın kurtuluş mücadelesinde fedakarlığın, cesaretin temsili olarak bu tür eylemleri gerçekleştirmişlerdir. Militanların, devrimci gerillaların, fedai nitelikli gerillaların düşman hedefleri üzerinde kendilerini bir bomba gibi patlatmaları yaşanmıştır. Özellikle Lübnan'da 1980'lerin başında Amerikan deniz piyadelerine karşı geliştirilen eylemlerde fedai eylemleri gerçekten etkili olmuş, ABD'ye büyük bir darbe vurmuş ve ABD Lübnan'dan geri çekilmek zorunda kalmıştır. Aslında normal koşullarda Amerikan deniz piyadelerinin karargahına girmek, orada büyük bir darbe vurmak mümkün değildir, yani normal askeri yöntemler, askeri harekatlar düzenlense, bu hemen hemen olanaksız gibi bir şeydir. Çünkü iyi korunuyor, oraya ulaşmak için sayısız engel var, ama kendini feda etmeye hazır gerillaların kendilerini bombalaştırmaları durumunda bu askeri hedeflere sızıp, o hedefleri havaya uçurmaları mümkün hale gelebiliyor. Arabaya yükledikleri tahrip gücü yüksek bombalarla, patlayıcılarla birlikte karargaha dalış yapıyorlar. Ve bombaların patlaması sonucunda kendi hayatlarını da kaybediyorlar. Ama düşmana da çok büyük zaiyat veriyorlar.

Bu sadece maddi bir darbe değildir, esas olarak onların psikolojilerine, onların politik kararlılığına vurulan bir darbedir. Böylece ABD'lilere orada rahat bir işgal gücü olarak hareket edemeyecekleri, bu işgale son vermeleri gerektiği mesajını çok rahat vermişlerdir. Bu, işgalcilerin politik iradelerini darbelemiştir.

Yine Hamas'ın geliştirdiği eylemler vardır. Tabii, bunlar sivil hedeflere yönelik eylemlerdir. Bunlar kör bir milliyetçilik sonucunda geliştirilen, sivil halka zarar veren eylemlerdir.

Devrimci fedai eylemlerinde şu çok önemlidir. Bu eylemler madem ki, gerekli bir politikanın parçasıdır veya bir politikayı ha-

yata geçirmekte kullanılan bir yöntemdir, o zaman politik hedefleri de gözetmek durumundasın. Bunun siyasal, diplomatik, psikolojik sonuçlarını da ona göre saptamak, ona göre değerlendirmek durumundasın. Şu anlatmaya çalışıyoruz: Bu devrimci fedai eylemleri esas olarak, rakibin stratejilerini, savunma tedbirlerini aşan, altüst eden, onun hiç beklemediği eylemlerdir. Karşı tarafı çaresiz bırakan, askeri savunma tedbirlerini, askeri planlamalarını altüst eden, beklenmedik bir anda gerçekleştirdiği için de, büyük bir moral çöküntüye neden olabilecek, şok etkisi yaratacak eylemlerdir. Ve tabii ki, rejimin politik iradesini, politik kararlılığını da en azından sarsıntıya uğratır. İşte Lübnan'da ABD'nin askeri varlığını sona erdirdiği gibi.

Dikkat edilirse Filistinlilerin, Lübnanlıların bu eylemleri teknik olarak, askeri örgütleme, askeri ateş gücü zayıf bir halkın başvurmak durumunda olduğu, bunlarla sonuç almaya yöneldiği eylemlerdir. Herhangi bir eylemi koyarsın, o eylemde ölüm riski vardır. Bu anlamda her askeri eylem yüksek bir cesaret ve feragat gerektirir. Ama bu eylemlerde kendini bir bomba haline getiriyorsun, gidip düşmanın tepesine patlatacaksın. Ölüm kesindir, ölüm dışında başka bir seçeneğin yoktur. İşte bu devrimci iradenin adanmışlık duygusunun, feragatın, kendini feda etmenin zirvesidir. Bu, bir zirvedir ve zayıf bir halkın kendini yaşatmak, düşmanı caydırmak için başvurmak durumunda kaldığı eylem biçimleridir.

Eğer bir halk yok edilmek isteniyorsa, bir halkın bütün dünyası gözleri önünde soykırıma tabi tutuluyorsa, elbette bu halk kendini korumak için, kendisini bombalaştırmak da dahil, her türlü tedbiri almak durumundadır. Bu onun var olma hakkıdır. Var olma, direnme gibi kutsal bir hakkı kullanmasıdır.

Yeniden fedai eylemlerinin tarihsel örneklerine dönecek olursak, örneğin, Hasan Sabah'ın İran'da geliştirdiği bir örgütlenme var. Haşhaşiler deniliyor. Tabii, bunun ne kadar doğru olduğu tartışmalıdır. Bu dönemde İran'da bunların fedai eylemleri geliştirdiğini ve bunu etkili, güçlü bir politik silaha dönüştürdüklerini görüyoruz. Kendi amaçlarına ulaşmakta politik bir silah, etki gücü yüksek, caydırıcı, hatta dize getirici bir silah haline getirdiklerini söyleyebiliriz.

Bir de askerlikte veya feodal ilişkilerde gururun bir sonucu olarak geliştirilen onuru kurtarma eylemleri vardır. Örneğin, askerlikte bir komutan muharebeyi kaybedeceğini anladığında, bunu kendisine yediremez. Düşman karşısında diz çökmeyi, teslim olmayı, teslimiyet belgesini imzalamayı kendi onuruna, askerlik gururuna yediremez. Bu noktada yaşamayı bir aşağılanma olarak değerlendirir. Bu durumu askerlik mesleğiyle bağdaştıramaz. İşte bu tür durumlarda o komutan veya asker silahını çeker. Şakağına, dayar ve kendi yaşamına son verir. Bunun, o biraz önce söz ettiğimiz adli psikolojik bir vaka olan "intihar" eylemiyle bir ilgisi yoktur. Bu da aslında erdemli, ahlaklı bir davranıştır. Yani kendi gururu, onuru için yaşamına son vermektir. Tabii ki, bu da onurlu bir davranıştır.

Bir de sık sık rastlanır, düşman teslim olmak yerine son mermiyi kendisine sıkarak yaşamına son vermek veya son bombayı kendine patlatarak kendisiyle birlikte düşmana zaiyat vermek, büyük darbe vurmak, bunun da yukarıda sözünü ettiğimiz devrimci fedai eylemleriyle bağlantıları olsa bile, bire bir onunla örtüşmez. Politik ve askeri boyutları aynı değildir. Bunlar aslında bir tür zorunluluğun sonucu yaşanır. Bu tip eylemlerde kişinin gururu, kişilik yapısı, aldığı eğitim, kültür düzeyi, ahlaki yapısı önemli rol oynar ve kişi, ölümün dışında bir yaşama olanağının kalmaması zorunluluğun geldiği noktada yaşamına son verir.

Örneğin yenilmiştir, düşmanın karşısında diz çökmektense, düşmana bu sevinci tattırmaktansa ölümü tercih eder. Bu onurlu davranıştır. Çarpışmaktır, savaşmaktır, düşmanın eline geçmemek için son kurşunu kendine sıkar, son bombayı kendinde patlatır. Bu hem askeri, hem de bir ölçüde ahlaki bir zorunluluktur. Bu da soylu bir davranıştır.

Bir diğer örnek de, feodal gururdan kaynaklı yaşamına son verenlerdir. Özellikle feodal toplumlarda, feodal gurur önemli bir ahlaki kategoridir. Örneğin birisi bir hakarette bulunur, kişi o hakarete karşı, karşındakini düelloya çağırır, ya öldürür, ya ölür. Rakiplerden birisi mutlaka ölür. Yani kesin ölüme dayanan bir hesaplaşmadır. Kişi ölse de gururu için ölmüştür.

Yine kişi öyle bir noktaya gelir ki, intihar etmekten, harakiri yapmaktan başka şansı kalmaz. Gururunu ancak o şekilde kurtarabilir. Harakiri de kendi gururu için, kendini hançerle öldürmektir.

Feodal değer yargılarına göre gerçekleşen intihar eylemlerinde kendi kapsam ve çerçevesi içinde bir anlamı vardır. Onları da böyle değerlendirebiliriz.

Yukarıda anlatmaya çalıştığımız devrimci fedai eylemlerinin özgün boyutlarını, diğer

kendi yaşamlarını feda etme eylemlerinden ayıretmek, aradaki farklılığı ortaya koymak gerekiyor. Yani bir "Harakiri"den, kendi gururunu, askerlik onurunu kurtarmak için kendi yaşamına son verme vb. eylemlerinden devrimci fedai eylemlerinin farkını ortaya koymak için bunları anlatıyoruz.

Bir de bizde, mücadele tarihi boyunca gerçekleşen diğer devrimci fedai eylemleri var. Örneğin bir **Mazlum** yoldaşın eylemi böyle bir eylemdir. Yine **Dörtlerin** eylemi, böyle bir eylemdir. Ölüm oruçlarında belli hedefleri, amaçları, talepleri gerçekleştirmek için yaşamı parça parça, santim santim, milim milim ve uzun bir sürece yayarak feda etme devrimci fedai eylemleridir. Ama bunlar da Zilanların eylemleriyle, onların politik askeri boyutlarıyla bire bir örtüşmüyorlar. Elbette Mazlumların, Dörtlerin, Zekiye, Rahşan, Ronahi ve Berivanların eylemlerinde de amaca bağlılık, adanmışlık, irade, cesaret, fedakarlık gibi nitelikler vardır ve bu eylemler zirvesel düzeydedir. Bu anlamda Zilanların eylemiyle Mazlumların eylemi örtüşüyor. Bunların her birisi bir kahramanlık eylemidir. Her birisi adanmışlığın en soylu örneğidir. Fedakarlığın, cesaretin en soylu örnekleridir, iradenin en yüksek düzeyde ifade edilmesidir. Bu konuda aralarında bir fark yok. Ama birinci tür eylemler, yani Mazlumların eylemleri daha çok savaşma ve direnme eylemleridir. Rejim saldırıyor, belli bir politikayı dayatıyor. Bu dayatmaya karşı bir direnme eylemleridir. Kimileri de protesto eylemleridir. Dikkat çekme eylemleridir. Örneğin Mazlum'un eylemi dayatılan itirafçılaştırma, teslim alma, ulusal imha politikasına karşı bir direnme eylemidir. Direnişe çağrı eylemidir. Dörtlerin eylemi aynı kapsamdadır, aynı niteliktedir. Ama Zekiyelerin, Rahşanların, Berivanların, Ronahilerin eylemlerinin protesto yönü vardır. Yine direnişe, adanmışlığa, davaya bağlanmaya çağrı nitelikleri de vardır. Yine dünyanın dikkatlerini Kürdistan'a, buradaki sömürgeciliğin vahşetine, emperyalistlerin saldırılarına çekme, onları teşhir etme amaçlı eylem biçimleridir.

Bu eylemlerde şu nokta önemlidir: Bunlar rejime askeri bir darbe vurmaktan ziyade kendi hayatını ortaya koyarak belli bir politik amacı, belli bir moral sonucu elde etme eylemleridir. Ama Zilanların eylemi ise, doğrudan bir saldırı eylemidir. Hem de en beklenmedik yerde ve anda düşmanın kalbinde patlama, düşmanın tepesinde bir bomba gibi infilak etme eylemleridir.

Kendi hayatını ortaya koyuyorsun, onu bir bomba haline getiriyorsun. Bu bomba patladığı zaman sadece ses getirmekle kalmıyor, sadece bir çağrı niteliğinde değil, aynı zamanda rejime askeri bir darbe de vuruyor. Onun maneviyatı üzerinde tahrip edici bir rol oynuyor. Psikolojisini bozuyor. Çünkü bu tür eylemler önlenemiyor. Hangi savunma tedbirlerini alırlarsa alsınlar, onlar aşılarak, karşı tarafı karargahlarında, en güvendikleri yerlerde vuruyor. Bu anlamda bunlar saldırı eylemleridir.

Demek ki, Mazlumların eylemlerinde de kendini feda etme yönü vardır, ama rejimin askeri ve maddi hedeflerine bir darbeyi içermiyor. Tabii, onlarda da bir darbeleme vardır. Bu askeri olmaktan ziyade siyasal bir darbedir. Bu anlamda Zilanların eylemlerini politik, askeri, psikolojik etkileri bakımından da diğer savunma ve direnme eyleminden veya protesto eylemlerinden ayırmamız gerekiyor.

Beklemediği anda, beklemediği yerde ve beklemediği bir biçimde rejimin böyle eylemlerle karşılaşması onun mevcudiyeti üzerinde büyük bir tahribat yaratır dedik. Bunun anlamı şudur. Bu tür eylemlerin caydırıcı bir etkisi de vardır. Belki rejimin vahşetini dengelemede önemli bir unsur olamaz. Ama en azından onun bazı katliamları yaparken bu tür misillemelerle karşılaşacağı düşüncesini getirir.

Askerlikte birbirine denk ordulara veya benzer tehlikeli silahlara sahip olan güçler kendi aralarında bir dehşet dengesini oluştururlar. Örneğin nükleer dehşetten söz ediliyor. Birbirine karşı kullanamazlar. Çünkü kendisi bir nükleer silah kullandığında, aynı karşılığı veya buna benzer bir karşılığı görecek. Dolayısıyla bu, askeri ve siyasal olarak kendisi için çok akıllıca değil. Örneğin Körfez Savaşı'nda Saddam Hüseyin kimyasal silah kullanmadı. Çünkü ABD, *"kimyasal silahı kullandığın zaman, nükleer silahla karşılık veririm"* demişti. Demek ki, elindeki silaha göre, örgütlenmeye göre, ateş gücüne göre taraflar arasında, ordular arasında böyle bir dehşet dengesi oluşmaktadır.

Bu denge bozulursa ne olur? Eğer savaşan güçler arasında bir güç dengesizliği olursa ve orada güçlü olan taraf, haksız olan taraf olursa şu sonuç ortaya çıkar. Tabii burada sözünü ettiğimiz emperyalist bir ülke-

dir, sömürgeci bir ülkedir. Girmiş, bir ülkeyi işgal etmiştir. O ülkenin güçlerini dağıtmıştır ve orada katliamlarında gündeme geldiğini görüyoruz. Savaşın normal kurallarını aşarak vahşete dönüşüyor. Oysa, savaşın da kuralları vardır. Savaşın da yasaları vardır ve bu tarih boyunca verilen mücadeleler sonucu uluslararası savaş hukuku adını almıştır. Ama biz bu kurallara her zaman uyulmadığını görüyoruz. Hangi koşullarda uyulmuyor? İşte karşıdan aynı düzeyde bir karşılığın, bir misillenmenin gelmeyeceğini düşünen güçler ki, bunlar güçlü ateş gücüne, yüksek tahrip edici silahlara sahiptirler. İşte bu güçler emperyalist, sömürgeci güçler, egemenlik kurdukları halklar üzerinde katliamlara varan veya savaşlarda uluslararası savaş kurallarını çok çok aşan, reddeden uygulamalar içine girerler. Yani savaşın vahşet boyutuna tırmandırılmasını önleyen nedir? Bir silahın olmasıdır. İşte tam da bu noktada, düşmanın karargahında, en çok güvendiği yerinde vuracak eylem tarzları bir denge durumu oluşturabilir. Gerçekleşen devrimci fedai eylemlerinin bir de böyle caydırıcı bir etkisi vardır. Çünkü düşman bunların etkilerini her zaman göze almayabilir.

Rejime yönelik mesaj son derece açıktır. "Bizi teslim alamazsınız. Biz davamıza ölümüne bağlıyız. Gerektiğinde kendimizi atom bombası haline getirip sizin en güvendiğiniz karargahlarınızda patlamaya, sizi de, kendimizi de havaya uçurmaya hazırız. Adımlarınızı ona göre denk atın. Savaşı, savaş kuralları çerçevesinde yürütün. Bizi yok edemezsiniz, bizi bitiremezsiniz. Her Kürdistanlı, her PKK mensubu birer fedaidir. Birer fedai eylemcisidir. Bu davayı bitiremezsiniz. Bu dava mutlaka hedefine ulaşacaktır. Mutlaka zaferle kucaklaşacaktır!" Rejime verilen mesaj budur. Yerli gericilige verilen mesaj budur.

Dost güçlere verilen mesaj ise, bir kararlılık göstergesidir. Yani davayı zafere taşırmak için hiçbir fedakarlıktan kaçınmayacağımızın çok net bir biçimde anlatılmasıdır.

Kürt halkına da şu deniliyor, "Evet, biz yaşam için savaşıyoruz. Özgür bir yaşam, güzel bir yaşam için. Diğer halklar ve özgür halklar içinde kendimize ait onurlu, özgür, bağımsız bir yerimiz olmasını garantileyebilir bir yaşamımız olsun istiyoruz. Bunun dışında bir yaşamın bizim için aşağılanmaktan, lanetlenmekten başka bir anlamı kalmıyor. Yaşamak istiyorsak, yaşamımızı ortaya koymak zorundayız. Güzel bir yaşam için, yaşamımızı bombalaştırmak zorundayız. Atom bombası haline getirmek zorundayız." Bu bir. İkincisi, bu halk savaşmaya ve kazanmaya cesaret ettikten sonra bunun için yaşamı da dahil, her şeyi feda etmeye hazır olduktan sonra doğru bir önderlikle, doğru bir siyasal çizgiyle zafer ve başarı imkan dahilindedir. Yeter ki, cesaret ve kendini feda etme gücü ve yeteneği gösterilebilinsin.

Bunlar halkımıza verilen mesajlardır ve çok nettir, açıktır. Bu fedakarlıkta sınırsızlık, cesarette sınırsızlık mesajıdır. Birlik, örgütlenme ve savaşma isteğinin net bir biçimde anlatılmasıdır. Kendi kaderini nasıl belirleyeceğinin çok net bir ifadesidir.

Böyle yaşamak istiyoruz. Yaşamdan anladığımız budur. Yaşamı seviyoruz. Bizim yaşama iddiamız büyüktür. Zilan ve Kemal Pir yoldaşların dediği gibi *"Uğrunda ölecek kadar yaşamı çok seviyoruz"* Kürt halkının yaşama bakışı da böyledir.

Eylemlerin güncel siyasal anlamı ve etkileri

Devrimci fedai eylemlerinin 1996 yılı içinde gündeme gelmesi elbette ki, bir rastlantı değildir. Daha önceki yıllarda da özel savaşın esas politikası gerillayı bitirmekti. Kürdistan'ı insansızlaştırmak, gerillayı halk tabanından yoksun bırakmaktı. Bunu, "suyu kurutup balığı yok etmek" biçiminde ifade ediyorlardı.

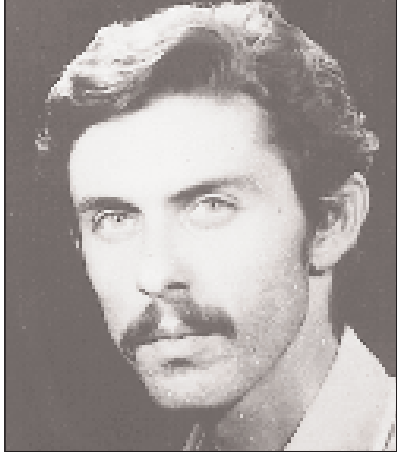
1996 yılı planlamalarına baktığımız zaman, özel savaşın ulusal kurtuluş mücadelesine yönelik özellikle dışarıda geliştirdiği ittifaklar vardır. Rejim siyonistlerle, emperyalistlerle, yerli gericilerle, işbirlikçi güçlerle geliştirdiği ittifaklarla PKK'yi 1996 yılında en azından marjinal düzeye indirmeyi hedef olarak önüne koymuştu. Tabii, özel savaşı tırmandırmaktan, vahşet boyutlarında sürdürmekten başka bir çıkar yolunun olmadığını da biliyordu. Özel savaşın 1996 yılı planlaması, işte böyle koşullara dayanıyordu. Önceki yıllarda daha farklı olarak savaşın boyutlandırılması, bunun bölgesel ve uluslararası boyutlarının derinleştirilmesi söz konusudur.

Siyonizmle ve bölge gericiliğiyle geliştirdiği ittifak, emperyalizmden alınan sayısız destekler, Ortadoğu'da geliştirdiği karşı-devrimci pakt (ABD-İsrail-Türkiye) ile kirli savaşı daha da tırmandırma, daha da uluslararasılaştırma çabasında olduğunu ortaya koydu. Bu süreç ateşkes süreciyle çakıştı ve planlamaların bir yönü de ateşkesin yaratacağı etkileri kırmaya dönüktü. Başkan APO'ya karşı suikast girişimi geliştirildi. Bunun çok kapsamlı bir imha operasyonu olduğunu biliyoruz.

Özel savaşın, ateşkes taktiğine karşı verdiği karşılık topyekün savaş oldu. Katliamlar oldu, siyasi suikastler ve çok kapsamlı operasyonlar oldu. Bu gelişmelere karşılık ateşkesin fiili olarak sona erdirilmesi de kendini dayattı.

Ateşkes süreci fiilen bozulmadan önce, gelişen 4. Ulusal Konferans vardı. Konferansta alınan kararlar, 5. Kongre kararlarına işlerlik kazandırma, onları güncelleştirme yönündeydi. Bu savaşta caydırıcı etkisi olacak, gerilla savaşının etkilerini daha da derinleştirecek, savaşı düşmanın cephe gerisine taşıyarak rejimi karargahlarında vurma kararı da 4. Ulusal Konferans'ta kararlaştırıldı.

Rejim savaşı tırmandırıyor, uluslararası boyutlarını genişletiyor, halka karşı şiddette hiçbir sınır tanımıyor. Savaşı zindanları da

içerecek şekilde katliamlarla boyutlandırıyor. İşte buna karşı halkımızın bir tür kendini koruma, misilleme, rejimi caydırma ve kararlılık göstergesi olarak devrimci fedai eylemleri gündeme geliyor.

Tabii ki, bu eylem biçimi, devrimci savaşın tamamlayıcı bir parçasıdır. Bunun yerinde, zamanında ve uygun hedeflere yöneltilmesi de önemlidir. Bu eylem tarzının dönemin taktiğine uygun olduğunu da vurgulamamız gerekiyor. Etkili olması için de, doğru kullanılması, yerinde kullanılması gerekiyor. Yoksa yerinde, zamanında kullanılmadığı zaman, onun içerdiği psikolojik ve siyasi etkiyi zayıflatma tehlikesi belirir ki, buna dikkat edilmesi gerekiyor.

Bu eylem tarzı rejim üzerinde müthiş bir ideolojik baskı yaratmış, onu panik havasına sokmuştur. Öyle ki, her hamile kadından şüphelendiklerini görüyoruz. Bu bir korkunun ifadesidir. Bu bir telaşın, tedirginliğin ifadesidir. Artık karargahlarında, en güvendikleri yerlerde dahi rahat değillerdir.

Ne kadar caydırıcı etki yapar. Onu şimdi kestirmek mümkün değil. Ama caydırıcı bir etkisi olacağını söylemek mümkün. Karşı tarafa böylesi bir mesaj veriyor. "Sen savaşı tırmandırırsan, vahşet boyutlarına getirirsen, bunun karşılığını da ağır ödersin, pahalıya ödersin, onun için adımını denk at."

Diğer mesaj da, dosta, düşmana savaş gerekçemizi ve kararlılığımızı vurgulayan yönüdür. Mesajı da çok açıktır. Kazanacağız! Bugün savaşıyorsak, savaşın dışında başka bir yaşam seçeneğimiz, başka bir özgürleşme, kendi kaderimizi tayin etme seçeneğimiz olmadığı için savaşıyoruz. Kazanmamız, ancak savaşla mümkündür. Bunun için savaşın her biçimi tabii ki, amaçlarımızla uygunluk içinde olan biçimini sonuna kadar uygularız.

Evet, devrimci fedai eylemlerinin güncel siyasal anlamı, etkileri ve içerdiği mesajları da bu şekilde değerlendirdikten sonra, bu eylemlerin biz partililer için içerdiği dersler üzerinde duralım.

Eylemlerin partililer açısından anlamı ve çıkarılması gereken dersler

Öncelikli olarak şunu vurgulayabiliriz: Bu eylemlerin bayan arkadaşlar tarafından gerçekleştirilmesi, Kürt kadınının özgürleşme düzeyini gösteriyor. Onun partileşme, parti taktiğine gelme düzeyini çok net ortaya koyuyor. Dünün kölesi olan Kürt kadını bugünün özgürlük savaşçısı oluyorsa, bu Kürt kadını açısından katedilen mesafenin göstergesidir.

Genelde kadının toplumsal yaşamın dışına itildiğini, geleneksel kölelik yoluyla sakatlandığını biliyoruz. Özelde Kürt kadını, genelde kadın toplumsal yaşamın, siyasal yaşamın, kültürel yaşamın dışına itilmiştir. Yaşamın bir nesnesidir. Sahiplenilen bir varlıktır. Ama bu eylemler Kürt kadınının yaşam içindeki yerinin ne olması gerektiğini, yaşama nasıl katılması gerektiğini çok net bir biçimde ortaya koyuyor.

Kürt kadını kendine güvenmelidir. Kürt kadını özgürleşmeli, ayakları üzerinde doğrulmalıdır. Kürt kadını kendine güvendiğinde kendi yeteneklerini harekete geçirdiğinde, kendi gerçeğinin bilincine ulaştığında neler başarabileceğini bu eylemlerle çok net bir şekilde ortaya koymuştur.

Bu eylemler bir gerçeği daha ispatlamış ve açığa çıkarmıştır: Kürt kadınının özgürleşmesi savaşa katılmaktan geçiyor. Savaşmadan özgürleşilemiyor, özgürleşmeden güzelleşilemeyeceği, güzel olmayanın da sevilemeyeceği biliniyor. Başkan'ın savaş, özgürleşme, güzelleşme ve sevgi arasındaki ilişkiyi formüle eden sözünü biliyoruz: *"Savaşan özgürleşir, özgürleşen güzelleşir, güzelleşen sevilir."* Böyle bir özdeyiş, böyle bir formülasyon vardır. Ve bu eylemlerle bu formülasyon doğrulanmıştır.

Gerçekten Zilanlar, Rewşenler, Bermaller kadın güzeli, insan güzeli oldular. En iyi yetenekleri kendi kişiliklerinde somutlaştırmışlardır. Bu eylemleriyle kendilerini özgürleştirdiler. Kendilerini bomba yapıp düşmanın tepesinde patlatırken, onlar aynı zamanda özgür kelebekler haline gelip uçuştular. Bu da güzelleşmenin zirveleşmesidir. Tabii ki, şu anda onlar halkımızın en doğru sevgilileridir. Onlar sevginin timsalidirler. Bu anlamda Kürt kadınının bu yoldaşlarımızdan alması gereken çok dersler vardır. Her şeyden önce, kendine güvenin, kendini güç haline getirmenin, özgürleşmenin, güzelleşmenin nereden geçtiğini, hangi mücadeleden geçtiğini çok net bir şekilde ortaya koydular.

Genelde kadının iradesiz, bilinçsiz olduğundan söz edilir, kendine egemen olamayacağından sözedilir. Güçsüzlüğün kaynağı olduğundan sözedilir. Bunlar tabii ki, egemen kültürlerin, egemen ideolojilerin, insanların, toplumların beyinlerine şırınga ettikleri düşüncelerdir. Ama bunların gerçeklik payı da vardır. Kadın iradesizleştirilmiştir, düşüncesizleştirilmiştir, güçsüzleştirilmiştir. İşte, Kürdistan devrimi, ulusal kurtuluş savaşının, kadını düşünce sahibi yapma, irade sahibi yapma, güç haline getirme, özgürleştirme ve güzelleştirme mücadelesidir. Bu anlamda özgürleşme ve güzelleşme eylemleridir. Bu anlamda özgürleşme, güzelleşme ve bununla bir sevgi odağı haline gelme halkın, toplumun, hatta çağların sevgilisi haline gelme de ancak böyle gerçekleşebilir.

Zilanlar sadece kadın oldukları için değil, devrimci bir kadın, özgürleşmiş bir kadın oldukları için, PKK hareketinin bir ferdi oldukları için Kürt halkının yüreğinde taht kurmuşlardır.

Bunlar kadın açısından çıkarılacak dersler oluyor. Bir de tüm partililer açısından çıkarılması gereken sayısız dersler vardır.

Bizde en çok tartışılan konu nedir? Önderliğin çizgisine, önderliğin çalışma tarzına, vuruş tarzına, taktiğine gelememektir. Taktiği yetkince uygulamamaktır. Sonuç alıcı, zafer kazanıcı, yaratıcı, kopartıcı tarzı yakalayamamaktır. Vuruş tarzındaki yetmezlikler, örgütlemedeki yetersizlikler, kendini aşamamadaki yetersizlikler, geçmişe ait sorunlar, gelişememe vb.'nin hepsi tartışma, eleştiri konusu olan, çözümleme konusu yapılan temel yetersizliklerdir.

Bu eylemlerde bütün bunların aşıldığını görüyoruz. Taktiğe, önderliğe, vuruş tarzına en yetkin yaklaşımı görüyoruz. Önderliğin en yetkin uygulamasını görüyoruz, onun çizgisinin sadık, en yetkin bir uygulayıcısı olma gerçekliğini görüyoruz. Bu eylemlerin sahibi yoldaşlar, adeta taktik böyle uygulanır, vuruş tarzı böyle ele alınmalıdır, sonuç böyle bir yoğunlaşmayla, böyle bir düşünmeyle, böyle bir patlamayla, böyle bir planlamayla gerçekleştirilmelidir, diyerek bize ölçüleri gösteriyorlar. Bu eylemin sahibi yoldaşlar, tek bir kişidirler, ama bir kişi, ordu gibi örgütlenmiştir. Bir kurmay titizliğiyle hesabı yapmıştır, planlamıştır. Ve eylemi gerçekleştirdiği ana kadar büyük bir iç mücadele, zaferi kendi kişiliğinde gerçekleştirme savaşı vermiştir. Dolayısıyla bu eylemler, önderliğin, taktiğin, vuruş tarzının yetkin bir uygulaması olduğu kadar, planlamada ve örgütlemede de üstün bir düzey yakalamıştır. Burada özellikle partileşmenin, ideolojinin, amacın ve taktiğin içselleştirilmesi söz konusudur.

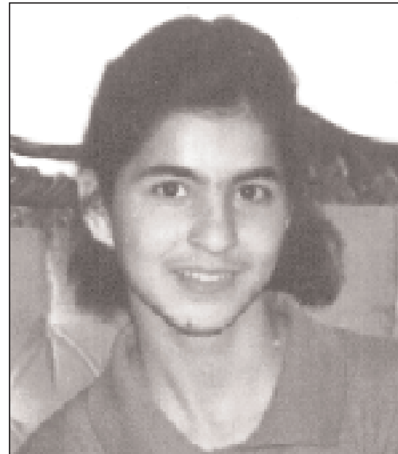
Zilan yoldaş, rejimin çok rahat denetim kurduğu, örgütlü bulunduğu bir ajan ağıyla sardığı bir merkezde günlerce kalabildi. Kendini kamufle edebildi. Bu bir yoğunlaşma ve düşünceyle oluyor. Burada dikkat, soğukkanlılık ve irade savaşı çok önemli. Bir de şunu düşünelim, ölüme gidiyor, kendini feda etmeye gidiyor. Onun savaşımını veriyor. Bu konuda kararlılığı büyük bir irade gücüyle, kendine hakim olma gücüyle yürütmek tabii ki, herkesin yapacağı bir şey değildir. Zaten bu tür nitelikler kahramanlara ait niteliklerdir. Büyük bir cesaret, büyük bir soğukkanlılıkla, savaşa başarı ve zaferi kendinde güvence altına alma çok önemlidir. Özgürleşme böyle gerçekleşiyor. Kendini aşma böyle gerçekleşiyor. Bu bir arınmadır. Eskiyi yıkıp, bütün olumsuzluklardan arınıp, yeniyi gerçekleştirmektir. İşte özgür olanı gerçekleştirme, en soylu olanı gerçekleştirme, en değerli niteliklerin sembolü olma burada gerçekleşiyor. Bunları kendimize esas alacağız.

Kendini çözümleme, kendinde partileşmeyi, özgürleşmeyi, örgütlülüğü ve disiplini ete-kemiğe büründürme, bunları içselleştirme üzerinde düşünmemiz gereken noktalardır.

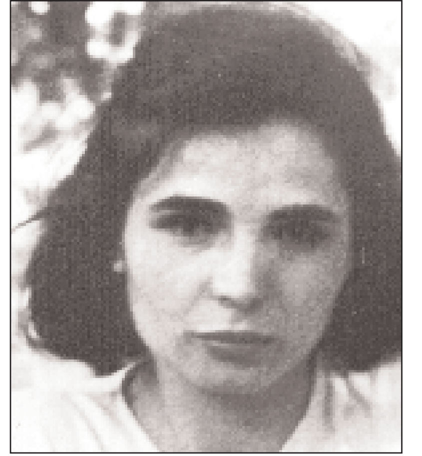
Devrimci fedai eylemleri kendini çözümlemenin, kendini aşmanın, özgürleşmenin, kanatlanıp özgür kelebekler gibi uçmanın en soylu örnekleridir.

Dolayısıyla Zilanlar, Rewşenler, Bermaller her açıdan, bağlılık açısından, fedakarlık açısından, cesaret açısından, irade açısından örnek alınması gereken yoldaşlardır.

Örneğin, bizler de çözümlemeler yapıyoruz. Önümüze hedefler koyuyoruz. Bir süre geçiyor, onun sonuçlarını tartışıyoruz, de-

netliyoruz. Hemen şu cevap veriliyor. "Ben üzerinde çalıştığım konuya kilitlenemiyorum. Gerekli iradeyi gösteremiyor, sonuna kadar gidemiyorum." İşte bu bir zaaftır. Oysa devrimci eylem, hedefe kilitlenmeyi, hedefle bütünleşmeyi, amaçla özdeşleşmeyi gerektiriyor. Amaçla özdeşleştiğinde, hedefe kilitlendiğinde ve tamamen kendini yoğunlaştırıp bir güç haline getirdiğinde başarı sağlarsın. İşte devrimci irade budur. Devrimci irade sonuna kadar güç kararlılığıdır. Sonuna kadar gitme gücüdür. Sonuna kadar gitmek için de sonuna kadar bütünleşmek gerekiyor. Hedefi netleştirme, hedefe kilitlenme, bütün duygu ve düşünceyle, dikkat ve ilgiyle, kısacası bütün yeteneklerle o hedefe bağlanılması gereklidir. İşte bu eylemler bunun en yetkin örnekleridir. Bir eylem nasıl örgütle-

nir? Bir hedefe nasıl bağlanılır? Amaca nasıl kilitlenilir? Bu örnekler bunların yanıtlarını bize çok net bir şekilde gösteriyorlar.

Savaş eninde sonunda bir irade savaşı, psikolojik bir savaştır. Sinir savaşıdır. Savaşta güçlü olan, iradesi güçlü olan, bu iradenin uygun ve yetkin taktiklerle harekete geçiren kazanır. Bu eylemlerde gerçekleşen en üst düzeyde bir devrimci iradedir. Koparıcılığı, soğukkanlılığı, bağlılığı, cesareti, fedakarlığı, kendine hakim olmayı, bilinci, disiplini ve partinin yürüyüş tarzını bu eylemler bize göstermektedir.

Bu özellikler elbette esas alınacak. Bağlılık budur. Onları yaşatmak budur. Onların sadık birer öğrencileri olmak budur. Önderlik *"komutan Zilan yoldaştır, emir erleri bizleriz!"* demişti. Emir erleri olmak, onları uygulamaktır. Onların yeteneklerini ve eylemlerini gerçekleştirme kararlılıklarını mutlaka çözümlemeniz, kendimize ders çıkarmamız gerekiyor. Bu eylemlerde verilen irade savaşı, sinir savaşı kendine hakim olma savaşı en üst düzeydedir. Savaşı, iradeyi tekleştirdiğinde, kendine hakim olduğunda ve hedefe bağlandığında başarır ve kazanırsın.

Başarılmıştır! Düşmanın beyninde patlatmışlardır kendilerini. Bu böyle sıradan bir gidişle olmaz, sıradan bir yürüyüşle olmaz. Sıradan bir düşünmeyle olmaz. Kafa patlatmak gerekiyor, planlama yapmak gerekiyor. Günlerce yoğunlaşmak gerekiyor. Bunun sayısız kez provasını yapmak, sayısız kez tatbikatını yapmak gerekiyor. Bu, sıradan bir yaklaşımla, sıradan bir planlamayla, sıradan bir örgütlülükle olmaz. Sıradan bir iç savaş, bir irade ve kişilik savaşıyla olmaz. Ne yapmak gerekiyor? Düşüncede, örgütlenmede, yoğunlaşmada hedefe kilitlenmek, devrimci iradeye sahip olmak gerekiyor. Bütün yeteneklerin harekete geçirilmesi gerekiyor. Savaş ancak böyle kazanılır.

Zaten bu yoldaşların verdikleri mesajlar da bu yönüyle çok açıktır. Önderliğe bağlılığın, taktiği uygulamanın, sonuç alma, koparıcılık, cesaret, fedakarlık, adanmışlığın, taktiği her türlü saptırmaya karşı yetkin uygulamanın mesajıdır. Zilanların eylemi, *"Böyle yaşayınız, böyle savaşınız! Böyle partileşerek özgürleşilir. Bunun dışında bir yaşama seçeneğimiz yoktur."* Zeynep, Leyla, Güler yoldaşların bize verdikleri mesaj budur.

Kendimizi nasıl örgütleyeceğiz? Kendimizi nasıl savaştıracağız? Kendimizdeki iradeyi nasıl keskinleştireceğiz? Hedeflerimizi nasıl netleştirip kilitleneceğiz? Kendimizi nasıl örgütsel bir bomba haline getireceğiz? Kendimize ideoloji ve politikayı, devrimci moral değerleri nasıl ete-kemiğe büründüreceğiz? İşte önerilerimiz bunlardır. Bunu göstermişlerdir bize.

Bu anlamda taktiğin uygulanmasından güncel taktiğe cevap olmaya kadar bunu içselleştirmektir. Yine herhangi bir eylemi gerçekleştirmeye kadar bu şehitlerimiz bizim komutanlarımızdır. Biz onların emir erleriyiz. İşte bu söze anlam verebilmek için, bu sözü hayata geçirmek için onları çok iyi değerlendirmek, çözümlemek, özümsemek gerekiyor.

Onların soylu eylemleriyle işaret ettikleri önderlik çizgisidir. İnançtan tutalım da, partiye, önderliğe bağlanmanın biçimi, özü tüm yönleriyle çok net bir şekilde ortaya konuluyor.

Devamı 23. sayfada

"Sokmazlarsa cansız bedenimi ülkeme, yakın cesedimi, götürüm küllerimi; savurun ülkemin dört bir yanına"

Adı, soyadı: **Burhan ÇİFTÇİ**
Kod adı: **Ali Rıza, Cotkar**
Doğum yeri ve tarihi: **Şormek Köyü, Pertek-Dersim, 1961**
Mücadeleye katılış tarihi: **...**
Şahadet tarihi ve yeri: **1994, Almanya-Stutgart**

Devrimciler ölümü düşünmezler. Canlı bedenleri toprağa düşüp, ölümsüzler ordusuna katıldıklarında bile; bilirler ki o an yeniden doğarlar. Devrimciler, yeniden doğuşun; askerce, savaş sloganlarını haykırarak, düşmana ateş kusarak görmeli ve anlamlı olmasını isterler. Anlamsız, sıradan şahadetleri kendilerine yakıştırmazlar.

Bir devrimci için sıradan, anlamsız bir şahadet hiç mi hiç kabul edilir değildir. Böyle olacağını bilmek ise; en kahredici olanıdır.

Parti tarihimizde bu şekilde şahadete ulaşan arkadaşların sayısı hiç de azımsanmayacak kadardır. Bazen bir hastalık, bazen de bir kaza almıştır onları aramızdan.

Burhan ÇİFTÇİ (Ali Rıza, Cotkar) heval de hiç hak etmediği bir şekilde hastalıktan şahadete ulaşan yoldaşlarımız arasında bulunmaktadır.

1961 yılında Dersim'in Pertek ilçesinin Şormek köyünde dünyaya gelen Burhan heval, çok küçük yaşlarda ailesi ile birlikte Elazığ'a yerleşti. Aristokrat kökenli bir ailenin çocuğuydu. Annesinin, babasının evliliği de ekonomik ve dar çıkarlar temelinde gerçekleşmişti. Bu durum Burhan hevalin yaşamını önemli bir oranda etkileyecekti.

Daha çocuk yaşlarda evlendirilen anne ve babanın çocuğu olarak dünyaya gelmek, hiç de o kadar kolay değildi. O nedenle Burhan heval daha çocuk yaşlardayken, aile sorunlarını yaşamaya başladı. Kemalizmin Dersim'de yaratmaya, biçim vermeye çalıştığı bir aile ortamında büyümek beraberinde birçok sorunu yaşamak anlamına gelecekti. Bu durum, Burhan hevalde aileye karşı eleştirel yaklaşımla birlikte aynı zamanda onlara karşı belli bir sorumluluk duygusunun daha küçük yaşlardayken gelişmesine neden oldu. İlk ve ortaokulu Elazığ'da okuyan Burhan heval daha sonra ailesiyle birlikte İstanbul'a göç etti. Liseye giderken, okulu bırakmak zorunda kaldı. Yaşanan ailesel sorunlar, ailenin parçalanmasına neden olurken; Burhan hevalin aileye karşı sorumluluklarını arttırdı. Okulu bırakmasının nedeni de buydu. Bir yanda ailenin ekonomik sorunlarının çözümü, diğer yanda okul; ikisinin bir arada yürümesi mümkün değildi.

Daha çocukluk yıllarında, zekası ve olgunluğuyla dikkati çeken Burhan heval, gerek aile içinde, gerekse de çevrede saygı duyulan bir kişiliğe sahipti. Herkes, O'nun daha küçük yaşlardayken sıradan biri olmayacağını söylüyordu. Hatta yapılan birçok kıyaslamada, kardeşlerinden, akrabalarından daha ileri tutuluyor, istikbal vaat eden biri olarak değerlendiriliyordu.

Olgun, olguları çabuk kavrama ve analiz etme gücüne sahip olarak öne çıkan Burhan hevalin devrimci düşüncelerle, hareketimizle tanışması o kadar uzun sürmedi. Daha ortaokuldayken devrimci hareketimizi tanımaya, onunla ilişki kurmaya çalıştı. Ailesel sorunlar nedeniyle bulundukları alandan göç etmeleri ise; aktif bir şekilde örgütsel ilişkiler içinde yer almasını engelledi. Ama buna rağmen, ilişkisiz de kalmadı. Ve sürekli bu ilişkilerini daha güçlü ve örgütlü kılmanın arayışı içinde oldu.

Çok güçlü, sağlam, ilkeli bir arkadaşlık ilişkisine sahipti. Bu durum O'nu, doğal bir otorite ve sözü dinlenilir duruma getiriyordu. Hareketimizle ilişkiye geçtiği andan itibaren bu yönü kendini daha belirgin bir şekilde göstermeye başladı. Yoldaşlarına karşı derin bir bağlılık içinde oldu. O nedenledir ki, **Celal Aşkın, Ahmet Acar** yoldaşlar şahadete ulaştığında acısını çok derinden hissetti ve kabul edemedi.

Burhan heval, ailesiyle birlikte İstanbul'a göç ettikten sonra da, Dersim'le ilişkisini kesmedi. Zaman zaman Dersim'e gitti. Gelişmelerden, örgütsel ilişkilerden uzak kalmamaya çalıştı. Ama zorluklar da yaşadı. O süreçte örgütsel ilişkilerin ve faaliyetlerin zayıf olduğu İstanbul'da, aradığı türden gelişkin bir örgütsel faaliyet içinde yer alamadı. İlişkileri dar kaldı. Bu durum 12 Eylül'den sonra da kısa bir dönem devam etti. Daha sonra, örgütsel faaliyetlerde yaşanan daralma, Burhan hevalin partiyle ilişkisinin kopmasına neden oldu. Ama buna rağmen bir örgüt adamı gibi davranmaktan geri durmadı. Sınırlı da kalsa bir ilişki çevresi yaratmaya ve kendini eğitmeye ağırlık verdi. Böylesi koşullarda devrimcilik yapmak zordu. Metropolde kendini anlı-şanlı örgütler olarak ilan edenler bile varlık göstermekte zorlanıyorlardı. Hatta birçoğu tasfiye olmuştu. Bu süreçte kendine devrimciyim diyen birçok kişi devrime sırt çevirmişti. Devrimcilik ateşten bir gömlek haline gelmişti. Zaten devrimcilik de ateşten gömleği sırtına geçirmek demek değil miydi, zor günlerin, zor işlerini yerine getirmek, zorlukların adamı olmaktan başka bir anlam ifade ediyor muydu? İşte, Burhan heval tek başına da kalsa devrimcilikteki tavrını kesin kıldı ve bunun gereklerini her zaman yerine getirdi.

Böyle bir süreçte 1983 yılının Mayıs ayında düşmanın eline geçti. Düşmanın eline tutsak düşüşü bile, arkadaşlara olan bağlılığın, O'nu terk etmemenin somut bir örneğinin sergilenmesi oldu. Başka bir hareketten (THKP-C Çayan sempatizanları) bir arkadaşı ile parkta otururken, şüphe üzerine onları aramak isteyen bekçiyle çatışmak zorunda kalmışlardı. Bekçi olay yerinde ölürken kurtulma imkanı bulan Burhan heval, olay yerinden ayrılamayan arkadaşını kurtarmak istemiş ve bu durum O'nun düşmanın eline tutsak düşmesine neden olmuştu.

Sorguda direnen Burhan heval, kısa sayılmayacak bir süre İstanbul Metris ve Sağmalcılar cezaevinde kaldı. Yanında hiçbir yoldaşı yoktu. 12 Eylül ile birlikte zindana alınan çeşitli Türkiye solu hareketlerine mensup olanlarla aynı mekanı paylaştı. Bu durum, Burhan heval için yeni bir sürecin başlaması anlamına geliyordu. Bir yanda düşmanın baskısı, işkencesi altında devrimci onuru ve parti direniş çizgisini temsil etme; diğer yanda Türkiye sol hareketleri karşısında güçlü bir duruşu ve temsil görevini yerine getirecekti. Düşman karşısında tavrı hep direniş oldu, boyun eğmedi. Türkiye sol hareketleri içinde şovenizmin etkisinden kurtulamayanlar karşısında da doğru temsili sergiledi. Türkiye sol hareketlerinin o süreçte, gerek devrimci hareketimiz gerekse de Kürdistan hakkında yeterli bilgiye sahip olmamaları Burhan hevalin işini zorlaştırıyordu. Ayrıca, devletin ve çeşitli sosyal-şoven grupların hareketimiz aleyhine yapmış oldukları propaganda ve kadro yapısını bize karşı şartlandırmaları söz konusuydu. Ki, bu çevreler hareketimiz karşıtlığını zaman zaman dile getirmekten de çekinmiyor ve bu paralelde yaklaşımlar sergiliyorlardı.

Tüm bunlar, Burhan heval için aşılmaz değildi ve gereken tavrı takınmasını bildi. Bu süreç, Burhan heval için tam bir eğitim süreci oldu. Bulunduğu ortamda hangi gruptan olursa olsun herkesin saygısını kazandı. Ama her zaman, Kürdistan'dan metropole göç etmenin ve bunun neden olduğu örgütle ilişkilerini ileri bir düzeye taşıramamanın yarattığı eksiklikleri hep yaşadı. Çünkü bu durum, O'nu hep birçok şeyi isteyip de yapamama durumu ile karşı karşıya bıraktı.

Kısa süren bir mahkemenin ardından ömür boyu hapis cezasına çarptırılan Burhan heval, daha sonra Çanakkale Cezaevi'ne gönderildi. Burada da sınırlı sayıda bir yoldaş yapısı vardı. Az bir sayı da olsa, yoldaşları içinde olmak, Burhan heval için zindan koşullarında da olsa, sevindirici oldu. Hele zindanda yoldaşlarına kavuşmanın anlamı daha da bir başka oluyordu.

Çanakkale zindan süreci Burhan heval için tutsak yaşamında, uzak kaldığı birçok gelişmeyi izleme fırsatı elde ettiği bir dönem oldu. Kendini daha fazla yetkinleştirmeye, arkadaş yapısına güç vermeye yöneldi. Azimli, fedakar, hızlı bir çalışma temposuna ve tarzına sahipti. Çabuk kaynaşan, sadeliği ve dürüstlüğü ile sadece arkadaş yapısı içinde değil, O'nu tanıyan herkes için örnek bir kişilik haline geldi. Merakı, pratik zekası ve eleştirileri ile çalışma arkadaşlarına sürekli güç ve moral verdi. İyi bir gözlemciydi. Sorunlara dar kalıplarla değil, yaratıcı bir tarzda bakardı. Bu yönüyle geliştirmeye ve geliştirmeye her zaman açıktı. Burhan heval ile çalışan her arkadaş, O'nun gözlemi ve eleştirileriyle daha az hatalı ve başarılı pratiğin sahibi olma gibi bir olanağı elde ediyordu. O nedenle Burhan hevalle çalışmak bir şanstı.

Bu yönleriyle zindan yaşamında başarılı, direnişçi, yoldaşlarını ve bulunduğu ortamı güçlendirici bir rol oynayan Burhan hevalin bu çalışmalarını daha ileri bir düzeye taşımasını engelleyen nedenler de vardı. Sağlık sorunu bunun başında geliyordu. Sürekli başağrıları O'nu zaman zaman çalışmalarından, istediği sonucu almasını engelliyordu. Ama buna rağmen ağrılarını yoldaşlarına dahi hissettirmemeye çalışıyordu. Rahatsızlığı artık kendini hissettirmeye başladığında da tedavi için hastahanelere gönderildi. Doktorların zindanda bulunan tutsaklara önem vermeyen, geçiştirici ve ölüme terkeden yaklaşımları nedeniyle arkadaşın rahatsızlığının teşhisi bulunduğu zindanda da mümkün olmadı. Gerekli müdahale ve uğraşlar sonucu Burhan heval tedavisi için İstanbul Sağmalcılar Cezaevi'ne gitti. Orada da yapılan muayeneler sonucunda arkadaşın hastalığını teşhis edemediler. Adeta geçiştirdiler. Ama durumu, birçok veriyi ve hastalığının teşhisi için gereken koşulları sunuyordu. Ama buna rağmen "basit baş ağrıları" şeklinde geçiştirmişler ya da böylece Burhan hevalin şahadet koşullarını hızlandırmış oluyorlardı.

Burhan heval, Sağmacılar Cezaevi'ne tedavi için gittiğinde de kendini hastalık psikolojisine kaptırmayarak; hasta gibi bir yaşamı kabul etmedi. Hastalığını bile hissettirmeden orada da sorumluluğunun gereklerini yerine getirdi. Ve cezaevi örgüt yönetiminde görev aldı. Örnek bir çalışma temposu ve geliştirdiği yoldaşlık ilişkileri ile orada da yoldaşlarının derin saygı ve güvenini kazandı.

İçten içe ilerleyen hastalığına rağmen devrimci mücadele ve yaşamından tavizsiz bir tarza sahip olan Burhan heval, bir süre sonra yeniden Çanakkale Cezaevi'ne döndü. Bu dönüş esnasında sevinç ve üzüntüyü birlikte yaşadı. Bir yandan ayrıldığı yoldaşlarına yeniden kavuşabilmenin sevinci, diğer yanda bulunduğu alandaki yoldaşlarından ayrılmanın verdiği üzüntü.

Bu duygu yoğunluğu ile Çanakkale Cezaevi'ne gelen Burhan heval burada da çalışmalarına devam etti. Verilen görevleri büyük bir özveri ve coşkuyla yerine getirdi. Yoldaşlarından uzun bir süreyi bulmasa da yaşanan ayrılığın hasretini gidermeye çalıştı. Tam da bu süreçte, cezaevlerinde bulunan tutsakların tahliye edilmesi tartışmaları başladı. 1991 Nisan'ında ANAP hükümeti döneminde yapılan tartışmalar, mecliste karara dönüşünce; zindanda bulunan tutsakların bir kısmının tahliyeleri gündeme geldi. Başta PKK davası tutsakları olmak üzere, bazı dava tutsakları yine zindanda kalmıştı.

Zindanlara bu şekilde yaklaşım, özel savaşın bilinçli bir politikasının sonucuydu. Kendisi için tehlikeli olarak gördüklerini zindanda bırakırken bir kısım tutsağı da tahliye ediyordu. Burhan heval de zindanda kalanlar arasındaydı. Ama Burhan hevalin "ceza" aldığı madde genel olarak PKK'li tutsakarın ceza aldığı TCK'nin 125. maddesi kapsamında değildi. O, Türkiye sol hareketlerinden birine mensup olan bir arkadaşıyla İstanbul'da yakalanmıştı. O nedenle bir dosya içinde iki ayrı maddeden "yargılanma" gerçekleşmemişti. O arkadaşıyla beraber Türkeyeli devrimcilerin genelde yargılandıkları 146/1 maddesinden önce idama, sonra ömür boyu hapis "ceza"sına çarptırılmıştı.

Meclisten çıkan bu yasa, tam bir aldatmacaydı. Çünkü bir yanda tutsakların bir kısmının salıverilmesi gündeme gelirken; gerçekten adı gibi tam bir terör yasası olan, bir yasa çıkarılmıştı. Bu durum genelde kamuoyunun tepkisine neden oldu. Yapılan girişimler sonucu, anayasa mahkemesi ilgili yasayı görüşme kararı aldı ve sonuçta anayasa mahkemesi, zindanda kalan diğer Türkiye solu davalarında yatanların da "ceza"sında daha önce serbest bırakılanlara uygulanan indirimin yapılmasını karar altına aldı. Bu durumda, bu kesimlerde tahliye edilmeye başladılar. Burhan heval de o maddeden "ceza" aldığı için tahliyesi gündeme geldi.

Tahliye anı, Burhan hevalin yaşadığı en acılı anlardandı. Kolay mı sekiz yıl yattığı zindandan çıkarken; geride yoldaşlarını bırakıyordu. Çünkü, yapılan yasa değişikliği ile tam bir çifte standart uygulanmış, PKK'li tutsaklar zindanda tutulmuşlardı. O nedenle zindandan çıkmayı bir türlü sindiremiyordu. Ama bu durum geride bıraktığı yoldaşların içinde sevindirici bir andı. Çünkü, bir yoldaşlarını, savaşa, partiye gönderiyorlardı. Onlardan da bir şeyler götürerek temsil edecekti. Burhan hevalin tahliyesi PKK'li tutsakardan bir şeylerin partiye ulaşması anlamına geliyordu. Zaten Burhan hevalin de tesellisi buydu.

Yaşadığı bu buruk ve sevinçle tahliye olan Burhan heval, kısa sürede dışarıda partiyle ilişki kurdu. Önderlik sahasına ulaşmak istiyordu. Ama bunu yaparken de ailesini de ikna etmeye çalışıyordu. Çünkü, annesinin, kardeşlerinin Burhan hevale bağlılığı vardı. O nedenle annesi ve kardeşleri Burhan hevale "devrimcilik yap ama yanımızda kal" biçiminde bir yaklaşımda bulunuyorlardı. Burhan hevalin eskiden ailenin doğal otoritesi olma durumu bundan etkiliydi. Ailesini de çok seven Burhan heval tercih yapma durumunda tereddütsüz olarak devrimi seçti ve Parti Önderliği Sahası'na ulaşmanın hazırlıklarına koyuldu. Evden ayrılmadan önce de duygu ve düşüncelerini bir kasede aktararak ailesine bıraktı.

1991 Kasım'ında Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gelen Burhan (Ali Rıza) heval o sahada bulunmanın ve Parti Önderliği'ni tanımanın derin bir coşkusu ve azmiyle sürece yüklendi. Başta redaksiyon olmak üzere, çeşitli görev ve sorumluluklarda bulundu. Devre bitimine doğru metropol çalışmaları içn yoğunlaştı. 1992'nin başlarında İstanbul'a faaliyetlerde bulunmak üzere geri döndü. Kısa sürede görev alanına uyum sağlayan Burhan heval, çalışmalarını düzene oturtmuş ve sonuçlarını derleyeceği bir sürece girmişti. Görev alanında sevilmeye ve sayılmaya başlamış, otoritesi kabul edilmişti. Bu kabul ediş, doğal bir saygınlık çerçevesinde gelişmişti. Burhan heval bu faaliyet alanında var olan boşluğu doldurmuştu.

Yoğun bir çalışma temposu, Burhan hevalin zindandayken yapmış olduğu ağrıların daha da şiddetlenmesine neden oldu. Ağrılarının daha da arttığı bir anda hastahaneye götürülen Burhan heval, bir türlü duyulmak, kabullenilmek istenilmeyen hastalığını öğrenmiş oldu. Beyninde ur vardı ve öldürücüydü. Bu hastalık zindandayken belirtilerini göstermişti. Zindan koşulları düşmanın tutsaklara ve hasta tutsaklara yaklaşımı Burhan hevali adım adım bu sona getirmişti. Önceden tespit edilebilseydi belki önlemleri alınabilecekti. Ama bunu da engellediler.

Hastahanede ilk ameliyata alınan Burhan heval artık dönülmez bir sürece girmişti. Ama daha fazla O'nu nasıl yaşatabiliriz arayışına da girildi. Yoldaşları, ailesi, yakın çevresi hep beraber bu arayışın sahibi oldular. Bu arayışların bir sonucu olarak Almanya'ya götürüldü. Orada da ameliyat oldu. Ama bu da arkadaşın rahatsızlığına çözüm olmadı.

Yaşadığı bu rahatsızlığa rağmen Burhan heval yine de boş durmadı. Partiyle sürekli ilişki içinde oldu ve hep bir şeyler yapmak istedi. Süreci izledi, yoldaşlarına hep moral verdi. Tavrı adeta geleceği fethedecek olan bir militanın tavrıydı.

Burhan heval, özlemi olan gerillaya ulaşmadan şahadete ulaşacağını biliyordu. Buna rağmen idealleri uğruna yaşamasını hep bildi. Halkımız karşısında görev ve sorumluluk bilinciyle hareket etti. Hastalık anında bile bulunduğu ortamdaki hastalara bir doktor ustalığıyla hep moral verdi. Onlara acılarını unutturmak için, kendi acılarını aklına dahi getirmedi. Son ana kadar yaşama azmini korudu. Devrime ve ülkeye derin bir bağlılık içinde oldu. Yoldaşları ile, yakın aile çevresi ile yaptığı konuşmalar hep bu çerçevedeydi. Onların hep görev ve sorumluluklarına bağlı kalmalarını istedi. Onlardan son bir istekte bulundu. Onu da; *"Öldüğümde, eğer sokmazlarsa cansız bedenimi ülkeme, yakın cesedimi götürün küllerimi; savurun ülkemin dört bir yanına"* sözleriyle dile getirmişti.

Evet Burhan heval, cansız bedenin şimdi özlemini duyduğun ülkende. Fizikmen aramızda olmasan da her zaman bizimlesin. Biliyoruz, hiç de hak etmediğin, düşünmediğin bir şahadetin sahibi oldun. Ve sözümüzde bu yoktu. Sözümüz, bir şahin gibi; Dersim'in, Koçgiri'nin, Botan'ın dağlarında kanat süzmekti. Sonra yine bir şahin gibi avımızın, düşmanımızın üzerine atılmaktı. Şahadete işte böyle ulaşmaktı. Biliyoruz, böyle olmadı diye huzurlu olmadığını. Ama sen rahat ol. Yoldaşlık, yoldaşını kendinde bulma değil mi? Fiziksel olarak belki sen değilsin, ama sayısı binleri bulan sen, o sözümüzün sahibi oldun.

Yaşam ve şaadetiyle mücadelemizde anlamlı bir yere sahip olan Burhan hevalin devrimimize vereceği çok şey vardı. O nedenle zamansız bir kayıp durumundadır. Ki, rahatsızlığının ortaya çıktığı alanda, sonraki süreçte doğan yetersizliklerde Burhan hevalin bıraktığı boşluğun daha doldurulmamasının somut bir göstergesidir de.

Burhan hevali anlatmak, anlatırken yaşamak, tüm şehitlerimizde olduğu gibi, yerine getirilmesi gereken en zor görevlerden biridir. O nedenle Burhan hevalle ilgili olarak daha söyleyecek çok şeyler var. Ama anlatmak da mümkün olmuyor.

Burhan hevalin şahsında, tüm şehitlerimize bir kez daha söz veriyoruz!

Anılarınız her zaman bizimle olacak ve sizleri devrimle yaşatacağız.

Mücadele arkadaşları adına Cemal Şerik

Baharın sona erdiği, yazla birlikte güneşin yavaş yavaş içimizi ısıtmaya başladığı günler gelmişti. Gerçi anlamak zordur Ararat'ın dilini. Bir günde dört mevsimi ayrı ayrı dillendirir. Bir bakarsın güneş çıkmış, bir bakarsın rüzgara, yağmura karışmış, aniden yaz ortasında tepelerine kar düşerken de bulmak mümkündür Ararat'ı. Tepesinde hiç eksik olmayan kar, adeta çevresinde bir halka gibi saran bulutlarla birleşince kutsal, gizemli bir görünüme bürünür. İnsanda heybetliliği ve görkemliliği ile korku yaratsa da yine de yeni yaşamın çocuklarına, gerillaya kucak açarak sıcaklığını göstermiştir Ararat. Gerçi sertliğiyle gerillaya da ilk başlarda direndi, ama gerillanın iradesi karşısında çaresiz kaldı, bu yüce, asi dağ. En az kendisi kadar asi olan evlatlarını sonunda bağrına bastı.

Ana karargahımız Ararat'ın eteklerine M. tepesine kurmuştuk. Yazın gelmesi ile birlikte M. tepesi yeni katılan şervanlar ve tecrübeli gerilla arkadaşlarla dolup taşmıştı. Kampta yaz atılımı için büyük bir hareketlilik yaşanıyordu. Bu hazırlık da her arkadaşta coşkulu ve sevinçli bakışlarla karşılığını buluyordu. Sömürgecilerin Ağrı dağına gömdükleri Kürdistan'ın beton mezarları parçalanacak, Ararat'ta özgür Kürdistan'ın bir parçası yaratılacaktı. Botan ve diğer eyaletlerimizde olduğu gibi…

O sabah her zamanki gibi sabah saat üçte içtimaya kalkmış, yeni gün için intikam yeminimizi içmiştik. Ararat bu sabah da yine bütün görkemliliği ile başımızda adeta bizi izliyor gibiydi. Bazen onu ana kucağına benzetirsiniz. O kadar şefkatli ve sevecendir ki… Rüzgarı hiç eksik olmazdı. Bu sabah da esen sert rüzgar yüzümüzü adeta bir bıçak gibi kesiyor, iliklerimize işliyordu. Geceden oluşan çiğ toprağı (ki her yer kayalık olduğundan toprak bulmak zordur), çadırlarımızı ve kayalıkları ıslatmıştı. Sabahları cimri olurdu Ararat, suyunu sakınırdı çocuklarından, ta ki biraz güneş çıkıp tepesindeki karı eritinceye kadar, hasret bırakırdı bizleri suya. Öğleye doğru kampımızın ortasında, yanında eriyen kar sularının oluşturduğu küçük derecikler oluşmaya başlardı. Böylelikle can gelirdi kamp yaşamına.

İçtimadan sonra bizler temizliği yapmış, kahvaltımızı etmiş, yeni güne hazır hale gelmiştik. Sabahın ilerleyen saatlerinde kamp komutanımız A. arkadaş kamp güvenliğinde bulunan bizleri yanına çağırdı. Gerilla yaşamında erken başlayan yaşam tüm yoğunluğu ile yönetim çadırında sürüyordu. Yeni gün için verilen talimalar, hazırlıklar ve gelen ziyaretçilerle görüşmeler çoktan başlamıştı bile. Savaşın sevk ve idaresinin yapıldığı bu, çadır adeta kampın beyni gibi çalışıyordu.

A. arkadaş bir süre yanındakilerle konuşup, konuşması bitince bizlere dönerek, ***"Karlos** heval gelmiş, onun için bir karşılama töreni hazırlamalıyız"* deyince gözlerimiz ışıl ışıl parlamaya başladı. Bu kampa geldiğimizden beri en çok duyduğumuz ve gelmesini dört gözle beklediğimiz arkadaş nihayet gelmişti. Doğrusu oldukça merak ediyorduk. Çünkü O'nu daha önceden tanıyanlar O'ndan o kadar söz etmişlerdi ki, görmeyenlerin merak etmemesi mümkün değildi. A. arkadaş yapılacak karşılama törenini bizlere anlatırken bunun içinde Karlos hevale yapılacak küçük bir şakanın da olduğunu ekledi. Tüm planı hazırlayan A. arkadaş, bu planın uygulanması için bizleri görevlendirmişti. Bizler, Karlos hevalin yanına gidecek ve beklenen günde gelmediği için elindeki silahı alıp, O'nu güvenliğe götürecektik. Yani gerilla hukukuna göre O'nu tutuklayacaktık.

Görev biraz zor gibi görünse de bu planda yer almak istediğimiz için sevinçle çadırdan ayrılıp Karlos hevali karşılamaya gittik. Birkaç metre ileride birçok arkadaşın biriktiğini farketmiş, oraya doğru yönelmiştik. Kampta bulunan arkadaşların hemen hemen hepsi oraya birikmiş, Karlos hevalin etrafını çevirmişlerdi. Kimi zaman bir sessizlik, kimi zaman ise yükselen büyük kahkaha tufanı ile her taraf çınlıyordu. Bizim ise merakımız giderek artıyordu. Bu kadar çok sevilen, saygı duyulan biri olmak ne kadar da güzel olmalı… Biz hızlı adımlarla oraya doğru yöneldikçe görevimizin giderek ne kadar zor olduğunu da anlıyorduk. Bu kadar arkadaş içinden Karlos hevali nasıl alacaktık? Arkadaşlar nasıl karşılayacaktı? Arkadaş kalabalığını hafif aralayıp kendimize yol açmışken birden karşımızda duran Karlos hevali görüp, duraksadık.

Karşımızda 60 yaşlarında bembeyaz saçlı, sakallı, pala bıyıklı, çevresine sevgi dolu bakışlarla bakıp, ağız dolusu gülen ihtiyar bir gerilla duruyordu. Bu kadar yaşlı olabileceğini hiç aklımıza getirmediğimiz için oldukça şaşırdık. Yavaş yavaş talimatı yerine getiremeyeceğimiz endişesinin geliştiği hepimizin yüzünden belli oluyordu. Olur şey değildi doğrusu. Biz, torunu yaşında olan çocuklar gidip bu yaşlı çınarın elindeki silahı alacaktık. Daha sonra talimatı mutlaka uygulamamız gerektiği ve gerilla olmanın birinci kuralının bu olduğunu düşünerek anlık bir kararlılıkla birbirimize baktık ve içimizden bir arkadaş Karlos hevale yöneldi. Elindeki silahı alıp *"güvenliğe alındınız heval, bizimle geleceksiniz"* dedi. Her yer bir anda buz kesmişti sanki. Gülüşler, bakışlar yüzlerde donup kalmıştı. Tüm arkadaşların şaşkın bakışları o soğuk havada bizi kan-ter içinde bırakmaya yetmişti. Şaşkınlığı üzerinden atan birkaç arkadaş koşup Karlos hevale sarılmaya, O'nu tutmaya çalışırken, Karlos heval, *"hevalno ben güvenliğe alındım, şimdi siz kuralsızlık yapıyorsunuz. Benimle konuşmamanız gerekir"* deyip onları yanından uzaklaştırdı ve bizimle yola koyuldu.

Gözlerindeki ışıltı, yüzündeki sevecenlik, yoldaşlara duyduğu güven o anda bile eksilmemişti. Kendisinden emin adımlarla güvenliğe geldi. Hiçbir soru sormadan olacakları bekelemeye başlamıştık birlikte. Çok kısa bir süre sonra güvenlik çadırının önünde A. arkadaş göründü. Çadıra girer girmez koşarak, Karlos hevale sarıldı ve *"seni kim buraya getirdi, üstelik benden habersiz"* deyince biz yerimizde donup kaldık. Sonra bizlere dönerek, *"siz nasıl böyle bir şeye cesaret edebilirsiniz? Karlos heval gerillanın babasıdır. Siz babamızı ne hakla tutukladınız."* A. arkadaş bizi adeta soru yağmuruna tutmuştu. Biz başımızı yerden kaldıramıyor, oldukça utanıyorduk. Bir süre sonra A. arkadaş Karlos hevale bunun bir karşılama töreni olduğunu, ama asıl oyunu kendisine değil, bize oynadığını söyleyince biz "ava giden avlanır" misali nasıl bir oyuna geldiğimizi anladık. Karlos hevalin iki elini birbirine vurup gülüşünü, gülerken, arkaya düşecek gibi olduğunu hâlâ hatırlıyorum. Bu arada biz de iyi bir ders almıştık.

Karlos hevalle ilk tanışmamız böyle bir olayla olmuştu. Kendisinde bir tarihi yaşatan ve eyaletimizde "gerillanın babası" olarak anılan Karlos hevalle uzun süre birlikte kalma fısatımız oldu. Bu süre içinde O'nu daha yakından tanıma fırsatı bulduk.

Serhat Eyaleti'nde doğup büyüyen Karlos heval daha partiyle tanışmadan çok önceleri dağ yaşamı ile tanışmıştı. Dağların Kürt halkının yaşam kaynağı olduğunu, özgürlüğün dağlarda kazanılacağını kendi yaşam tecrübeleri ile edinmişti. TC sömürgecilerinin ülkemizdeki yağma, talan ve baskılarına dayanamayıp dağlara çıkmıştı. Uzun yıllar dağın zorluğu, doğa koşullarında yaşam mücadelesi vermişti. Sömürgeciler adını eşkiyaya çıkarmışlardı. Ve köşe-bucak O'nu arayıp sormuşlardı.

Yaşının 60'a varmasına rağmen, dağ yaşamının kendisine kazandırdığı hareketliliği ve canlılığı biz gençlere taş çıkartırcasına sergiliyordu. Ararat'ı avucunun içi gibi öğrenmiş, her taşını, her köşesini beynine kazımıştı. Ararat'la bütünleşmişti adeta. Tıpkı onun gibi heybetli görünüyordu, bembeyaz sakalı ve sakalıyla Ararat'ın doruklarındaki karın beyazlığı ile ne de çok benzeşiyordu. O'nun her hareketi, her sözü, her eylemi bizler için çok anlamlı ve öğreticiydi. Karlos hevalin iki oğlu da saflarımıza katılmıştı. Kendisi oğullarından çok önceleri gerilla yaşamına katıldığı için oğullarına öncülük etmiş, onların da yolunu açmıştı.

Hatta O'nun ve oğullarının partiye katılışı halk arasında mizahi bir tarzda anlatılıyordu. Bu hikayeye göre, uzun süre dağlarda kalan Karlos heval gerillaya katıldıktan sonra bir gece gizlice kendi evine gider. Eşi ve çocukları çok mutlu olurlar, sabaha kadar konuşurlar. Kadın yatmaya gider. Sabah olunca kadıncağız bir de bakar ki, Karlos heval büyük oğlunu da yanına alarak, gitmiş. Kadın çok üzülür. Aradan çok uzun bir süre geçer; bir gece Karlos heval yine gelir. Karısı kendisine çıkışır, kızar. Neden oğlunu götürdüğünü sorar. Karlos heval de sesizce dinler. Kadın yatmaya gider. Sabah olur bakar ki, bu sefer de ne Karlos var ne de küçük oğlu… Karlos onu da görümüştür. Epey bir zaman sonra ve son defa Karlos yine evine gider. Karısı iki gözü iki çeşme ağlar "sen gittin bari çocuklarım yanımda kalsaydı. Şimdi kim bakacak bana. Bir ineğim var onunla da geçim olmaz" der ve yatmaya gider. Sabah olunca kadıncağız birde bakar ki Karlos ineği alıp gitmiştir.

Dağ yaşamına yabancı olmayan Karlos hevlain asıl sevdası ülkesine, ülkesinin özgürlüğüneydi. Bu nedenle bölgeye gelen ilk gerilla grupları ile tanışıp onlara katılması fazla zaman almaz. Yıllardır özlemini duyduğu özgür yaşam isteğine ve düşmana yönelme arzusuna partide cevap bulur. Karlos heval okuma-yazma bilmezdi. Ama her seferinde bir arkadaşı yanına oturtup, parti kitaplarını okutur ve pür dikkat dinlerdi. Okunanları adeta hafızasına kaydeder ve özünü almaya çalışırdı. Böylece Kürdistan ve parti tarihini çok iyi öğrenmiş, kendi tecrübeleri ile birleştirerek güçlü sonuçlara ulaşmıştı. Karlos ismini de bu güçlü hafıza ve pratik zekası sayesinde almıştı. Birçok militan özelliği kendi pratiğinde somutlaştırmıştı. Halkçı özelliği en belli başlarındandı. Bu özelliği sayesinde halk tarafından sürekli saygı ve sevgi ile karşılanıyordu. O'nun girip de örgütleyemeyeceği bir alan yok gibiydi. Hatta devlete yakın Azerileri bile etkilemişti. Halkla sade bir dille konuşurdu. Bir olayı anlatırken gözleri O'nu dinleyenlerin üzerindeydi. Konuşma tarzı da çok etkileyiciydi. Günlük ilişkilerden, yaşamdan örneklerle partiyi halka kavratmaya çalışırdı. Örneğin, elini yanan sobaya değdirir, bunun acısını hissederek zindanlarda, Newrozlar'da bedenlerini alevlerle harlandıran yoldaşlarımızın duydukları derin acıyı anlatırdı. O'nun ilişki sorunu yoktu. Gerillanın en zor günlerinde bir bakardık ki, Karlos heval daha önce gidilmeyen bir köye inmiş, propaganda yaparak biraz erzak getirmiş. O'nun düşmana duyduğu öfkesine biraz O'nun tarzında yaşanan bir olayla tanık olmuştuk.

Düşman güçleri, eyalette gerçekleştirilen gerilla eylemlilikleriyle şaşkına düşmüş, bunun önüne geçebilmek için sık sık karadan ve havadan operasyonlar düzenlemeye başlamıştı. Karadan bize ulaşamayınca köylere yöneliyorlardı. Hava saldırıları da etkili olmuyordu. Tepelerdeki doçkalarımız gelen uçakları hedefliyordu. Çatışmalar bu biçimiyle sürerken doçkalarımızın sustuğu bir anda bir mevziden tek tek atan bir kleş sesi gelmeye başladı. Kleş, gelen uçakları hedefliyordu. Hepimiz şaşırdık. Çünkü aradaki mesafe ve silahın gücü dikkate alındığında bu durum boşa mermi harcamaktan başka bir şey değildi. Komutan arkadaş ateş edilen mevziye doğru bağırmaya başladı: "O kimdir? Kimin mevzisidir?" Karlos hevalin hafifçe başını kayalıklardan çıkardığını görünce hepimiz gülmeye başladık. Komutan arkadaş, "hevalê Karlos, kleşle uçak mı düşüreceksin?" deyince, Karlos heval de "heval belki isabet eder, bu namussuzlara bir tane de ben sıkayım" diye cevapladı.

Ararat'ın yaşlı çınarı Karlos yoldaş büyük Kürdistan devriminde hep yaşayacak

Yoldaşlık ilişkilerinde de samimi, içten ve geliştirmeyi esas alırdı. Her bir arkadaşın özelliklerini tanımaya çalışır, güzel yönlerini öne çıkarırdı. Değerlendirmeleri güçlü gözlemlere dayanırdı. Arkadaşlar arada bir kendisine takıldığında ve çok sıkıştırdığında hemen "gurçîkê min deşê!" deyip dikkatleri farklı yönlere çekmeye çalışırdı. Gerçekten de böbrekleri rahatsızdı. Bu nedenle de çok üşür, battaniyesini üstünden hiç eksik etmezdi. Zaten tek lüksü sıcak çay ve battaniyesiydi. O'nunla tanıştığımız dönemde yedi yıldır gerilla saflarında yaşıyordu. Partinin kendisine verdiği görevleri hiç ayırt etmeden eksiksiz yerine getirmek için yoğun çaba sarfederdi. Mücadelenin birçok alanlarında lojistik, kanal açma, cephe faaliyetleri, kuryelik ve daha birçok görevde bulunmuştu. Cephe faaliyetlerindeyken İran, Kafkaslar, İstanbul alanlarında da görev almıştı. Birçok tecrübe, birikimiyle en son geldiği Serhat Eyaleti'nde, Iğdır yöresinde Azeri kitlesinin içinde çalışıyordu. Iğdır'ın Alican köyü onun son çalışma alanı oldu. Y. arkadaşla görevli gittikleri bu köyde bir ihbar sonucu ihanetin iğrenç kurşunlarıyla bedeni ülke topraklarıyla sonsuza kadar bütünleşti. Yaşlı çınar son kurşununa kadar düşmanla çatışır, partiye ve halka olan bağlılığını bir kez daha bu kahraman direnişiyle sergiler.

Karlos heval, Kürdistan'da 60 yaşında olan ve özgürlük kokan bir çınardı, o gerillanın babasıydı. Şimdi O'nun kızıl kanının aktığı yerde binlerce oğlu var. Bu oğulların ve kızların ardı hiç gelmeyecek, ta ki Serhat Botanlaşana, Kürdistan özgür ve bağımsız olana dek. Kürdistan'ın yaşlı çınarı, Serhat'ın babası Karlos heval, mücadeleye olan inancını ve bağlılığını sürdürecek binlerce evladın senin izinde şimdi. Bize bıraktığın bayrağı Ararat'ın doruklarına dikene dek seninle ve diğer tüm şehitlerimizleyiz.

Mücadele arkadaşları

Felsefemde öncelik sonralık, ilk ve son yoktur

PKK Genel Başkanı ile 28 günlük iklim paylaşımından sonra bir haftaya yakın bir süre kendisini göz mesafesinde izleme ve toplam yarım güne yakın da kendisi ile diyalog ve sohbetler yapma şansına sahip oldum. Sohbet ve gözlemlerimden çıkarabildiğim sonuçlardan bir kısmını, oraya gitme sebeplerinden biri olan, İngiltere'nin Kent Üniversitesi'nde "Politik Filozofi" dalında yapmakta olduğum master çalışmasının tezine, aşağıdaki diyalogun büyük bir kısmını aktardım. Tez, aynı dalda verilen tezler arasında en iyisi seçilerek kabul edildi.

Tezde, PKK hamlesinin, Kürdistan'da yeni ve modern bir ulusal kurtuluş dalgasından çok, bir "insanlık hareketi", insanlığın beşiğinde bir yeniden insanlaşma girişimi olduğunu iddia ettim. Aynı dalda hazırlamakta olduğum doktora çalışmasında aynı iddiayı, PKK yaşamında vuku bulan ve heyecan, coşku, sevgi, umut, aşk, şok, dehşet veren, "uygarlık iblisi"nin insan ruhuna yerleştirdiği bütün irin yuvalarını deşerek insanoğlunun mevcut haz ve esef sınırlarını zorlayan daha detay olgularla sürdüreceğim.

Başkan, genel olarak üç saati aşan çözümlemelerinden birini yaklaşık yarı vaktinde sonuçlandırarak Parti Merkez Okulu öğrencileri arasında oturduğum sandalyeye yöneldi ve "Diğer bir konumuz... arkadaşımız soru mu soracaktı. Kısa bir diyalogu sizinle yapabilirim" deyince beynimdeki lodos, poyraz ve benzeri bütün fırtınaları dindirmeye çalışarak, soru yığınımdan uygun seçmeler yapma zemininden kaymamanın dikkat ve kaygısıyla ayağa kalkarken toparlanmaya yüklendim.

Soru yığınımın bazı yayılmış çeperlerini sezmiş olacak ki Başkan, böyle bir sırasızlığın sebep olabileceği verimsiz bir diyalog ihtimalini tümden devreden çıkarmak amacına yönelik olduğunu düşündüğüm bir "hızlama girişi ile" diyalogumuzun fitilini ateşledi.

Ali Kemal

Başkan Apo: Bu kadar uzun yollar teptin, günlerdir de bizi izliyorsun. Anlatımlar sana çok ilginç geliyor. Belki biraz daha kalsaydın hayretler içinde kalırdın. Belki de soracağın birçok soruyu sorma gereği duymazdın, belki pişman olurdun, belki çok daha ilgilerin gelişirdi. Belki çoktan birçok şeye cevap verirdin, yeni sorular belki ortaya çıktı. Güveniyorsan kendine, tabii ki sor ve anlayarak sor.

Diyebilirsin ki, "sorsam acaba cevaplandırır mı?" Aslında her şeyimiz bir cevaptır. Biz ulaşılmaz, yanına varılmaz bir kişi olarak kendimizi görmüyoruz. Tam tersine müthiş ayaklara kadar indirgeyerek hizmet erbabı haline getirmişiz.

Yine de soruların ilginç. Bana anlamlı geliyor. Seni bayağı ilgili buluyorum. Biraz yabancı dilden okuman da hayli ilginç.

Neye benziyorum? Beni, o kitapları çok fazla okuyan biri olarak neye benzetiyorsun? Benim halim ne olacak, sonum nereye gidiyor sence?

A. Kemal: *Başkanım, buraya gelirken zihnimi en çok meşgul eden şeyi özetleyeyim: Birkaç bin yılı bulan, insanı insandan giderek uzaklaştıran bir gidişatı, kapitalizmle, emperyalizmle birlikte giderek çok çirkinleşen bir insanlık manzarası var dünyamızda. Son dönemdeki çalışmalarım içerisinde, bundan aşağı-yukarı üçbin yıl öncesine bakmaya çalışırken, sizin şimdi yeniden çözmeyi hedef aldığınız insanlığın sorunlarının, üçbin yıl öncesinden tartışılmaya başlandığını gördüm. Örneğin, Platon'un yani Sokrates'in öğrencisinin...*

Başkan Apo: Ona benziyor muyum?

– Evet Başkanım. "Nasıl Yaşamalı" sorusunu Platon çalışmalarının temeline yerleştirmiş. Bunu, sizin okuyup okumadığınızı bilmiyorum.

– Hiç okumadım.

– Tesadüf olduğunu düşünmüyorum.

– Tek bir cümle bile okumadım. "Benziyor" diyorsun?

– "Nasıl Yaşamalı?" sorusu etrafında dolaşmış hep Başkanım. İnsanlığın çözümüne getirdiği öneri, ya kralların filozoflaşması, ya da filozofların krallaşması, yani iktidarlaşması, güçlenmesi, yönetim gücüne ermesi...

– Tabii sadece ben böyle söylemiyorum. Öyle birleştirmişim ki, hayretler içinde kalıyorsun. ***Filozof çoktan siyasetin içine sokulmuş, siyaset çoktan filozofun içine sokulmuş. Çoktan filozof ve kral birleşmiş. Ve maalesef anlayan çok az.***

– Başkanım zaten sorularım bu zemin etrafında olacak.

Özellikle filozofların kısaca yaşamını taramaya çalıştım. Neredeyse (istisnalar hariç) sonları hep ya delilik, ya kendi odalarına çekilme, ya da devletin, iktidarların hizmetine girme, yani sonuçta sizin de Marks için söylediğiniz gibi, çok "zavallı" sonlara ulaşması ile gerçekleşmiş. Ancak sizin, bana öyle geliyor ki, anladığım kadarıyla (özellikle bu sahaya ulaştıktan sonra), insanlık tarihinde hep insanlığı arayan, güzellikleri arayan filozofları, taktik filozoflaşmayla iktidarlaştırma, güç haline getirme, güzellikleri kendinde biriktiren insanları güce dönüştürme filozoflaşmasını yaşadığınızı düşünüyorum...

– Yani "filozofların taktikleşmesi" diyorsun. Taktik filozof olarak değerlendiriyorsun. Veya "filozofların siyasallaşması, filozofların yaşam sahasına inmesi, filozofun değişim gücüne inmesi demek oluyor sendeki gerçekleşen" demek istiyorsun.

Benimki fırtınalı bir savaşçılıktır

– Somut örnek verecek olursam, örneğin Marks'ın anlama, çözümleme, çözüm yolları bulma aşamasından güç ile çözme aşaması, yani güç olup, iktidar olup...

– Marks, sadece sözünü söylüyor. Benim durumum çok farklı, benim için söz söyleme işin en basit kısmı. Lenin onun örgütsel esaslarını söylüyor, benim için örgütsel esaslarını da söylemek çok basit bir iş.

"Dünyada benden daha sade, anlaşılır bir varlık olduğunu sanmam. Ama insanlık, uygarlık temelinde yalana, dolana çok bulaştığı için beni anlamaları da çok zordur. Uygarlık gelişimi yalanın gelişimidir. Bütün doğal gerçeklere, hatta bütün insani gerçeklerine sırtını dönmüş bir kişi, beni anlayamaz. Ben de onu anlamam. Tam farklı iki kişiyiz. Ben bir onlar bir."

Onlar sınıf mücadelesi diyor. Benim sınıf mücadelesi demem de çok sıradan basit bir iş. Ben bunların hepsini adeta abc biçiminde çoktan öğrenip, bir kenara atmışım. Daha fazla yaptıklarım var.

– Başkan'ım, yalnız Lenin'le bir paralellik olabileceğini düşündüğüm bir nokta var. Siz, örneğin reel sosyalizmin yıkılışını anlatırken "Lenin, komünist partinin politbüro üyelerinin hemen hemen hepsiyle ilgili derin eleştirileri, endişeleri olmasına rağmen devrimi de bunlarla gerçekleştirmiştir, bu daha o zaman Ekim Devrimi'nin bir tıkanma ile yüz yüze geldiğini göstermektedir" diyorsunuz. Kendi tarzınız için de, "ben militana sonuna kadar yükleniyorum, ama asla ondan vazgeçmem" diyorsunuz. Burada bir paralellik yok mu?

– Tamam yani sorunlu adamlarla da devrimi yürütme... Lenin bu konularda bizdeki kadar derin değil. Ve belki de fazla anlam veremiyor. Biz bu noktada tam bir büyük usta gibiyiz. Düşünemediği çok şeyi, aslında derinliğine ele almış uyguluyoruz. Lenin'de sınırlıdır örgüt içi sorunları çözme ve hatta çaresizdir de. Bir nevi aydın gibi durur. Benimki fırtınalı bir savaşçılıktır. Müthiş ilişkilere kadar, hücrelerine kadar savaşçılıktır. Lenin'in aklına gelmez, Mao'nun da. Bizimki çok daha ileridedir. Savaşım düzeyinde, örgüt düzeyinde kesin ilerlemişiz. Bu leninizm çerçevesinde ele alınırsa, böyledir. Fakat biz daha farklıyız. Bizim durum kabaca Lenin'in örgüt anlayışıyla izah edilemez. Benzerliği var, ama onu biraz aşıyor.

– İlk karşılaşmamız esnasında, aşan nokta ile ilgili olarak bir ipucu yakaladığımı düşünüyorum. Farklılık anlamında... Yeni katılan ve beraber sizin yanınıza geldiğimiz Hınıslı arkadaşa (ilkokuldan sonra dört yılı dini eğitim almış), daha sonra izlenimlerini sordum. Arkadaş ilk sözünü verdiğinde heyecanlanmış, elindeki metni okuyamamıştı. Ancak daha sonra sizin yanınızda rahatladığını sezdim ve bu temelde kendisine "ilk izlenimin ne oldu" diye sordum. "Başkanı çok doğal buldum, yanında çok rahatladım" dedikten sonra biraz durakladı ve şunu ekledi; "O bu dünyadaki insanlara benzemiyor."

Sizin PKK'nin ilk çıkışıyla ilgili bir anlatımınızı hatırladım. Orada siz, "biz ilk yola çıkarken, sağ-sol herkes bizi horladı. Bunlar gökten zembille mi indi, nereden geldi, kime benziyorlar gibi yaklaşımlar gösterdiler. Bunun (iyi niyetli veya kötü niyetli, dost veya düşman da olsa) doğru yanı vardı" diyorsunuz. "Çünkü biz ilk çıktığımızda önce kendimize baktık. Biz kimiz, neyiz, biz toplumu dönüştüreceksek kime göre, neye göre dönüştüreceğiz? Dolayısıyla kendimize yöneldik ve bir süre sonra farklılaştık." Elbette bu farklılaşma ilk başta hem tarihsel, hem sosyal, hem kişisel faktörlerle bir bileşke olarak sizin şahsınızda dışa vuruyor. Benim aklıma şöyle bir benzetmeyi getiriyor bu. Toplumsal dönüşümü eğer sütün yoğurda dönüşmesi olarak düşünürsek, yani sınıflı toplumlardan, sınıfsız topluma geçiş, baskısız, sömürüsüz, hakaretsiz, adil bir düzen, insanlık düzeni, insanın özüne dönme düzeni olarak değerlendirirsek bunu, bu yoğurtlaşma, yani sütten tümden niteliksel olarak farklılaşma demek olur, bu da bir mayayı gerektirir. Yani hücresi farklı (toplumun hücresini insan olarak düşünecek olursak) bir mayayı yapmak, mayaların hücresini bulmak, yani bir mayayı üretmek (çok cüzi de olsa) gerekiyordu. PKK'nin ilk çıkışı da, mevcuttan farklılaşma, bin yılların birikiminin tümüne birden karşı duruş ve bu anlamda mayalaşma çıkışı olarak değerlendirilebilir mi?

– Şimdi biz, kişiliğimizi öyle uygarlık esaslarına göre ele almadık, doğal esaslara göre ele aldık. Yani sınıflı toplum gelişmesinin kurallarına göre değil, çok doğal esaslar. Nedir bu doğal esaslar? Bazen çocukluk esasları, bazen ilk insanın yaşam esasları. Biz bunu gözardı etmedik. Benim hareket tarzımda bu vardır.

İnsan bakiresiyim

– "Çocukluğuma ihanet etmedim" derken...

– Çocukluğa ihanet etmemek, bilmem ilk insan davranışlarını esas almak ve böylece de uygarlığa, yani sınıflı toplumlara bakmak, bunu dikkatle gözetlenen bir husus. Zaten hem kolay yaklaşım esası, hem çok zor yaklaşımın nedeni de budur. İlk insan veya çocuk saflığında olmak çok zordur. Fakat çok basittir de. Uygarlık esaslarına göre yetişmiş olanlar için çok zordur, ama insan doğallığına ilgi duyanlar için de çok çekicidir, çok hoştur. Ve bu anlamda bir felsefi yaklaşımımız, etkimiz var.

Kendimi sizin gibi yitirmiyorum. Seni bu temelde çözümlersek, kim bilir ne haldesin. Uygarlığın hangi esaslarına göre bir kişiliğin vardır. Seni çözmek gerekir. Bazı esaslara göre kurban olmuşsun. Dolayısıyla zorlanıyorsun. Örneğin ben öyle değilim. Benim en büyük avantajım, kurban etme işine henüz kendimi yatırmamamdır. Çok titizim. Ve bunu da, ruhumu satmama, kendi doğallığımı yitirmeme biçiminde izah ediyorum. Aslında sen, yetişme tarzına göre çoktan yitirilmişsin. Bu gençler de öyle.

Benim olağanüstülüğüm şurada: Çocukluktan beri kendimi titizlikle korudum. Bunun ilginç bir hikayesi vardır. Birisi genç bir kız, *"biz her gün fahişeleşen topluma benziyoruz, ama önderlik çok bakire birisi gibime geliyor"* diyordu. Gerçekten insan bakiresiyim diyebilirim kendime. Siz ise mallı-mülklü veya sınıflı toplumun üretim mekanizmalarına göre yaşıyorsunuz. Ama ben kendimi "bakire" yaşatırım veya kendimi pisliğe bulaştırmam. İyi bir tespit. İnsanlığın hiçbir kirine, pisliğine bulaştırmama... Gücümü buradan alıyorum. Siz ise darbe yemişsiniz. Bir işgalci, bu bir düşüncedir, bir eylemdir, bir mülkiyettir, bir yaşam alışkanlığı, bir keyfiyettir. Bunların hepsi baştan çıkarma olarak değerlendirilirse, böyle binlerce yaşadığınız durum vardır. Farkımız burada.

Saflaşma hareketi!

İnsanı temiz kılma hareketi oluyor benim hareketim. Ve nitekim herkes bunu az çok PKK'de görüyor. PKK'nin ilginçliği burada, özgünlüğü burada. Herhalde benim en belirgin tanımım böyle yapılabilir.

– Peki Başkan'ım, bu kadar yenileşme, ve bir de taktikleri bu kadar olağanüstü, taktikte filozoflaşma denilebilecek düzeyde bir gelişmeye ve güç olmaya rağmen, hâlâ insanların sizi çok kolayca kandırabileceğine inandığını söylüyorsunuz. Bunun kaynağı ne?

– İşte bu, uygarlık iblisinin ayartmalarından dolayıdır. **Uygarlık iblisi** kesinlikle öyle ayartıyor ki, herkes beni kandıracağını sanıyor. İblisliğin kendisi zaten bir ayartma, bir hırsızlık hareketidir. Şimdi benim durumum bunun tam tersi. Dolayısıyla örgüt içinde inanılmaz ölçüde kandırmacılık var. Ben bu arkadaşların durumunu anlıyorum. Yaşam tarzları ibliscedir ve bir kandırmacayı esas alır. Ama bizde de direniş var. Yani iblise karşı direnme hareketi çok köklü.

Ben uyuyan bir melek değilim.

Çağın peygamberi gibi büyük savaşım içindeyim. Yani filozofluktan öteye bizimki biraz peygamberce bir eylem olarak da tanımlanabilir. Şimdi daha iyi anlıyorum. İşte diyorsun ya, "üçbin yıllık düşüş." Eğer bu doğruysa, verilecek cevap biraz peygamberce olmak zorunda. Öyle kendimi halkın anladığı bir peygamber olarak değerlendirmiyorum. Ama kimi özellikleriyle biraz peygambersel çıkışa benziyor.

- Bunun gibi düşünen bir dindara Almanya'da rastladım Başkanım.

– Gayet tabii. Bizim sadece filozof olarak değerlendirilmemiz eksiktir. Bir mümin filan da değilim. Çağsal bazı peygambersel özelliklerle birlikte olmaya çalışıyorum. Bu konuda tartışmayı derinleştirmelisiniz. Biz insanlıktan, güzel yaşamlardan umut kesmedik. Daha doğrusu dünyayı önüme koysan, bu yaşam tarzınıza ilgi duymam. Hoşlanmıyorum. Bırak para-pul, bilmem rahatlık... Bunların çoğu bana işkence gibi gelir. Ayrıca bütün arkadaşlarımızı rahatlıkla etkisi altına alabilecek bir yaşam biçimi bile, benim için sadece tepki duyulacak bir yaşamdır. Daha göklerde olanı arıyorum, daha böyle beni çekecek olanı veya zenginliği arıyorum, başarılı olanı arıyorum. Sizinkiler o

kadar fakirce ki, insan üzülüyor. "Bu fukaralar nasıl tenezzül ediyorlar?" diye düşünüyorum. İnşallah gözünüzü zenginliğe dikersiniz, yüceliğe dikersiniz. O sığ yaşamı aşarsınız. Benim hayranlık duyacağım insan olmak çok önemlidir. O sizin "kurtarıcılık" dediğiniz olay, o hayran olunacak insanın ortaya çıkarılmasıdır. Elbette bu öyle şiddetle, parayla elde edilmez.

Sen sıradan bir sempatizan olsan ne mutlu sana. Ama bu arkadaşlarımız militanlık yaptıklarını sanıyorlar. Bana göre büyük bir şaşkınlık içindedirler. Militandan öteye, çok zordalar. Ne kadar ve nasıl yürüdüklerinin bile farkında değiller. Sen acaba birazcık sempatizan olabilir misin? Ona bile gücün olacağını sanmıyorum.

– Olmaya çalıştım bir süre Başkanım.

– Ciddiyet gerektirir, lafazanlığı kaldırmaz bu iş. İnanç gerektirir, kişilik gerektirir. Evet, daha ilginç başka sorun var mı?

Bitmişlik sınırının kenarında boyveren birisiyim

– Başkanım, çıkışınızın Mezopotamya ile, yani "insanlık beşiği" denilen bu yer ile buluşmasını (bunun bir tesadüf olduğunu düşünmüyorum tabii), nasıl değerlendiriyorsunuz. Çıkışınız ve "insanlık beşiği" diye tabir edilen Mezopotamya arasında bağlantı var mıdır?

– Mezopotamyalı olmak... Veya doğduğumuz toprakların etkisi nedir? Her şeyden önce benim topraktan kolay kopmama gibi bir özelliğim var. Doğduğum yer Mezopotamya ise, Mezopotamya'dan kolay kopmamamı anlamak gerekir. Kopuşun ve ortaya çıkışın sorunlarının yarattığı fırtınalar ne kadar Mezopotamya gerçeğiyle bağlantılı, bilmiyorum tabii. Sanıyorum benim üzerimde fazla tarihi etkisi yok herhalde. Çünkü sosyal gerçekliğimizde tarih bitmişti. Hepiniz için belki bir şey vardı, ama benim için yoktu. Bana sıra geldiğinde, tarih, sosyal, felsefe, sanat, terbiye bitmişti. Ben ondan sonra vardım. Çok ilginç, gelip bana dayandığında belki hepiniz için bir şey vardı, ama benim için yoktu. Ben böylesine bitmişlik sınırının kenarında boyveren birisiyim. Bunu nasıl anlamak gerekiyor? Bunun üzerinde düşünebilmelisiniz. O sıradan köylüler bile, acı acı halime bakarlardı. Herkesin "Hiç umudu olmayan çocuk. Allah kimsenin çocuğunu ona benzettirmesin" dediği biriydim. En sıradan basit köylülerin bir yargısıydı bu. O açıdan, şöyle Mezopotamya uygarlığı, şöyle dahiyane çıkış diye kendi kendimizi kandırmayalım. Benimki çok sıradan ve basitçe. Fakat bir mantık tarzına göre bu beni dizginsiz bir özgürleşmeye götürüyor (ki buna bir diyalektik tarz diyorlar), bu kadar boşalmış, uygarlık değerlerinden, toplumsal, siyasal, tarihsel, ailesel değerlerden bu kadar boşalmış birisi çok serbesttir. Bir anlamda çok özgürdür. Herhalde bu benim en büyük şansım oluyor. Zavallı babam ve çok acayip olan anam benim şansım oluyor aslında. Benim çocukken şanssızlık dediğim, benim en büyük şansım oluyor.

Hâlâ hatırlıyorum, "Allahım neden benim anamı, babamı böyle yaptın, bu kadar zavallıların çocuğu olarak neden beni buldun?" derdim. İşte orada, güce doğru giriş yapıyorum. Eğer kesinlikle böyle bir çocuk olmasaydım, kesinlikle bu süreç bende gelişmezdi, bu büyük serbestliği elde edemezdim. Anam ve babam o kadar zavallı görünüyordu ki, "bunların elinden ben tutayım" diyordum. Çok erken yaşta, ataerkil ideoloji daha o saatte (ki en etkili ideolojidir bir çocuk için), benim için anlamı olmayan yenilmiş, bitmiş bir durumdu. Çok serbest oluyorum, inanılmaz derecede böyle bir özellik, herhalde çalışmamızın en özgül yanıdır. Öykünür, özenirdim. Falan çocuğun ailesi ne kadar iyi, ne kadar iyi bakıyorlar veya bakmadan da öteye işte bayağı iddialılar.

Babam tamamen bir zavallı, elinden hiçbir şey gelmiyor. Anam ise korkunç biri. Bağıran çağıran, hiçbir mantığı olmayan her davranışın sahibi. Çözülmenin eşiğinde bir aile gerçeği. Ailemizde de aile çözülmüş, aslında durmuş. Babamın o hali, anamın o hali beni erkenden, işte aile ideolojisinin etkisinden kurtarıyorlar. Bu bana çıkış yaptırıyor. İşte ilk arkadaşlarım, ilk gezilerim, ilk hareketlerim çok önemli. Hiçbir çocuğun böyle bir şansı yoktur. Mümkün değil, hiç birisinin olmaz da.

- Yani şunu diyebilir miyiz Başkanım, iliklerine kadar çözülmüş bir toplumun en çözülmüş ailesi.

- Çözülmüş bir aile değil. Bizim aile oldukça temiz ve oldukça çok dürüst bir aile. Hem çok çözülmüş, hem çok temiz veya çok kirlenmemiş. İşte, başkalarına haksızlık yapmayan, fazla bir olumsuzluğu olmayan bir aile. Aslında bir kitap geliştiren olursa, bu kavramı adam akıllı işleyebilir. Yani özgürlük yakalanmaya çalışırken bana göre burası önemlidir. Çaresizlik, yoksulluk, zavallılık, çözülmüşlük, saflık, temizlik hepsi var. Bu bana bir hareket serbestliği sağlıyor. Size bakıyorum, kesinlikle ananızın, babanızın halis oğulları ve kızlarısınız. Ve onun arkasındaki gücü de görüyorum. Baştan kaybetmişsiniz, baştan iğdiş edilmişsiniz. Hiçbir yiğitlik özelliğiniz kalmamış. Daha ilerki yaşlarımda geleneklere göre beni etkilemek istediklerinde ben çoktan uzak durmayı biliyordum. Çok farklı birisi olup çıkmıştım. Siz dört dörtlük sabana bağlanmış öküz gibi kılınmışsınız. Düzenin öküzü gibi. Ne hayır gelir ondan.

Müthiş bir seçkinciyim

– İnsan beyniyle ilgili ve yine aşağı-yukarı üçbin yıllık iki taraf var filozoflar arasında. Birisi emperyalizme, kapitalizme, bütün sömürenlere tekabül ediyor. Bir taraf "insanoğlu budur, doğasında vardır, bencildir, değişmez, önce kendini düşünür, yaşamı hep kendi çıkarı etrafında örgütler" der. Öbür taraf - Platon'dan Marks'a kadar gelen bir kesim "İnsanoğlu boş bir kağıt gibidir, üstüne ne yazarsan (toplum üstüne yazar) o olur. Değişebilir, dönüşebilir" der. Bu çerçevede, beynin merkeziyle ilgili bir iddia var. İnsan beyninin üç merkezden oluştuğu şeklinde bir düşünce var, muhakeme merkezi, güdüleri yöneten merkez ve tutkuları, sevgileri, hırsları, nefretleri kontrol eden merkez. "Değişmez, dönüşmez" diyen taraf, muhakemenin (dolayısıyla insanoğlunun) güdülerin esiri olduğunu söyler. Öbür taraf, "hayır muhakeme ve irade her şeyi kontrol edebilir" der. Tabii, bu çerçevede PKK'nin yaşamında hayli ipuçları var. Bunlara ne diyeceksiniz?

– Bu konuda da özgünüm. İnsan doğasına ters düşmemeye büyük özen gösterdim. Güdülerimi olsun, muhakeme kabiliyetimi olsun son derece özgür bırakırım. Savaşım içinde oldukları söylenebilir. Herhalde en doğrusu, birisini diğerine egemen kılmamaktır. İkisinin dengelerini iyi tutturdun mu, muazzam bir yürüyüş seli haline gelebilirsin. Veya bir dahi olabilirsin, bir politikacı, bir asker, bir sanatçı olabilirsin. Benim bu konuda da özgünlüğüm, sanırım düşünceden kesin vazgeçmemek kadar, hiçbir dini, hukuki, hatta felsefi kurala gelmeyen (ki, felsefe çok geneldir, onun bile moral değerlerini bir tarafa iten), "bırak insan olduğu gibi olsun" kuralına işlerlik kazandırmamaktır. Ama diğer taraftan da, müthiş bir seçkinciyim. Tam bir ilah gibi, mutlak kural. Bu ikilemi kendimde müthiş birleştirdim. Elbette bunu size uyguladığımda tanınmaz haldesiniz. İlke boyutunuz çok zayıf. Hatta güdüleriniz de fazla yok. Güdü deyip küçümsememek gerekir. Güdüler yaşamsal bir olaydır, yaşam güdülerin ağır etkisi altında olur. İlke olmadı mı, bastırdın mı, yine bir mucizevi olursun, yaşamdan tümden çekilirsin. Herhalde bizde ikisi de vardır.

Çok geri bir munzeve, ilkenin çok güdükleştirilmesi, ilkenin ilkeden çıkarılması ve bu anlamda güdülerin de güdü olmaktan çıkarılmasının ortaya çıkardığı, oldukça tanınmaz, düşmüş bir insan tipi. Onu hâlâ çözmeye çalışıyorum. Yani ne ilkesi vardır, ne güdüsü vardır. İkisi de o kadar çarpıtılmış ki, eşi benzeri yoktur. Buna benim cevabım, ilkede yüceleşme, güdülerde müthiş hareket. Güdüleri açlık olsun, cinsellik olsun, başka hangi güdü vardı, korku.

– Yaşamını sürdürme güdüsü, temel güdü olarak...

– Evet, korku, açlık vb. güdüleri ben terbiye etmekte ustayım. Herkes güdülerinden çok şey kaybederken ben güdüleri güce dönüştürmekte ustayım.

"İnsan doğasına ters düşmemeye büyük özen gösterdim. Güdülerimi olsun, muhakeme kabiliyetimi olsun son derece özgür bırakırım. Savaşım içinde oldukları söylenebilir. Herhalde en doğrusu, birisini diğerine egemen kılmamaktır. İkisinin dengelerini iyi tutturdun mu, muazzam bir yürüyüş seli haline gelebilirsin."

Yine herkes ilkede takılıp dogmatikleşirken, ilkeleri de sağlam bir güç odağı olarak düzenlemekte güçlüyüm. Böyle hesaplarım var. Güdüleri müthiş tahrik ederim, ama ilkesiz bırakmam. Bende bunlar korkunçtur ve hareketliğimi de bunlar belirler. Bu ustalığı gösteren kişilik yok.

Bir de ilkeleri, güdüleri ölü ve tehlikeli.

Neden böylesiniz? Yüzyıllardır üzerinizde öyle şeyler uygulanmış ki, fahişelik teorisiyle açıklayabilir miyiz?

Bin yıllar, birkaç bin yıl. Evet, gelen bastırmış, gelen vurmuş, gelen dövmüş, gelen sövmüş. Ne ruh bırakmış, ne düşünce bırakmış. İşte benim farkım; çok ustaca kendimi bu dayaklardan korumuş olmamdır. Büyük savunma hareketim var. Çok usta, inanılmaz bir savunma hareketiyim. Ruhunu satmama, her türlü kötülükten kendini sakınma, inanılmaz ölçüde ruh arılığı, düşüncenin yenik düşmemesi ve bunu çok büyük bir hassasiyetle yürütmem. Yağdan kıl çeker gibi, şirin-şerbet gibi. Şimdi size uygularsak, hikaye, çoktan ölü gibisiniz.

– Marks'ın bu konuda bir tespiti var Başkanım; yabancılaşma teorisi. Onu tersine çevirme hareketi olarak algılıyorum sizi. Tespiti şöyle: Sınıflı toplumlar, daha çok da sonuncusu olarak kapitalizm, insanı, üretiminden, daha sonra toplumdan, giderek yaşamdan ve kendisinden yabancılaştırdığını, toplumumuzda insan ruhunun temel sorununun da bunda yattığını söyler. Siz, bu insanı yeniden kendisiyle tanıştırma, az önce söz ettiğiniz emek ilişkisi, ortak emek...

– Evet, doğrudur.

– Ortak emek...

– Yabancılaşmanın tersi bende gerçekleştiriliyor, müthiş insan doğallığına ulaşma hareketi.

– Büyük bir örgütsel ağ içinde.

– Zaten size bunun için şaşıyorum. Bu kadar yabancılaşmayı nasıl normal karşılıyorsunuz? İnsan özüne nasıl bu kadar ters düşer? Sizlerden kaçıyorum. İnsan doğasına dönmek, doğal olmak bu kadar önemliyken, neden böyle çok çarpık, hatta ondan daha da kötü duruyorsunuz. Hak ettiğimiz biraz da budur. Tabii ki, Marks'daki değişim-dönüşüm, yabancılaşma teorisi bizde tersine işler. O yabancılaşma teorisini söyler, ben çoktan yabancılaşmayı yerle bir etmişim. O değişim-dönüşüm der, ben söylemeden önce müthiş dönüştürmüşümdür. Teorisi var mı yok mu, belli bile değil, kendisi vardır.

– Sizin şahsınız için geçerli, ama henüz toplum için bu söylenemez, ancak topluma yaymaya çalışıyorsunuz.

– Tabii benim için ben önemliyim. Kaldı ki, ben kendimi dönüştürdüğümde de milyonların müthiş ezici dönüştürülmesini de yürütüyorum. Fazla bencil değilim. En kolektif insan olduğum çok açık.

– Demin söylediğimiz üçbin yıllık veya daha fazla bir insanlığın insanlıktan uzaklaşması ve toplumları yöneten sömürücülerin, iktidardaki güç sahiplerinin insanı insanlıktan çıkararak müthiş hayvanlaşmaya yönlendirmesi ve bunu büyük bir teknolojik güç ve büyük bir manevi birikim (binlerce yıldan beri tahrip olagelmiş bir insan ve toplum ruhu) eşliğinde sürdürürken, siz Kürdistan gibi bir yerden, hangi temel dala tutunarak bu muazzam güce karşı köklü bir cephe açıyorsunuz?

– İnsan en büyük tekniktir. Bazı teknikler, eğer doğru işlersen, maddi tekniğin de, o müthiş siyasal gücün de canına okuyabilir. Zaten benim kişiliğim okumuştur bile. Kendimi çalıştırma tarzım aslında kendimi teknik haline getirmemdir. İşte, filozofun taktik araç (güç) olmasıdır.

Bunu şöyle de tanımlayabiliriz: Düşüncenin müthiş tekniğe kavuşması. Yani çok filozof, çok siyasetçi, sadece düşünür, siyasal ilkeyi söylerler, ben ise söyleme işini, teori işini çok sıradan bir iş olarak yaparım.

Teknik bazılarında halk ordusudur, bazılarında halk iktidarıdır, bazılarında partidir, bazılarında belki de elli yıl sürecek olan savaşlardır. Bende ise, pek kimsenin akıl edemediği bir kişinin kendi kendisine ordulaşması, olağanüstü bir hareket gücü haline, yani teknik olay haline getirmesidir. Ben şu anda bir tekniğim, aslında örgüt tekniğiyim. Düşünce tamamen bu teknikte birleşmiş. Bütün PKK bir yana ben bir yana. Veya benim kendimi teknik haline getirmem. Zaten bütün engellere rağmen kendimi yürütüyorum.

Şu söylenebilir; bir insanın kendini teknikleştirmesi sınırsızdır. Veya bir halk paradan, silahtan yoksunsa arkasında güçlü dayanakları yoksa, oranın önderi, kendisini bunların hepsini telafi ettirecek kadar çalışır düzeye getirir. İşte ben buyum.

Süper teknik!

İnsan atom bombasından daha büyük tekniktir. Bunu, kendimi yavaş yavaş patlatma noktasına getirirken söyledim. Boşuna söylemedim. Sonuçta, bu sömürgecilik üzerine bir atom bombası bıraksaydım, herhalde bu kadar etkili olmazdım. Bütün bu NATO'ya elli tane atom bombası bıraksaydık bu kadar etkisizleştiremezdik. Demek ki, insan atom bombasından bile daha etkili bir tekniktir, bir silahtır. Bunu kanıtladım.

– Yani filozoflardan temel farkınız söylemleriniz...

– Filozoflar bu noktada zavallı. Hatta siyasetçiler, siyaset bilimcileri bile zavallı. Benim düzeyim çok farklı. Ben onların müthiş pratiğe, tekniğe dönüşmüş biçimiyim. Filozofların bir ömürboyu söyleyeceğini ben bir dakikada söylerim.

TC bir taktik düşmandır

– Söylemleriniz eylemden sonra geliyor.

– Siyasetcilerin elli yılda yapacağı işi, ben bir günde yaparım. Bu kadar üreten bir tekniğim. Bunu neden böyle yaptım? Savaşım esaslarım, düşman gerçeğim, başarma zorunluluklarım, kolay kaybetmemeye hiç fırsat vermeyişim, mutlak başarıya kendimi kilitlemem kişi olarak beni böyle olağanüstü pratikçi olmaya, en derin bir felsefi sorunu, belki de filozofların yüzyıllardır söyleyip de hâlâ pratikleştiremediklerini benim çoktan pratikleşmeme götürdü.

– Demin ruhsal denge dediniz. Platon, üçbin yıl önce...

– Platon'un üçbin yıl önce söylediklerini ben şimdi pratikleştiriyorum. Görkemli bir olay.

Bunları, çağla boğuşmak istersen, büyük yabancılıkla boğuşmak istersen yapmak zorundasın. Bir de somut bir düşmanın var (taktik düşman diyelim TC'ye), taktik bir düşmanla boğuşmak istersen böyle olacaksın. TC öyle büyük bir taktik düşmandır. Ona karşı da ben örgütlüyüm. Aslında savaşımız TC'yle sınırlı değil. Ve hatta çağlar ötesine kadar gidiyor. Şu anda ben kendimi yüzyıla bile sınırlı görmem, bin yılla da sınırlı görmem. Sınırsız, süresiz bir yaşam gücü. Benim felsefemde öncelik sonralık, ilk ve son yoktur. Veya başlangıcı sonu da belli olmayan. Biraz da evrenselizmi yakalama oluyor. Evrene göreyim. Bu noktaya ulaşmazsam, zaten bu gücü veya bu felsefi esası yürütemem.

– Yani bin yıllar öncesi ve bin yıllar sonrasıyla anı anına ruhsal ve zihinsel bağlantıyı yaşamak...

– Evrensellik diyebiliriz buna, evrene göreyim ben. Evren nasıl ise ben de öyleyim. Evrensellik ilkesi vardır.

– Örneğin "iki bin yıl sonrası insan için ne anlama gelebilirim" şeklinde sorular kendi kendine sorabilmek...

– Sonu olmayan insan kendimde çözüme kavuşmuştur. Öyle felsefesiz olmam.

– PKK en ağırlıklı felsefik harekettir diye düşünüyorum.

– Artık isteyen izler. Kendimi felsefik olarak tatmin etmesem, hareket adamı olamam. Hatta felsefede de kapsamlı bir bütünselliği içerecek, olay yarım yamalak felsefe yok. Bir ekol, (bütünleştirici felsefe) bu da var demek istiyorum.

Bütün bunlar, bizim eylemi belirliyor, beni tatmin ediyor veya beni ayakta tutuyor. Biliyorsunuz, moral olmadan militan ayakta kalamaz. Moral de felsefik bir sorundur. PKK'yi idare etmek kesin bir moral işidir. Moral, felsefenin en önemli bir dalıdır. Dolayısıyla bunda da bir kesinleştirme var. Evet buna böyle bir yaklaşım gösterilebilir.

– Bir sorum da anlaşılmanızla ilgili olacak Başkanım. Anlaşılmanızla ilgili ne söyleyebilirsiniz, kolaylığı, zorluğu. "Başkan'a ulaşmak kolay anlatmak (dolayısıyla anlamak da) A.K.O. zor" dedi örneğin, hakkınızda.

– Dünyada benden daha sade, anlaşılır bir varlık olduğunu sanmam. Ama insanlık, uygarlık temelinde yalana, dolana çok bulaştığı için beni anlamaları da çok zordur.

Uygarlık gelişimi yalanın gelişimidir. Bütün doğal gerçeklere, hatta bütün insani gerçeklerine sırtını dönmüş bir kişi, beni anlayamaz. Ben de onu anlamam. Tam farklı iki kişiyiz. Ben bir onlar bir.

İnanılmaz ölçüde çocuklar beni anlar. Hiç okur-yazar olmayanlar ve hatta insanlık üzerine çok duran filozoflar için, ben onların en iyi arkadaşıyım. Hatta şöyle bir özelliği çok iyi fark ediyoruz. Herkes, içinde gömülü insanı beden bulur. "Ben de bir parçayı sen temsil ediyorsun" der. Ama gömülüdür o. Onun fiziğe vuran, görünüşte yaşayan kişiliği başkadır. Yüreğinin bir köşesinde kalmış, yaşayamadığı bir insan var o da benim. Bu çok yakındır, ama gömülüdür. Yüreklerinin küçük

Devamı 23. sayfada

"Savaşımız TC'yle sınırlı değil. Ve hatta çağlar ötesine kadar gidiyor. Şu anda ben kendimi yüzyıla bile sınırlı görmem, bin yılla da sınırlı görmem. Sınırsız, süresiz bir yaşam gücü. Benim felsefemde öncelik sonralık, ilk ve son yoktur. Veya başlangıcı sonu da belli olmayan. Biraz da evrenselizmi yakalama oluyor."

"En zorlu yürüyüşler durgun yürüyüşlerdir, durgunluk ölümün bir değer adıdır çünkü"

Gerilla Anısı

Tendürek'te Newroz günüydü. Dağlarda Newroz nasıl kutlanır? Düşleriz; özgürlük dağlarında Demirci Kawa'nın örse çekiç vuruş ritmiyle halaya tutuşur gerilla, sonra "Ez xelefim"le zılgıtlar atılır, her yürek bir ateş olur ve Newroz ateşi yangına döner. Kawa selam gönderir özgürlük savaşını devralan gerillalara...

Bu düşlediğimizdir, kimi zaman da yaşanan. Ama Tendürek'te operasyon hazırlıklarının yapıldığı o süreçte, büyük Newroz ateşini yakmak da, dağın zirvesine çıkıp halaya durmak da imksansızdı.

Leyla'nın dağdaki ilk Newroz'u. O sabah bayram çoşkusuyla uyandığında "serkeftin"le oduna yollanır:

"Oduna gittiğimiz yer korucu köylerinin yakınında bir yerdi. Köyden köpek sesleri geliyordu kulağıma odunları toplarken. Öğleye doğru çıkmıştık, döndüğümüzde ise saat akşamın sekiyizdi. Sisli bir akşamdı ve dönüşümüz çok zaman almıştı, yorgunduk. Kar sulu olduğundan iliklerimize kadar ıslanmıştık, çorbalarımızı içtik, sonra battaniylerimize sarıldık. Görev dönüşü sıcak mercimek çorbası içmenin tadı başkaca hiçbir şeyde bulunamaz. Hele yoldaşların çorba getirmeleri, üstümüzü değiştirmemize sevecenlikle yardım etmeleri, işte asıl içimizi ısıtan ve Newroz ateşi kadar ısıtan bu duygudu, bu sevgiydi..."

Newroz ateşi içimizde alevlenmeye başlamıştı ki, yönetimden Suat arkadaş geldi ve hepimizi ayağa kaldırdı. Ne de olsa bizim bayramımızdı. Dışarda, Tendürek'in zirvesinde yakamasak da ateşi, içimizdeki yangınlarla o gece belki de sessiz türkülerimiz, sessiz çığlıklarımızla kutlayacaktık Newroz'u. Dilandaydık işte, türküdeydik, Newroz'daydık. Firaz arkadaşın tek türküsü yine dilindeydi işte:

"Güneş yine doğacak
dağların doruklarında..."

O geceden çok sonra, Kasım ayının anımsayamadığı bir gününde yirmi dört yoldaşının Dersim'e giderken şehit düştüklerini öğrendiğinde o türkü takılacaktı Leyla'nın diline. Sonra bir yol yürüyüşünde, Firaz yoldaşın ansızın gelip heyecanla *"güneş doğacak"* dediği günü anımsayacaktı. Yirmi dört canın arasında Firaz yoldaşın da adını duyduğunda sazını alıp yine o bildik türküsünü söylediği Newroz gecesini anımsayacak ve Dersim yolunda kana bulanan yüzünün güneşe dönüşünü görecekti.

"Newroz sonrası bütün Tendürek gücü şehit Ferhan Kampı'na toplanmıştı. Hatıraların yazıldığı, hediyelerin verildiği günlerdi. Operasyon başladı, başlayacaktı ve bizler kamplara ayrılıyorduk. O gün üçyüzotuz yürek tek bedende atıyor, düğüne hazırlanıyorduk. Düğünümüz vardı. Bıyıkları yeni terlemiş delikanlılar 'intikam' yazıyorlardı namlularının ucuna, savaşın sıcaklığı bedenlerimizi yakıyordu. Ve raxtlarımızı takarken, özgürlük şiyarını ekiyorduk Tendürek dağlarına. Heyecan, merak ve sevinç Tendürek doruklarına yükseliyordu sanki. Son hazırlıklar tamamlanırken inceden yağan kar, tanık oluyordu o güne."

Düzenlemeler sonucunda bütün güç beş kampa ayrılmak üzere hazırlanmıştı ve her kampa bir bölük güç gönderilecekti. Leyla ve Berîtan'ın en büyük istemleri yerine gelmişti; savaşa hareketli bölüklerde gideceklerdi. Birlikte son yemeklerini yedikten sonra blölük bölük yola çıktılar.

"Yola çıkacak son bölük bizimkiydi. Bütün yoldaşları biz gönderirken her birinde ayrı sevinci yaşamıştık. Ağrı'dan bu yana beraber olduğum Beritan'la vedalaştığım anı, hiçbir zaman unutamadım. Amaç; güzel yaşam yoldaş, demişti vedalaşırken, sonra çok sevdiği raxtını göstererek, şehit düştüğümde sana göndereceğim demişti. Ve kulağıma fısıldamıştı en son. Yıldızlardan haber göndereceğim sana, başarı haberlerimi..."

Ve bir yıl sonra Dersim yolunda can veren yirmidörtten biri de Berîtan olacaktı. Leyla, o gece gökyüzünden parlak bir yıldızın kayışını hayra yormamıştı. Yüreği sızlamıştı çünkü. Raxtını göndermemişti Berîtan, gönderemezdi... Yalnızca beyaz gülüşü kalmıştı geride, bir de asil duruşuyla sureti...

Yirmi kadın savaşçıdan oluşan son takım, Şehit Doğan kampına gitmek üzere yola çıkmıştı. Yalnızca bir saat uzaklıktaki kampa dört saatte ulaşabilmişlerdi. Her taraf beyaz sise boğan korkunç kar fırtınasıydı buna neden olan. İklimin coğrafyaya savaşıydı, karın gerillayı sınamasıydı. Masallardaki gibi hedefe ulaşmak için aşılması gereken bir aşamaydı, zorlu bir aşamaydı fırtına...

"Şehit Doğan kampında altmış erkek arkadaş da vardı. Ulaşır ulaşmaz sığınağımızı hazırladık. Operasyon her an başlayabilirdi ve her gün tepeciler çıkarıyorduk. Bu arada biz de kış eğitimine devam ediyorduk. O günlerde herhangi bir durumda gitmeyi planladığımız yirmidört saat uzağımızdaki Çaldıran'a, iki kez erzak taşıdık. Değişik yollar açmış, stratejik tepeler tutmuştuk."

Düşman, ilk operasyonunu bizden bir saat uzakta olan Şehit Kemal kampına düzenlemişti. Saldırı beklendiği için hazırlıklar yapılmış ve kar fırtınasıyla birlikte düşman pusuya düşürülmüştü. On kişilik kayıp verdikten sonra, gerillanın karşı koyuşuna ve fırtınaya dayanamayarak geri çekilmişti. Bu başarıdan sonra, bu havayı göze alarak gelemezler diyorduk birbirimize. Bu düşüncenin yerleştiği günlerden biriydi ve hiç beklenmedik bir anda düşman karşımızdaydı:

"Sisli bir öğle üzeriydi. Etrafı kontrol etmek üzere dışarı çıktım ve hiçbir şey göremediğim için geri döndüm."

Oysa düşman yılın oniki ayı karı erimeyen, ayazı dinmeyen *"Cehennem deresi"*nden kampa doğru ilerliyordu. Nöbetçinin, beyaz kar giysileriyle zor ayırtettiği düşmanın gelişini, haber vermesi üzerine telaşla hazırlıklara giriştiler. Düşmanın amacı sığınağı tümden imha etmekti ve buna doğru ilerliyordu. O gün kısa bir çatışma yaşanmış ve düşman fazla ısrar etmeden geri çekilmişti. Çünkü bir süre orada olacaktı, o gün başlayan operasyon, oniki gün sürecekti.

Operasyonun üçüncü günü ilk şehit verilecekti. Henüz onyedi yaşındaki Agit'in ölüm sessizliğindeki gövdesi, sarındığı gri battaniye ile sığınağa getirildiğinde, başından oluk oluk akan kana takılıp kalacaktı Leyla'nın öfkeli bakışları. Agit'in son nefesini verirken ki, inleyişi bir uğultu olacaktı kulaklarında. Ta ki, yeni bir şehidin çığlığına kadar, o zaman uğultunun yerini bir derin haykırışı alacaktı. Agit'in şehadetinden sonra her şey daha da anlam kazanmaya başlamıştı. Tek şeyin önemi vardı, o da yoldaşlar... Geçmişin alışkanlıklarından, gerilla yaşamını zorlayan yanlarından nefret etmeye başlamıştı. Eskiye dair her şey bir anda anlamını yitirmişti artık. Çünkü savaş, yakıcılığını hissettirmeye başlamıştı Leyla'ya.

"Bu kinle tepeye çıkıp düşmana binlerce kurşunu dizmek istiyordum, ama bırakmıyorlardı. Tepeye, düşmanla çarpışmaya, tecrübeli arkadaşlar gönderiliyordu. Operasyon öncesi alanda hareketli savaşı tartışıyorduk. Alanda hareketli savaşın hazırlıkları yapılacak, savaşımımız da öyle olacaktı. Oysa şimdi onüç gün sürecek mevzi savaşındaydık ve bunun bir intihar olduğu ortadaydı. Şehit Doğan tepesi, alanın en stratejik yeriydi, oradan bütün alan denetim altına alınabiliyordu, bu yüzden burayı düşmana bırakmak istmiyorduk. Ancak düşmanın gücü sınırsızdı ve alanı eninde sonunda terk etmek zorundaydık. Her gün birkaç arkadaşımız şehit düşüyordu ve tepenin yarısının düşmanın eline geçtiği gün, sayı otuza yükselmişti. Artık tepeyi terk etme zamanı gelmişti, yoksa imha olmamız kaçınılmazdı. Kamptan son çıkan grubun içindeydim. Depoladığımız erzakların dışında kalan eşyaları toplayarak yaktık. Eşyalarımızla tutuşan ateşe bakarken yaşadığımız günler geçiyordu alevlerin arasından; şu tutuşan keçede oturduğumuz günler, günlüğüme kapandığım ya da türküye durduğum, şiire daldığım günler, sonra otuz şehidimizin suretleri tek tek geçiyordu ateşin içinden. Kampı terkederken, gizli depolarla, ateşin külü kalmıştı yalnız geride.

Büyük şikefte geldiklerinde bütün güç oradaydı. Tendürekler'in doruklarına çıkan şehitlerin dışında. Batmakta olan güneşin kızıllığını görmeksizin düşlere dalmıştı mağaranın içinde Leyla. Üç gün öncesindeydi; Şerwan yoldaşın sırtındaki kurşunla kampa gelişiydi. İşte Agit'in iniltilerinin yerini alan sesti, konuşmaydı, gözlerdi, dahası her bir şehidin birleşimiydi. Tek şeyi sayıklıyordu: *"Ka biksîya min, ka?"* Ölüme doğru akarken bir ırmak gibi, yarı baygın bedeniyle durmadan sayıklıyordu aynı şeyi. Ve silahının sevgisiyle, onun tutkusuyla gözlerini yummuştu. Leyla o an sessizce biksinin yanına gitmiş ve sımsıkı tutmuştu, sımsıkı tutup bırakmamıştı. Biksiyi kavrayan eller onun değil, Şerwan'ın elleriydi sanki, ellerine bakarak bir türkü geçti dilinden: "Serok Apo, bilind Apo, Apê me..." Leyla, Şerwan'ın bildiği tek türküyü söylüyordu, Şerwan bildiği tek türküyü söylüyordu biksisine. Sonra her zamanki sessizliği ile çekiliyordu içindeki bilinmez sarnıca...

"Mağarada toplandığımız günün gecesinde, Çaldıran alanına gitmek üzere yola koyulduk. Düşman bütün stratejik alanları tutmuştu, amacı bizi imha etmekti."

Bir günlük yolun yarısına, gecenin sabahına gelmişlerdi.

Ölesiye yorgunduk. Gideceğimiz noktaya daha sekiz saatlik yol vardı. Ve dinlenmeye karar verdik. İki metre yüksekliğindeki karın üzerine naylonlarımızı serdik. Bir naylon da üzerimize serdikten sonra karla kapandık ve uykuya daldık. Yaklaşık iki saat kadar kar yatağında düşlerimize dalmıştık ki, komutanların bağırışlarıyla uyandık. Düşman gelmişti ve bu bana anımsamaya çalıştığım rüyamın bir devamı gibi geliyordu. Ellerim ise telaşla çantaya, kleşe yöneldi, şimdi de zamanla büyük bir yarış veriyorduk. Saniyeler hayati önemdeydi. Dışarı çıktığımızda güneş açmıştı ve karlar eridiğinden ilerlemekte zorluk çekiyorduk. Üzerimizde çok alçaktan kobra geçiyordu ve tek bir tarama ile üçyüz kişi imha olabilirdik. Yerimizde öylece kalma talimatını almıştık ve olduğumuz gibi donakalmıştık hepimiz. Ölümü bekler gibiydik, gözümüzü bile kırpmıyorduk. Böylesi bir ölüm korkutuyordu, çarpışmadan ve çaresizce koskoca bir gücün imhası felaket. Cihaz açıktı ve kobraların konuşmalarından bizi kendi güçleri sandıklarını anladık. Geri çekilmişlerdi. Olay sırasında soğukkanlılığını koruyan komutanların en az bizler kadar korktuklarını sonradan öğrenecektik. Bu kurtuluşu yaşamlarında atlattıkları en büyük tehlike olarak nitelendireceklerdi. Ve karadan bizi aramaya çıkan güç de boş kamplarımıza doğru yol almıştı. Olayın geçtiği noktanın adı o günden sonra *"Kurtuluş alanı"* olarak anıldı.

Aynı gece şiddetli bir yağmur başladı. Yağmurla beraber kar da eriyor, kayalar yürüyüşü daha da zorlaştırıyordu. Kayalardan yuvarlanmayan tek kişi kalmamıştı aramızda. Hepimiz yarabere içindeyken daha da kötüsü yürürken daldığımız uykularımızdı. Eskiden inanmazdım yürürken uyumalara, ama şimdi en güzel düşlerimi yürüyüşlerde görüyordum. Bunun bir bedeli de vardı tabii; düşmek. Tepedeysen, yuvarlanmak, patikadaysan ovalara dalmak, ya da bir serin ırmak yatağına sapmak ya da şimdi olduğu gibi kayalardan yere düşmek.

İlkbaharın gelmekte olduğunu Çaldıran'da ayrımsadım. Hava yumuşamış, karlar erimiş ve yeşillik boylu boyunca uzanıyordu, vadiler boyunca. Burada kaldığımız on gün içinde, iyice dinlenerek eski gücümüze kavuştuk. Gordi noktasına giden keşifçiler, geri döndüklerinde düşmanın alandan çıktığını söylemişlerdi. Çaldıran'da iki bölük gücümüz kalmıştı, biz de iki bölük olarak Gordi'ye doğru yola çıktık.

Öncesinde düşmanın yönelimlerinin bu kadar uzun süreli ve güçlü olacağına hiç ihtimal vermemiştik. Geçen yıl, yirmi gün kaldıysa, bu yıl en fazla kırk gün kalabilir Serhat'ın ayazında diye düşünüyorduk. Ve gücümüzü, kapasitemizi, beynimizi çalıştırmıyorduk. Düşman ise her geçen gün stratejik tepelerdeki konumunu daha da güçlendiriyordu. Böylesi bir operasyonu komuta kademesi bile düşünememişti. Bu hesaba katılmadığından dolayı zorluklar başlamıştı, fazla erzağımız yoktu, olan yerlere de biz ulaşamıyorduk. Tek amacımız vardı, o da hayatta kalabilmek, öte yandan alanı düşmanın eline vermemek.

Gordi, Tendürek'in en soğuk noktalarından biridir. Alanı terk ettikten sonra, düşmanın noktada konakladığını, çevredeki bal, konserve, meyvesuyu kutularından anlamışlardı.

Operasyon süresince, Kürt tarihinin iki zıt gerçeği de başa baş gitmişti. İhanet, yeni yazılan tarihe damgasını vurmak istercesine diretmişti. İhanet, gölgesi olmaya devam etmişti Kürtlerin. Ve savaşta direnişin, kahramanlığın destanları yazılırken, ihanet en üst boyutuyla yaşatmıştı kendini.

Çoğu yeni katılımlardan oluşan otuza yakın kaçış yaşanmıştı operasyon sürecinde. Savaşın yakıcı ateşi, ölüm, açlık, karakış ikliminde bir de Serhat'ın zorlu çoğrafyası eklenince, yiğit olmayanlar dökülmüşlerdi tek tek. Umutsuzca kaçmışlardı, kendilerinden kaçmışlardı. Düşmanın kendi eliyle gönderdiği birkaç ajan dışında, diğerleri ajanların da etkisiyle gerilla yaşamına, özgürlük dağlarındaki zorlu yaşama gelememişlerdi. Özgür yaşamın bedeli vardır, çünkü canları pahasına özgürlükte diretenlerdir; dağlardaki güneş yüzlü, rüzgar saçlı, ırmak bakışlı çocuklardır onlar...

Operasyonun bu sürecine kadar komutan Suat çok zorlanmıştı. Şişmandı ve

uzun yıllar zindanda kaldığı için, dağdaki hareketli gerilla yaşamına uyum sağlamada zorluk çekmişti. Bu yüzden Doğu'ya geçmesi önerildiğinde şiddetle karşı çıkmış ve öfkeyle *“Doğu'ya geçiş ihanettir”* demişti. O sıralar Doğu'ya geçen Ağrı güçleri sınırda büyük kayıplar vermiş, TC ile birlikte Doğu birlikleri de gerillaya ateş açmış ve ellerine geçen sekiz yaralıyı TC'ye teslim etmişlerdi. Çok zorunlu olmadıkça, Doğu'ya geçmemek aynı zamanda Parti Önderliği'nin de talimatıydı.

Suat (Tekin Kızılay), partiye ilk süreçlerde katılanlardandı. Gençliğinin en körpe döneminde, Diyarbakır zindanına düşmüş, orada büyük direniş göstererek dört duvar arasında düşmanı altetmişti. Zindanda hep dağların özlemiyle yanıp tutuşmuştu, hep o günü beklemişti, zindandan çıkıp dağlara tırmanacağı, Kürdistan topraklarında direnişe, savaşa gideceği günleri... Zindan'dan çıktıktan sonra Doğu faaliyetlerinde bir süre yer aldıktan sonra, Tendürek'e gelmiş ve işte bütün gücünü zorlayarak uyum sağlamaya çalışıyordu. Parti Önderliği'ne bağlılığıyla, zindanın kör hücresinde bile düşmana yenik düşmemişti.

“Beni Tendürek'e o getirmişti. En çok çatıştığım ve aynı zamanda en iyi anlaştığım arkadaşlardan biriyidi” dedikten sonra Leyla'nın yüzündeki tebessüm çizgilerinin yerini bir garip hüzün ve öfke çizgileri alıyor belirsiz. Ve işte yine bıçak gibi söylüyor:

“Şehit düştüğü sırada en zorlu ve en coşkulu zamanlarındaki haykırışıyla yinelemiş: Bijî Serok Apo!”

Bunu söylerken gözlerinden anlaşılıyor ki, almış başını yine gitmiş Tendürek'e ve bulmuş orada Suat yoldaşının, oturmuş kendisini bekleyenin yanına.

Suat, Dersim yolunda şehit düşen yirmi dörtlerden biriydi. Yirmi dört hançer yarası, yirmidört ay parçası, yirmidört kan kırmızısı, yirmidört direnişçi, yirmidört yiğit...

Yirmidörtlerden Suat'ın karda yürürken alnında biriken ter damlacıklarına aldırmaksızın anlattığı direniş öyküleri geliyor Leyla'nın usuna ve *“şehitlere yemin ettim”* diyor, düşüncelerinin ve nefesinin doruğunda.

Çemçê

Bölgedeki düzenlemeleri yapmak üzere görevlendirilen Parmaksız Zeki, Ağrı'dan ayrıldıktan sonra Çemçê'ye gelmişti. Çemçê'de toplantılar ve düzenlemeler yaptıktan sonra, Kağızman'a geçmek üzere ayrıldı. Komutan Berxwedan öncülüğünde; aralarında Sidar'ın da bulunduğu yirmidört kişilik bir grup oluşturularak Karadeniz alanına açılmak üzere yola koyulmuştu.

Mayıs'ı Haziran'a bağlayan günlerdi. Dördüncü bölgeye ulaşmak için Aras suyundan geçmeleri gerekiyordu. İlk baharda karların erimesiyle, Aras'ın yükselen suyu geçit vermezdi kimselere. Sükut, durgun ve ölümcü derinliğiyle diğer nehirlerin tersine, Doğu'ya, Ermenistan'a akan Aras'tan bu mevsimde geçmeye kimseler cesaret edememiştir.

Yol sürecini Aras'ın dinginliğinde anlatan Sidar, deli nehrin meydan okuyuşuna karşı durmak zorunda kaldıklarını söylüyor:

“Aras yol vermediği için dört beş gün beklemiştik. Milisler gelmemişti ve bütün riskine karşın kendimizi suya vurmak zorundaydık. Durgun bir yer seçtik ve bir adam boyu derinliğindeki suya yirmidört kişi daldık, portatif üç-dört arkadaşı da sırtladık. Aras'ı zorlukla geçişimizin ikinci günü Matara dağının etiğinde bulunan bir köyün üzerindeki kayalıklara ulaştığımızda sabah olmak üzereydi. Akşam üzeri Matara dağını geçerek, Sarıkamışın Boyalı ormanlarına kendimizi attık. Ormanda gündüz biraz ilerledikten sonra bir yerde durduk. Ormanın yakınındaki bir köye gidilecekti ve erzak alınacaktı. Tesadüfen girdiğimiz ev, daha önce Seyfi arkadaşların alanında faaliyet yürüten bir milisin eviydi. Milis, sürekli o arkadaşlardan söz ediyordu. Yerlerini değiştirdikten sonra, Seyfi arkadaşlardan hiçbir haber alamamıştık. Ona çok güveniyordum ama bir yandan da sessizliğin getirdiği belirsiz bir korku vardı içimde. Kimse kimseye bu korkudan söz edemiyordu, oysa gözlerimiz aynı şeyleri söylüyordu bibirine. Milisin en çok da dilinden düşürmediği kişi, Sarıkamış'lı Reşo idi. Reşo arkadaş, bölgedeki halkın hayranlığını kazanmıştı. Geçtiğimiz yaz üç-dört arkadaşla Sarıkamış'ın merkezinde bir araba ile bütün kamu kuruluşlarını, devlet dairelerini, askeriyeyi taramıştı. Halk bir taraftan paniğe kapılırken, öte yandan da bu kahramanlık gösterisini alkışlamıştı. Eylem dönüşü araçlarını özel tim durdurmuş, Reşo arkadaş -nasıl yaptıysa- onları kandırmayı da başarmış ve eylemi zaferle bitirmişti. Bu kör cesaret gösterisini halk efsaneleştirmişti.”

Sidar, milisten Reşo'yu dinlerken ve içinden “kör cesaret” derken, onun Şenkaya'da şehit düştüğünü bilmiyordu. Reşo, ölümle savaş yürüyüşünde son kahramanlığını yapmıştı. O eylemden sonra düşman cephesinde de korku efsanesi olan “Sarıkamış Canavarı”da düşmüştü. Şimdi Serhat'taki evlerde efsaneleşen “Sarıkamış Canavarı” belki de yüz yıl sonra Kürtler'in savaş masallarının kahramanı olacaktı.

Bir gecelik yürüyüşten sonra istihbarat almak için Boyalı Türkmen köyüne gittik. Özellikle bu kış, yaşanan ihanetlerden dolayı milisler, teslim olanlar tarafından ihbar edilmiş ve halk kapılarını bize açmaz olmuştu. İhanetin tahribatları her an karşımıza çıkıyordu. Bir sonuç almadan köyden çıktığımızda, Berxwedan arkadaş, köyün bizi ihbar etme ihtimalinin yüksek olduğunu söylemişti. Fakat köyden fazla uzaklaşmamıştık, üst taraflardaki ormanlarda gündüzü geçirdik. Karanlık çökerken yola koyulduk ve ormanı geçtikten sonra karşımızdaki çıplak bir tepeye çıkan, kim oldukları seçilmeyen bir grup ya da sürü gördük. Arkadaşlar aralarında tartışıyorlardı, kimi düşman olduğunu söylerken, kimi ısrarla inek sürüsü olduğu yönünde karar kılmışlardı. Ama biraz ilerledikten sonra gördüğümüz şeyin inek sürüsü değil, düşman sürüsü olduğunu ayrımsadık. Askerler, köyün ihbarı üzerine önümüzdeki tepeye pusu atmışlardı. Durumu farkettiğimiz için, sabaha kadar manevra yaparak oradan uzaklaştık. Yürüyüşün üçüncü gününde Şenkaya ormanlarına ulaştık. Şenkaya ormanlarında ilerlerken, az sonra büyük bir ürküntü yaşayacaklardı. Komutan Seyfi'nin grubunun kamp yerine ulaştıklarında, kin doruğa ulaşacaktı her birinde.

“Ormanda arkadaşların kamp yerine ulaştığımızda, tiksintiyle gelen ürküntüyü, ardından kini, nefreti, intikamı hiç olmadığı kadar yaşadık.”

Daha sayılamayacak, adı konulmamış pekçok duygu. Yüreğin kalkması, organların ayaklanması, beyinlerin volkan gibi kaynaması ve geride hüzün, geride içlerinde sele dönüşen gözyaşları...

Dağıtılmış kamp yerinde, asılmış cesetlerdi gördükleri. Sidar yalnızca Medya'yı tanımıştı. Esmer gözleri yerinde yoktu artık. O ırmaklar gibi uzanan boynunda sinekler mesken kurmuşlardı ve paramparçaydı kemiğe dönüşen bedeni. Her tarafı yanıklar içinde, her tarafı kapkaraydı.

Medya ile aynı çatışmada şehit düşen Rojhat'ın, Nigar'ın, Haki'nin ağaçta sallanan, pörsümüş, çürümüş, kemiğe dönüşmüş silüetlerini, gövdelerini tanıyamamıştı. Bir kaya kovuğunun kucağında sonsuz kapanan gözleriyle Welat'ı tanıyamamıştı.

Gerçekte tanımıştı hepsini, şimdi öyle söylüyordu yüreğine. Evet, hepsi gerillaydı, hepsi yoldaşlarıydı, hepsi özgürlük savaşçılarıydı.

Köyde, çatışmada şehit düşen gerillaları kamp yerine getirmek, savaşın bir başka biçimiydi. Vahşetin, kirli savaşın adıydı bu. Doğaya karşı duruştu bu. Ve insanlıktan çıkıştı bu. Paramparça bedenleriyle ağaçlara astıkları gerillalarla, yağmalanmış, kamp yerinden geçecek olanlara yönelik bir psikolojik savaştı yapılan. Etkilemek, korkutmak, dehşete düşürmek ve teslim almaktı bu oyundaki amaç.

“Yeni katılan arkadaşlar, gördüklerimizden etkilendiler. Bir tarafta dehşete kapılıp ürkenler, diğer tarafta dehşete kapılıp kinle, öfkeyle, intikamla yemin edenler, yürekleri daha da güçlendirenler.”

Karşılaştıkları görüntülerin daha sonra yaşanacak olan kaçışlarda etkili olacağını duyumsamış fakat önüne geçememişti Komutan Berxwedan.

“Alana girmemizle birlikte, açlıkla savaşımız da başladı. Tüm köyler düşman tarafından tutulmuş, erzak alınamıyordu. Günde üç kez yer değiştiriliyordu. Yine uzun bir gece yürüyüşünden sonra sabaha doğru arkadaşların, 1992'deki kış kamp yerine gelmiştik. Burada bir süre kalacaktık. O gece sabaha kadar yağmur yağmıştı. Sabah olduğunda üç arkadaşı su almaya gönderdik. Alana henüz tam olarak yerleşmemiş, hazırlaklarımıza ilk önce ateş yakmakla başlamıştık. Ateşlerimiz üzerinde kaynayan çay serabıyla gelecek olan suyu bekliyorduk ki, nöbetçi Rodi'nin hızla yükselen sesine karışan kurşun sesleriyle telaşla toparlanmaya giriştik. Düşman noktayı basmıştı. Suya giden arkadaşları çağırdık fakat kopmuşlardı. Çatışma başlamıştı ve hızla buradan ayrılmamız gerekiyordu. Dört yanımızın sarılı olduğunu anlamıştık, ama bir şekilde ormandan çıkmaya davranacaktık. Bütün grup ormanın kenarına doğru koşarken, birden önümden tezcalı bir tavşan geçti. Koşmaya devam ederken aklımdan geçen Berxwedan arkadaşın daha önce söylediği 'tavşan uğursuzdur' sözlerinden başka bir şey değildi. O anda buna inanmıştım ve az sonra da pusuya düştük. Düşman bizi taramaya başlamıştı, geriye çekildik, iç içe bir çatışma yaşadık. Yüzlerce mermi havada deliler gibi gideceği yeri, saplanacağı gövdeyi heyecanla arıyordu. Mermiler burnumuzun uçundan geçiyordu, barut kokusu nefesimizi kesiyordu. Uzaklaşmaya çalışıyorduk, orman kurşun sesleriyle inliyordu, doğa inliyordu. O sırada önümüzden bir tilki geçti. Komutan Berxwedan, o anda cesaretinden hiçbir şey kaybetmeksizin 'tilkinin uğurlu' olduğunu söyledi. Bu bildiğim bir şeydi, fakat Berxwedan arkadaş söylediğinde içimdeki korkunun yerini belirsiz bir güven almıştı. Bundan sonra ateş hattında akşama kadar düşmanla karşılaşmadık. Çatışmadan kurtulmuştuk ve üç günlük yürüyüşten sonra Karadeniz sınırından Artvin'e ulaştık. Bu alana , parti tarihinde ilk kez bizim grup gidiyordu. Hiçbirimiz alanı tanımıyorduk. Coğrafyası ormanlık ve sarptı, bu yönüyle gerilla için mükemmeldi. Fakat halkı tanımadığımız için erzak sorunumuz vardı. Noktamızın aşağısında bulunan, sonradan Lazların olduğunu öğreneceğimiz yaylaya sızma yaparak bir eve girdik. Evde yaşlı bir kadın ve iki çocuk vardı, ne PKK'yi ne de gerillayı tanıyorlardı. Fakat devrimciyiz dediğimizde, bize büyük bir saygı gösterdiler. Köyden erzak alıp ayrıldık. Şavşat'ın yukarısında bir düzenleme yaptık. Burada üç kişi kalarak halkı ve alanı tanıyacak, arazi keşfi yapacaklardı. O gece grup bizden ayrılacak, biz de, Şenkaya'ya geri dönecektik. Yola çıkmadan önce keşif yapmak üzere iki kişi görevlendirildi. Rızgar ve Serhat o gün keşiflerini yaptıktan sonra akşam üstü sözleştiğimiz noktada bizi bekleyeceklerdi. Fakat noktaya gittiğimizde ıssız kayaların dışında bizi bekleyen hiçbir şey yoktu buluşma yerinde. Tüm aramalara rağmen onları bulamayınca, kaçtıklarını anlamıştık ama yine net değildik. Rızgar son dönemlerde bunalımı yaşıyordu, inancını yitirmişti. Bölük komutanı ve aynı zamanda Berxwedan arkadaşın yardımcısıydı. Serhat'ta takım komutanlığı yapmıştı. Yollarını kaybetmiş olma ihtimallerine fazla inanmaksızın, Şavşat alanına dönmüştük. İkinci gün de gelmemişlerdi. O gün, düşmanın telsizinde teslim oldukları haberini aldığımızda, moral çöküntüsüne uğramıştık. Rızgar, grubun niteliğini, moral durumunu, partinin Artvin alanı üzerine planlarını, yapının psikolojik durumunu, alanı kaldıramadığını yani bildiği her şeyi düşmana anlatmıştı. Düşman, bu olaydan sonra alanın her tarafını tutmuş, telsizden sürekli 'teslim ol' çağrıları yapıyordu.”

Grubun durumu, anlatılanlardan farklı değildi. Açlık, doğa koşulları, yorgunluk ve düşmanın özel savaş psikolojisi. O akşam erzaksızlıktan yapabilecekleri tek şeyde karar verdiler: Lazların yaylasına giderek erzak almak. Ve sonu gelmeyen kaçışların yaşandığı günlerdi, o uğursuz çağrıların da ardı arkası kesilmiyordu. Yeni katılanlar, hatta eski savaşçılardan da inançlarını yitirenler, ruhlarını düşmana çok önceden teslim edenlerin, Şenkaya ormanlarında gördükleri; dehşete benziyordu gözleri şimdi. İki taraf vardı; çok net iki taraf, iki kişilik vardı; biri direnişti, diğeri ihanet... Ve işte aynı akşam yaylaya inerlerken nöbetçileri Dilovan da kaçmıştı.

Alan tanınmadığı için, oluşturulan keşif grubu, yoldaşlarını kurtarmak değil, öldürmek için çıkmışlardı yola. Zınar, Rodi ve Gabar keşif için çıktıklarında, sesizce anlaşarak düşmana teslim olmuşlardı. Ve onca ihanetle beslenen düşman, her tarafı tutmuştu.

Parti tarihinde dördüncü bölgeye giden hemen hemen tüm gruplar tasfiye olmuştu. Düşman bundan güç alarak yükleniyordu. Sık sık operasyona çıkıyordu ve son günlerde burada karargah açmıştı. Operasyonun dışına çıkabilmek için Allahuekber'e geldik. Her mevsim ayazı yaşayan, bu dağlara bir de sis bulutları çökünce yolumuzu kaybettik ve daha fazla kaybolmamak için bir taşlık yerde konumlandık. Sabaha dek burada bekledik, sis yavaş yavaş açılıyordu. O arada bir çobanın erzağını alarak koyunları beklettiğini gördük. Berxwedan ve Aziz arkadaşlar, sivil giyinerek çobanın yanına gittiklerinde biz onları uzaktan izliyorduk. O zamana kadar bizi gören herkes kaçıyordu (asker görmüşçesine). Ama o gün çobanlar arkadaşlara doğru koşmuşlardı. Neler olduğunu anlayamamıştık. Berxwedan arkadaşa sarılan adamın daha önce milislik yaptığını, yanlarına gittiğimizde öğrendik. Bize erzak temin ettiler. Erzağın bir kısmını depoladık, kalan kısmını yanımıza alarak tekrar ormana döndük. Her yer düşman tarafından sarılmıştı. Konumlandığımız yerde kalacağımız birkaç gün boyunca, Aziz arkadaşla birlikte her gün atlarla milislerin köyünden erzak alıp geliyorduk. Yine böylesi bir günde şahlanan atlarımızla köye giderken yolda uzanmış, yatan iki büyük danayla karşılaştık. O an ikimizin de aklından aynı şey geçiyordu. Ama bunu köyden dönüşte yapacaktık (eğer danalar hâlâ yerlerindeyse). Hava çok sisliydi, göz gözü görmüyordu. Bu yüzden köye biraz daha geç ulaştık ve erzaklarımızı, kuşanıp geri döndüğümüzde miskin danaların hâlâ uzanmış, bizi beklediklerini gördük. Eylem planımız, danalardan birini götürmekti. İri ve etli danayı seçip ata bağlayarak ilerlediğimizde diğer dananın da peşimizi bırakmadığını farkettik. Bütün çabalarımıza, kovalamalarımıza rağmen dana, arkadaşının peşini bırakmıyordu. Hızlandık ve manevralar yaptık, hava da sisli olduğu için kara sevdalı dana, izimizi kaybetmişti. Epey gecikmiştik, arkadaşlar bizi merak etmiş olmalıydılar. Onlara ulaştığımızda tahmin ettiğimiz gibi bütün arkadaşları, ayakta yolumuzu gözlerken bulduk. Fakat arkadaşlar az sonra bizim yerimize danaların etrafında çember kurmuşlardı ve sanırım eylemimizin başarısı bu şekilde kutlanmıştı. Delil arkadaş sabırsızca kasaturayla danayı kesti. Bu dana çok işimize yaramıştı. Yaptığımız kavurma bize uzun süre yetti.

Fakat yapının psikolojisi hâlâ iyi değildi. İhanetlerden, zor koşullardan ve düşmanın özel savaş oyunlarının etkisinden kurtulamamışlardı henüz. Yıpranan bu güçle daha fazla yürünemeyeceğini anlayan Komutan Berxwedan'ın düzenlediği toplantılar sonucunda ortaya çıkan, bu yapının bu alanı kaldıramayacağıydı. Daha fazla kayıpların, kaçışların yaşanmaması için Komutan Berxwedan, *“Çemçê'ye döneceğiz”* dedi o akşam son olarak.

Van Gölü'nün tılsımlı gizemini taşıdığı yeşil gözlerini kısmış, başı ellerinin arasında, öylece duruyordu Komutan Berxwedan. Böylesi zamanlarda her şeyi unutturur du usuna (yalnız birkaç dakikalığına) Ağrı'yı düşünürdü; kuşların, otların, kayaların türküsüyle güneşten önce gözlerini açan görkemli Ağrı'yı, çocukluğunu düşünürdü. Sonra Van Gölü'ne dalışlarını, sıkıntılı zamanlarında suya taş atışlarını, suda düş görüşlerini. Sonra göle yansıyan güneşi, yansıyan sessiz ay ışığını yıldızları... Ve son olarak göle yansıyan suretini gördü. Kamutan Berxwedan henüz yirmidört yaşında olmasına rağmen, savaşla bütünleşmiş ve dağların dilinde, doğanın dilinde konuşur olmuştu. İşte o gece de herkes uykudayken o, tılsımlı gözlerini ateşe kilitlemiş ve Van Gölü'nün kararlı, magrur soğukkanlılığıyla, “Başaracağız” demişti ateşe usulca...

Sürecek

1996'yı Zilanlar kazandı...

Baştarafı 4. sayfada

Ülkenin diğer bölgelerinde de bu yıl yoğun bir savaş yaşandı. Özel savaş güçlerine ağır kayıplar verdirildi. Gerilla genişliğine ve derinliğine gelişmesini sürdürdü.

Büyük Zilanlaşma, zafer ve kurtuluş eylemleri

Partimiz PKK bu yılda 4. Ulusal Konferans'ını yaptı. Bu platformalarda önemli kararlara ulaştı.

4. Ulusal Konferans'ta alınan kararlar daha çok partileşme, iktidarlaşma ve ordulaşmanın derinliğine sağlanması ve bunun önündeki bütün engellerin ne pahasına olursa olsun kesinlikle ortadan kaldırılmasıydı. Parti, savaş ve ordu sorunlarının üzerine önemli oranda gidilmeye çalışıldı. Ancak bu konuda hâlâ bizlerden kaynanlanan birçok sorun da söz konusudur. Bu yönüyle konferans ile başlatılan partileşme süreci bütün hızıyla devam etmektedir. Yine konferansta alınan kararlardan biri de "intihar eylemleri", daha doğru bir ifadeyle zafer ve ve kurtuluş eylemlerini geliştirme kararıdır. Bu kararlar doğrultusunda **Zilan** yoldaş Dersim'de bir askeri birliğe karşı kahramanca bir eylem gerçekleştirerek kendi türünden bir çığır açtı. **Zilan**'ın eylemi, devrimci fedakarlığın, cesaretin, adanmışlığın, iradenin, partiye ve önderliğe bağlılığın, önderlik ve PKK gerçekleşmesinin biçimi oldu. Zilan, artık izleyicileri için bir manifesto, bir kutup yıldızıydı, yol göstericiydi. Zilan yoldaşın ardından **Rewşen, Bermal** ve **Kendal** yoldaşlar kendilerini bombalaştıracak ve özel savaşın tam kalbinde patlatacaklardır.

Zafer ve kurtuluş eylemlerinin özel savaş güçleri üzerinde çok önemli askeri ve psikolojik etkileri oldu. Paniklendiler, korkuya kapıldılar. Nereden, ne zaman ve nasıl havaya uçacaklarının tedirginliğini yaşadılar. Artık en sağlam ve güvenilir karargahları bile her an başlarına yıkılabilirdi. Bu eylemler halkı da etkiledi. Kazanmakta, özgürleşmekte bir kararlılığı, geri dönülmezliği vurgulayan bu eylemler, herkesi derin derin düşündürdü. Kürt halkı bir kez daha görev ve sorumluluklarını hatırladı. Türkiye halkı ise bir dizi saptırıcı ve şovenist propagandaya rağmen düşünmeye, "neden" sorusunu kendisine sormaya başladı. Kısacası zafer ve kurtuluş eylemleri birçok açıdan sarsıcı oldu. 1996 büyük Zilanlaşma yılı oldu. Savaşımız açısından da yeni bir aşamaya işaret etti.

Yurt dışında halkımız Önderliğe ve ülke toprağına daha fazla kenetlendi

Ulusal kurtuluş mücadelesi, devrimci diplomasi ve kurumlaşma açısından da önemli başarılar kazandı. Devrimci diplomasi, TC'yi dış dünyada teşhir ve tecrit etme çabalarına güç verdi, birçok ülkeyle ilişkilerinin bozulmasına etkide bulundu.

Sürgünde Kürdistan Parlamentosu kendisini yeniden örgütledi ve ülkeye taşırma kararı aldı. Ulusal kongre doğrultusundaki girişimleri de önemli bir aşamaya gelmiş bulunuyor. Önümüzdeki yıl içinde bu doğrultuda daha önemli gelişmelerin yaşanacağı beklenmelidir.

Yurt dışındaki halkımız, örgütlülüğünü ve eylemliliğini bu yıl içinde de geliştirdi, ülke ve devrim ile bağlarını daha da kuvvetlendirdi. Emperyalist hükümetlerin bütün bastırma çabalarına rağmen yurt dışındaki, Avrupa'daki halkımız partisiyle sıkı sıkıya kenetlendi, görkemli eylemler gerçekleştirdi, özgürleşmedeki kararlılığını ortaya koydu.

1995 yılında kurulan ve yayın hayatına başlayan MED-TV bu yıl birçok saldırı ve baltalama faaliyetlerinin boy hedefi oldu. Uydu yayını engellendi, Belçika ve İngiliz polisinin saldırılarına maruz kaldı. Bu yüzden yayınlarını bir süre gerçekleştiremez oldu. Emperyalist güçlerin bütün bu bastırma ve engelleme çabalarına rağmen MED-TV yeniden düzenli yayınlarına başladı, yayın süresini uzatarak kalitesini daha da geliştirdi. Bütün bunlar, elbette, halkımız ve ulusal kurtuluş mücadelemiz açısından çok önemli başarılardır.

Legal sahada '97 önemli gelişmelere gebe

"Bayrak Operasyonu"na kadar yasal alanda bir dizi yetersizliğine rağmen önemli gelişmeler sağlandı. 24 Aralık seçimlerinden önce büyük çaplı mitingler gerçekleştirildi. Bütün baskı, tehdit ve şantaja rağmen HADEP'in seçimlerde aldığı oy, özel savaşın o güne dek yürüttüğü, "denizi kurutma" stratejesinin başarısızlığını çok net bir biçimde ortaya koydu. HADEP Kürdistan'da seçimlerden sayısız engelleme, baskı ve tehdite rağmen birinci parti olarak çıktı. Bu, bir tür referandum niteliğindeydi. Halkımız özgürlük yönünde oyunu kullanmış, tercihini yapmıştı. Böylece halkımız özel savaşın seçim taktiğini boşa çıkardı, tersine çevirdi.

Elbette HADEP'in sayısız yetersizliği vardı, çok zor koşullarda politika yapıyordu. Buna rağmen önemli bir kitleselliğe ulaştı. Ankara'da yaptığı kongre tam anlamıyla bir gövde gösterisine dönüştü. Kongreyi özel savaş, kendisine karşı bir meydan okuma olarak algıladı ve yasal faaliyetleri tırpanlayarak, bastırmak ve dağıtmak için hemen harekete geçti. Bayrak indirme olayını bahane ederek HADEP yöneticilerini tutukladtı, üyelerine ve tabanına karşı bir sürek avı, sindirme hareketini başlattı. Bu çok yönlü tırpanlama ve bastırma operasyonları belli bir etkide bulundu. Tabandaki coşkulu yükseliş yerini durağanlığa ve görece sessizliğe bıraktı. Bunun geçici bir durum olduğu açıktır. Etkili bir çaba ile bu alanda da önemli gelişmelere önayak olmak mümkündür. Önümüzdeki dönemde bu alandaki yetersizlikleri aşarak daha etkili ve sonuç alıcı bir çalışmanın içine girmek gerekiyor. Bu yıl içinde legal alandaki diğer faaliyetler, basın-yayın ve kültürel çalışmalar birçok eksikliğe rağmen sürdü. Kimileri belli bir başarı düzeyini yakalarken, kimisi ise henüz tatmin edici olmaktan çok uzaktır.

1996 büyük kazanıldı, sıra 1997'de

Bu yıl içinde aslında hemen hemen her alanda büyük bir başarı çizgisi yakalandı. Yıl başarıyla tamamlandı. Ancak aynı durumu şehir-metropol faaliyetleri için söylemek mümkün değildir. Metropol çalışmaları çok önemli. Bu alanda da özel savaşı kuşatmak gerekiyor. Gelişmenin olanakları var, hazır veya yarı-hazır sayısız kitle ilişkisi var. Ancak sorun, doğru çalışma tarzını tutturma, partinin talimatları ve perspektiflerini yerine getirmektir. Alanın özelliklerine uygun ve bu çalışmaya güç yetirebilecek kadro sorunudur. İşte 1996 yılında yapılmayan da bu oldu. Yani Parti Önderliği'nin talimat ve perspektifleri bir türlü uygulanmaya konulmadı, konulduysa da çok yetersiz oldu. Partimizin metropol taktiği birçok müdahaleye rağmen taktik öncülük tarafından etkin bir biçimde hayata geçirilmedi. Ve mevcut durumuyla metropoller mücadele açısından bir gedik konumundadır. Bu gediği yeni bir anlayış, yapılandırma ve çalışma tarzıyla ele almak kaçınılmaz bir zorunluluk olmaktadır.

Sonuç olarak birçok eksikliğine rağmen 1996 yılı PKK önderliğindeki Kürdistan halkının oldu. Halkımız bu yıl da çok acı çekti, katliamlar yaşadı, sayısız değerli evladını toprağa verdi, açlığa, sefalete mahkum edildi. Yine yılın sonuna doğru geldiğimizde Etruş'taki halkımız şahsında aslında bütün Kürdistan halkına büyük bir oyun oynanmak isteniliyor. Ancak halkımız yılmıyor, özgürlük ve bağımsızlık istemini ve mücadelesini kararlılıkla sürdürüyor.

1996'nın gelişmeleri aslında 1997'nin daha büyük kazanılabileceğini gösteriyor. 1997'yi daha büyük kazanmak, önümüzdeki yıla daha büyük zaferleri sığdırmak mümkündür. Yeter ki, Önderlik çizgisine gelinsin, savaşa ve partiye uygun bir yaşam ve çalışma tarzı, sonuç getirici, fethedici bir vuruş tarzı ve temposu tutturulsun. Bunun da kendine yüklenmekten, dönemin militan ölçülerini ve düzeyini yakalamaktan, partileşmekten, **Zilanlaşmaktan** geçtiğini biliyoruz. Zaferi kendimizde kesinleştirdiğimiz ölçüde büyük zaferi kazanacağız ve bu sayısız kez doğrulanmıştır. Yeni yıla girerken kendimizi yeniden çözümleyerek yaratmak zorunda olduğumuzu bilmek zorundayız.

Elbette kendimizdeki devrimle yetinmeyeceğiz. Özel savaş karargahının durumu ve açmazları ortadadır. Türkiye'de de devrimi geliştirmenin olanakları her zamankinden daha fazladır. Türkiye devrimci-demokratik güçleriyle, toplumsal muhalefet hareketinin bileşenleriyle birliği ve ortak mücadeleyi geliştirmek, bunun araçlarını ve platformlarını yaratmak acil olarak kendini dayatan bir ihtiyaçtır. Ortak mücadele platformu yaratma yönünde partimizin çabaları var. Çok kısa bir süre önce **DHKP** ile yapılan ittifak bunun somut örneğidir. Yine Dersim ve civarında Türkiye devrimci güçleriyle **"Birleşik Kuvvetler"** adı altında oluşturulan örgütlenme partimizin bu konudaki somut çabalarıdır.

Türkiye'de devrimci seçeneğin gündeme dayatılması, hem ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişmesine muazzam bir katkı sunacak, hem de Türkiye'de devrimin gelişme seyri çok sarsıcı boyutlar kazanacaktır. Böyle bir durumda özel savaşın dayatma şansı olabilir mi? Özel savaşın daha da tehlikeli yönelimlerine işaret ettik, bu yönelimlerin önünde barikatlar kurmak açısından da geniş güç ve eylem birliklerine, cephesel platformlara gitmek ertelenemez bir görevdir.

1997'yi kazanmak mümkündür. Yeter ki, toprak ve ülkeye bağlılık doğru temellerde geliştirilsin, savaşın gerekleri yerine getirilsin, kazanan ve kazandıran Önderlik tarzı ve temposu tutturulabilsin!

Halkımızın ve halklarımızın yeni yılı kutlu olsun!

Düzeltme:
Serxwebûn Kasım 1996 sayı yanlışlıkla 179 sayı olarak verilmiştir. Doğrusu sayı 178'dir.

Devrimci fedai eylemler...

Baştarafı 16. sayfada

"Zilan yoldaş komutandır, biz onun emir erleriyiz!" özdeyişi bizim alacağımız dersin özetidir. En özlü ifadesidir. Zilan, bir mücadele ve savaş manifestosudur! Bir çizgi ve pusuladır. Zaten manifestonun anlamı da budur. Yönümüzü başarmamızı sağlıyor. Bir kutup yıldızıdır. Biz dara düştüğümüzde, yönümüzü şaşırmaya başladığımızda kutup yıldızlarımıza bakacağız, şehitlerimize bakacağız. Onların yazdığı mücadele ve savaş manifestosunda kendi gerçekliğimizi göreceğiz. Yolumuzu aydınlatacağız. Çizginin ve pusulanın onlar olduğunu bileceğiz ve böylelikle kendimizi, yaşamımızı, kişiliğimizi düzelteceğiz.

Artık hedefe kilitlenmek, kendimizi aşmak, kesin ve sonuç alıcı bir iradeye ulaşmak başarıyı kesinleştirmek bir zorunluluk olmaktadır. Eleştiri yapıyoruz, özeleştiri veriyoruz, önümüze hedefler koyuyoruz. Ama sonuçta başarı kaydedemediğimizi görüyoruz. Bunun artık olmaması gerekiyor. Başarıyı kesinleştirmemiz artık bir zorunluluktur. Bu yüce şahadet olaylarından sonra hiçbir bahane ve gerekçe ileri sürülmemelidir. Çünkü Zilanlar, Leylalar ve Gülerler gerçekten bize nasıl yaşanması gerektiğini, nasıl partileşilmesi gerektiğini, mücadelede nasıl savaşmamız gerektiğini çok net bir şekilde göstermişlerdir. Her şeyden önemlisi Zilanlar bizlere kesin zaferi dayatıyor. Onların anılarına bağlılık budur. Onlar bize, onurla dalgalandırdıkları bayrağı zafer burçlarına dikmemizi emretmektedirler.

Kendimize, önümüzdeki süreçte Zilanların temsil ettikleri değerler temelinde yaklaşacağız ve mutlaka başaracağız. Başarıdan başka hiçbir şansımız yoktur. Eğer şehitlere bağlılık sözünde samimiysek, gerçekten onlara bağlıysak yapmamız gereken budur. Onların bizden istedikleri budur. Kendi yaşamlarını ortaya koyarlarken bizden beklentileri buydu. Ve buna inanıyorlardı, buna güveniyorlardı. Gözleri arkada kalmamalıdır. Bizlerin, onların silahlarını devralmak, bayrağını daha yükseklere taşımak, özgürlüğün ve bağımsızlığın burçlarına dikmek gibi onurlu bir görevimiz var. Bu, bizim namus borcumuzdur.

Bu konuda kendimizi kandırmaya, aldatmaya gerek yok. Onları örnek alacağız. Onların temposunu, onların tarzını, onların yoğunlaşmasını, onların hedefe kilitlenme düzeyini kendimize esas alacağız. Bu temelde yaşama, mücadeleye ve kendimize yükleneceğiz. Bunu yaparsak, biz gerçekten onlara layık birer izleyici, birer öğrenci, birer savaşçı olabiliriz, yoksa bu tutumla, bu tarzla çok fazla başarılı olmamız mümkün değildir.

Bu çalışmamızı başta devrimci fedai eylemlerini gerçekleştiren yoldaşlarımız olmak üzere, bütün şehitlerimize olan bağlılığımızı ve onlara verdiğimiz sözleri yineleyerek bitiriyoruz.

Felsefemde öncelik sonralık, ilk ve son yoktur....

Baştarafı 20. sayfada

bir yerindedir. Onların bir toplamı olarak beni düşünebilirsiniz. İlginç bir şey, ama ben bu temeli esas alıyorum kendim için.

Herkes kendine göre bir yaşam modeli seçerken, benim de biraz gerçekleştirdiğim, yaşam durumum bu. Elbette bu aynı zamanda kudretli bir yaşamdır. Bana göre doğal insan en büyük insandır.

Clinton, şu anda en güçlü insan gibi gelir. Benim nazarımda bir zavallıdır. Allah kimseyi onun gibi yapmasın derim. Gerçekten de yüreğimde olan bu. Bütün o diğerleri (şan, şöhret, maddiyat), hepsini birer zavallı görüyorum.

Bir güçlenmeyi ifade ettiğimiz kesin. Ama çok zorlu bir güçlenme. Büyük bir direnme. En az uygarlık güçleri kadar büyük bir güç, büyük bir komuta, büyük bir savaş gücü, tanrısal bir güç de diyebilirsin. Ama diğerlerinden farkları var diyorum.

– Bir sorum daha olacak Başkanım. Basit görülebilir, ama uyku ve rüyalarınızla ilgili.

– Uyku fazla derin değil, rüyalar da çok seyrektir. Bendeki bazı rüyaların dönemsel bir anlamı vardır. Her önemli dönemin birkaç rüyasını herhalde görüyorum. Ruh düzeyimin yansıması oluyor. Veya yaşamanın kendisini hissettirmesi oluyor. Böyle dönemsel birkaç rüya görüz. Uyku da bir hiçtir, tanımlamaya gelmez. Ölüm için de aynı şey söylenebilir. Zaten birileri demiş.

– Epikurus..

– "Ölüm olduğunda olmuştur zaten, farkında değilsin, yaşam olduğunda da ölüm yoktur." Uyku ve ölüm anlamsız bir sorudur. Çözen insan, güçlenen insan mümkündür.

İlginç bir yaşam örneği önünüzde durduktan sonra, büyük şansa sahipsiniz. Muazzam üretken bir yaşam tarzı. Siz sadece şansınızı doğru kullanın yeter. Düşünün, dünya da gelse başarısının engellenemeyeceği bir yaşam örneğidir. Ne kadar çarpıcı ve şanslı olduğunuzu ifade ediyor.

Yaşamın çağrısıyım.

Geçmiş yaşamınıza rağmen görüyorsunuz, ne kadar heyecanlıyım, ne kadar yaşam çağrışıyım, yaşama ne kadar saygılıyım. Hiçbir sorunum var mı yaşama ilişkin? Yok! Hepsi yüksek bir çözüm halinde cevabını buluyor. Eğer bu okulun birazcık saygıdeğer bir öğrencisiyseniz, bu dünyanın en şanslı insanlarısınız. O uygarlığın, emperyalizmin boğucu atmosferiyle buranın müthiş okul özelliğini karşılaştır, ne kadar büyük bir şans. Ama ciddi bir okul, özgünlüğü var. Basite gelmez bir okuldur. Diğer bütün okulların alternatifi bir okul. Öğrencileri de dünyanın tüm okullarından daha farklı yetişecek olan öğrencilerdir. Bunları size açık söylemeliyim. Değerini taktir etmeyenler çarpılır. Bu okulun sağlam bazı öğrencileri çıkarsa bence büyük fatihler olabilirler. Moral fatihleri, siyasal, askeri... Birçok konuda başarıya koşabilirler. Bu açıdan öğrencilerimizi sağlıklı götürün. Eğer bu esaslar dahilinde bir öğrenci olursanız ve giderek uygulamaya da geçerseniz, eşiniz bulunmaz.

1997 büyük çözüm yılı olacak...

Baştarafı 1. sayfada

Bir an önce faili meçhullere son verin, köy yakıp-yıkmalarına son verin, yine bu korucu belasını bir an önce ortadan kaldırın. Bunların devlet içinde ne kadar önemli bir güç olduğunu ben söylemiyorum, ordunun temsilcileri bunları söylüyor; "korucular özel timler bizim sistemimizi bozdular, askerimizin disiplinini bozdular" diyorlar. Bu kadar açığa çıkmış bu ucubeleri artık ortadan kaldırın. Bunlar küçük adımlardır hiç olmazsa, bunlar atılırsa ve bir diyalog için yeşil ışık yakılırsa, işler kolaylaşır ve böylece çeşitli yöntemlerle 1997'ye girişi yapabiliriz.

Köylerin yakılmasının bir hata olduğunu kabul etmeleri gerekiyor. Bu köylülerin zararlarını telafi ederek bir an önce serbest bırakılmaları ve koruculuğu da dayatmamaları gerekir.

Hiçbir faaliyetin gelişmesine izin vermeyiz. Hayvancılık yaptırmayız, üretim yaptırmayız. Bu çok açıktır! Eğer yaptırılacağını söylüyorsa, yanılıyorlar. Petrol borularını işletmeyiz. Bütün bunları gündeme sokabiliriz. Bunların olmaması için, 1997'de kirli savaşın durdurulması adımların atılması gerekir. Konuşmaktan korkmamanız gerekiyor. Bir diyalog kapısı aralanırsa, Türkiye'yi bölüp parçaladığımız değil, gerçek temeller üzerinde zenginleşmeye, bölgenin daha güçlü bir devleti haline getirmeye, birlikte götürecek kadar bir gücümüzün, böyle bir potansiyelimizin, yeteneğimizin olduğunu göreceksiniz.

Bu temelde 1997'nin barış-kardeşlik ve demokrasinin yükseldiği ve zafere gittiği bir yıl olmasını diliyorum selam ve sevgilerimi sunuyorum.

21. YÜZYIL CİNSLERARASI İLİŞKİNİN EN ÇOK DÜZENLENECEĞİ YÜZYIL OLACAKTIR

Mahir Sayın'ın PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan ile yaptığı röportaj-II

***Mahir Sayın:** Politikanın çeşitli alanlarına ilişkin sorunları tartıştık. Malum bütün bu tartışılanlar belli bir sosyalist perspektifin ürünüydüler. Ancak bunu daha belirgin hale getirebilmek için bugüne kadar verilmiş olan büyük mücadelelerin sonucu olarak kurulan sosyalist devletlerin yıkılış nedenleri üzerinde durmak, yıkılmayacak bir sosyalist alternatifi yaratmak için bu tarihsel deneyimden ders almak açısından bazı soruları yöneltmek istiyorum.*

Öncelikle şu başlık altında soruna yaklaşmanızı isteyeceğim: Reel sosyalizm neden çöktü? Bu bağlamda sosyalist demokrasi nedir? Sistemin zaafları nelerdir? Bunun açılma yolları neler olabilir? Bilahare şu soruyu da eklemeyim: Çöküş zorunlu muydu, yoksa kendi içerisinde reform hareketiyle doğru bir rotaya girmesi olanaklı mıydı?

Abdullah Öcalan: Bolşevik partisinin deneyimine dayalı olarak gelişen Sovyet sosyalizmi dağılmadan ve yıkılıştan ziyade kurulamamış bir sosyalizmin veya sosyalizm adına yapılan birçok şeyin belli bir dönemde, belli koşullar altında dönüşüme uğramasıdır. Kurulan sosyalizm değildi ki yıkılsın. Ancak sosyalizmin bir alt ekonomik çerçevesi denilebilir.

Tarihte Lenin misyonu hiç şüphesiz emekçiler adına büyük bir eylemdir. Özgünlüğü kapitalist üretim biçiminin geliştirdiği sınıflaşma, sömürgecilik ve bunun bir üst aşaması olarak emperyalist koşulların belirlediği Rusya'da ve yine ağırlıklı olarak kapitalist koşulların bir ürünü olan marksizmin, kapitalizmin bu aşamaya uyarlanması sonucu iradi yanı ağır basan bir eylem partisiyle sistemi zorlaması, sistemi bir parçasından koparması bu konuda ilk olması bir yerde sosyalizmin ilkel bir başlangıcını teşkil etmesinde yatıyor.

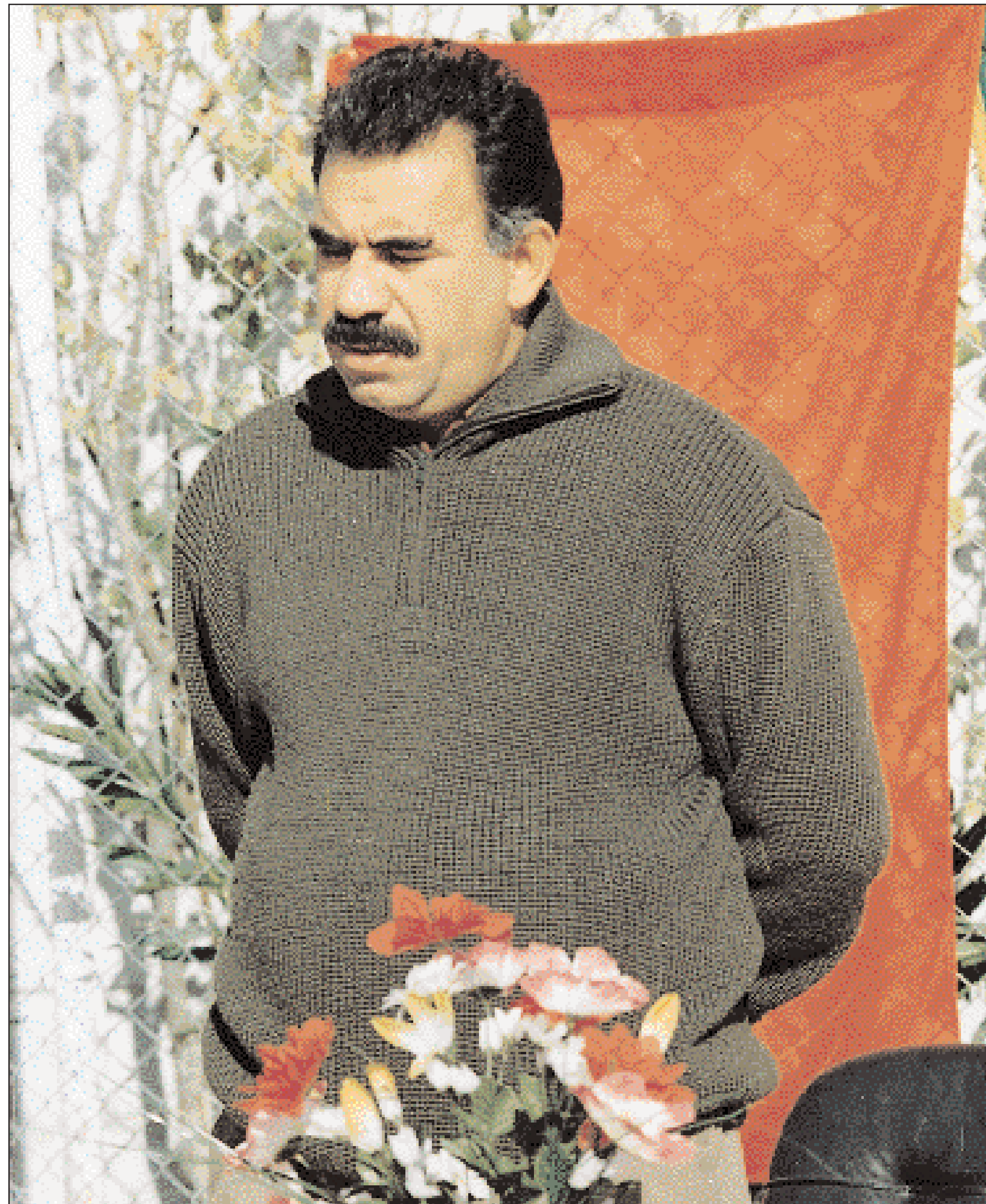
Her devrim aslında biraz da birbirine benzer. Bundan dolayı Bolşevik parti modeli mi bundan sorumludur, yoksa başka şeyler mi demek fazla açıklayıcı olmayacaktır. Bir Fransız Devrimi'nin şiddeti uygulayış tarzının, Bolşeviklerden aşağı kalır yanı yoktu. Bunun yanında birçok burjuva dev-rimi daha vahşice gerçekleştirilmiştir. Feodal dönemin, yine köleci dönemin şiddeti, uygulamaları çok ileri düzeydedir. Bazılarının sandığı gibi Leninist parti anlayışından kaynaklanmıyor bu çözülüş. Ve bu parti modeli de bu anlamda sorumlu tutulamaz. Leninist parti modeli ile çok iyi bir sosyalizm kurulacağı gibi, eğer gerekleri yerine getirilemezse zıddına da dönüşebilir.

Marks ve Engels'in döneminin en iyi sosyal bilimcileri, yani toplumun bilimsel gelişiminin en iyi ifadeleri olduğunu marksizmin bu olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. O döneme kadar toplumu bu denli bilimsel ifade eden bir teoriye rastlanılmamıştır. Felsefe üzerine, sosyalizm üzerine, ekonomi üzerine değerlendirmeler vardır, ama ilk defa bu kadar tutarlı, kendi içinde bütünlüklü bir teoriye ulaşmışlardır. Lenin'in buna eklediği bir devrim teorisi; yani politikanın, sosyalist devrimin partisini ve taktiklerini belirlemesidir. Biz buna reel sosyalizmin çözülüşünden de ziyade ilk olan deneyimin emperyalizm kuşatması ve henüz ileride bir kapitalist girişimin fazla gelişmeyişi, feodal ve ara tabakanın çok güçlü etkileri, Rus kimliğinin bu toplumsal biçimleniş içinde çok katı özellikler arzetmesi devletin çözülüşünde bile Bolşeviklerin esas olarak bu devlet kalıntılarına dayanması ve hatta yeni ekonomi politikayla kapitalist ekonomiyle belli bir ölçüde yaşaması kaçınılmazdı.

Sermaye birikimi doğru bölüşülmezse hırsızlıktır

Çokça tartışılan Troçki'nin eleştirileri, Stalin'in uygulamalarının bu çözülüşte ne kadar sorumlu olduğuna dair epey şey söyleniyor. Esas sorun bu değildir. Ekonomik olarak yapılanlar, çok geri bir ekonominin en gelişmiş kapitalist ekonomiye ulaşması ve hatta onu geçebilme gücünü göstermesi fazla eleştirilecek bir konu değildir. Ve çözülüşte bundan kaynaklanmıyor.

Kaldı ki, bu ekonominin de sosyalist ekonomi olduğunu söylemek pek mümkün değildir. Bir gelişmiş devlet kapitalizmi ile karşı karşıyayız. Bilindiği üzere devlet kapitalizmi geri ülkelerin başvurduğu kolektif kapitalizm yöntemidir. Hızlı kapitalistleşmek için bu model yoğunca uygulanıyor. Türkiye'de de uygulanan bundan farklı bir şey değildir. Ve halen de bu devlet kapitalizmi Rusya ekonomisinin ağırlıklı bir kısmıdır. Özel kapitalistlerin bundan türemesi dünya çapında birçok ülkede gözükmüştür. Rusya'da da bu daha yaygın yaşanıyor. Bu kapitalizmi daha da geliştirseydik bu iyi bir sosyalizm anlamına mı gelirdi? Hayır. Hatta sosyalist kamu ekonomisine de dönüştürseydik sosyalizm tam kurulur muydu? Bu da tartışmalıdır. Kaldı ki, tek sosyalizme götüren ekonomi acaba bu devlet kapitalizmi midir? Bu da tartışılabilir. Bizzat bu sosyalizm midir? Epey soru işaretleri vardır ve sosyalizmi esasta belirleyen acaba kapitalist altyapı mıdır?

Şu çok açık; sosyalizm bireyin emeğinin çok dışında şu veya bu yolla gerçekleşen sömürüyü hedef alır, bunu hırsızlık ilan eder. Bir sermaye birikimi teorisi vardır. Sermaye birikimi de bir yerde eğer doğru bölüşülmezse hırsızlıktır. Devlet eliyle olur. Özel ellerle olur. Burada mühim olan emeğin üretkenliğine bağlı olarak paylaşımı ister devlet eliyle, ister kooperatiflerle veya başka bir yolla hem üretimde bir üretkenliği, hem de paylaşımı emekle orantılı olarak geliştirmektir. Bunun birçok biçimleri denenebilir. Çok genel bir kamu ekonomisi kadar özel bir ekonomi de sosyalizme yakın olabilir. Gruplar ekonomisi kadar, az sayıda bireyler ekonomisinden tutalım daha genel bir kamu ekonomisi sosyalist model içerisinde ifade edilebilir. Burada katı olmamak gerekiyor. Herkesi devlet kapitalizminin bir işçisi haline getirmek sosyalizmdir diyemeyiz. Üretim araçlarına bireylerin sahip olması her şart altında kapitalizm değildir. Biraz toprağa, araç gereçlere sahip olmak, emeğiyle onları işletmek pekala sosyalizm olabilir.

Üretim araçlarının kamulaştırılması sosyalizm değildir. Hatta (Rusya örneğinde görüldüğü gibi), bunun çok dar bir bürokrasinin eline geçirilişi, yeni bir burjuva sınıfının oluşmasına yol açar. Dolayısıyla tehlikelidir. Belki de özel kapitalizmden daha tehlikelidir. Ve bunun yanında emeğiyle orantılı olarak bireylerin, birey gruplarının bireylerden oluşması daha az sayıda grupların üretim araçlarına sahip olması sosyalizmde daha da mümkündür diye düşünüyorum.

Sosyalizm bilindiği üzere, üretim araçlarıyla ürün arasında sıkı bir ilişki vardır. Ürünün paylaşılması neden araçların paylaşımı biçiminde olmasın ki! Hem araçlara, hem ürünlere kendi arasında sahip olmaları pekala sosyalizm olabilir. Burada önemli olan üretkenliğin optimum düzeyini belirlemektir. Eğer on kişilik bir birleşik emek yeterli sayıda üretim araçlarıyla verimli olabiliyorsa sosyalist birim bu olabilir. Elli kişi ise elli. Araçlar da onlarındır, ürünler de onlarındır. Ve bunun diğer bilimlerle değişim süreci de olacaktır. Bu biçimler üzerinde yoğun durmak sanırım sosyalist ekonomilere daha fazla açıklık getirecektir. Bütün sorun *"toprağı önce devletleştirelim sonra bölüşelim. Üretim araçlarını önce devletleştirelim sonra bölüşelim"* gibi pratik örneklerde de görüldüğü gibi çok tehlikeli sonuçlara kadar da götürmüştür. Bunun yerine özellikle bazı üretim araçlarında uzmanlaşmış, kesin verimliliği dikkate alan, emeğine yabancılaşmayan modelleri bulmalı ve bu sosyalist tarzın gerçekleşmesine oldukça katkıda bulunacaktır.

Bana göre asıl sosyalizmin gerçekleşmeyişi partinin daha sonra da devletin kendisinin yabancılaşmasında yatıyor. Altyapıda belli bir birikim olduktan sonra bunun sosyalistleşmesi halinde kaçınılmaz olarak parti ideolojisi ile devlet kısır bir bürokrasiye dönüşecek veya çok yoğun bir birikime sahip olacak ve bu da yeni bir kapitalist üst sınıf olacaktır. Olan da budur. Üretim ve paylaşım emeğe ve dolayısıyla emeğin demokratik ifadesine sahip olamadığı için, giderek partide bürokratlaşan ve çok az sayıdaki ellerde yoğunlaşan güç, devlette de hakeza mutlak hakim olmaya dönüşünce sonuç, bütün bir Sovyet sisteminin işçileşmesi yanında çok üst düzeyde bir kolektif burjuvanın ortaya çıkışı oldu. Bunu denetleyen herhangi bir organ da yok. Giderek sosyalist ideoloji, sosyalist siyaset, sosyalist demokrasi kapitalist-emperyalist burjuva ölçülerinin bile çok gerisinde veya hiç gelişmeme gibi bir duruma dönüştü. İşte dışarıdan emperyalizm tehditi, içeriden de habire salt ekonomiye ağırlık veren, dolayısıyla insanları sadece çalıştıran tarzın yanında, insanlar için çok önemli olan moral ve demokratik değerleri geliştirememe, sendikaların ve hatta devletin diğer aygıtlarının hiçbir fonksiyonlarının kalmayışı yozlaşmayı veya bürokratlaşmayı, dolayısıyla burjuvalaşmayı hem de çok tehlikeli bir biçimde, hatta asalakça getiriyor. Çünkü özel kapitalistler yaptıkları işe çok daha bağlılar, sonuçları ile ilgilenirler. Burada o da yok. Sadece yeme, yetkiyi ele geçirip birikmiş değerleri zaptetme var. Yarış böyle oldu ve gerçekleşen de bu oldu. Sosyalizmin hemen hemen bütün ilkeleri giderek gözden düştü. Bir devletin içinde yoğunlaşmış bir bürokrasi kesiminin amaçlarına alet oldu. Ne emeğin, emekçilerin yabancılaşmasının önüne geçildi, ne enternasyonalizm, ne devrimler göz önüne getirildi. Habire "Sovyet çıkarları" öne çıkarıldı. Sovyet çıkarları da bir avuç parti bürokratının çıkarıydı. Biraz da teknokratlar vardı ve bunlar giderek ellerinde yoğunlaştırdılar. Sonuç, işte bugün onu paylaşıyorlar. Bu kesim yaratılan muazzam birikimi yiyip tüketiyor, hem de asalakça, çok yozca.

Gerçekleşen sosyalizm tek ses, tek irade ortaya çıkarılmıştır

Ben bu konuda böyle teorik değerlendirmeleri geliştirmekten ziyade (buna gücümüz de yok), kendi yaşadığımız deneyimi göz önüne getirerek daha çarpıcı gelişmeleri dile getirebilirim.

Gördüğüm şu; PKK hangi tür bir parti olarak değerlendirilirse değerlendirilsin her parti son tahlilde bir emek hareketidir. Bazı insanların beyin gücü bir araya gelir ister şu sınıf, ister bu sınıf adına bir ulus, bir azınlık adına eyleme geçer. Örneğin, burjuvalar adına bir devrim yaparsa bu üretken bir partidir. Kendi sınıfınca bu göklere çıkarılır. Tarihi rolünü oynar ve böyle partiler çoktur. Bazıları yozlaşır. Kendi sınıfsal çelişkilerine de fazla hizmet etmeden devrimini başarıya götürmeden bir dar menfaat çetesi olur ve onlar da tarihte hep hazin bir biçimde sona ererler. Bunun da anlaşılmayan bir yönü yok.

Emeğin partisi hiç şüphesiz çok daha değişiktir. Emeğin, çok yoksul ulusal, toplumsal koşulları, örneğin bizim Kürdistan gibi bir gerçeklikte oluşuyorsa ve bunun emekçi niteliği bozulmak istenmiyorsa, bir bitki iki günde bir sulanıp yaşamı garantiye alınabilirse, bu parti gerçekliği de öyle bir itinayla bakmayı gerektirir. Aksi halde o parti elden gider ve sana karşı dönüşür. Bu genel bir kuraldır. Yine bir örnek verirsek; İslam devriminde yozlaşmamak için "büyük bir nefs mücadelesi" diye bir kavram ortaya atılmıştır. Arifler ve evliyalar menkibeleri vardır. Dergahlarda ömür boyu çile tüketenler vardır. İşte bunların anlamı şudur: İdeolojik arılığı elde etmek. İran'da ayetullahlar meclisi vardır. Siyasal iktidarın karşısındaki adeta. Bu da bir nevi sigortadır. Eğer bu devrimlerin etkisi günümüze kadar gelmişse böylesine yöntemleri geliştirmesinden kaynaklanıyor. Devletin dışında böyle birçok ideolojik dergahlar vardı. Nitekim İran devrimini bu dergahlar

● *Devamı 12. sayfada*